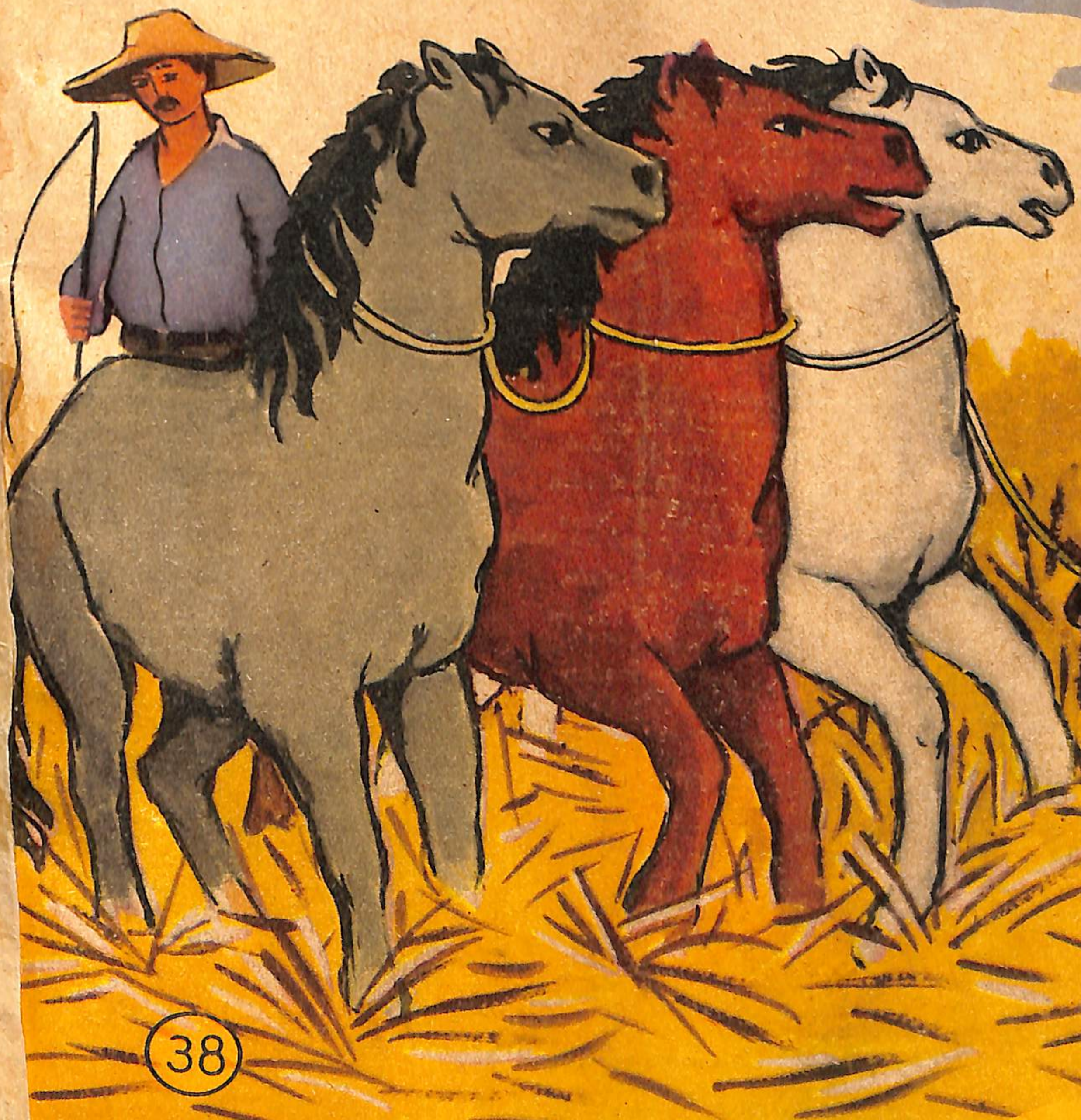
Τὸ σπίτι τοῦ παιδιοῦ

38

ΤΟ ΣΠΙΤΙ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ

(ἡ Παιδόπολις)

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

ΕΠΙΣΗΜΗ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΕΡΑΝΟΥ
«ΠΡΟΝΟΙΑ ΒΟΡΕΙΩΝ ΕΠΑΡΧΙΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ»
Διευθύνεται ἀπὸ τριμελῆ Ἐπιτροπὴ Ἐντεταλμένων Κυριῶν ΠΒΕΕ.

ΓΡΑΦΕΙΑ: Ἡρώδου Ἀττικοῦ 9

ΑΘΗΝΑΙ, 16 ΙΟΥΛΙΟΥ 1951
ΕΤΟΣ Α΄. ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 38 (14)

ΕΤΗΣΙΑΙ ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ:

Ὀργανισμοί, Τράπεζαι, Ἑταιρεῖαι	Δρχ. 100.000
Δῆμοι καὶ Κοινότητες ἄνω τῶν 5.000 κατοίκων καὶ Ἰδιῶται	» 50.000
Λοιποὶ Δῆμοι καὶ Κοινότητες καὶ Σχολεῖα .	» 25.000
Μαθηταί, Πρόσκοποι, Ὁδηγοί, Στρατιῶται	» 10.000
Ἐξωτερικοῦ: Δολλάρια 5 ἢ Λίραι 2.	

ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ ΔΡΧ. 1000

Ὑπεύθυνος Συντάξεως: ΑΓΓ. ΜΕΤΑΞΑΣ, Ἀντιφίλου 16 — Ἀθῆναι
Προϊστάμενος Τυπογραφείου: Φραγκ. Μαλατέστας, Μενελάου 9, Ἀθῆναι

Τὸ μεγάλο προτέρημα

Η ΕΓΚΡΑΤΕΙΑ ΤΟΥ Μ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ

Ἀνάμεσα στὰ πολλὰ προτερήματα ποὺ κάμανε μεγάλο τὸ Βασιλῆα τῆς Μακεδονίας Ἀλέξανδρο — μᾶς εἶπε ὁ Γεροστάθης — ἦταν καὶ ἡ ἐγκράτεια. Ὁ Μέγας Ἀλέξανδρος θεωροῦσε πολὺ βασιλικώτερο νὰ κατανικάῃ τὰ πάθη του, παρὰ τοὺς ἐχθρούς του. Μὲ τὴν ἐγκράτεια χαλιναγωγοῦμε τὴν τάση ποὺ ἔχουμε ὅλοι οἱ ἄνθρωποι πρὸς τὴν ἡδονὴ καὶ ἔτσι σώζουμε τοὺς ἑαυτούς μας ἀπὸ χίλιους δυὸ κινδύνους καὶ δυστυχίες, καὶ ζοῦμε πραγματικὰ βασιλικά, ἐλεύθεροι καὶ εὐτυχεῖς.

Εἶναι πολὺ χειρότερο, ἔλεγε ὁ Πυθαγόρας, νὰ εἴμαστε δοῦλοι τῶν παθῶν μας παρὰ δοῦλοι στοὺς τυράννους. Δὲν μπορεῖ δὲ νὰ εἶναι κανεὶς ἐλεύθερος ἐὰν εἶναι δοῦλος τῶν παθῶν του καὶ κυριεύεται ἀπὸ τὰ πάθη του.

Καὶ τότε ὁ Γεροστάθης μᾶς εἶπε τὰ ἴδια τὰ λόγια τοῦ Πυθαγόρα:

«Δουλεύειν πάθεσι χαλεπώτερον ἢ τυράννοις. Ἐλεύθερον, ἀδύνατον εἶναι τὸν πάθεσι δουλεύοντα, καὶ ὑπὸ παθῶν κρατούμενον».

Ὅταν ὁ Μέγας Ἀλέξανδρος κυρίεψε τὴν Μικρὰ Ἀσία καὶ διώρισε Βασίλισσα τῆς Καρίας τὴν Ἄδαν, αὐτὴ γιὰ νὰ τοῦ δείξῃ τὴν εὐγνωμοσύνη της τοῦ ἔστελνε κάθε μέρα διάφορα ὡραιότατα φαγητὰ καὶ ζυμαρικά. Στὸ τέλος τοῦ ἔστειλε καὶ τοὺς καλλίτερους μαγείρους της καὶ τοὺς ψωμάδες της, γιατί ἔτσι νόμιζε πὼς θὰ εὐχαριστοῦσε τὸν εὐεργέτη της.

Ἀλλὰ ὁ Μέγας Ἀλέξανδρος οὔτε ἀπὸ τὰ ὄμορφα φαγητὰ τῆς Ἄδας ἔτρωγε οὔτε δέχτηκε τοὺς περίφημους μαγείρους της. Καὶ εἶπε πὼς πολὺ καλλίτερους μαγείρους ἔδωσε σ' αὐτὸν ὁ παιδαγωγός του Λεωνίδας. Αὐτοὶ δὲ ἦταν ὁ «πρωϊνός του περίπατος» διὰ τὸ νοστιμώτατον γεῦμα του καὶ ἡ περὶ τὸ γεῦμα «ὀλιγοφαγία» διὰ τὸ ὀρεκτικώτατον δεῖπνον του.

Κάποτε ὁ Μέγας Ἀλέξανδρος ἐξεστράτευσε ἐναντίον τοῦ Δαρείου, Βασιλῆα τῆς Περσίας μὲ τὸ ἱππικό του ἀνάμεσα σὲ ξερούς τόπους χωρὶς νερά. Καὶ αὐτὸς καὶ οἱ ἱππεῖς του ὑποφέρανε πολὺ ἀπὸ δίψα. Γιὰ καλή τους τύχη συνάντησαν μερικοὺς Μακεδόνες ποὺ ἔφερναν ἀπὸ μακρυὰ λίγο νερό. Οἱ Μακεδόνες μόλις εἶδαν τὸ Βασιλῆά τους νὰ ὑποφέρῃ τόσο πολὺ ἀπὸ δίψα, τοῦ ἔδωκαν μὲ μεγάλη προθυμία νὰ πιῇ. Ὁ Ἀλέξανδρος παίρνει τότε στὸ χέρι του τὸ δοχεῖο μὲ τὸ νερό, ἀλλὰ μόλις εἶδε πὼς τὸ νερὸ δὲν ἔφθανε γιὰ ὅλους, χωρὶς ν' ἀγγίξῃ τὸ δοχεῖο στὰ στεγνωμένα χείλια του, τὸ ἔδωσε πίσω στοὺς Μακεδόνες λέγοντας πὼς δὲν μποροῦσε αὐτὸς νὰ πιῇ καὶ οἱ στρατιῶτες του νὰ διψᾶνε.

Τὴν ἐγκράτεια αὐτὴ τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου ἐθαύμασαν οἱ στρατιῶτες του. Κι' ἀπάνω στὸν ἐνθουσιασμό τους λησμόνησαν ἀμέσως καὶ τὴ δίψα καὶ τοὺς κόπους τους καὶ καθὼς κτυποῦσαν τὰ ἄλογά τους, ἐφώναζαν:

—Ἐμπρός. Μὲ τέτοιο ἀρχηγὸ οὔτε δίψα, οὔτε κόπους αἰσθανόμαστε, ἀλλὰ δὲν πιστεύουμε ἀκόμα πὼς μπορεῖ καὶ νὰ πεθάνουμε.

(Ἀπὸ τὸ Γεροστάθη)

Ἐργασία

«Ἡ δουλειὰ ντροπὴ δὲν ἔχει
καὶ ντροπὴ εἶν' ἡ τεμπελιὰ»
ὁ καθένας τὸ κατέχει
ἀπ' τὰ χρόνια τὰ παλιά.

Κάθε τι ποὺ ζῇ στὴ φύση
σὰν ἡ μέρα ροδοφέξῃ
τὴ ζεστὴ φωλιὰ θ' ἀφήσῃ
στὴ δουλειά του γιὰ νὰ τρέξῃ.

Τὸ μυρμήγκι πῶς ζηλεύω,
ποὺ δὲν εἶναι ὀκνηρό.
Σὰν κι' ἐκεῖνο θὰ δουλεύω
Δὲν θὰ χάνω τὸν καιρό.

Μακρυὰ ἀπὸ τῶν κηφήνων
τὴν ἀνώφελη ζωή,
Μήπως μοῖρα σὰν κι' ἐκείνων
μὲ προσμένει ἕνα πρωΐ...

Τῆς ζωῆς τραχὺς ὁ δρόμος
καὶ πολλὰ θὰ συναντήσω,
δουλευτὴς καὶ οἰκονόμος
Ἂν εἶμ' ὅμως θὰ πλουτίσω.

Τὸ ἀλέτρι ποὺ ὀργώνει
πόση χύνει ἀναλαμπή!
Καὶ τὸν ἄνθρωπο ἀνυψώνει
μοναχὰ ἡ προκοπή.

Ἐργασία τιμημένη
πλούτου καὶ χαρᾶς πηγὴ
εἶν' ἀπ' ὅλους παινεμένη
κι' ὁ Θεὸς τὴν εὐλογεῖ

Τ. Π.

Χιλιομετρικαὶ ἀποστάσεις ἀπὸ ἐπαρχιακὰς πόλεις

Ἀπὸ τὸν Ἅγιο Νικόλαο Κρήτης ἀπέχουν: Ἡράκλειο 69 χιλιόμετρα, Ἱεράπετρα 36, Νεάπολις 15, Παχεῖα Ἄμμος 22, Ῥέθυμνον 146, Σητεία 71. Χανιὰ 221 χιλιόμετρα.

Ἀπὸ τὸ Ἀγρίνιο ἀπέχουν: Ἀμφιλοχία 50, Ἄρτα 96, Ἀστακὸς 67. Θέρμον 32, Ἰωάννινα 173, Κεφαλόβρυσο 49, Μακρυνοῦ 33, Μεσολόγγι 38, Ναύπακτος 67, Παναιτώλιον 7 καὶ Περιβόλια 15 χιλιόμετρα.

Ἀπὸ τὸ Αἴγιο ἀπέχουν: Βαλημίτικα 6, Διακοφτὸ 15, Πάτραι 41 χιλιόμετρα.

Ἀπὸ τὴν Ἀλεξανδρούπολη ἀπέχουν: Ἄβαντον 10, Ἀνθεία 10, Λουτρὰ 13, Μάκρη 11, Νέα Ὀρεστιὰς 120, Φέραι 29 χιλιόμετρα.

Ἀπὸ τὴν Ἀμαλιάδα ἀπέχουν: Ἀνδραβίδα 17, Γαστούνη 13, Δελημπάλι 2[illegible], Λεχαινὰ 23, Χάβαρη 8 χιλιόμετρα.

Ἀπὸ τὸ Ἄργος ἀπέχει: Νεμέα 30.

Ἀπὸ τὸ Ἀργοστόλι ἀπέχουν: Ἁγία Εὐφημία 35, Αἰγιαλὸς 24, Ἀσπρογέρακας 37, Ἄσσος 38, Κλείσματα 14, Πεσσάδα 13, Πόρος 42, Φισκάρδον 50, Χιονᾶτα 28.

Ἀπὸ τὴν Ἄρτα ἀπέχουν: Ἀγρίνιο 96, Καλεντίνη 20, Πρέβεζα 52, Φιλιππιάδα 14 χιλιόμετρα.

Ἀπὸ τὸν Βόλο ἀπέχουν: Ἁλμυρὸς 36, Ἀργαλιστὴ 42, Ζαγορὰ 47, Καλὰ Νερὰ 20, Μακρυνίτσα 16, Νέα Ἀγχίαλος 20, Νεοχώριο 35, Πορταριὰ 16, Σούρπη 51 χιλιόμετρα.

Ἀπὸ τὴ Δράμα ἀπέχουν: Ἅγιος Ἀθανάσιος 16, Δοξᾶτο 10, Καβάλλα 36, Κάτω Νευροκόπι 48, Σέρραι 51 χιλιόμετρα.

Ἀπὸ τὴν Ἔδεσσα ἀπέχουν: Ἀρδέα 29, Γιαννιτσὰ 29 χιλιόμετρα.

Ἀπὸ τὴν Ζάκυνθο ἀπέχουν: Ἀρχάνες 15, Βολίμες 33, Γερακάρι 13, Κοιλικαστέλι 19, Καταστάρι 16, Λιθακιὰ 11, Τραγάκι 8 χιλιόμετρα.

Ἀπὸ τὸ Ἡράκλειον Κρήτης ἀπέχουν: Ἅγιος Νικόλαος 69, Γόρτυς 46, Κνωσσὸς 5, Ῥέθυμνος 77, Φαιστὸς 61, Χανιὰ 152 χιλιόμετρα.

Κάθε καλὸς φίλος τοῦ «ΣΠΙΤΙΟΥ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ» (ΠΑΙΔΟΠΟΛΕΩΣ) πρέπει νὰ γράψῃ ἕναν τουλάχιστο συνδρομητή. Ὅποιος γράψη δέκα συνδρομητὲς ἐξασφαλίζει γιὰ τὸν ἑαυτό του μιὰ συνδρομὴ δωρεάν.

(Κάνε τὸ καλὸ καὶ ρίχτο στὸ γιαλό)

Μιὰ φορὰ κι' ἕναν καιρὸ ἦταν ἕνας βασιλιὰς ποὺ εἶχε τρία παιδιά· τρία ἀγόρια. Τὰ δυό, τὰ μεγαλύτερα, ποὺ εἶχαν σκληρὴ καρδιά εἶπαν μιὰ μέρα στὸν πατέρα τους:

— Ἐμεῖς θὰ φύγωμε· θὰ πᾶμε νὰ γυρίσουμε τὸν κόσμο.

— Παιδιά μου, τοὺς ἀποκρίθηκε ὁ γερο-βασιλιάς, μὴ φύγετε· ἐγὼ σὲ λίγο θὰ πεθάνω. Μείνετε κοντά μου ὡς τότε, κι' ἔπειτα πηγαίνετε ὅπου θέλετε.

Ἀλλὰ αὐτὰ δὲν τὸν ἄκουσαν καὶ ἔφυγαν. Πρὶν φύγουν· λένε στὸ μικρότερο.

— Ἔλα καὶ σὺ μαζί μας.

— Ὄχι, τοὺς ἀποκρίθηκε ἐκεῖνο· ἐγὼ θὰ μείνω σπίτι μας· ἀγαπῶ πολὺ τὸν πατέρα μας, καὶ δὲν τὸν ἀφήνω. Πῶς θὰ κάμη ολομόναχος, ἂν φύγωμε; θὰ πεθάνη ἀπὸ τὴ λύπη του. Ὅταν πεθάνη τότε θάρθω νὰ σᾶς βρῶ.

Ὁ μεγαλύτερος τοῦ εἶπε:

— Εἶσαι κουτός. Ἐμεῖς θὰ δοῦμε ὡραίους τόπους· θὰ ταξιδέψωμε. Ἐσὺ θὰ μείνης ἐδῶ καὶ δὲ θὰ καταφέρης ποτέ σου τίποτα.

Καὶ ἔφυγαν.

Ἔπειτα ἀπὸ δυὸ χρόνια, ὁ γερο-βασιλιὰς πέθανε καὶ ὁ μικρὸς ἀδερφὸς κίνησε νὰ βρῆ τὰ ἀδέρφια του.

Τὰ βρῆκε, καὶ τοὺς εἶπε πὼς θέλει κι' αὐτὸς νὰ γυρίζη μαζί τους τὸν κόσμο.

Τὰ ἀδέρφια του γέλασαν.

— Ὅποιος γυρνᾶ τὸν κόσμο, τοῦ εἶπαν κοροϊδευτικά, πρέπει νἆναι ἔξυπνος. Ἐσὺ εἶσαι κουτός. Πάντα σου ἤσουν κουτός.

Ὡστόσο ξεκίνησαν μαζὶ τὰ τρία ἀδέρφια.

Πήγαιναν, πήγαιναν, πήγαιναν, ὡς ποὺ ἐκεῖ ποὺ πήγαιναν ἀπάντησαν μιὰ μερμηγκοφωλιά.

Τὰ δυὸ μεγαλύτερα ἀδέρφια εἶπαν τότε.

— Ἂς τὴν χαλάσωμε νὰ δοῦμε τὰ μερμήγκια ποὺ θὰ τρέχουν ἐδῶ κι' ἐκεῖ καὶ δὲ θὰ ξέρουν ποῦ νὰ πᾶνε.

Θὰ γελάσουμε πολύ.

Ὁ μικρός, ὁ «κουτὸς» δὲ δέχτηκε.

— Ὄχι, αὐτὸ δὲ γίνεται. Δὲ θὰ σᾶς ἀφήσω ποτὲ νὰ κάμετε μιὰ τέτοια ἀδικία.

Καὶ δὲν τοὺς ἄφησε νὰ χαλάσουν τὴν μερμηγκοφωλιά.

Ξεκίνησαν πάλι καὶ πήγαιναν καὶ πήγαιναν καὶ πήγαιναν, ὡς ποὺ βρῆκαν μιὰ λίμνη· μιὰ λίμνη γεμάτη ὡραῖες πάπιες ποὺ κολυμποῦσαν. Τότε εἶπαν πάλι οἱ μεγαλύτεροι ἀδερφοί.

— Νὰ σκοτώσωμε δυὸ ἀπὸ τοῦτες δῶ τὶς πάπιες. Θὰ τὶς κάμωμε ψητὲς καὶ θὰ γίνη ἕνα πολὺ νόστιμο φαγητό.

— Ὄχι, αὐτὸ δὲ γίνεται· ἔχομε νὰ φᾶμε· ἂς μὴν πειράξωμε τὶς καημένες τὶς πάπιες, ποὺ εἶναι τόσο εὐχαριστημένες ἐδῶ στὴ λίμνη, εἶπε πάλι ὁ «κουτὸς» — ἔτσι πιὰ τὸν ἔλεγαν τ' ἀδέρφια του — καὶ δὲν τοὺς ἄφησε νὰ σκοτώσουν τὶς πάπιες.

Καὶ πάλι πιὸ πέρα βρῆκαν ἐπάνω σ' ἕνα δέντρο ἕνα μελίσσι. Καὶ τόσο ἦταν τὸ μέλι, ποὺ ἔτρεχε στὸν κορμὸ τοῦ δέντρου ὡς κάτω στὸ χῶμα.

Εἶπαν πάλι οἱ μεγαλύτεροι ἀδελφοί.

— Ἂς βάλωμε φωτιὰ στὴ ρίζα τοῦ δέντρου νὰ καπνιστοῦν οἱ μέλισσες· ὁ καπνὸς θὰ τὶς πνίξη, θὰ φύγουν καὶ θὰ φᾶμε ἐμεῖς τὸ μέλι.

Ἀλλὰ ὁ μικρὸς ποὺ νὰ τοὺς ἀφήση!

— Ὄχι, ἀδέρφια μου, τοὺς εἶπε. Συλλογιστῆτε τὶς καημένες τὶς μέλισσες, ποὺ ἔκαμαν τόσο κόπο ὅσο νὰ μαζέψουν τὸ μέλι αὐτό.

Κι' ἔτσι σώθηκαν καὶ οἱ μέλισσες ἀπὸ τὸ κάπνισμα.

Ἐπὶ τέλους τὰ τρία ἀδέρφια ἔφτασαν σ' ἕνα πύργο μεγάλο, ποὺ οἱ σταῦλοι ἦταν γεμᾶτοι πετρωμένα ἄλογα.

Πέρασαν ὅλες τὶς κάμαρες τοῦ πάρκου, δίχως νὰ δοῦν ψυχή, ὅσο ποὺ ἔφτασαν μπρὸς σὲ μιὰν πόρτα ποὺ ἦταν κλεισμένη μὲ τρεῖς κλειδαριές.

Στὴ μέση τῆς πόρτας ἦταν μιὰ τρύπα, ἔβαλαν τὸ μάτι τους σ' αὐτὴ καὶ τί εἶδαν;

Ἕνα γεροντάκι μὲ ἄσπρα μαλλιὰ καθόταν μπρὸς σ' ἕνα τραπέζι.

Τοῦ φώναξαν μιὰ φορά, τοῦ φώναξαν δυὸ φορές, μὰ τὸ γεροντάκι σὰ νὰ μὴν ἄκουε. Στὴν τρίτη φορὰ σηκώθηκε κι' ἄνοιξε. Ὕστερα δίχως νὰ βγάλη μιλιὰ τοὺς πῆγε σὲ ἕνα τραπέζι μὲ πλούσια φαγητά.

Ἀφοῦ ἔφαγαν καὶ ἤπιαν τοὺς πῆρε τοὺς τρεῖς ἀδερφοὺς καὶ τοὺς ὡδήγησε καθένα χωριστὰ σὲ μιὰ κάμαρα νὰ κοιμηθοῦν.

Τὴν ἄλλη μέρα τὸ πρωῒ τὸ γεροντάκι παρουσιάστηκε στὸν μεγαλύτερο ἀδερφό.

— Ἔλα μαζί μου τοῦ εἶπε.

Καὶ τὸν ἔφερε μπρὸς σ' ἕνα τοῖχο ὅπου ἦταν γραμμένα τρία θελήματα.

Ἂν πραγματοποιοῦνταν, ὁ πύργος ποὺ ἦταν μαγεμένος θὰ ξεμαγευόταν.

Τὸ πρῶτο «θέλημα» ἦταν νὰ ψάξη μέσα στὸ δάσος πάνω ἀπὸ τὴ χλόη νὰ βρῆ τὰ χίλια μαργαριτάρια τῆς βασιλοπούλας. Ἂν δὲν τάβρισκε καὶ τὰ χίλια πρὶν νὰ βασιλέψη ὁ ἥλιος θὰ γινόταν κι' αὐτὸς πέτρα.

Ὁ πρῶτος ἀδερφὸς ἔψαξε ὅλη τὴν ἡμέρα νὰ τὰ βρῆ. Ἀλλὰ δὲν τὰ βρῆκε. Ὅταν βράδυασε καὶ ὁ ἥλιος πῆγε νὰ δύση δὲν εἶχε βρῆ οὔτε ἑκατό. Ἔγινε λοιπὸν πέτρα.

Τὴν ἄλλη μέρα τὸ γεροντάκι κάλεσε τὸν δεύτερο ἀδερφό, νὰ ψάξη κι' αὐτός. Ἀλλὰ οὔτε αὐτὸς δὲν ἔκαμε τίποτα. Ἐπειδὴ σὰ βράδυασε δὲν εἶχε βρῆ οὔτε διακόσια μαργαριτάρια πέτρωσε καὶ ὁ δεύτερος.

Ἦρθε ἡ σειρὰ καὶ τοῦ μικροῦ τώρα. Πῆγε καὶ αὐτὸς στὸ δάσος καὶ ἔψαχνε! μὰ τίποτα.

— Ἄχ, δὲ θὰ προφτάσω νὰ βρῶ τὰ χίλια μαργαριτάρια τῆς βασιλοπούλας καὶ θὰ γίνω πέτρα. Τί νὰ κάνω; Καὶ ἐπειδὴ δὲν εἶχε τί νὰ κάμη κάθησε σὲ μιὰ πέτρα καὶ ἄρχισε νὰ συλλογίζεται. Ἀλλὰ ἐκεῖ, νὰ καὶ φτάνει ὁ βασιλιὰς τῶν μερμηγκιῶν ποὺ εἶχε σώσει.

— Τί τρέχει; ρωτᾶ τὸν μικρὸ ἀδερφό.

— Τὸ καὶ τὸ ἀποκρίνεται ἐκεῖνος.

— Αὐτὸ ἦταν, τοῦ λέει ὁ βασιλιὰς τῶν μερμηγκιῶν, θαρροῦσα κι' ἐγὼ πὼς εἶχες τίποτα σπουδαῖο πρᾶμα ποὺ ἔκλαιγες ἔτσι.

Καὶ ἀμέσως καλεῖ ὅλα τὰ μερμήγκια τῆς μερμηγκοφωλιᾶς καὶ τὰ προστάζει:

— Νὰ διασκορπιστῆτε στὸ δάσος κάτω ἀπὸ τὴ χλόη καὶ νὰ μοῦ βρῆτε σὲ μιὰ ὥρα τὰ χίλια μαργαριτάρια τῆς βασιλοπούλας.

Τὰ μερμήγκια διασκορπίστηκαν ἀμέσως καὶ σὲ μιὰ ὥρα τὰ χίλια μαργαριτάρια τῆς βασιλοπούλας ἦταν σωρὸς μπροστὰ στὰ πόδια τοῦ μικροῦ ἀδερφοῦ.

Ἔτσι ἔκαμε τὸ πρῶτο θέλημα.

Τὸ δεύτερο ἦταν νὰ βρεθῆ τὸ χρυσὸ κλειδὶ τῆς κάμαρας ποὺ κοιμόνταν οἱ τρεῖς βασιλοποῦλες, καὶ ποὺ εἶχε πέσει στὴ λίμνη.

Ἡ λίμνη ὅμως ἦταν βαθειὰ καὶ μεγάλη καὶ στὸν βυθό της ἦταν τόσα φύκια ποὺ κανένας ὡς τώρα δὲν μπόρεσε νὰ βρῆ τὸ χρυσὸ κλειδί.

Ὁ μικρὸς ἀδερφὸς πῆγε στὴ λίμνη πολὺ στενοχωρημένος. Τώρα ἦταν ποὺ θὰ πέτρωνε κι' αὐτός. Χωρὶς ἄλλο δὲ θὰ τὴ γλύτωνε αὐτὴ τὴ φορά.

Τί νὰ κάμη; Κάθισε πάλι σὲ μιὰ πέτρα καὶ ἄρχισε νὰ συλλογίζεται. Μὰ ἐκεῖ φρρρ... νὰ καὶ ἔρχονται ἕνα κοπάδι πάπιες. Αὐτὲς οἱ ἴδιες ποὺ εἶχε γλυτώσει ἀπὸ τὸ θάνατο.

Δίχως νὰ περιμένουν στιγμή, αὐτὲς ὡς μαθαν τί ἔτρεχε, μπλούμ! πέφτουν μέσα τὸ νερὸ καὶ πάλι ἀνεβαίνουν. Ἡ μιὰ ἡ πιὸ ὄμορφη κρατοῦσε στὴ μύτη της τὸ χρυσὸ κλειδάκι τῆς βασιλοπούλας.

Κι' ἔτσι γίνηκε καὶ τὸ δεύτερο θέλημα.

Τὸ τρίτο ὅμως ἦταν καὶ τὸ πιὸ δύσκολο.

Ἔπρεπε ὁ μικρὸς ἀδερφὸς νὰ βρῆ ποιὰ ἀπὸ τὶς τρεῖς βασιλοποῦλες ποὺ κοιμόταν ἦταν ἡ μικρότερη.

Μὰ πῶς! Ἔμοιαζαν τόσο πολύ, ποὺ κανένας δὲν μποροῦσε νὰ καταλάβη ποιὰ ἦταν ἡ μικρότερη. Μονάχα ποὺ ἡ πιὸ μεγάλη πρὶν κοιμηθῆ εἶχε φάει ζάχαρη, ἡ δεύτερη εἶχε πιῆ σιρόπι καὶ ἡ τρίτη ἡ μικρότερη εἶχε φάει μιὰ κουταλιὰ μέλι.

Ὁ μικρὸς ἀδερφὸς βρέθηκε πάλι πολὺ στενοχωρημένος. Τώρα ἦταν, ποὺ ἦταν! Ποιὰ ἦταν ἡ μικρότερη βασιλοποῦλα; Φοροῦσαν τὰ ἴδια ροῦχα, εἶχαν τὸ ἴδιο πρόσωπο. Κάθισε πάλι καὶ συλλογιζόταν. Ἐκεῖ ὅμως ποὺ ἦταν ἀπελπισμένος νὰ καὶ μπαίνη ἡ βασιλομέλισσα ἀπὸ τὸ παράθυρο. Αὐτὴ ποὺ εἶχε γλυτώσει ἀπὸ τὸ κάπνισμα. Ἀμέσως ἀρχίζει νὰ πετᾶ πάνω ἀπὸ τὶς κοιμισμένες βασιλοποῦλες.

Πετοῦσε, πετοῦσε ὅσο ποὺ πῆγε καὶ κάθισε στὸ στόμα τῆς μικρότερης, αὐτῆς ποὺ εἶχε φάει τὸ μέλι.

Ὁ μικρὸς ἀδερφὸς κατάλαβε τότε, ποιὰ ἦταν ἡ μικρότερη βασιλοποῦλα κι' ἔτσι γίνηκε καὶ τὸ τρίτο θέλημα.

Ἀμέσως χάλασαν τὰ μάγια. Ὁ πύργος ξεμαγεύτηκε καὶ ὅλοι οἱ πετρωμένοι ζωντάνεψαν.

Ὁ μικρὸς ἀδερφός, ὁ «Κουτὸς» δά, ὅπως τὸν ἔλεγαν οἱ ἀδερφοί του, πῆρε γυναίκα τὴ μικρότερη βασιλοποῦλα, ποὺ ἦταν καὶ πιὸ ὄμορφη καὶ γίνηκε βασιλιὰς τῆς χώρας. Ὅσο γιὰ τοὺς ἀδερφούς του πῆραν καὶ αὐτοὶ γυναῖκές τους τὶς δυὸ ἄλλες βασιλοποῦλες καὶ ἔζησαν αὐτοὶ καλὰ καὶ μεῖς καλύτερα.

Κι' ὁ «Κουτὸς» τότε ἔγραψε στὴ βάση τοῦ Στέμματός του τὴν παροιμία: «Κάνε τὸ καλὸ καὶ ρίχτο στὸ γιαλό».

●

ΓΙΑ ΝΑ ΓΕΛΑΤΕ

Μεταξὺ δύο φίλων :

— Δὲν μοῦ λές, φίλε μου, ποῦ πᾶς;

— Πουθενά!

— Καὶ ἐσὺ φίλε μου;

— Πουθενά!

— Ἔ! Τότε πᾶμε γρήγορα νὰ μὴν ἀργήσουμε.

Πλοῦτος ποὺ πάει χαμένος

—Ἄκου παποῦ τί ἔπαθε ὁ συμμαθητής μου ὁ Μῆτρος! εἶπε ὁ Θάνος στὸν παποῦ του. Τὸ χαρτζηλίκι ποὺ τοὔδινε ὁ πατέρας του, ὁ Μῆτρος τὸ φύλαγε στὸ καινούργιο πορτοφόλι ποὺ τοὔστειλε ὁ θεῖος του ἀπὸ τὴν Ἀμερική. Ὅλο πεντακοσάρικα καὶ χιλιάρικα! Φύλαγε ἕνα-ἕνα τὰ κατοστάρικα, κι' ἅμα τάκανε πέντε, πήγαινε στὸ καφενεῖο καὶ τ' ἄλλαζε μὲ πεντακοσάρικο. Ἡ μανία του νἄχη φουσκωμένο πορτοφόλι!

Νὰ λοιπὸν ποὺ σήμερα ποὺ ἦταν ὁ Μῆτρος στὸ σχολεῖο, ὁ μικρός του ἀδελφὸς ὁ Βασίλης, ποὺ μόλις περπατάει, βρῆκε τὸ πορτοφόλι τοῦ Μήτρου στὸ συρτάρι. Καὶ ξέρεις τί ἔκανε; Κάθισε μπροστὰ στὸ παράθυρο, κι' ἄρχισε νὰ πετάη ἕνα ἕνα τὰ χαρτονομίσματα στὸ δρόμο! Τὰ βρῆκαν μερικοὶ ποὺ πέρναγαν καὶ τὰ πῆγαν στὴ μάννα του. Ἀλλ' ὡς νὰ τρέξη ἡ μάννα του καὶ νὰ τοῦ ἁρπάξη τὸ πορτοφόλι ἀπὸ τὰ χέρια, ὁ μικρὸς εἶχε προφτάσει νὰ τὸ ἀδειάση!

— Τὰ ξαναβρῆκαν τὰ χρήμα; ρώτησε μὲ ἐνδιαφέρον ὁ παποῦς.

— Τὰ πιὸ πολλὰ ναί. Φυσοῦσε ὅμως λίγο ἀεράκι, καὶ μερικὰ πῆγαν ὅπου μπορεῖς νὰ φανταστῆς! Νά, βρήκαμε ἕνα πεντακοσάρικο στὴν κερασιὰ τῆς κυρὰ Κώσταινας, κι' ἕν ἄλλο στὴ σκεπὴ τοῦ κοτετσιοῦ τοῦ Ἀντώνη! Ἡ μάννα τοῦ μικροῦ τοῦ ἔδωσε μερικὲς ξυλιὲς γιὰ νὰ μάθη νὰ μὴν πειράζη τὰ πράγματα χωρὶς νὰ ρωτάη, ἀλλὰ ποῦ νογάει αὐτός! Μωρὸ παιδὶ εἶναι, μήπως καταλαβαίνει τί κάνει;

— Δηλαδὴ ἐσὺ Θάνο μου, τὸ βρίσκεις πολὺ χαζὸ αὐτὸ ποὺ ἔκανε ὁ μικρός!

— Θέλει καὶ ρώτημα παποῦ;

— Ἂν σκόρπαγε τὰ χρήματα ἕνας μεγάλος, τί θἄλεγες;

— Θἄλεγα πὼς εἶναι βλαμμένος. Γιὰ τὸ τρελλοκομεῖο. Ποιὸς γνωστικὸς ἄνθρωπος σκορπάει τὰ χρήματα στὸ δρόμο;

Γέλασε ὁ παποῦς.

— Σωστά, ἔχεις δίκηο! εἶπε. Ὅταν βλέπομε κάποιον νὰ πετάη τὸ χρήματα στὸ δρόμο, συλλογιζόμαστε πὼς μόνο ἕνας τρελλὸς μπορεῖ νὰ κάνη ἕνα τέτοιο πρᾶγμα. Ὅταν ὅμως τὰ πετάει χωρὶς νὰ τὰ βλέπωμε, τότε... τότε δὲ λέμε τίποτε.

—Δὲν καταλαβαίνω παποῦ ἔκανε παραξενεμένο τὸ παιδί. Ποιὸς πετάει χρήματα καὶ δὲν τὰ βλέπομε;

— Ποιός; Μὰ ὅλοι ἐμεῖς! Ὅλοι οἱ ἀγρότες τῆς Ἑλλάδας! Ἡ ἀλήθεια εἶναι πὼς δὲν ἐξηγήθηκα καλά. Τὰ χρήματα αὐτὰ ποὺ πετᾶμε, στὴν πραγματικότητα δὲν τἄχομε. Ἐπειδὴ ὅμως μπορούσαμε πολὺ εὔκολα νὰ τἄχαμε, κι' ἐπειδὴ δὲν ἁπλώνουμε τὸ χέρι μας νὰ τὰ πάρωμε μόνο τὰ ἀφήνομε νὰ πᾶν χαμένα εἶναι τὸ ἴδιο κι' ἀπαράλλαχτο σὰν νὰ τὰ πετᾶμε!

— Καὶ πάλι δὲν καταλαβαίνω! εἶπε τὸ παιδί. Ποῦ εἶναι αὐτὰ τὰ χρήματα; Ποῦ βρίσκονται; Ἐγώ, ἂν ἤξερα, θὰ πήγαινα νὰ σοῦ φέρω μερικά, καὶ νὰ φέρω καὶ τοῦ πατέρα! Ὅμως θαρρῶ παποῦ πὼς χορατεύεις, γιὰ νὰ δῆς ἂν κόβει τὸ μυαλό μου...

— Δὲν χορατεύω διόλου Θάνο μου! Πλοῦτος δὲν εἶναι μόνο τὰ χρήματα. Τὰ χρήματα εἶναι ὅτι κερδίζομε ὅταν πουλᾶμε τὸν πλοῦτο μας. Εἴτε στάρι εἶναι αὐτὸς εἴτε κρασί, εἴτε λάδι, εἴτε ξύλα. Ὁ πραγματικὸς πλοῦτος γιὰ μᾶς τοὺς ἀγρότες, εἶναι ἡ σοδειὰ ποὺ μᾶς δίνει ἡ γῆ... Εἶναι πολὺς αὐτὸς ὁ πλοῦτος; Ἔχομε τότε κι' ἐμεῖς οἱ ἀγρότες περισσεύούμενα χρήματα νὰ βάλωμε κεραμύδια στὰ σπίτια μας, νὰ ντυθοῦμε, νὰ βάλωμε στὴν πάντα κάτι γι' ἀρρώστεια ἢ γιὰ ἄλλο ἀναπάντεχο. Εἶναι φτωχὴ ἡ σοδειά μας; Μήτε καὶ χρήματα ἔχομε! Ὅταν λοιπὸν ὑπάρχει τρόπος ν' αὐξήσωμε αὐτὸν τὸν πλοῦτο καὶ δὲν τὸ κάνομε, δὲν εἶναι τὸ ἴδιο σὰ νὰ τὸν περιφρονοῦμε; Καὶ δὲν μοιάζει αὐτό μας τὸ φέρσιμο, μὲ τὰ καμώματα τοῦ μικροῦ Βασίλη ποὺ τὸν ἔδειρε ἡ μάννα του γιατὶ σκόρπισε τὰ χρήματα τοῦ Μήτρου στὸ δρόμο;

— Αὐτὸ βέβαια, τὸ καταλαβαίνω! εἶπε ὁ Θᾶνος. Ποιὸς ὅμως ἀγρότης δὲν θέλει τὸ καλό του;

— Σοῦ λέω: ὅλοι ἐμεῖς οἱ ἀγρότες. Ὅλοι!

—Εἶναι δυνατὸν παποῦ; ρώτησε παραξενεμένο τὸ παιδί.

— Εἶναι καὶ παραεῖναι μάλιστα! Καὶ ξέρεις ποιὸς εἶναι αὐτὸς ὁ πλοῦτος ποὺ πάει ἔτσι ἄδικα χαμένος; Τ' ἀγριόδεντρα ποὺ φυτρώνουν καὶ τραγεύουν μόνα τους στὸ λόγγο! Τ' ἀγριόδεντρα ποὺ κανένας δὲν συλλογίζεται νὰ τὰ κεντρώση... Ἄκου νὰ σοῦ διαβάσω τί γράφει ἕνας γεωπόνος!

Ὁ παποὺς ἔβαλε τὰ γυαλιά του, καὶ ἄνοιξε ἕνα βιβλιαράκι τῆς «Γεωργικῆς Ἑταιρείας». Ἕνα ἀπὸ κεῖνα τὰ τόσο χρήσιμα γιὰ τὸν ἀγρότη βιβλιαράκια, ὅπου μὲ τρόπο ἁπλὸ καὶ πρακτικό, δίνονται κάθε λογῆς ὁδηγίες γιὰ τὰ χωράφια του, τὸ ἀμπέλι του, τὸ λιοστάσι του, τὰ ὀπωροφόρα του, τὰ ζῶα του.

Τὸ ἄνοιξε λοιπὸν σὲ μιὰ σημαδεμένη σελίδα, καὶ διάβασε:

«Ὅλα σχεδὸν τὰ νησιά, οἱ ἀκτές, καὶ πολλὲς θερμὲς μεσογειακὲς περιφέρειες, ἔχουν μεγάλα κι' ἐκτεταμένα δάση ἀπὸ ἄγριες ἐλιές, τερεβυθιὲς (κοκκορεβυθιὲς) καὶ ξυλοκερατιὲς (χαρουπιὲς) οἱ δὲ λοιπὲς περιοχὲς εἶναι γεμᾶτες ἀπὸ ἄγριες ἀπιδιές, σορβιές, κραταίγους καὶ δαμασκηνιές. Στὰ ὀρεινὰ μέρη, βορειότερα, ἀφθονοῦν οἱ ἄγριες καστανιές, κερασιές, φουντουκιές, κλπ. Κι' αὐτὴ ἡ πλούσια δεντρώδης βλάστηση χρησιμεύει γιὰ καύσιμη ἢ οἰκοδομίσιμη ὕλη, ἢ γιὰ χρήση τῆς αἰγοτροφίας».

Αὐτὰ γράφει Θᾶνο μου ὁ διαπρεπὴς γεωπόνος κ. Λ. Οἰκονομίδης!

— Μὰ... νὰ εἶναι ἄραγε τόσα πολλὰ αὐτὰ τ' ἀγριόδεντρα; ἔκανε ὁ Θάνος.

— Στάσου νὰ σοῦ διαβάσω κι' ἄλλα... Ἀγροτόπαιδο εἶσαι, δὲν μπορεῖ παρὰ νὰ σ' ἐνδιαφέρη τὸ ζήτημα!

Κι' ὁ παποῦς διάβασε παρακάτω:

«Κατὰ πρόχειρον ὑπολογισμό, τὰ ὑπάρχοντα ἀγριόδεντρα σὲ ὅλη τὴ χώρα εἶναι:

Ἄγριες ἐλιὲς 45 ἑκατομμύρια δέντρα, ἄγριες ἀπιδιὲς 30 ἑκατ., ἄγριες καστανιὲς 25 ἑκατ., ἄγριες ξυλοκερατιὲς 12 ἑκατ., ἄγριες δαμασκηνιὲς 2 ἑκατ., ἄγριες φυστικιὲς 15 ἑκατ., ἄγριες λεπτοκαριὲς 10 ἑκατ., ἄγριες μηλιὲς 350 χιλιάδες, ἄγριες κερασιὲς 80 χιλιάδες.

— Τόσα πολλά! ἔκανε ὁ Θάνος ποὺ ἔμεινε μὲ τὸ στόμα ἀνοιχτό... Τόσα ἑκατομμύρια δέντρα!...

— Μάλιστα, Θᾶνο μου! Ἑκατομμύρια κι' ἑκατομμύρια ποὺ καρτεροῦν τὸ μπόλι καὶ τὸ κεντράδι, γιὰ νὰ γίνουν πηγὴ πλούτου. Γιατὶ ὁ καρπὸς τοῦ δέντρου Θᾶνο μου, εἶναι σίγουρο εἶδος. Δὲν χαλάει, δὲν πιάνει πολὺ τόπο γιὰ ν' ἀποθηκευθῆ κι' ἀκριβοπληρώνεται πάντα.

Ὄχι βέβαια τὰ κεράσια, τὰ μῆλα, τὰ ροδάκινα, τ' ἀχλάδια ποὺ πρέπει νὰ βρίσκονται κοντὰ σὲ πολιτεία γιὰ νὰ φτάνουν ἐκεῖ πρὶν χαλάσουν καὶ νὰ πουληθοῦν καλά. Ἀλλὰ προπαντὸς τ' ἄλλα, τὰ κάστανα, τ' ἀμύγδαλα, τὰ καρύδια, τὰ λεπτοκάρυα, τὰ φυστίκια, αὐτὰ ποὺ ὁ καρπός τους εἶναι χρυσάφι, αὐτὰ ποὺ δὲν χαλᾶνε, ποὺ διατηροῦνται. Καὶ κοντὰ σ' αὐτὰ βέβαια, ὁ καρπὸς τῆς ἐλιᾶς, τὰ σῦκα καὶ τὰ δαμάσκηνα ποὺ ξεραίνονται ἢ τὰ ξυλοκέρατα καὶ ἄλλα.

Καὶ μήπως θέλουν καὶ τίποτε σπουδαῖες καλλιεργητικὲς φροντίδες τὰ δέντρα;

Λίγο λίπασμα, λίγο σκάψιμο, τὸ ταχτικό τους ράντισμα, κι' αὐτὸ εἶναι ὅλο!

Ποῦ νὰ παραβγῆ ὁ κόπος ποὺ θέλει τὸ χωράφι καὶ προπαντὸς τὸ ἀμπέλι, μὲ τὸν κόπο ποὺ ζητάει κάθε ὀπορωφόρο! Θὰ μὲ ρωτήσης: Ἂν εἶν' ἔτσι, πῶς γίνεται οἱ παλιώτεροι νὰ μὴν τὄχαν συλλογιστῆ, καὶ νὰ μὴν εἶχαν κεντρώση τὰ ἀγριόδεντρα, ἢ νὰ μὴ εἶχαν φυτέψει ἥμερα στὶς βουνοπλαγιὲς ποὺ εἶναι δύσκολο νὰ κάνης χωράφι;

Θὰ σοῦ ἀπαντήσω πὼς τὸ μεγάλο ἐλάττωμα τοῦ ἀγρότη εἶναι πὼς θέλει τὸν ἴδιο τὸ χρόνο ποὺ φρόντισε ἕνα φυτό, νὰ φάη καὶ τὸν καρπό του καὶ νὰ κερδίση.

Τὸ δέντρο ὅμως θέλει ὑπομονή..

Πρέπει νὰ ξέρης νὰ καρτερῆς καὶ δυὸ καὶ τρία, κι' ἑφτὰ χρόνια, γιὰ νὰ τρανέψη τὸ δέντρο ποὺ φύτεψες καὶ πότισες καὶ λίπανες. Ἂν βέβαια τὰ κεντρώσης, θἄχης πιὸ γρήγορα καρπό. Ἀλλ' ὄχι ἀμέσως. Δὲν πιάνει πάντα τὸ κεντράδι, δὲν πετυχαίνει μὲ τὴν πρώτη. Χρειάζεται ἐπιδέξιο τεχνίτη, χρειάζεται πολλά... Κι' ὁ ἀγρότης βιάζεται. Φροντίζει γιὰ τὸ σήμερα καὶ σπάνια πολὺ γιὰ τὸ αὔριο καὶ τὸ μεθαύριο. Κι' ὕστερα παραπονιέται πὼς δὲν τὰ βγάζει πέρα, πὼς εἶναι φτωχός.

Καὶ λίγο πιὸ πέρα ἀπὸ τὸ καλύβι του, λίγο πιὸ ἔξω ἀπὸ τὸ χωριό του, θεριώνουν τὰ δάση ἀπ' τ' ἀγριόδεντρα ποὺ τ' ἀφήνει καὶ πᾶνε χαμένα...

Μὰ μήπως καὶ τὰ δάση ἀπὸ δέντρα ποὺ δὲν πᾶνε χαμένα γιατὶ δὲν ὑπάρχουν δρόμοι νὰ κατεβῆ ἡ ξυλεία ὡς ἐκεῖ ποὺ πρέπει; Ἑκατὸ χρόνια ποὺ εἴμαστε τώρα ἐλεύθεροι, ἀπὸ μιὰ πέτρα νὰ ἔβγαζε ὁ καθένας ἕνα χτύπημα νὰ χτύπαγε μὲ τὸν κασμᾶ, καὶ νάτον, ἕτοιμο τὸ δρόμο!

Ἀλλ' αὐτὰ θὰ τὰ ποῦμε καμμιὰ ἄλλη φορά.

Τώρα κάθισε καὶ λογάριασε πόσα δέντρα θὰ εἶχαν μπολιαστῆ ἂν γνοιάζονταν ὁ κάθε ἀγρότης κάθε ἄνοιξη νὰ συνεννοηθῆ μὲ τοὺς συντοπῖτες του, νὰ φτιάσουν συνεργεῖα, ζητῶντας τὴ συμβουλὴ καὶ τὴ βοήθεια τοῦ νομογεωπόνου! Λογάριασε τὸ χρῆμα ποὺ θἄμπαινε στὸ πορτοφόλι του σχεδὸν ἄκοπα κάθε χρόνο! Κι' ὕστερα πές μου, παιδί μου, δὲν εἶναι χαμένος πλοῦτος αὐτός; Δὲν εἶναι χρήματα σίγουρα, πεταμένα στὸ δρόμο;

— Ἀλήθεια, παποῦ, ἀπ' ὅσα μοῦ εἶπες, μοῦ φαίνεται πὼς καμμιὰ φορὰ κι' οἱ μυαλωμένοι ἄνθρωποι, μοιάζουν τοῦ μικροῦ Βασίλη, εἶπε ὁ Θᾶνος.

— Μὴν ἀδικεῖς καὶ πολὺ αὐτὲς τὶς γενιές, εἶπε σοβαρὰ ὁ παποῦς. Πέρασαν πολλοὺς πολέμους, ἦταν γενιὲς βασανισμένες. Ἐσεῖς ὅμως ποὺ εἶσαστε οἱ αὐριανοὶ ἀγρότες, αὐτὴ τὴ χώρα ποὺ ἐμεῖς ἀγωνιστήκαμε γιὰ νὰ σᾶς τὴν παραδώσουμε ἐλεύθερη, ἀγωνιστῆτε τώρα κι' ἐσεῖς μὲ τὴ σειρά σας, νὰ τὴν κάνετε πλούσιο καὶ ζηλεμένο περιβόλι.

Στὸ χέρι σας εἶναι Θᾶνο μου!

ΜΑΡΙΑΝΑ Κ.

ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΤΟΥ ΝΑΣΤΡΑΔΙΝ ΧΟΤΖΑ

ΤΟ ΚΑΦΤΑΝΙ

Μιὰ φορὰ ὁ Χότζας γυρίζοντας στὸ σπίτι του ἀπὸ τὸ χωράφι, βρῆκε ἕναν γείτονά του πλούσιο στριμμένο καὶ τσιγκούνη, ποὺ κοιμόταν στὴν ἄκρη τοῦ δρόμου. Εἶχε πάει σὲ πανηγύρι, στὸ ἄλλο χωριό, κι' ὅπως τὸ φαΐ καὶ τὸ κρασὶ ἦταν τζάμπα, ἔφαγε κι' ἤπιε τόσο, ποὺ στὸ δρόμο τοῦ γυρισμοῦ κουράστηκε κι' ἔπεσε νὰ κοιμηθῆ στὸν ἴσκιο. Πλάϊ του ἦταν τὸ καφτάνι του, ποὺ τὸ πῆρε ὁ καλός σου ὁ Χότζας καὶ τὸ φόρεσε.

Ὅταν γύρισε ὁ τσιγκούνης στὸ χωριό, χάλασε τὸν κόσμο πῶς τοῦ εἶχαν κλέψει τὸ καφτάνι. Κι' ὅταν εἶδε τὸν Χότζα νὰ τὸ φοράη χωρὶς νὰ κρύβεται, ἔτρεξε νὰ τοῦ τὸ βγάλη ἀπὸ πάνω του.

— Κάτω τὰ χέρια ἀπὸ τὸ καφτάνι ! φώναξε ὁ Χότζας.

— Τὸ καφτάνι αὐτὸ εἶναι δικό μου ! φώναξε πιὸ δυνατὰ ὁ ἄλλος.

—Ὄχι! Δὲν εἶναι δικό σου! Τόβρα! φώναξε ὁ Χότζας.

— Τὄκλεψες!

— Τόβρα!

— Τὄκλεψες!

— Τόβρα!

— Νὰ πᾶμε τότε στὸν καδῆ! εἶπε ὁ πλούσιος τσιγκούνης.

— Καὶ δὲν πᾶμε!

Πῆγαν στὸν καδῆ.

— Τὸ καὶ τό, εἶπε ὁ τσιγκούνης. Κοιμόμουνα στὸ δρόμο κι' αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος μ' ἔκλεψε!

— Τί λὲς Χότζα, ἔτσι εἶναι; ρώτησε ὁ καδῆς.

— Γύριζα πολυχρονεμένε μου καδῆ ἀπὸ τὸ χωράφι σπίτι, εἶπε ὁ Χότζας. Καὶ ξαφνικὰ βλέπω στὴ μέση τοῦ δρόμου ἕναν μεθύστακα, ποὺ κοιμόταν σὰν τὸ γουρούνι. Τὸν ἔκανα στὴν πάντα μὴν τὸν πατήσουν, καὶ σήκωσα ἀπὸ χάμω αὐτὸ τὸ καφτάνι γιὰ νὰ κρύψω τὴν ντροπὴ μου γιὰ τὴν κατάντια τοῦ ἀνθρώπου ἐκείνου ποὺ ἦταν θέαμα συχαμερὸ κι' ἀπαίσιο. Τώρα, ἂν εἶναι δικό του τὸ καφτάνι, μετὰ χαρᾶς νὰ τοῦ τὸ δώσω, γιατὶ στὴν παράζάλη μου, δὲν πρόσεξα τὸ πρόσωπό του.

—Ὄχι καδῆ μου, ὄχι! φώναξε ὁ τσιγκούνης. Δὲν εἶναι δικό μου τὸ καφτάνι, λάθος ἔκανα!

— Εἶπα κι' ἐγὼ γείτονα! ἔκανε ὁ Χότζας. Πῶς ἦταν δυνατὸν ἐσύ, νὰ βρίσκεσαι σὲ τέτοια χάλια. Καὶ τώρα ποὺ μοῦ πέρασε ἡ ντροπή, λέω νὰ τὸ δώσουμε σ' ἕναν φτωχό, νὰ τὸ φοράη καὶ νὰ ζεστοκοπιέται, καὶ νὰ μᾶς συγχωρνάη τὰ πεθαμένα μας!

Ἔτσι κι' ἔγινε.

Ἔδωσε τὸ καινούργιο καφτάνι ὁ Χότζας σ' ἕνα φτωχό, κι' ὁ τσιγκούνης τί νὰ πῆ; Κατάπιε τὴ γλῶσσα του καὶ σώπασε!

οἱ μῦθοι τοῦ ΑΙΣΩΠΟΥ

Ο ΜΙΚΡΟΣ ΚΛΕΦΤΗΣ ΚΙ Η ΜΑΝΑ ΤΟΥ

Μιὰ φορὰ ἕνα παιδὶ ἔκλεψε τὴν πλάκα ἑνὸς συμμαθητῆ του στὸ σχολεῖο καὶ τὴν πῆγε στὴ μάνα του. Αὐτὴ ὄχι μονάχα δὲν τὸν μάλωσε ἀλλὰ καὶ τὸν παίνεσε κιόλας.

— Ὁ συμμαθητής σου εἶναι κουτός, εἶπε τοῦ παιδιοῦ, ἀφοῦ δὲν κατάφερε νὰ φυλάξη τὸ ἔχει του. Μπράβο σὲ σένα ποὺ τὰ κατάφερες καὶ τοῦ τὴν πῆρες!

Μιὰ ἄλλη φορά, τὸ παιδὶ ἔκλεψε ἕνα ροῦχο. Ἡ μάνα του τὸ παίνεσε ἀκόμη πιὸ πολύ.

— Ὅποιος δὲν ξέρει νὰ φυλάη τὰ ροῦχα του, δὲν εἶναι ἄξιος νὰ τἄχει! εἶπε. Μπράβο σὲ σένα ποὺ φάνηκες ἔξυπνος καὶ τοῦ τὸ σούφρωσες!

Τὸ παιδί, πῆρε λοιπὸν τὴ συνήθεια νὰ κλέβη καὶ νὰ φέρνη τὰ κλεψίμια του στὸ σπίτι. Κι' ἡ μάνα του ὅλο τὸν παίνεψε καὶ τὸν καμάρωνε.

Μὲ τὰ χρόνια τὸ παιδὶ μεγάλωσε κι' ἔγινε πιὰ πολὺ ἄξιος κλέφτης. Στὴν ἀρχὴ ἔκλεβε λίγα καὶ μὲ τρομάρα. Ἀργότερα ὅμως ἔκλεβε περισσότερα καὶ μὲ θάρρος.

Καὶ στὰ τελευταῖα, σὰ μεγάλωσε πιὰ ἐντελῶς κι' ἔγινε ἄντρας, λήστευε καὶ τοὺς ἀνθρώπους μέρα μεσημέρι.

Τοῦ ἔστησαν λοιπὸν μιὰ φορὰ καρτέρι, τὸν ἔπιασαν, τὸν δίκασαν καὶ τὸν καταδίκασαν σὲ θάνατο.

Τότε ἄρχισε νὰ κακοφαίνεται καὶ τῆς μάνας ποὺ εἶχε τέτοιο γυιὸ ἔλεεινό, καὶ δὲν τὴν εἶχαν ἐλεήσει οἱ θεοὶ νἄχη κι' αὐτὴ ἕνα καλὸ παιδὶ ποὺ νὰ τὄχη καὶ γιὰ στήριγμα στὰ γερατειά της...

Τὴν ἡμέρα ποὺ πήγαιναν τὸ ληστὴ στὸ δήμιο, ὁ γυιός εἶδε τὴ μάνα του στὸ δρόμο καὶ τῆς ἔκανε νόημα πῶς κάτι μυστικὸ θέλει νὰ τῆς πῆ.

Ζυγώνει ἐκείνη, κι' ὁ ληστὴς τῆς δίνει μιὰ δυνατὴ δαγκωνιὰ στ' αὐτί.

Ἄρχισε νὰ σκούζη ἡ μάνα καὶ νὰ φωνάζη πὼς δὲν ἔφθανε πὼς ἤτανε ληστὴς καὶ ἄνθρωπος ἐπικίνδυνος στὴν κοινωνία, μόνο ἤθελε νὰ σακατέψη κιόλας καὶ τὴν ἴδια του τὴ μάνα.

Μίλησε τότε ὁ ληστὴς καὶ εἶπε:

— Δὲν ἔπρεπε νὰ σοῦ δαγκώσω μόνο τὸ αὐτί, ἔπρεπε νὰ σοῦ τὸ κόψω. Γιατὶ ἂν μοῦ ἔδινες ἕνα καταχέρι ξύλο ὅταν ἔφερα στὸ σπίτι τὴν κλεμμένη πλάκα, δὲν θὰ κατάντουσα σήμερα ληστής, ποὺ νὰ ντρέπωμαι τὸν ἴδιο μου τὸν ἑαυτό!

Οἱ τιμωρίες χρειάζονται στὰ παιδιὰ γιὰ νὰ βάλουν μυαλὸ καὶ νὰ παραδειγματιστοῦν. Ὅταν οἱ γονεῖς δὲν τιμωροῦν ἀπὸ μικρὰ τὰ παιδιά τους γιὰ τὶς κακές τους πράξεις, σιγὰ - σιγὰ κάνουν χειρότερες, καὶ καταντοῦν σὰν αὐτὸν τὸ ληστὴ ποὺ τὸν ἔσερναν στὸ θάνατο.

ΤΟ ΠΑΙΔΙ ΠΟΥ ΚΟΛΥΜΠΟΥΣΕ

Ἕνα παιδὶ εἶχε πέσει στὸ ποτάμι, καὶ κινδύνευε νὰ πνιγῆ.

Φώναζε ἀπελπισμένα βοήθεια, ὅμως κανένας δὲν βρισκόταν νὰ τὸ βοηθήση νὰ βγῆ, ἐξὸν ἕνας γκρινιάρης ποὺ στεκόταν στὸν ὄχτο καὶ τὸ ἔβριζε.

— Ποῦ εἶχες τὸ κεφάλι σου; τοῦ φώναζε. Γιατὶ νὰ μὴν προσέχης, μόνο ἔπεσες στὸ νερὸ σὰ μποῦφος;

— Σῶσε με, μπάρμπα, φώναζε τὸ παιδί, κι' ὕστερα μὲ βρίζεις!

Εἶναι περιστάσεις ποὺ ὁ ἄνθρωπος χρειάζεται ἀμέσως βοήθεια. Ἡ συμβουλὲς καὶ τὰ μαλώματα πρέπει νὰ ἔρθουν ἀργότερα.

Η ΜΑΪΜΟΥ ΚΑΙ ΟΙ ΨΑΡΑΔΕΣ

Μιὰ φορὰ μιὰ μαϊμοῦ σκαρφαλωμένη σ' ἕνα ψηλὸ δέντρο, παρακολουθοῦσε δυὸ ψαράδες ποὺ ἔρριχναν τὸ δίχτυ, τὸν πεζόβολο.

Πέταγαν τὸ δίχτυ μιὰ χαρά, κι' ὅταν τὸ τραβοῦσαν, ἦταν γεμᾶτο ψάρια.

— Τί ὄμορφη δουλειά! Καὶ τί εὔκολη! θαύμαζε ἡ μαϊμοῦ

Καὶ τὴν ἔτρωγε ἡ ἐπιθυμία νάχη καὶ τοῦ λόγου της ἕνα δίχτυ, νὰ τὸ πετάη μὲ μαστορωσύνη καὶ νὰ πιάνη ψάρια.

Γιὰ καλή της τύχη — ἔτσι νόμισε — οἱ ψαράδες ἄφησαν τὸ δίχτυ στὴν ἀκρολιμνιά, καὶ πῆγαν πάρα πέρα νὰ κολατσίσουν.

Ὅπου ἡ καλή σου ἡ μαϊμοῦ, δὲν ἀργεῖ: μιὰ καὶ δυό, ἁρπάζει τὸ πεζόβολο κι' ἑτοιμάζεται νὰ τὸ πετάξη ὅπως εἶδε νὰ κάνουν οἱ ψαράδες.

Τὸ δίχτυ ὅμως — καὶ μάλιστα ὁ πεζόβολος, θέλει τέχνη, καὶ γι' αὐτὸ ἡ κακομοίρα ἡ μαϊμοῦ ἀντὶ νὰ πιάση ψάρια — πιάστηκε ἡ ἴδια μέσα!

Ὅποιος καταπιάνεται μὲ ὅσα δὲν ξέρει, τὴν παθαίνει. Κι' ἀντὶ νὰ ψαρέψη, ψαρεύεται σὰν τὴ μαϊμοῦ.

ΤΟ ΑΓΡΙΟΓΟΥΡΟΥΝΟ, ΤΟ ΑΛΟΓΟ ΚΙ Ο ΚΥΝΗΓΟΣ

Μιὰ φορὰ ἕνα ἀγριογούρουνο κι' ἕνα ἄγριο ἄλογο, βοσκοῦσαν στὸ ἴδιο μέρος. Τὸ ἀγριογούρουνο πρόφταινε πάντα κι' ἔκοβε τὶς πιὸ τρυφερὲς ρίζες, κι' ὅταν πήγαιναν νὰ πιοῦν νερό, τσαλαβουτοῦσε μέσα καὶ τὸ θόλωνε τόσο ποὺ τὸ ἄλογο συχαινόταν νὰ πιῆ. Στὸ τέλος, τὸ ἄλογο ἄρχισε νὰ ἐχθρεύεται πολὺ τὸ ἀγριογούρουνο, καὶ νὰ ζητάη εὐκαιρία νὰ τοῦ κάνη κακό. Γι' αὐτὸ πῆγε καὶ ζήτησε τὴ βοήθεια ἑνὸς κυνηγοῦ.

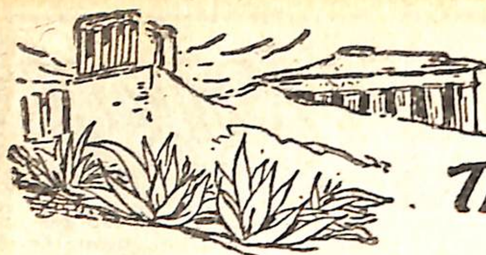
— Μετὰ χαρᾶς, εἶπε ὁ κυνηγός, νὰ τὸ κυνηγήσω καὶ νὰ τὸ σκοτώσω, ἀλλὰ πρέπει κι' ἐσὺ νὰ μ' ἀφήσης νὰ σὲ καβαλλήσω καὶ νὰ σοῦ περάσω χαλινάρι!

— Αὐτὸ νᾶταν ὅλο! εἶπε τὸ ἄλογο. Τὸ ἄχτι μου ἐγὼ θέλω νὰ βγάλω, καὶ κάνω ὅτι θέλεις!

Ὁ κυνηγὸς καβάλλησε τὸ ἄλογο, κυνήγησε τὸ ἀγριογούρουνο καὶ τὸ σκότωσε.

Ὅμως ὕστερα ἔφερε τὸ ἄλογο στὸ σταῦλο καὶ τὸ ἔδεσε μέσα.

Γιὰ νὰ κυνηγήση ἕναν ἐχθρὸ ποὺ δὲν τὸ πείραζε καὶ τόσο, τὸ ἄλογο ἔκανε μιὰ συμμαχία ποὺ τὸ σκλάβωσε γιὰ πάντα.

Γιὰ νὰ γνωρίσωμε τὴν ΕΛΛΑΔΑ

Στὴ Σαλαμῖνα

«Ἄσπρα νησιὰ διάφανα καὶ καθάρια, ποὺ τὰ γέννησαν οἱ αὖρες κι' οἱ ἄνεμοι μὲ τὰ μπλάβα κύματα, μὲ τὰ βράχια καὶ μὲ τὰ κογχύλια τῶν βυθῶν!... Ἄσπρα σπίτια, ἄσπρες ἐκκλησίες, ἄσπρα καράβια, πουλιὰ καὶ σύννεφα μαζὶ μὲ τὰ ξέφωτα πρόσωπα τῶν ἀνθρώπων, τραγουδοῦν ὅλα μαζὶ ἕνα χαρούμενο ὕμνο στὸ φῶς!»

Τὰ ὡραῖα αὐτὰ λόγια γιὰ τὰ νησιά μας εἶναι τῆς Ἀθηνᾶς Ταρσούλη. Ἔτσι ἀρχίζει τὸ βιβλίο της «Ἄσπρα νησιὰ» ὅπου περιγράφει τὶς Κυκλάδες. Μὰ ὁ ὕμνος αὐτὸς ταιριάζει σ' ὅλα τὰ νησιὰ τῆς Ἑλλάδας. Τὸ θυμᾶμαι τώρα, ποὺ ταξιδεύω μὲ τὸ Φάνη καὶ τὴ Μυρτὼ στὰ νησιὰ τοῦ Σαρωνικοῦ μας.

Βρισκόμαστε δίπλα στὴ Σαλαμῖνα τὸ πιὸ παλιὸ δοξασμένο νησί... Τὰ ἴδια κύματα ποὺ κρατοῦσαν ὑπόκρουση τότε στὸ «Ἴτε παῖδες Ἑλλήνων», ποὺ ἔψαλλαν οἱ ἀθάνατοι Σαλαμινομάχοι, μᾶς τραγουδοῦνε καὶ τώρα τὴ δόξα τους. Νὰ ὁ κόλπος, νὰ τὸ στενό, νὰ τὸ μικρὸ νησάκι στὴν ἔξοδο, ἡ Ψυττάλεια. Ὁ Φάνης μᾶς διηγεῖται τὴν ἱστορία τῆς ναυμαχίας, συγκινημένος βαθειά. Τί νὰ σᾶς πῶ; Τὴν ξέρετε ὅλα τὰ Ἑλληνόπουλα. Δυὸ κόσμοι συγκρούστηκαν στὸ στενὸ τοῦτο. Ἡ ὑλικὴ καὶ βάρβαρη δύναμη τῆς Ἀσίας κι' ἡ μικρὴ μ' ἀκατανίκητη πάντα δύναμη τοῦ πολιτισμοῦ καὶ τοῦ πνεύματος, ἡ Ἑλλάδα. Τὸ 480 π. Χ. Νά, ἐκεῖ στὸ Αἰγάλεω, στὸ βουνὸ τῆς Ἀττικῆς, ἀντίκρυ ἀπὸ τὸ στενό, ἦταν στημένος ὁ θρόνος τοῦ Ξέρξη ὁλόχρυσος, μεγαλόπρεπος σὰν τὴν Περσικὴ αὐτοκρατορία. Ἀπάνω σὲ κεῖνον τὸν θρόνο καθόταν ὁ βασιλιᾶς καὶ καμάρωνε τὰ καράβια του. Μετρημὸ δὲν εἶχαν... Τρελλοὺς θεότρελλους, ἔλεγε τοὺς Ἕλληνες, ποὺ δὲν παραδίδονταν ἀμέσως. Μ' αὐτά, τὰ μικρὰ λίγα καραβάκια θὰ ναυμαχοῦσαν μὲ τόσους ἀμέτρητους κολοσσούς. Ναί, σ' αὐτὴ τὴν κορφούλα καθόταν ὁ Ξέρξης καὶ κοίταζε τὰ καράβια του. Μὰ τί ἔγιναν; Ποῦ ἐπῆγαν ὕστερα ἀπὸ λίγο; Πῶς γέμισε ὁ κόλπος συντρίμμια;

— Τί σχέδιο ἀλήθεια κι' αὐτό, εἶπε ὁ Φάνης. Μεγάλο μυαλὸ ὁ Θεμιστοκλῆς! Νὰ τοὺς ἀναγκάση τοὺς Πέρσες νὰ ναυμαχήσουν σ' αὐτὸ τὸ στενό, ὅπου τὰ καράβια τους, ἄβολα καὶ δυσκίνητα, δὲ μπορροῦσαν νὰ πέσουν ὅλα μαζὶ στὸν ἐχθρὸ καὶ νὰ τὸν συντρίψουν. Ποῦ νὰ χωρέσουν καὶ πῶς νὰ χτυπήσουν μὲ ἄνεση σ' ἕνα χῶρο ἀποκλεισμένο; Ἔμπαιναν λοιπόν, λίγα - λίγα, καὶ τὰ ἑλληνικά, γοργὰ λυγερὰ κι' εὐκίνητα, τὰ κύκλωναν καὶ τὰ σύντριβαν.

— Ναί, μὰ ἦταν ἀτέλειωτα, Φάνη μου, κι' ἐδῶ ἴσια ἴσια εἶναι τὸ θαῦμα. Ὅλη τὴ μέρα μπαίνανε νέα καράβια, ξεκούραστα μανιασμένα ἀπὸ τὴ λαχτάρα γιὰ ἐκδίκηση, κι' ἂν ἐκεῖνα χάνονταν, πίσω τους περίμεναν ἄλλα, ἀνυπόμονα καὶ γεμάτα μανία πολεμική. Ἐνῶ τὰ ἑλληνικὰ πλοῖα ἦταν τὰ ἴδια ποὺ πάλευαν ἀπὸ τὸ πρωῒ ὥς τὸ σούρουπο, τὰ ἴδια ποὺ σύντριψαν ἐκεῖνα τ' ἀμέτρητα ποὺ δὲν ἔλεγαν νὰ τελειώσουν! Τί πεῖσμα, τί ἀντοχή, τί φανατισμὸ γιὰ τὴ λευτεριὰ εἶχαν οἱ Ἕλληνες, δὲ χρειάζεται νὰ τὸ ποῦμε μὲ ἄλλο παράδειγμα ἀπὸ τοῦτο.

— Φαντάζομαι τὸ κακὸ καὶ τὴ λύσσα τοῦ Ξέρξη, εἶπε ἡ Μυρτούλα. Πόσες φορὲς δὲ θ' ἀναπήδησε φουρκισμένος στὸ θρόνο του· Θυμᾶμαι κάτι γιὰ μιὰ γυναίκα ποὺ ἔλαβε μέρος στὴ ναυμαχία, μὰ ξέχασα τ' ὄνομά της. Ποιὰ ἦταν, θεία;

—Ἡ Ἀρτεμισία, βασίλισσα Ἀσιάτισσα, σύμμαχος τοῦ Ξέρξη. Ναὶ εἶναι ἀστεῖο αὐτὸ τὸ ἐπεισόδιο. Ἡ Ἀρτεμισία ἀκολουθοῦσε φεύγοντας ἕνα περσικὸ καράβι. Κατὰ πόδας ὅμως τὴν κυνηγοῦσε ἕνα ἑλληνικό. Μιὰ στιγμὴ λοιπὸν ποὺ ὁ κίνδυνος ἦταν κοντά, ἡ Ἀρτεμισία βούλιαξε μὲ τὸ ἔμβολό της τὸ περσικὸ πλοῖο ποὺ εἶχε μπροστά. Τὸ ἑλληνικὸ πῆρε τότε γιὰ φιλικὸ τὸ καράβι τῆς Ἀρτεμισίας καὶ μάκρυνε χωρὶς νὰ τὸ πειράξη. Ἔτσι γλύτωσε ἐκείνη.

Μὰ ὁ Ξέρξης ποὺ εἶδε ἀπ' τὸ Αἰγάλεω τὴ σκηνὴ μπέρδεψε τὰ πράματα. Νόμισε πὼς τὸ καράβι ποὺ βούλιαξε ἡ σύμμαχός του ἦταν ἑλληνικό. Καὶ φώναξε μὲ πικρία:

— Οἱ γυναῖκες μου ἔγιναν ἄντρες κι' οἱ ἄντρες γυναῖκες!

Ταξιδεύομε μ' ἕνα καΐκι, κάνοντας τὸ γύρο τοῦ κόλπου. Ἦταν κι' αὐτὸ ἕνα ἀπ' τὰ ταξίματα τοῦ Φάνη. Δὲν ἐννοοῦσε νὰ προσπεράση τὴ Σαλαμῖνα, κοιτάζοντας τὰ στενά της ἀπὸ μακριά... Νὰ ἡ Κυνόσουρα ποὺ λέγεται ἔτσι γιατὶ μοιάζει μὲ οὐρὰ σκυλιοῦ. Οἱ ναυτικοὶ τὴ λένε σήμερα Κάβο Μπάρμπερη. Ἕνα ἀκρωτῆρι χαμηλὸ καὶ μακρόστενο ἀντικρὺ στὴν Ψυττάλεια. Πόσα συντρίμμια καὶ πόσοι νεκροὶ θάραξαν τότε στὶς χαμηλές του ἀκτές... Ἐκείνη τὴ μέρα, παιδιά μου, κρίθηκε ἡ τύχη τοῦ κόσμου.

— Καὶ νὰ συλλογιέται κανείς, εἶπε ὁ Φάνης πὼς ὅταν ὁ Θεμιστοκλῆς ἦταν μικρός, δὲν εἶχε δείξει τίποτε ἐξαιρετικό. Ἦταν ἕνα θηρίο, ἕνα παιδὶ ζωηρὸ κι' ἄταχτο πού...

— ποὺ θάπαιζε διαρκῶς ναυμαχίες, εἶπε ἡ Μυρτώ. Ἀπ' τὰ ζωηρὰ κι' ἄταχτα, παιδιὰ βγαίνει τὸ μεγάλο καὶ τὸ καλό. Ἀπ' τὰ κοιμισμένα ποτέ.

—Αὐτὸ ἐξαρτᾶται, τοὺς ἔκοψα, τρομαγμένη λιγάκι, σὰ δασκάλα ποὺ εἶμαι. Δὲ θὲς νὰ τὸ πάρη τώρα τοῖς μετρητοῖς αὐτὸ τ' ἀγριμάκι ὁ Φάνης καὶ νὰ πληρώσω τὴ δόξα τοῦ Θεμιστοκλῆ, πολὺ ἀκριβά;

— Καὶ βέβαια ἐξαρτᾶται, εἶπε κι' αὐτός. Ὅταν ἡ ἀταξία κι' ἡ ζωηράδα εἶναι ξεχείλισμα ἀπὸ ἀγαθὲς δυνάμεις κρυμμένες, θὰ βρῆ, μὲ τὸν καιρό, τὸ σωστό της δρόμο. Παράδειγμα πάλι τὸ θηρίο, ποὺ λέει ἡ Μυρτώ, ὁ Θεμιστοκλῆς. Μόλις ἄκουσε γιὰ τὴ νίκη τοῦ Μιλτιάδη στὸ Μαραθῶνα, χάθηκε ὁ ὕπνος του. Ὅλη του ἡ σκέψη κι' ἡ συλλογὴ ἦταν πῶς νὰ τοῦ μοιάση.

— Δὲ μ' ἀφήνει νὰ κοιμηθῶ, ἔλεγε, τὸ τρόπαιο τοῦ Μιλτιάδη. Ὥσπου τὸν ξεπέρασε στὰ νερὰ τοῦτα. Μὰ ποῦ εἶναι ὁ τάφος τοῦ Θεμιστοκλῆ, θεία;

— Σύμφωνα μὲ τὴν παράδοση, παιδιά μου, ἐκεῖ σ' ἐκεῖνο τὸ φανάρι, ποὺ φαίνεται στὴν «Ἠετιωνία Ἄκρα» τὸν ἔχουν θαμμένο οἱ Ἀθηναῖοι. Ἤπιε τὸ κώνειο στὴν Περσία γιὰ νὰ μὴν προδώση τὴν πατρίδα του, κι' ἂς τὸν εἶχε ἐκείνη τότε ἀδικήσει. Ὁ Ἀρταξέρξης τὸν φιλοξένησε ἐξόριστο, ἐλπίζοντας νὰ τὸν κάμη δικό του, μὰ ὁ γενναῖος Θεμιστοκλῆς προτίμησε νὰ πεθάνη.

— Ναὶ τέτοιος τάφος τοῦ ἄξιζε, εἶπε ἡ Μυρτώ. Μιὰ ἄκρα ποὺ βρέχει ἡ θάλασσα. Θάταν ἀταίριαστο νὰ ταφοῦν τὰ ὀστᾶ του σὲ ἄλλη θέση ἀπὸ τούτη ποὺ δόξασε.

—Ἀπ' τὴν ἄλλη μεριὰ τοῦ λιμανιοῦ βρίσκεται ὁ τάφος τοῦ Ἀνδρέα Μιαούλη, τοῦ ἄλλου θαλασσινοῦ ἥρωα τῆς νεώτερης ἱστορίας μας.

Ἀράξαμε τέλος στὴν ἀκτή. Ἡ περιοδεία μας στὸ στενὸ εἶχε τελειώσει. Κάναμε μπάνιο σὲ μιὰ θαυμάσια ἀμμουδιὰ κι' ὕστερα φάγαμε καὶ ξαπλώσαμε κάτω ἀπὸ τὰ πεῦκα. Εἴχαμε κι' ἄλλη παρέα, μὰ ἐκεῖνοι εἶχαν ἀράξει ἀπὸ προτήτερα κι' ἑτοιμάζαν τὸ φαΐ... Ψήνανε σ' ἀναμμένη θράκα ψάρια φρεσκώτατα ποὺ ἀγόρασαν ἀπὸ κάποιο ψαρᾶ. Τ' ἀπόγεμα ἀνεβήκαμε σ' ἕνα λόφο κι' ἀγναντέψαμε ὅλο τὸ νησί. Φῶς καὶ πεῦκο, δροσιὰ καὶ καθάρια ἀτμόσφαιρα. Ἐπισκεφτήκαμε καὶ τὸ παλαιότατο μοναστήρι τῆς Φανερωμένης ἀπ' τὴν ἄλλη μεριὰ κι' εἴδαμε τὶς ὡραῖες τοιχογραφίες του. Στὶς δεκαπέντε Αὐγούστου γίνεται ἐδῶ πανηγύρι μεγάλο.

—Ἂς ποῦμε τώρα καὶ λίγη Γεωγραφία εἶπε ὁ Φάνης στὸ γυρισμό. Πόσους κατοίκους ἔχει τὸ νησὶ καὶ μὲ τί ἀσχολοῦνται θεία;

— Καμμιὰ δεκαπενταριὰ χιλιάδες, ἀγόρι μου. Κι' ὅσο δὰ γιὰ τὶς ἀσχολίες τους τὸ βλέπεις. Οἱ περισσότεροι εἶναι ναυτικοὶ καὶ ψαράδες, μὰ βγάζουν πολλοὶ τὴ ζωή τους κι' ἀπ' τὸ ρετσίνι ποὺ μαζεύουν ἀπ' τὰ πεῦκα.

Τὰ παιδιὰ θέλανε βέβαια νὰ ἐπισκεφθοῦμε καὶ τὸ Ναύσταθμο ποὺ εἶναι στὴ Σαλαμῖνα μὰ γι' αὐτὸ χρειαζόταν ειδικὴ ἄδεια. Τ' ἀφήσαμε λοιπὸν γιὰ μιὰ ἄλλη φορά.

—Ἂς πάει κι' αὐτὸς μαζὶ μὲ τὸ Μουσεῖο, εἶπε ὁ Φάνης.

Ἡ Μυρτὼ ἔσκασε στὰ γέλια.

— Μοῦ τὴν κατάφερε, σκέφτηκα. Εἶπα πὼς τὸ εἶχε ξεχάσει τὸ Μουσεῖο, μὰ ποῦ νὰ γλυτώση κανεὶς ἀπ' τὴ μνήμη τοῦ ἀνιψιοῦ μου.

— Μά, στὸ Θεό σου, Φάνη, τοῦ εἶπα, θὰ προτιμοῦσες λοιπὸν νάμαστε σήμερα κλεισμένοι στοὺς τέσσερις τοίχους τοῦ Μουσείου — ἔστω καὶ μὲ τὴν πιὸ καλλιτεχνικὴ συντροφιά, τὰ ἀγάλματα — παρὰ νὰ χαιρόμαστε τὴ δροσιὰ καὶ τὸ μῦρο τοῦ κύματος στὸ νησιώτικο αὐτὸ ἀκρογιάλι;

— Εἶπα τίποτε ἐγώ; ἔκαμε ὁ παμπόνηρος. Λέω μονάχα πὼς γράψαμε καὶ τὸ Ναύσταθμο μαζὶ μὲ τὰ ἐκκρεμῆ κάτω ἀπ' τὸ Μουσεῖο... Κάποια μέρα θὰ κάμουμε τοὺς λογαριασμούς. Ἐγὼ μιὰ φορὰ δὲ φεύγω ἂν δὲν τὰ δῶ ὅλα ὅσα μοῦ ἔχεις ὑποσχεθῆ.

Εἶναι τόσα πολλά, Φάνη μου, κι' ἔτσι θ' ἀργήσης νὰ φύγης, πρὸς μεγάλη μας εὐτυχία. Καὶ τώρα πᾶμε γιατὶ σουρούπωσε. Οἱ ἄλλοι μπῆκαν κι' ὅλας στὸ καΐκι.

Βγήκαμε ἀπ' τὰ δοξασμένα νερὰ βυθισμένοι στὴ γοητεία τῆς ὥρας... Ἕνα δυὸ σύννεφα, ταξιδεῦαν στὸν οὐρανὸ καὶ γεμίζαν τὸν κόλπο μὲ τὸ ρόδινο ἴσκιο τους. Ἄσπροι γλάροι παῖζαν μὲ τοὺς ἀφροὺς στὶς ἀκτές... Τὸ κῦμα τόνιζε τὸ αἰώνιο τραγούδι τῆς δόξας. Κι' ὁ Φάνης σκυμμένος στὴν κουπαστὴ ἀπάγγελνε στίχους ἀπὸ τοὺς «Πέρσες» τοῦ Αἰσχύλου.

«Κι' ὅταν, ἀσπροιδερή, πρόβαλε ἡ μέρα,
κάνοντας καλοφώτιστη τὴ νῆ ὅλη,
πρῶτα πρῶτα ἐβόησε τῶν Ἑλλήνων κραυγὴ
ποὺ ἀκούσθη ὡσὰν τραγούδι
καὶ ποὺ τὴν μυριαπόδωσε τῶν βράχων
τοῦ νησιοῦ ἡ ἠχώ....
«Ὦ παιδιὰ τὴν Ἑλλήνων
προχωρεῖτε, τὴν πατρίδα ἐλευθερώνετε...».

ΕΛΕΝΗ ΠΑΡΗ

ΓΙΑ ΝΑ ΓΕΛΑΤΕ

ΑΠΟΡΙΑ

— Μαμᾶ, εἶναι ἀλήθεια πὼς οἱ ἀρκοῦδες τὸ χειμῶνα πέφτουν σὲ νάρκη;

— Ναὶ παιδί μου.

— Καὶ πῶς δὲν σκάζει ἡ νάρκη νὰ τὶς σκοτώση;

Α. ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ

ΚΩΣΤΑΚΗΣ : Νὰ πάρη ἡ ὀργή, δὲν βλέπω νὰ βγάλω τὸ γυαλὶ τῆς λάμπας.

ΓΙΩΡΓΟΣ : Κουτὸς ποὺ εἶσαι καϋμένε. Ἄναψε πρῶτα τὴ λάμπα καὶ ὕστερα βγάζεις τὸ γυαλί.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΖΑΝΝΗΣ

Ἡ Σελίδα τῶν Μικρῶν

ΚΟΥΒΕΝΤΟΥΛΕΣ ΜΕ ΤΗ ΓΙΑΓΙΑ

Πέντε κι' ἕνα

Ἀγαπητά μου παιδιά,

Τὰ ἐγγόνια μου ἔχουν πολλὰ ἐλαττώματα, ὅπως ξέρετε. Μὰ καμμιὰ φορὰ κάνουν τόσο αὐθόρμητα τὸ καλὸ ποὺ μοῦ φέρνουνε δάκρυα στὰ μάτια. Αὐτὸ ἔγινε σήμερα.

Εἴχαμε ξεσηκώσει τὸ σπίτι κι' ἑτοιμαζόμαστε νὰ κινήσουμε γιὰ τὴν ἐξοχή. Φέτος θὰ πηγαίναμε σ' ἕνα νησάκι, ὅπου μᾶς κάλεσε ὁ ἄλλος μου γυιὸς — παντρεμένος κι' αὐτὸς μὲ παιδιὰ ποὺ θὰ τὰ γνωρίσετε ὅταν ἔρθη ἡ ὥρα...

Λοιπὸν νά σου πρῶτα τὴ Βούλα... Ἐκεῖ ποὺ συγύριζα τὴ βαλίτσα, ἦρθε καὶ στάθηκε δίπλα μου:

— Τὴν καϋμένη τὴν Πόπη, γιαγιάκα... μουρμούρισε.

— Τί ἔπαθε ἡ Πόπη, Βουλίτσα; Μήπως εἶναι ἄρρωστη;

Ἡ Πόπη εἶναι ἕνα παιδάκι στὴ γειτονιά μας, ποὺ πάει στὸ ἴδιο σχολεῖο μὲ τὰ παιδιά. Εἶναι ὀρφανὸ κι' ὁ πατέρας του εἶναι ὑπάλληλος σ' ἕνα κατάστημα ὅπου κερδίζει μὲ κόπο τὴ ζωή τους... Καθὼς δὲν ἔχει μητέρα, φοβήθηκα μὴν ἀρρώστησε τὸ παιδὶ καὶ χρειαζόταν βοήθεια.

— Ὄχι, γιαγιά, εἶναι μιὰ χαρά!

— Γιατὶ τὴ λὲς τότε, «καϋμένη»;

— Ἔ, λίγο τὄχεις, νὰ μείνη τὸ καλοκαίρι ἐδῶ στὴν Ἀθήνα, νὰ ψήνεται ἀπὸ τὴ ζέστη;

Πάνω κεῖ, μπῆκε κι' ὁ Δημήτρης.

— Γιαγιάκα, τὸ σπίτι τοῦ θείου Χαρίλαου στὸ νησὶ ποὺ θὰ πᾶμε, εἶναι μεγάλο;

— Πολὺ μεγάλο, γιατὶ ρωτᾶς, Δημητρό;

— Ἂν εἴμαστε ἕξη παιδιά, κι' ὄχι πέντε, θὰ μᾶς χωροῦσε;

— Ὡραία ἐρώτηση! εἶπε γελώντας. Τώρα τὸ καλοκαίρι, χωρᾶνε ὅσοι νὰ θές. Γιατὶ κοιμᾶται κανεὶς καὶ στὸ περιβόλι... Μὰ τί νόημα ἔχουν αὐτὰ ποὺ μοῦ λέτε, ἀφοῦ ἐσεῖς εἴσαστε πέντε μονάχα;

— Πέντε κι' ἕνα, γιαγιά, πόσα κάνουν;

— Αὐτὸ θὰ τὸ πῆ ἡ Βούλα ποὺ πῆρε ἐνδεικτικὸ ἀπ' τὴν πρώτη.

— Λοιπὸν εἴμαστε ἕξη γιαγιά, φώναξε ἡ μικρούλα, γιατί, νά... γιατί... πέντε κι' ἕνα μᾶς κάνουν ἕξη.

— Κατάλαβα. Θέλετε νὰ πάρουμε μαζὶ καὶ τὴν Πόπη; Πέστε το λοιπόν, γιατὶ κοντοστέκεστε;

— Μπᾶ, πῶς τὸ κατάλαβες; Εἶσαι μάντισσα, βλέπω, γιαγιά, φώναξε ὁ Θαλῆς ἐνθουσιασμένος.

— Ὤ, δὲ χρειαζόταν καμμιὰ μαντική...

— Λοιπὸν θὰ τὸ πῆς στὸν πατέρα καὶ τὴ μητέρα; Θὰ θέλουν; εἶπαν ἀνήσυχα ὅλα μαζί.

— Μὰ τί; περιμένατε λέτε νὰ μᾶς τὸ πῆτε; Χτὲς βράδυ ὁ Τέλης κάτι μουρμούρισε κι' ὁ πατέρας κατάλαβε τὴν ἐπιθυμία σας. Πῆγε λοιπὸν στὸν πατέρα τῆς Πόπης καὶ πῆρε τὴν ἄδεια... Πηγαίνετε νὰ τὸ πῆτε στὴ φίλη σας;

Πῆγαν νὰ μὲ τρελλάνουν ἀπ' τὰ φιλιά. Μὰ κι' ἐγὼ συγκινήθηκα.

— Χαλάλι σας, εἶπα, στὶς ἀταξίες. Κάτι τέτοια δείχνουν τὴ χρυσῆ σας καρδιά. Νὰ μοῦ ζήσετε!

Ἡ ΓΙΑΓΙΑ ΚΑΝΤΙΑΝΗ

ΤΟ ΠΑΡΑΜΥΘΑΚΙ ΜΑΣ

Μιὰ φορὰ κι' ἕνα καιρὸ σὲ μιὰ καταπράσινη ἐξοχὴ μέσα σ' ἕνα ὄμορφο σπιτάκι ζοῦσε ἕνα γουρουνόπουλο. Ζοῦσε ἐκεῖ μὲ τὴν μαννούλα του ποὺ τὸ ἀγαποῦσε πολὺ καὶ τοὔκανε ὅλα τὰ χατήρια, γιατὶ καὶ τὸ γουρουνόπουλο ἦταν καλὸ καὶ ὑπάκουο. Μέσα στὸν κῆπο τοῦ μικροῦ σπιτιοῦ τους φύτρωναν δυὸ πελώριες μηλιὲς ποὺ ἔκαναν ὁλοκόκκινα μεγάλα μῆλα. Καὶ τὸ μικρὸ γουρουνάκι ἀγαποῦσε πολὺ τὰ μῆλα καὶ κάθε τόσο τἄτρωγε μὲ μεγάλη χαρά.

Μιὰ μέρα, ἐκεῖ ποὺ τὸ γουρουνόπουλο καθόταν στὸν κῆπο τους καὶ καμάρωνε τὰ ὁλοκόκκινα μῆλα, γύρισε καὶ εἶπε στὴν μητέρα του:

— Μαννούλα μου, ἐπιθύμησα πολὺ νὰ φάω μιὰ μηλόπιττα. Θὰ εἶχες τὴν καλωσύνη νὰ μοῦ τὴν ἑτοιμάσης;

— Εὐχαρίστως, παιδί μου, τοῦ εἶπε τότε ἡ μητέρα του, θὰ σοῦ κάνω ὄχι μιά, ἀλλὰ ἀρκετὲς μηλόπιττες νὰ φᾶς καὶ νὰ μοῦ παχύνης. Μὰ πρέπει πρῶτα νὰ πάω στὴν ἀγορὰ καὶ ν' ἀγοράσω λίγο ἀλεῦρι, ποὺ μᾶς ἔχει τελειώσει. Ἐσὺ θὰ μείνης στὸ σπίτι. Καὶ πρόσεχε... μὴν ἀφίσης κανένα νὰ πλησιάση τὶς μηλιές μας καὶ νὰ φάη τὰ μῆλα μας.

— Καλά, μητέρα, ἀπάντησε τὸ γουρουνάκι, θὰ μείνω στὸ σπίτι καὶ θὰ προσέχω τὰ μῆλα μας.

Κι' ἔτσι ἡ καλὴ μητέρα πῆρε τὸ καλάθι της καὶ ξεκίνησε γιὰ τὴν ἀγορά...

Δὲν πέρασε πολλὴ ὥρα καὶ ἡ ἄσπρη ἀγελάδα παρουσιάστηκε στὰ κάγκελα τοῦ κήπου.

— Τί ὡραῖα κόκκινα μῆλα, φώναξε. Γουρουνάκι, γουρουνάκι, μπορεῖς σὲ παρακαλῶ νὰ μοῦ δώσης ἕνα μῆλο;

— Ὄχι, ὄχι, καλή μου, ἀγελάδα, εἶπε τότε τὸ γουρουνάκι. Ἡ μαμά μου πάει στὴν ἀγορὰ ν' ἀγοράση ἀλεῦρι γιὰ νὰ μοῦ κάνη μηλόπιττες. Ἔλα τὸ βράδυ καὶ θὰ τὴν παρακαλέσω νὰ σοῦ δώση καὶ σένα μία. Οἱ μηλόπιττες τῆς μητέρας μου, πρέπει νὰ ξαίρης, εἶναι ὡραιότατες.

— Σ' εὐχαριστῶ πολύ, ἀπάντησε ἡ ἄσπρη ἀγελάδα· θἄρθω ὅπως δήποτε τὸ βράδυ.

Κι' ἔφυγε πίσω γιὰ τὴν στάνη της. Δὲν πέρασε πολὺ ὥρα καὶ νάσου παρουσιάζεται στὸν κῆπο ἕνα μικρὸ ἀλογάκι.

— Καλημέρα, γουρουνάκι μου, φωνάζει. Τί ὡραῖα κόκκινα μῆλα ἔχεις στὸν κῆπο σου. Θὰ μποροῦσες νὰ μοῦ δώσης κανένα;

Τὸ γουρουνάκι μας, κούνησε ἀρνητικὰ τὸ κεφάλι του καὶ εἶπε:

— Ὄχι, ὄχι, ἀλογάκι μου. Ἡ μητέρα μου τὰ χρειάζεται γιατὶ θὰ κάνη σήμερα μηλόπιττες, ποὺ εἶναι γλυκειὲς καὶ πολὺ νόστιμες. Ἂν θέλης ἔλα τὸ βράδυ καὶ θὰ τὴν παρακαλέσω νὰ σοῦ δώση καὶ σένα μία.

— Σύμφωνοι, εἶπε τὸ ἀλογάκι καὶ ξεκίνησε χαρούμενο γιὰ τὸν σταῦλο του.

Μὰ νά, σὲ λίγο ποὺ μπαίνει μὲ ὁρμὴ στὸν κῆπο καὶ ἡ ἄταχτη κατσίκα.

— Τί μεγάλα κόκκινα μῆλα! φωνάζει ἀμέσως. Θὰ κόψω τρία τέσσερα νὰ τὰ δοκιμάσω.

— Ὄχι, ὄχι, καλή μου κατσικούλα, λέει τρομαγμένο τὸ μικρὸ γουρουνάκι.

Ἡ μαμά μου τὰ θέλει γιὰ νὰ κάνη μηλόπιττες. Ἂν θέλης ἔλα ἐδῶ τὸ βράδυ καὶ θὰ τὴν παρακαλέσω νὰ σοῦ δώση καὶ σένα μία.

Ἀλλὰ ἡ κακιὰ κατσίκα δὲν συγκινήθηκε καθόλου ἀπ' ὅσα ἄκουσε. Σκούντησε δυνατὰ τὴν μηλιά, ἅρπαξε τέσσερα ὁλοκόκκινα μῆλα, ποὺ ἔπεσαν ἀπ' αὐτὴν καὶ τρώγοντάς τα, εἶπε:

— Θὰ ξαναγυρίσω, φυσικά, πίσω γιὰ νὰ φάγω καὶ τὴν μηλόπιττα.

Κι' ἄφησε στεναχωρεμένο τὸ μικρὸ γουρουνάκι νὰ περιμένη τὴν μητέρα του, ποὺ ἔπειτα ἀπὸ λίγη ὥρα γύρισε ἀπ' τὴν ἀγορά, φορτωμένη μὲ ψώνια.

Κλαίγοντας τὸ γουρουνάκι τῆς εἶπε τότε πὼς ἦρθαν ἡ ἄσπρη ἀγελά-

(Συνέχεια στὴ σελίδα 377)

Τα παιδιά γράφουν

ΝΥΧΤΑ

Ἡ φύση νανουρίζεται
μὲ τῆς νυχτιᾶς τὸ χάδι,
γαλήνη ἁπλώνεται στὴ γῆ,
στὸν κάμπο στὸ λαγγάδι.

Ὅλα παντοῦ νεκρώθηκαν
δὲν ἀντηχ' ὑμνωδία
ποὺ ἡ ὄμορφη τῶν ἀηδονιῶν
ἔψαλλε χορωδία.

Στὴ βασιλεία τῆς νυχτιᾶς
μι' ἀπέραντη ἡσυχία
ἁπλώνεται σ' ὅλη τὴ γῆ
σὰν μυστικὴ μαγεία.

ΚΩΝ)ΝΟΣ Γ. ΤΣΙΑΡΑΣ
Μαθητὴς Δ΄ τάξεως Γυμνασίου Βόλου. Τρόφιμος Παιδοπόλεως Ἀγριᾶς Βόλου)

ΝΙΟΤΗ...

Σπάταλα σκόρπα τὴ χαρὰ
ὦ νιότη μου χρυσή,
διῶξε μακρυὰ κακὴ καρδιὰ
μὲ τὴν ἀθῶα σου ψυχή...

Τὴν εὐτυχία κλεῖσε σύ,
ὦ νιότη στὴν ψυχή σου,
γιὰ νὰ γινῆ συντρόφισσα
κι' ἀφέντρα στὴ ζωή σου.

Γιατ' εἶσαι σὺ μιὰ ἄνοιξη
εὐωδιαστὸ λουλούδι
ποὺ μένουνε τὰ κάλλη σου
παντοτεινὸ τραγούδι...

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΣΙΩΜΟΠΟΥΛΟΣ
Πρέβεζα

ΟΛΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΤΡΙΔΑ

Νυχτώνει! Μαῦρα πέπλα σκεπάζουν τὴν γῆ, ἐνῶ στὸ στερέωμα θαμποφέγγουν δειλὰ - δειλὰ τὰ πρῶτα ἀστέρια. Μιὰ σιωπὴ ἁπλώνεται βαρειὰ στὴ γῆ, στὸν ἀέρα, παντοῦ. Καὶ στὸ ἔρημο σπιτάκι τῆς ἀκρογιαλιᾶς ὅλα εἶναι σιωπηλά. Τὸ λυχνάρι στὸ τραπέζι τρεμοσβύνει. Μέσα στὸ μισοσκόταδο ἕνας λυγμὸς ἀκούγεται... Κι' ἄλλος.... Κι' ἄλλοι... Κάποιος κλαίει. Εἶναι μιὰ μάνα ποὺ ἔχασε τὸ παιδί της, μιὰ μητέρα ποὺ ἕνα φαρμακερὸ βόλι ἦρθε νὰ τῆς πάρη τὸ λεβέντη της.

Δίπλα της βαρειαναστενάζει ὁ πατέρας... Ξαφνικὰ μιὰ φωνὴ γεμάτη συγκίνηση ἀκούγεται. Εἶναι ὁ πατέρας ποὺ περήφανα διώχνει τὸν πόνο ποὺ φωλιάζει μέσα του.

— Φτάνουν τὰ κλάματα! Τὸ παιδί μας ἔπεσε γιὰ τὴν πατρίδα! Πέθανε εὐχαριστημένο, ἀφοῦ μπόρεσε νὰ προσφέρη τὸ αἷμα του πολεμώντας γιὰ τὴν Ἑλλάδα.

Σὰν ἠχὼ μακρυνὴ ἔφθασαν στ' αὐτιὰ τῆς μάνας τὰ λόγια αὐτά.

Μέσα της ξύπνησε ἡ Σουλιώτισσα! Δυὸ χέρια ἔσμιξαν μέσα στὸ σκοτάδι κι' ἕνας ψίθυρος ἀκούγεται: «Ὅλα γιὰ τὴν Πατρίδα, γιὰ τὴν γλυκειὰ καὶ δοξασμένη Ἑλλάδα μας».

ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΠΑΤΕΛΗΣ

ΔΙΑΚΟΠΕΣ

Ἐπιτέλους τελείωσαν οἱ ἀνυπόφορες, οἱ βα-
σανιστικὲς ἐξετάσεις. Μὰ τί ἦταν αὐτό Θεέ
μου. Σωστὴ τυραννία. Ἀπελπισία. Μὰ περα-
σμένα, ξεχασμένα. Τέλος πάντων ὅ,τι ἔγινε,
ἔγινε. Τώρα ἡ σειρά μας ν' ἀναπαυθοῦμε λι-
γάκι, ν' ἀπολαύσωμε τὶς διακοπές, τὶς ποθη-
τὲς διακοπές. Θὰ πάψουν γιὰ ἀρκετὸ καιρὸ
τὰ καρδιοχτύπια καὶ περισσότερο... αἱ ἐπι-
πλήξεις τῶν καθηγητῶν.

— Γιατί δὲν μελέτησες παιδί μου;

— ... Κόκκαλο.

—Κάθησε καὶ πάρε ἕνα τάλληρο νὰ κα-
ταλάβης. Μὰ πολὺ πάει κι' αὐτό, μᾶλλον ἕνα
τριαράκι μὲ ἐπιείκεια σοῦ ἀρκεῖ...

Μὰ τί νὰ σᾶς τὰ λέω, ἐσεῖς τὰ ξέρετε καλύτερα.

Τώρα ὅμως κάτω ἀπὸ τὸν καταγάλανο οὐρανό, σὲ μιὰ λουσμένη ἀκρογιαλιὰ τῆς γαλάζιας Ἑλλάδος, μὲ συντροφιὰ τοὺς ἀφροὺς καὶ μὲ μόνη ασχολία τα μπανια, τις εκδρομες, τους περιπατους, θα χαρητε τις διακοπες.

Οἱ λιγοι καλοκαιριατικοι — ελευθεροι για τοὺς μαθητες — μηνες κυλουν ξεχειλιζοντας τις καρδιες τῶν μαθητων απο χαρα και ευτυχία.

ΓΕΝΝΑΙΟΣ ΜΑΚΕΔΩΝ

ΓΛΥΚΟΧΑΡΑΓΜΑ

Ἔρχεται ἡ ροδοδακτυλη Αυγη, σιγά, απαλά, γλυκα, απὸ το ἕνα μερος. Φευγει φοβισμενη η νύχτα, γιὰ νὰ κρυφτη στα αιωνια βασιλεια της, στὰ φαραγγια και στις χαραδρες, απ την ἄλλη μερια. Νά! Τωρα προβαλλει κι ὁ ἥλιος, ο καλοκαρδος βασιλιας! Ἕνας μεγαλος δισκος, ολοχρυσος! Ανεβαινει σιγα, μεγαλοπρεπα, χρυσωνοντας τα μικρα συννεφακια που συναντα στο διαβα του. Σκορπα απλώχερα, παντοῦ τὰ χρυσα του χρωματα στὸ γαργαρο νερὸ τῆς πηγης που κυλα στα λουλουδια, στα πουλιά, στα δεντρα!

Ἕνα μικρὸ λουλουδακι ροζ, μ ὁλάνοιχτα τὰ δροσοσταλαγμένα βελουδενια του πεταλα, δεχεται με χαρα τις ξανθες χάρες του βασιλιά. Οἱ μικρὲς δροσοσταλιδες μετατρεπονται σε πολύτιμα μικρὰ διαμάντια. Μοιαζουν με διαμάντια μέσα σε βελουδένια θηκη, ἀστράφτοντας προκλητικά.

Παρακάτω, κυλᾶ μουρμουρίζοντας τὸ πεντακάθαρο νερὸ τῆς πηγης. Ἕνα πουλάκι κοιτάζει κι' αὐτὸ θαμπωμενο, μιὰ τὸν ἥλιο, στὴν ἀρχὴ τ' οὐρανιου θολου καὶ μιὰ τον ἥλιο... μεσ στὸ νερό. Σ' ἕνα διπλανὸ δέντρο, τραγουδοῦν τὴν πρωϊνή τους προσευχὴ τὰ πουλιά. Νά! Οἱ τρίλλες τ' ἀηδονιου ξεχωρίζουν, ὄμορφα, γλυκά, τεχνικά! Ὅλα χρωματιζονται, ὁλα ἀστράφτουν ἀπ' τὸ πινέλο τοῦ ἥλιου! Τί τρανὸς καλλιτέχνης ποὖναι ὁ βασιλιᾶς ἥλιος!

ΚΩΣΤΑΚΗΣ ΜΠΑΜΝΙΟΣ
Στ΄ τάξη Γυμν. Σουφλίου

ΜΑΘΗΜΑΤΑ

Τί ἐνοχλητικὰ ποὺ εἶναι αὐτὰ τὰ τελευταῖα
Λίγες μέρες ἀπομένουν ἀπ' τις διακοπές. Με-
τριοῦνται τὰ μαθήματα που εχουμε: Εὐκλεί-
δης, Καίσαρας και Ὅμηρος!

Ἀμ' αὐτὸ τὸ τρίο; Μας ἀφήνει ἥσυχους;
Βάλθηκαν νὰ μᾶς τρελλάνουν κι' οἱ τρεῖς.

Ἔστω τὸ ΑΒΓΔ τραπέζιον, ποὖχει... ἕνα σωρὸ πράματα.

α΄ Ἀνάλυση: Ἔ, καλά. Εὔκολη δου-
λειά. Παίρνεις ἕνα πριόνι. Τὸ κόβεις, τὸ χα-
λᾶς, τὸ ἀναλεῖς!

β΄ Σύνθεση: Τώρα; Γίνεται καμμιὰ φο-
ρὰ ἡ σύνθεση; «Πρέπει νὰ γίνη», σοῦ λένε.
Τώρα ἔφτασε ὁ κόμπος στὸ χτένι!

Μὰ γιὰ σταθῆτε! Γιὰ ἐπιπλοποιοὺς μᾶς πε-
ράσαν; Ἀκοῦς ἐκεῖ! Νἄχουν τὴν ἀπαίτηση, νὰ
κάνουμε καὶ... τραπέζια!

Ὁ δεύτερος, εἶν' ἕνας Λατῖνος στρατηγὸς -
συγγραφέας κι' ὕστερα αὐτοκράτορας. Στρα-
τιωτικὸς ἄριστος. Καθόταν ὅμως τὶς ἄδειες
του ὧρες κι' ἔγραφε, γιὰ νὰ παιδευόμαστε τώ-
ρα ἐμεῖς. Καὶ τί δὲν γράφει! Γερούνδια. σὰ
νἄχε γέρους καὶ γριὲς στὸ στρατό του. Μὰ
γιὰ στάσου στρατηγέ μου: Παλληκάρια δὲν εἶ-
πες καὶ πολεμοῦσαν; Ἀμ' τότε, τ' εἶν' αὐτὰ
τὰ γερούνδια καὶ κολοκύθια; Γιὰ νὰ μᾶς μπερ-
δεύης, τἄγραφες;

Κι' ἀκολουθεῖ ὁ τρίτος καὶ... καλύτερος! Εἶν' ἕνας τυφλὸς... παμπάλαιος Ἕλληνας. Ὅσο καὶ καλὸς νἆναι, μ' ὅσες παρομοιώσεις νὰ λέγη κάτι, πάλι οἱ παραξενιές του δὲν κρύβονται. Τὸ «Σπίτι τοῦ Παιδιοῦ» π.χ. δὲ θὰ δίσταζε νὰ τὸ πῆ:

«Σπιτίεθρον Παιδίοιο» ἢ καὶ «Οἰκίεθρον Τέκοιο»!

Ὕστερα, τόσο τρανὸς ποιητὴς αὐτός, νὰ κάθεται μὲ τὸ ζόρι (βία), νὰ μᾶς μαθαίνη μαθηματικά:

Ἕνα, δύο, τρία, τέσσερα, πέντε, ἔξη, ἐξαδάκτυλος!

Κι' ὕστερα, τοὺς λένε μεγάλους καὶ σοφούς, αὐτούς, τοὺς ξεκουτιασμενοπαράξενους ἀνθρώπους!

Μ. ΚΩΣΤΑΚΗΣ

Η ΔΡΟΣΕΡΗ ΠΗΓΗ

Μὲς τα ἐλατα κρυμμένη
τοῦ βουνου τα δροσερά
η βρυσουλα μας προσμένει
μὲ τα κρυα της νερά.

Πάντα κρύα καὶ πιὸ καθάρια
παντοτε και πιὸ καλὰ
του βουνοῦ τα κεφαλάρια
ρεουν, ρεουν σιγαλά...

ΔΗΜ. ΣΓΟΥΣΑΚΟΣ
(Σπάρτη)

ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΑΓΡΟΥΣ

Ὁ ἥλιος πλησιάζει πιὰ πρὸς τὴν δύση σκορ-
πώντας τις τελευταιες αναλαμπές του. Τὰ που-
λια αφηνουν τα στερεα τους κελαδήματα, σὰν
προσευχη προς τον Ὕψιστον ἐνῷ τὸ σιγανὸ
φυσημα τῆς αυρας κουναει ἁρμονικὰ τὰ φύλλα
τῶν δεντρων.

Σὰν ασπρο φιδι ξαπλωμένο νωχελικὰ στὸν
πρασινο καμπο φαινεται ὁ δρόμος ποὺ ἀνηφο-
ριζει πρὸς τὸ χωριο. Εἶναι ἡ ωρα ποὺ οἱ χω-
ρικοὶ επιστρεφουν ἀπὸ τὴν καθημερινὴ ἐργασία
στοὺς αγρούς.

Μια ασυνηθιστη κινηση παρατηρεῖται σ' ὅλο
τὸ χωριό.

Ἀπὸ παντοῦ φθάνουν, ἄλλος καβάλα στ' ἄ-
λογό του, ἄλλος στο γαιδουρι του κι' ἄλλοι
πεζοὶ τραβώντας τις κατσικες τους. Λίγο πιὸ
μπροστὰ πηγαίνουν, σκεπτικοὶ πάντα, οἱ ἀχώ-
ριστοι σύντροφοι καὶ βοηθοὶ τοῦ ἀγρότη: τὰ
βόδια.

Σ' ὅλων τὰ πρόσωπα εἶναι ζωγραφισμένη ἡ
ευχαρίστηση κι' ἡ ἐλπίδα τῆς ἐπιτυχίας στὴν
βιοπάλη τῆς ζωῆς. Ὁλόκληρο τὸ χωριὸ δονεῖ-
ται ἀπὸ φωνὲς ανακατεμένες σὰν σὲ συναυλία
ὀρχήστρας: βελάσματα, γαυγίσματα, καὶ μαζί
τους, πνιγμένες στὸ βουητό, ἀνθρώπινες φω-
νές.

Ὁ ἥλιος ἔχει πέσει πιὰ πίσω ἀπὸ τὰ βουνὰ
δίνοντάς τους ἕνα χρῶμα πανέμορφο, τὰ κελα-
δήματα τῶν πουλιῶν ἔχουν πάψει, ὁ θόρυβος,
οἱ φωνὲς σταματοῦν καὶ τὸ χωριό, τυλιγμένο
ὑπὸ ἕνα νέφος καπνοῦ, βυθίζεται σιγά, σιγὰ
στὸ σκότος καὶ τὴ σιωπὴ κι' ἀποσταμένο, λές,
ἀπὸ τὴν κούραση τῆς ἡμέρας, ἀποκοιμιέται πά-
νω στὸ μαῦρο βελοῦδο τῆς νύχτας...

ΑΝΤ. ΓΕΩΡΓ. ΤΣΑΓΛΙΩΤΗΣ
Γυμ. Παρ. Πανόρμου

«ΑΠΟΛΟΓΙΑ»

Πάλι τὰ πόδια σὲ πατοῦν, ἑνὸς φτωχοῦ ἀλήτη·
τὸν ἔδειραν, τὸν ρήμαξαν τὰ χιόνια μὲς στὰ ξένα,

μ' ἀργό, καὶ μὲ παιδιάστικο ἀθῶο καρδιοχτύπι,
παρηγοριὰ ἦρθε νὰ βρῆ, χωριὸ μικρὸ σὲ σένα!..

Φωτομεθοῦν τὰ σπίτια σου, ἀρχοντικὰ παλάτια·
σὰν μ' ἔδανε, σφαλίσανε, σφιχτά, σφιχτὰ τὶς θῦρες

μάτωσ' ἡ ἔρμη μου καρδιά, θολώσανε τὰ μάτια
καὶ τὴν στερνή, ἐλπίδα μου, ἄκαρδα σὺ ἐτῆρες!...

Δὲν φταίω ἐγὼ ποὺ σ' ἄφησα μαύρη θλιμμένη μέρα·
φταίει γι' αὐτό, ἡ ἄκαρδη, σκληρὴ γιὰ μένα μοῖρα,
ποὺ μοῦ κλεψε κάποιο πρωΐ, τὸν δροσερό σου ἀέρα,
τῶν χωραφιῶν σου ὀμορφιές, τῶν λουλουδιῶν σου μῦρα!...

Ρώτησε τὰ δρομάκια σου, καὶ κάθε σου γωνιά·
ρώτησε, τὰ λουλούδια σου, τὴν λυγερὴ βιολέττα,
θὲ νὰ σοῦ ποῦν πὼς βλέπουνε, αὐγὲς καὶ δειλινά,
«τὴν φαντασία φτερωτή, δική μου, σιλουέττα»!..

ΙΑΚΩΒΟΣ ΕΜΜ. ΨΑΡΡΑΣ
(Μαθητὴς Ε΄ τάξεως Γυμνασίου Νάξου)

'Από τη δράση τοῦ «Σπιτιοῦ τοῦ Παιδιοῦ»

ΜΙΑ ΩΡΑΙΑ ΕΟΡΤΗ ΣΤΟ ΚΕΡΑΣΟΒΟ ΚΟΝΙΤΣΗΣ

Στὶς 25-7-1951, ἑορτὴ τῆς 'Αγίας Παρασκευῆς στὸ χωριὸ Κεράσοβο Κονίτσης ποὺ πανηγυρίζει τὴν ἡμέρα αὐτή, τὸ «Σπίτι τοῦ Παιδιοῦ» Κεράσοβου μὲ τὴ συνεργασία τῶν παιδιῶν τοῦ «Σπιτιοῦ Στράτσιανης» ὀργάνωσαν μιὰ νυκτερινὴ ἑορτὴ στὴν πλατεία τοῦ χωριοῦ καὶ γύρω ἀπὸ τὴν φλόγα ἑνὸς βωμοῦ ποὺ εἶχαν στήσει.

Τὸ πρόγραμμα ἄνοιξε ὁ 'Αρχηγὸς μὲ ὁμιλία σχετικὴ μὲ τὴν ἡμέρα, ἀκολούθησε ἕνα ἔμετρο σκὲτς τοῦ κ. Γ. Βρέλη ποὺ παίχτηκε ἀπὸ τὰ ἐξωσχολικὰ παιδιὰ τοῦ «Σπιτιοῦ τοῦ Παιδιοῦ» Κερασόβου μὲ τίτλο «Ἡ φλόγα τῆς αἰώνιας 'Ελλάδας». Πυρσοφόροι ὅλων τῶν ἐποχῶν τῆς 'Ελληνικῆς 'Ιστορίας ντυμένοι μὲ τὶς στολὲς τῆς ἐποχῆς του ὁ καθένας, μεταλαμπάδευαν μέχρι τὸν νέο τοῦ «Σπιτιοῦ τοῦ Παιδιοῦ» τῆς ἐποχῆς μας τὸ φῶς τῆς 'Αθάνατης 'Ελλάδας. Ἕνα δεύτερο σκὲτς τοῦ ἰδίου παιγμένο ἀπὸ τὰ σχολικὰ παιδιὰ τοῦ Κερασόβου «Τὸ Σπίτι τοῦ Παιδιοῦ Φῶς προόδου στὸ χωριὸ» ἔδειχνε τὴ συμβολὴ τοῦ «Σπιτιοῦ» στὴν πρόοδο τοῦ χωριοῦ.

Τὰ παιδιὰ τῆς Στράτσιανης σκόρπισαν τὸ γέλιο μὲ τὴν καλοπαιγμένη κωμωδία «Ὁ Κουφός». Τὰ τραγούδια εἶχαν ἀναλάβει οἱ πρόσκοποι τοῦ χωριοῦ μαζὶ μὲ τὶς κοπέλλες.

Ἡ ἑορτὴ τελείωσε μὲ τοὺς 'Ελληνικοὺς χοροὺς ποὺ ἔσυραν, τριάντα κορίτσια τοῦ «Σπιτιοῦ» ντυμένα μὲ τὶς ὡραῖες 'Ηπειρώτικες ἐνδυμασίες τους καὶ λεβέντες φουστανελοφόροι.

Τὴν γιορτὴ παρακολούθησαν οἱ ἐπίσημοι, πλῆθος κόσμου καὶ τὰ παιδιὰ τῆς Πουρνιᾶς ποὺ μόλις τώρα ἑτοιμάσθηκε καὶ τὸ δικό τους Σπίτι.

ΣΤΗΝ ΠΑΙΔΟΠΟΛΗ «ΑΓΙΑ ΣΟΦΙΑ» ΒΟΛΟΥ

Στὴν Παιδόπολη «'Αγία Σοφία» 'Αγριᾶς-Βόλου ὁ ἐκεῖ τρόφιμος Γεώργιος Λάφας ἐκ Ρεζετίστης 'Ηπείρου, ἔγραψε καὶ ἀπάγγειλε κατὰ τοὺς ἀθλητικοὺς ἀγῶνες τῆς Παιδοπόλεως ποὺ γίνηκαν τὴν 1η 'Ιουλίου τὸ παρακάτω ποίημα:

Γιὰ δές τε νειάτα γελαστὰ
μέσ' στὴν Παιδόπολή μας
γιὰ δές τε πόσο εἶν' ὄμορφη
ἡ παιδική ζωή μας.

Δές τε βλαστάρια διαλεχτὰ
ποὺ φύτρωσαν μὲ μία
εἶναι αὐτὰ ποὺ ξέφυγαν
τὴ Σλαβοτυραννία.

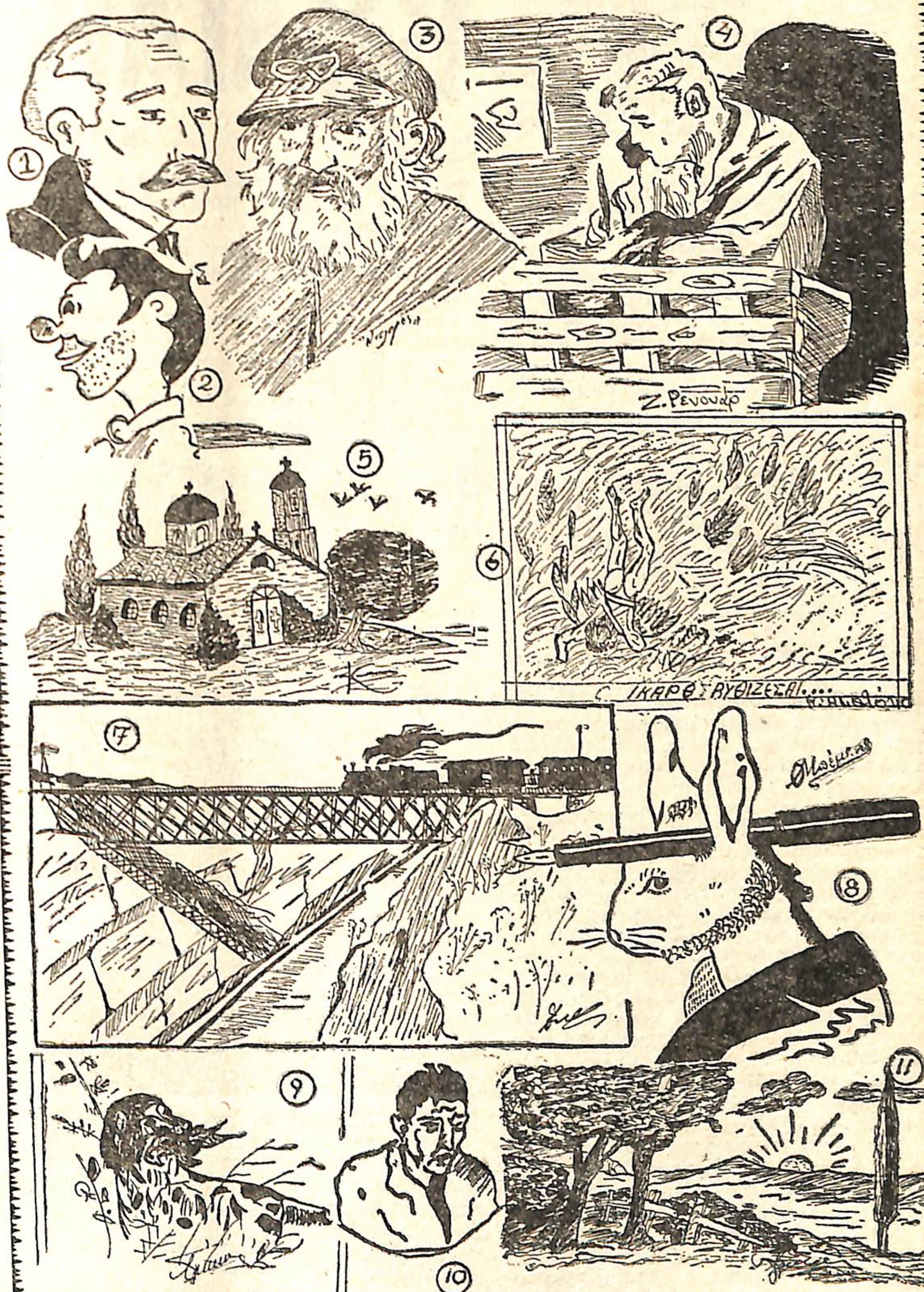
Δές τε κορμιὰ ποὺ σώθηκαν
ἀπ' τοῦ ἐχθροῦ τὴ μπόρα
δές τε κορμιὰ ποὺ θάτανε
σήμερα σ' ἄλλη χώρα.

Τί ὀμορφιὰ ποὺ χύνεται
μέσ' τὴ ζεστὴ φωλιά μας,
τί γέλιο, τί κρυφὴ χαρὰ
ποὺ νοιώθει ἡ καρδιά μας.

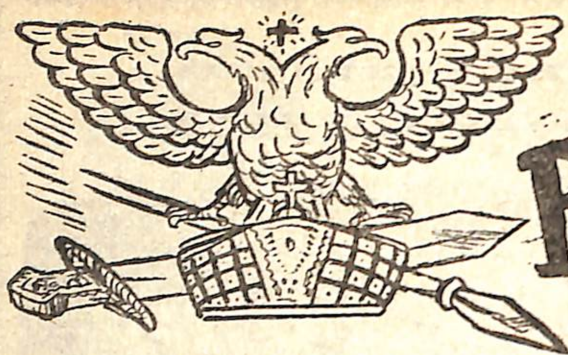
Δές τε πὼς λάμπουν καθαρὰ
μέσα στὴν ἡσυχία
δές τε στὸ κάθε πρόσωπο
λύπη δὲν εἶν' καμμία.

Ὅλα αὐτὰ μᾶς τἄδωσε
κάποιας μητέρας χέρι,
ποὺ δὲν ὑπάρχει Ἕλληνας
κανεὶς νὰ μὴν τὴν ξέρη.

ΤΑ ΚΑΛΛΙΤΕΡΑ ΣΚΙΤΣΑ ΤΩΝ ΑΝΑΓΝΩΣΤΩΝ ΜΑΣ

1) Βετεράνος τῆς Ζωῆς (Νίκου Σαλονικιοῦ). 2) Καζανόβας (Δ. Χρυσουδάκης). 3) Θαλασσόλυκος (σκίτσο Ντολορές, 'Ελ. 'Αγγελίδου). 4) Σύνθεσις στὸ σχολεῖο (σκίτσο Ζ. Ρενουάρ). 5) Ἡ ἐκκλησία τοῦ χωριοῦ μου (σκίτσο Κων. Α. Χαλμούκη). 6) Ἴκαρε βυθίζεσαι... (σκίτσο 'Αμαζόνας). 7) Ἡ διώρυξ τῆς Κορίνθου (Χρυσουδάκης Δ.). 8) Ὁ λαγὸς μὲ τὸ στυλὸ ((Θανάση πέμπη Ν. Χ.) 9) Ὁ σκύλος μου (Γάτος τῆς 'Αγκύρας). 10) Ὁ Τὸς-Τὸ (Τ. Ἄγρα). 11) Ἡ ἀνατολὴ (σκίτσο Γεωργ. Κ. 'Αγγελάκη).

Τὸν καιρὸ τοῦ ΒΟΥΛΓΑΡΟΚΤΟΝΟΥ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΤΗΣ ΠΗΝΕΛΟΠΗΣ ΔΕΛΤΑ

14ον.

Τὸ ἴδιο ἐκεῖνο ἀπόγευμα, σὰ γύρισε ὁ Δαφνομήλης κοντὰ στὸν Μιχαὴλ νὰ μάθει περισσότερα καθέκαστα, τὸν βρῆκε ξαπλωμένο ἀκόμα καὶ μὲ δεμένο τὸ κεφάλι, ἀλλὰ ξεκουρασμένο καὶ πολὺ ζωηρότερο. Τὸν εἶχαν μεταφέρει σὲ μιὰν ἄλλη σκηνή, σκοντὰ στοῦ Βασιλέα, καὶ ὁ γιατρὸς διατάχθηκε νὰ μένει κοντά του καὶ νὰ τὸν φροντίζει ἀδιάκοπα.

— Πῶς βρέθηκες στὴ μονὴ τῆς Ἐλεούσας μὲ τὸ φίλο σου τὸν Κρηνίτη; ρώτησε ὁ στρατηγός.

Ὁ Μιχαὴλ διηγήθηκε τότε πῶς, πηγαίνοντας στὴ Στρουμπίτζη, ὁ Κωνσταντῖνος Κρηνίτης εἶχε μάθει ὅτι ὁ Ἰβάτζης ἔστησε καρτέρι τοῦ Βοτανειάτη. Πῶς εἶχε τρέξει νὰ σταματήσει τοὺς Ἕλληνες, μὰ αὐτοὶ γελάστηκαν μὲ τὰ ροῦχα του καὶ τὸν ἐσαΐτεψαν. Τοῦ εἶπε πῶς ὁ Νικήτας κι ἐκεῖνος βρῆκαν τὸν πληγωμένο φίλο του πλάγι στὸ ρυάκι καὶ τὸν μετέφεραν στὴ μονή. Ὕστερα τοῦ διηγήθηκε τὸ φθάσιμο τοῦ Ἰβάτζη, τὴ νύχτα στὸ μοναστήρι, καὶ τὸ κυνηγητὸ τῆς ἄλλης μέρας, σὰν εἶδε τὸ Βούλγαρο νὰ φεύγει. Τοῦ διηγήθηκε πῶς ἄφησε τὸ φίλο του ἀναίσθητο στὰ χέρια τοῦ πάτερ Γρηγόρη, καὶ πῶς, γυρεύοντας τὰ σημάδια τῶν ἀλόγων, βρῆκε τὸ παράξενο μήνυμα χαραγμένο στὴν ἄμμο, μήνυμα ποὺ στάθηκε αἰτία νὰ πάγει ὁ Νικήτας στὸ Πετρίσκον, νὰ βεβαιωθεῖ ἂν πῆγε κεῖ ὁ Ἰβάτζης, ἐνόσω ὁ Μιχαὴλ ἔτρεχε στὴ Στρουμπίτζη νὰ σταματήσει τὸν Αὐτοκράτορα.

Ὁ Δαφνομήλης ἄκουε μὲ προσοχή.

— Μὰ πῶς βρέθηκες ἐσὺ σὲ τέτοια κατάσταση ἀπέξω ἀπὸ τὰ χαρακώματα; ρώτησε σὰν τελείωσε ὁ Μιχαὴλ τὴ διήγησή του.

— Γιὰ νὰ ξεφύγω ἀπὸ ἕνα σῶμα βουλγάρικο, ποὺ μοῦ γύρευε χαρτιὰ καὶ σύνθημα, τὸ ἔβαλα στὰ τέσσερα. Μὰ μὲ σαΐτεψαν καὶ πλήγωσαν τὸ ἄλογό μου ποὺ ἀφηνίασε, καὶ ἀφοῦ μὲ πῆρε κάμποσο δρόμο, γκρεμίστηκε σὲ μιὰ χαράδρα καὶ σκοτώθηκε.

— Καὶ σύ; ρώτησε ὁ Δαφνομήλης.

—Ἐγὼ τὴ γλίτωσα φθηνά. Μόνο τὸ κεφάλι μου χτύπησα, κι ἔτσι μπόρεσα νὰ τραβήξω πάλι γιὰ τὴ Στρουμπίτζη. Ὅταν συνῆλθα ἀπὸ τὸ πέσιμό μου, ἦταν νύχτα βαθιά. Προσανατολίσθηκα καὶ τράβηξα τὸ δρόμο μου. Μὰ ζαλίστηκα κι ἔπεσα μιὰ - δυὸ φορὲς γιατὶ εἶχα χάσει πολὺ αἷμα καὶ ἤμουν νηστικὸς ἀπὸ τὴν παραμονή. Ὕστερα πιὰ δὲ θυμοῦμαι πολὺ καθαρά. Κάθε λίγο μοῦ ἔρχουνταν ἡ σκέψη πώς, ἂν δὲ φθάσω στὴ Στρουμπίτζη, ὁ Αὐτοκράτορας θὰ πέσει στὸ καρτέρι τῶν Βουλγάρων, καὶ τότε ξανάκαμνα καρδιὰ κι ἔτρεχα μπροστά. Μὰ στὸ τέλος δὲ μὲ βαστοῦσαν πιὰ τὰ πόδια μου, καὶ κάμποσην ὥρα σύρθηκα χάμω πηγαίνοντας πάντα κατὰ τὰ φῶτα ποὺ ἔβλεπα ἀπὸ μακριὰ καὶ ποὺ ἦταν τὸ ἑλληνικὸ στρατόπεδο. Ἄλλο δὲ θυμοῦμαι.

Ὁ Δαφνομήλης σηκώθηκε ἔξαφνα, καὶ τράβηξε τὸν Μιχαὴλ στὸ στῆθος του:

—Ὅλη μου τὴ ζωή, εἶπε μὲ συγκίνηση, προσπάθησα νὰ ὑπηρετήσω πιστὰ καὶ μ' ἀφοσίωση τὸ Βασιλέα μου ποὺ εἶναι ἡ μιά μου λατρεία. Καμιά μου ὅμως πράξη δὲν μπορεῖ νὰ συγκριθεῖ μὲ τὸ καλὸ ποὺ ἔκανα τὴ νύχτα ἐκείνη,

Τὸ ξέρεις πὼς δὲν θὰ μείνω.

ποὺ εἶπα τοῦ Νικήτα νὰ σᾶς κρατήσει καὶ τοὺς δυὸ ἀνάμεσα στοὺς Βουλγάρους.

Μὰ ὁ Μιχαὴλ δὲ χαμογέλασε, οὔτε καμιὰ χαρὰ ζωήρεψε τὸ σκεπτικό του πρόσωπο γιὰ τὸν ἔπαινο ποὺ ἔτσι πλάγια τοῦ ἔκαμνε ἕνας ἀπὸ τοὺς λαμπρότερους στρατηγοὺς τοῦ Βασιλείου. Συλλογισμένα τὸν κοίταζε, καὶ τόση λύπη ἔλεγε τὸ βλέμμα ἐκεῖνο, ποὺ ὁ Δαφνομήλης τὸ παρατήρησε.

— Τί τρέχει λοιπόν; εἶπε ζωηρά, χτυπώντας τον χαδιάρικα στὸν ὦμο, μὲ τὸ λιγνὸ μὰ σιδερένιο του χέρι. Μήπως καὶ δὲν εἴμαστε εὐχαριστημένοι μ' αὐτὸ ποὺ κάναμε;... Σήκωσε τὸ κεφάλι, παλικάρι! Λίγοι φθάνουν ἐκεῖ ποὺ ἔφθασες ἐσύ, μὲ τὸ ἕνα σου αὐτὸ κατόρθωμα. Ὕστερα ἀπὸ κεῖνα ποὺ εἶπες τοῦ Αὐτοκράτορα καὶ ὅσα ἔχω ἀκόμα νὰ τοῦ πῶ, τὴν τύχη σου τὴν ἔκανες. Ὅ,τι κι ἂν ζητήσεις τώρα, ὁ Αὔγουστος θὰ σοῦ τὸ δώσει. Γιατὶ τίποτα δὲν τοῦ ἀρέσει τόσο σὰν τὴν παλικαριά. Γειά σου, παιδί μου! Ὁ δρόμος σου εἶναι ἀξιοζήλευτος!

Καὶ χαρούμενα βγῆκε ἔξω ὁ Δαφνομήλης καὶ πῆγε ἴσια στὴ σκηνὴ τοῦ Βασιλείου.

Μὰ οὔτε καὶ αὐτὰ τὰ καλὰ λόγια τοῦ στρατηγοῦ δὲ ζωήρεψαν τὸν Μιχαήλ. Γιὰ ὥρα πολλὴ ἔμεινε ἀκίνητος, κοιτάζοντας ἀπὸ τὴν πόρτα τῆς σκηνῆς τὶς κορυφὲς τῶν δέντρων ποὺ σειοῦνταν καὶ κυμάτιζαν μὲ κάθε ἀεράκι ποὺ περνοῦσε, καὶ μὲ τὸ νοῦ του πήγαινε μακριά, μακριά, πέρα ἀπὸ τὸ βουνό, ὡς τὸ μοναστήρι, ὅπου κοίτουνταν ὁ φίλος του...

Ὄχι, ὁ δρόμος του δὲν ἦταν ἀξιοζήλευτος, οὔτε ἤθελε νὰ ζητήσει τίποτα ἀπὸ τὸ Βασιλέα. Ἐκεῖνος μιὰ λατρεία εἶχε, μιὰν ἀγάπη. Τὸ φίλο του, ποὺ ἦταν περισσότερο καὶ ἀπὸ ἀδελφός! Καὶ τὸ ἤξερε πὼς τὴν ἀποστολή του ὁ Κωνσταντῖνος δὲν τὴν ἄφηνε, γιατὶ εἶχε κι αὐτὸς μιὰ λατρεία, ἕνα ἰδανικό, καὶ τὸ ἔβαζε τόσο ψηλά, ποὺ μὲ κανένα ἄλλο αἴσθημα δὲν τὸ παρέβαλλε.

Καὶ ὁ Μιχαὴλ γύρισε ἀπὸ τὸ μέσα μέρος, γιὰ νὰ μὴ δεῖ ὁ γιατρὸς ποὺ τὸν φύλαγε, πὼς τὰ μάτια του ἦταν πλημμυρισμένα στὰ δάκρυα.

* * *

Τὴν αὔριανή, τὰ χαράματα, λύθηκε ἡ πολιορκία τῆς Στρουμπίτζης. Μὲ τὴ συνηθισμένη του γρηγοράδα ὁ Βασίλειος, μιᾶς καὶ τὸ ἀποφάσισε, πῆρε τὸ στρατό του ὁλόκληρο, κατέβηκε τὴν κοιλάδα τοῦ Πόντου, κι ἔφθασε στὸ Μελένικο χωρὶς ν' ἀπαντήσει ἀντίσταση.

Μόλις στρατοπέδευσαν κι ἔστησαν τὶς σκηνές, παρουσιάστηκε ἕνας χωρικὸς καὶ ζήτησε νὰ μιλήσει τοῦ Αὐτοκράτορα.

Ἦταν ὁ Νικήτας.

— Τί νέα φέρνεις; ρώτησε ὁ Βασίλειος, μόλις τὸν εἶδε.

— Τὸ φρούριο δὲν πέφτει εὔκολα, Δέσποτα, ἀποκρίθηκε ὁ Νικήτας.

—Ἔχουν τροφές;

—Ἔχουν. Καὶ καιρὸ καὶ ἄντρες θὰ χάσεις, ἂν θελήσεις μὲ τὴ βία νὰ τὸ πάρεις.

— Καὶ ὁ Ἰβάτζης;

— Δὲν πρόφθασε ἀκόμα νὰ μαζέψει ἀρκετὲς δυνάμεις γιὰ νὰ σὲ σταματήσει. Ἡ μόνη του ἐλπίδα εἶναι τώρα πὼς θὰ βαστάξει τὸ Μελένικο, γιὰ νὰ κερδίσει αὐτὸς καιρό.

— Ποῦ βρίσκεται;

— Στὸ βουνό.

— Στὴν Κερκίνη; Λοιπὸν ἦταν σωστὸ τὸ μήνυμα ποὺ εἶδε ὁ Ἰγερινὸς στὸ χῶμα γραμμένο.

— Ναί, Δέσποτα!

—Ὑποψιάζεσαι κανένα; ρώτησε ὁ Βασιλέας.

— Κανένα, Δέσποτα. Ἐχθρὸς ὅμως δὲν εἶναι, ἡ πληροφορία ἦταν σωστή. Ἂν ἐκείνη τὴν ὥρα ὁ Ἰγερινὸς δὲ γύ-

ριζε πίσω, θὰ ἔπεφτε στὰ χέρια τους, γιατὶ ὅλα τὰ μονοπάτια ἦταν πιασμένα ὡς πέρα, στὸ Δύσβατο.

Ὁ Βασίλειος τοῦ ἔκανε νόημα νὰ τὸν ἀφήσει.

— Θὰ σὲ ξαναφωνάξω πάλι, εἶπε.

Ἔφυγε ὁ Νικήτας καὶ πῆγε ἴσια στὴ σκηνὴ τοῦ Δαφνομήλη.

Ὁ στρατηγὸς ἔλειπε. Μόνο ἕνας νέος, μὲ τὸ κεφάλι μαντιλοδεμένο, ἀντέγραφε ἀπὸ μιὰ περγαμηνὴ στρωμένη στὸ τραπέζι μπροστά του.

— Ποῦ εἶναι ὁ στρατηγός; ρώτησε ὁ Νικήτας.

Ὁ νέος ἀναπήδησε.

— Νικήτα! φώναξε.

— Μιχαήλ!

Οἱ δυὸ ἄντρες μὲ συγκίνηση, ἔσμιξαν τὰ χέρια τους.

— Τί ἔπαθες; ρώτησε ὁ Νικήτας, δείχνοντας τὸ δεμένο του κεφάλι.

— Μιὰ κουτρουβάλα, ἀποκρίθηκε ὁ Μιχαήλ. Πές μου, ἐσὺ τί ἀνακάλυψες;

Ὁ Νικήτας τοῦ ἐπανέλαβε ὅσα εἶχε πεῖ τοῦ Βασιλέα.

— Καὶ τὸ μυστικὸ μήνυμα μένει σκοτεινότερο παρὰ ποτέ, πρόσθεσε. Δὲν μπορῶ τίποτα νὰ φανταστῶ. Ἐχθρικὸ ὅμως δὲν μπορεῖ νὰ εἶναι,— καὶ μὲ μιὰ ματιά, δείχνοντας τὴν περγαμηνὴ ἁπλωμένη στὸ τραπέζι: Γραφιὰς ἔγινες; ρώτησε.

Τὸ πρόσωπο τοῦ Μιχαὴλ σοβάρεψε στὴ στιγμή.

— Ναί, εἶπε. Φαίνεται πὼς τὸ μήνυμα, ποὺ ἔφερα τοῦ Αὐτοκράτορα, μοῦ ἄνοιξε μεμιᾶς τὸ δρόμο γιὰ νὰ φθάσω στὰ ψηλότερα ἀξιώματα. Ἀντιγράφω τὶς μυστικὲς διαταγὲς τοῦ Αὐγούστου ποὺ θὰ μοιραστοῦν στοὺς στρατηγούς, ὅσο δὲν μπορῶ νὰ πιάσω πιὸ κουραστικὴ δουλειά. Κι ἔτσι ποὺ μὲ βλέπεις, ἐξακολούθησε, εἶμαι ὑπασπιστὴς τοῦ Αὐτοκράτορα.

Ἕνα - δυὸ λεπτὰ ἔμεινε ὁ Νικήτας σιωπηλός. Ὕστερα ρώτησε:

— Λοιπὸν θὰ μείνης ἐδῶ;

Ὁ Μιχαὴλ χαμογέλασε.

— Τὸ ξέρεις πὼς δὲ θὰ μείνω, εἶπε,— πῆρε τὶς περγαμηνὲς καὶ τὶς τύλιξε τὴ μιὰ μέσα στὴν ἄλλη. Πότε φεύγεις Νικήτα; πρόσθεσε ἥσυχα.

— Μόλις μ' ἀφήσει ὁ Αὐτοκράτορας.

— Θὰ πᾶς πίσω στὴ μονή;

— Ναί!

— Θὰ ἔλθω μαζί σου.

Ὁ Νικήτας πῆρε τὸ χέρι τοῦ νέου, κι ἕνα λεπτὸ τὸ κράτησε στὸ δικό του.

— Μιχαήλ, εἶπε σοβαρά, μεῖνε δῶ. Σοῦ παρουσιάζεται τώρα μιὰ περίσταση μοναδικὴ ν' ἀφήσεις τὴ ζωὴ ποὺ μισεῖς. Ἴσως εἶναι καλύτερα νὰ μὴν τὴ χάσεις.

Τὰ χείλια τοῦ Μιχαὴλ ἔτρεμαν καθὼς ρώτησε:

— Θὰ μοῦ φέρεις λοιπὸν τὸν Κωνσταντῖνο;

Ὁ Νικήτας παράτησε ἀπότομα τὸ χέρι του.

—Ὁ Κωνσταντῖνος εἶναι πιὰ ἄντρας, εἶπε, θὰ διαλέξει μόνος του τὴ ζωὴ ποὺ θέλει νὰ κάνει.

Ὁ Μιχαὴλ γέλασε.

— Τὸ βλέπεις πὼς πρέπει νὰ φύγω, εἶπε.

Ἀκουμπισμένος στὸ τραπέζι μὲ τὰ χέρια σταυρωμένα, ὁ Νικήτας κοίταζε τὸ πήγαινε κι ἔλα τῶν στρατιωτῶν, ποὺ ἔστηναν τὶς καλύβες καὶ ἄναβαν φωτιὲς γιὰ νὰ ψήσουν τὸ δεῖπνο τους. Καὶ ὁ Μιχαήλ, μὲ ἀργὲς κινήσεις, ἔπαιρνε ἕνα-ἕνα στὰ χέρια του καὶ κοίταζε, ἀφηρημένος, τὰ ὅπλα τοῦ Δαφνομήλη, ριχμένα ὅπως - ὅπως σ' ἕνα κάθισμα.

—Ἂν πεθάνει ὁ Κωνσταντῖνος, τί θὰ κάνεις ἐσύ; ρώτησε ξέφνα ὁ Νικήτας.

Ὁ Μιχαὴλ ἀνατρίχιασε.

— Δὲν τὸ συλλογίστηκα ποτέ, εἶπε. Μὰ δὲν μπορῶ νὰ φανταστῶ ζωὴ χωρὶς ἐκεῖνον.

—Ὁ Κωνσταντῖνος εἶναι πιὸ ἀνεξάρτητος ἀπὸ σένα, εἶπε ὁ Νικήτας. Καὶ ὅμως σ' ἀγαπᾶ ὅπως τὸν ἀγαπᾶς, καὶ σοῦ τὸ ἀπέδειξε τὴ μέρα ποὺ ἔσχισε τὰ μοῦτρα τοῦ Βουλγάρου ποὺ σὲ μαστίγωνε. Μὰ βλέπει καὶ πιὸ ψηλά.

— Ναί! εἶπε μὲ καμάρι ὁ Μιχαήλ. Βλέπει πιὸ ψηλὰ ἀπ' ὅλους μας, καὶ εἶναι δυνατότερος ἀπ' ὅλους μας, καὶ ἀπὸ σένα, Νικήτα ποὺ θρησκεία σου ἔκανες τὴ θέληση τοῦ ὑπερήφανου καὶ ἀλύγιστου Δαφνομήλη, καὶ ἀπὸ τὸν Δαφνομήλη ἀκόμα, ποὺ τυφλὰ λατρεύει τὴ σιδερένια ψυχὴ τοῦ Βασιλέα του, ποὺ τὸν ἐδάμασε κι αὐτόν! Ὁ Κωνσταντῖνος ὅμως λατρεία του ἔκανε μονάχα μιὰν Ἰδέα, τὴν Πατρίδα. Λύνεται ἀπὸ κάθε προσωπικότητα, εἶναι ἀνεξάρτητος, δὲν ἔχει ἀνάγκη ἀπὸ κανένα... Ἐνῶ ἐγὼ τὸν ἔχω ἀνάγκη στὴ ζωή μου...

— Ποιὸν ἔχεις ἀνάγκη στὴ ζωή σου, παλικάρι; ρώτησε ὁ Δαφνομήλης μπαίνοντας στὴ σκηνή. Γειά σου, Νικήτα! Ἀπὸ τὴ σκηνὴ τοῦ Αὐτοκράτορα ἔρχομαι, ὥστε δὲ σὲ ρωτῶ τί νέα φέρνεις. Καὶ ὁ Σέργιος 1, ὁ χρυσόστομος κουβικουλάριος, διατάχθηκε ν' ἀνέβει στὸ φρούριο καὶ ν' ἀκονίσει τὴ γλῶσσα του, ὥσπου νὰ πείσει τοὺς λεβέντες τῆς φρουρᾶς πὼς πιότερο συμφέρει νὰ παραδώσουν τὰ ὅπλα καὶ τὸ κάστρο, παρὰ νὰ ψοφήσουν τῆς πείνας, ὅπως τὸ ἔχομε ἀποφασίσει.

— Θὰ συνθηκολογήσει ὁ Αὔγουστος; ρώτησε ὁ Νικήτας.

—Ἔτσι θέλει. Τοῦ εἶπε, φαίνεται, πὼς τὸ φρούριο δὲν πέφτει, καὶ ὁ Αὔγουστος ἔχει λόγους, λέγει, νὰ τὸ πάρει μιὰ ὥρα ἀρχήτερα.

— Βέβαια ἔχει λόγους, εἶπε ὁ Νικήτας. Κάθε μέρα ποὺ χάνομε εἶναι κέρδος γιὰ τὸν Ἰβάτζη καὶ τοὺς δικούς του. Ἐνῶ ἂν πέσει τὸ Μελένικο, δὲν μποροῦν πιὰ νὰ βασταχθοῦν στὰ βουνά.

—Ὡστόσο ἐσὺ θὰ ξαναφύγεις ἀμέσως, Νικήτα, εἶπε ὁ στρατηγός. Σὲ περιμένει ὁ Αὔγουστος γιὰ νὰ σοῦ δώσει ὁδηγίες.

Ὁ Νικήτας βγῆκε τρεχάτος ἀπὸ τὴ σκηνή.

Σὰν ξαναγύρισε, βρῆκε τὸν Δαφνομήλη καὶ τὸν Μιχαὴλ ποὺ τὸν περίμεναν.

— Φεύγω, εἶπε, καὶ ἦλθα νὰ σὲ ἀποχαιρετήσω, Εὐστάθιε Δαφνομήλη.

— Ποῦ πηγαίνεις λοιπόν; ρώτησε ὁ στρατηγός.

— Στὸν Πρίλαπο, νὰ βρῶ τὸν Τσάρο.

— Θὰ ἔλθω μαζί σου! φώναξε ὁ Μιχαήλ.

—Ἐσύ; Πῶς; εἶπε ὁ Δαφνομήλης. Σ' ἔκανε ὁ Αὔγουστος ὑπασπιστή του καὶ γυρεύεις νὰ φύγεις, γιὰ νὰ ξαναγυρίσεις στὴν ἀβέβαιη ζωὴ τοῦ κατασκόπου;

— Εὐστάθιε Δαφνομήλη, εἶπε ὁ Μιχαὴλ μὲ πολλὴ ταραχή. Μοῦ εἶπες μιὰ μέρα πὼς τώρα ὅ,τι κι ἂν ζητήσω τοῦ Αὐτοκράτορα θὰ μοῦ τὸ κάνει. Μιὰ χάρη λοιπὸν τώρα ζητῶ! Στὴ μονὴ τῆς Ἐλεούσας εἶναι ὁ μόνος μου φίλος, ποὺ γιὰ μένα εἶναι ὅ,τι ἔχω στὸν κόσμο, καὶ τὸν ἄφησα βαριὰ πληγωμένο. Μεσίτευσε στὸν Αὔγουστο, στρατηγέ, νὰ μὲ ἀφήσει νὰ φύγω μὲ τὸν Νικήτα!

— Θὰ περάσεις ἀπὸ τὴ μονὴ αὐτή; ρώτησε ὁ Δαφνομήλης τὸν Νικήτα.

—Ὄχι ἀμέσως, ἀποκρίθηκε ὁ κατάσκοπος, ἀλλὰ θὰ περάσω ἀπὸ κεῖ ἀφοῦ μάθω πρῶτα τὰ κινήματα τοῦ Ἰβάτζη

Τὸ πρόσωπο τοῦ Κωνσταντίνου ἦταν ἀγέλαστο καὶ σοβαρό.

στὴν Κερκίνη καὶ τοῦ Νικουλιτζᾶ στὸ Δύσβατο.

— Στὸ μοναστήρι εἶναι ὁ Δραξάν, εἶπε ὁ Δαφνομήλης καὶ αὐτὸς σὲ ξέρει!

Ὁ Νικήτας χαμογέλασε.

— Μέρος ἀπὸ τὶς ὁδηγίες ποὺ μοῦ ἔδωσε ὁ Αὔγουστος εἶναι γιὰ τὸν Δραξάν, ἀποκρίθηκε. Δική μου δουλειὰ εἶναι νὰ μὴ σὲ ἀναγνωρίσει.

— Καὶ ὁ Ἰγερινὸς μπορεῖ νὰ σοῦ χρησιμεύσει στὴν κατασκοπεία σου;

— Μπορεῖ νὰ μὲ βοηθήσει σημαντικά, ἀποκρίθηκε ὁ Νικήτας. Εἶναι γρήγορος καὶ γενναῖος. Σὲ μιὰν ἀνάγκη εἶναι πολύτιμος.

— Πήγαινε λοιπόν, εἶπε ὁ στρατηγὸς γυρνώντας στὸ νέο. Ὥσπου νὰ ἑτοιμαστεῖς, θὰ σοῦ ἔχω στείλει τὴ γραπτὴ διαταγὴ καὶ τὸ διαβατήριο μὲ τὴν ὑπογραφὴ τοῦ Αὐγούστου.

Ὁ Μιχαὴλ ἅρπαξε τὸ χέρι του καὶ τὸ φίλησε.

—Ἂν χρειαστεῖς ποτὲ τυφλὴ ἀφοσίωση, θυμήσου με, Εὐστάθιε Δαφνομήλη! εἶπε ἐνθουσιαστικά.

— Θὰ σὲ θυμηθῶ, παλικάρι, ἀποκρίθηκε ὁ στρατηγὸς μὲ τὸ ὑπερήφανο χαμόγελό του. Στὶς μέρες ποὺ ζοῦμε, συχνὰ χρειαζόμαστε τέτοια ἀφοσίωση. Κι ἕνας πιστὸς κατάσκοπος ἀξίζει, αὐτὴ τὴν ὥρα, καὶ ἀπὸ στρατηγὸ περισσότερο. Στὸ καλὸ λοιπόν, παιδί μου. Καλὴ ἀντάμωση πάλι, Νικήτα.

(Ἡ συνέχεια στὸ ἄλλο φύλλο)

1. Σέργιος: πιστὸς κουβικουλάριος τοῦ Βουλγαροκτόνου, ἄνθρωπος ἐνεργητικὸς καὶ δυνατός, μ' εὐγλωττία ποὺ παράσερνε ὅσους τὸν ἄκουαν. Ἀνέβηκε στὸ Μελένικο, καὶ μὲ τὰ λόγια του, κατάφερε νὰ πείσει τὴ φρουρὰ πὼς φρονιμότερο ἦταν νὰ παραδώσουν τὰ ὅπλα. Κι ἔτσι, χωρὶς ἀντίσταση, τὸ φρούριο παραδόθηκε στὸν Αὐτοκράτορα. — Βουβικουλάριοι ἢ παρακοιμώμενοι ἦταν οἱ ἔμπιστοι ἀξιωματικοὶ ποὺ φύλαγαν τὰ ἰδιαίτερα δωμάτια τοῦ Αὐτοκράτορα.

Πῶς πολεμοῦμε τὴν ψώρα στὰ ὀπωροφόρα.

Σᾶς εἶχα εἶχα ὑποσχεθῆ στὸ προηγούμενο, νὰ σᾶς ἐξηγήσω πῶς νὰ φτιάνετε μόνοι σας τὸ θειασβέστιο, ποὺ εἶναι τὸ πιὸ ἀποτελεσματικὸ φάρμακο γιὰ τὴν ψώρα, τὴν ἀρρώστεια ποὺ μαστίζει ὅλα τὰ ὀπωροφόρα.

Γι' αὐτὸ μᾶς χρειάζεται :

1) Ἕνα καζάνι ἀπὸ λαμαρίνα (δὲν κάνει χάλκινο) ποὺ νὰ χωράη ὡς 100 ὀκάδες νερό.

2) Ἕνα βαρέλι ξεφούντωτο ποὺ νὰ παίρνει ἑκατὸ ὀκάδες νερὸ καὶ παραπάνω.

3) Ἕνα μακρὺ ραβδί, ποὺ θὰ τοῦ κάνομε ἀπάνω ἕνα σημάδι, γιὰ νὰ μᾶς δείχνει, ὅταν τὸ βουτοῦμε στὸ καζάνι, ὡς ποῦ παίρνει 80 ὀκάδες νερό.

4) Ἕνα στυλιάρι γιὰ ν' ἀνακατεύωμε τὸ θειασβέστιο ὅταν θὰ βράζη.

5) Δυὸ μεγάλες πέτρες στὴν αὐλή μας ἢ ὅτι ἄλλο τζάκι, γιὰ νὰ στήσωμε ἀπάνω τὸ καζάνι, καὶ ν' ἀνάψωμε φωτιά.

Τὰ ὑλικὰ ποὺ μᾶς χρειάζονται γιὰ τὸ θειασβέστι, εἶναι :

16 ὀκάδες κοινὸ θειάφι.

8 ὀκάδες ἄσβεστη ἄσβυστο.

95 ὀκάδες νερό, ποὺ βράζοντας θὰ μείνουν ὀγδόντα.

Πῶς τὸ φτιάνουμε.

Κοντὰ στὸ τζάκι, φέρνομε τὸν ἄσβεστη καὶ κοσκινίζομε καὶ τὸ θειάφι.

Ἐκεῖ κοντὰ ἔχομε καὶ τὸ βαρέλι ποὺ ἔχει νερὸ 95 ὀκάδες.

Παίρνομε ἀπὸ τὸ βαρέλι 20 ὀκάδες, τὶς χύνομε στὸ καζάνι καὶ τὸ βάζομε στὴ φωτιά. Ὅταν ζεσταθῆ τὸ νερὸ τὸ κατεβάζομε, καὶ ρίχνομε μέσα τὶς 8 ὀκάδες τὸν ἄσβυστο ἄσβέστη, ἀπὸ ξυλοκάμινα, καὶ περιμένομε νὰ ξεθυμάνη ἡ βράση του.

Τότε ρίχνομε λίγο - λίγο ἀνακατεύοντας ὁλοένα καὶ τὶς 16 ὀκάδες τὸ θειάφι ὥσπου νὰ γίνη ἕνας πυχτὸς κιτρινωπὸς χυλός. Στὴν περίπτωση ποὺ ὁ ἀσβέστης ἤπιε ὅλο τὸ νερό, ρίχνομε πρὶν ρίξομε τὸ θειάφι κι' ἄλλο νερὸ ἀπὸ τὸ βαρέλι, γιὰ νὰ μὴν ἀνάψη. Κατόπι ρίχνομε στὸ καζάνι τὸ ὑπόλοιπο νερό, (τὶς ἄλλες 75 ὀκάδες τοῦ βαρελιοῦ) καὶ τ' ἀφήνομε στὴ φωτιὰ νὰ πάρη βράση.

Μόλις κοχλάση, λιγοστεύουμε τὴ φωτιά, ἔτσι ὥστε νὰ σιγοβράση ὡς μιὰ ὥρα (ἡ δυνατὴ φωτιὰ τὸ χαλάει).

Ὅλη τὴν ὥρα τὸ ἀνακατεύομε μὲ τὸ στυλιάρι καὶ κάθε τόσο μετροῦμε μὲ τὸν πῆχυ μήπως τὸ νερὸ εἶναι λιγώτερο ἀπὸ 80 ὀκάδες, ὁπόταν προσθέτομε κι' ἄλλο. Ὅταν τὸ τραβήξωμε ἀπὸ τὴ φωτιά, τὸ νερό του πρέπει νὰ εἶναι σωστὲς 80 ὀκάδες.

Αὐτὸ εἶναι τὸ θειασβέστι.

Ἐννοεῖται πὼς μποροῦμε νὰ φτιάσσουμε καὶ τὴ μισὴ δόση ἂν τὰ δέντρα μας δὲν εἶναι πολλά.

Παίρνομε κατόπι ἔξη ὀκάδες ἀπ' αὐτὸ τὸ θειασβέστι, τὶς ρίχνομε στὸ βαρέλι μὲ τὶς 94 ὀκάδες νερό, τὸ ἀνακατεύομε, καὶ μ' αὐτὸ τὸ μῖγμα ραντίζομε τὰ ψωριασμένα δέντρα ἀπὸ τὸν Ἰούλιο ὡς τὸν Ὀκτώβρη μιὰ φορὰ τὸ μῆνα.

Ὡστόσο, γερὰ καὶ ψωριασμένα, καλὸ εἶναι νὰ ραντίζωνται κάθε Αὔγουστο μὲ θειασβέστι.

Πρόχειρα μποροῦμε νὰ φτιάνομε θειασβέστι κι' ἔτσι :

Σὲ ψηλὸ καὶ στενὸ καζάνι χύνομε 20 ὀκ. νερό, καὶ σβύνομε ἐκεῖ 8 ὀκάδες ἄσβυστο ἀσβέστη ἀπὸ ξυλοκάμινο. Ὅταν μισοκρυώση τὸ ἀσβεστόγαλα, προσθέτομε λίγο λίγο 8 ὀκάδες θειάφι ἀνακατεύοντας. Ὕστερα ρίχνομε ἄλλες 24 ὀκάδες νερὸ καὶ τὸ βράζομε σὲ σιγανὴ φωτιὰ 3 τέταρτα τῆς ὥρας (ὄχι παραπάνω). Ἀνακατεύομε ὅμως ἀδιάκοπα. Ἀπὸ αὐτὸ τὸ θειασβέστι, παίρνομε 6 - 8 ὀκάδες καὶ τὸ λυώνουμε σὲ 10 ὀκάδες νερό. Κάθε ἄνοιξη, χρίζομε μ' αὐτὸ τοὺς κορμοὺς τῶν ψωριασμένων δέντρων. Καὶ τὸ καλοκαίρι, τὰ ραντίζομε, ταχτικά, μιὰ φορὰ τὸ μῆνα ἀπὸ τὸν Ἰούλιο ὡς τὸν Ὀκτώβρη.

Δουλειὲς τοῦ μῆνα στὸ χωράφι.

Ἐξακολουθεῖ τὸ θέρισμα, τὸ ἁλώνισμα καὶ τὸ μάζωμα τῶν καρπῶν.

Μαζεύομε τ' ἄχερα γιὰ νὰ μὴ βραχοῦν, θερίζουμε τὸ καλαμπόκι ποὺ σπάρθηκε πρώϊμα.

Στὰ δέντρα. Ραντίζομε τὰ ὀπωροφόρα μὲ θειασβέστι γιὰ τὴν ψώρα. Συνεχίζομε τὴν καταπολέμηση τοῦ φλοιοτρίβη μὲ ξυλοπαγίδες. Μαζεύουμε καὶ καῖμε τὰ φροῦτα ποὺ πέφτουν ἀπὸ τὰ δέντρα γιατὶ σὲ πολλὰ φωλιάζουν βλαβερὰ ἔντομα ποὺ θάβγουν καὶ θὰ κάνουν καταστροφή. Μπολιάζομε τὶς φυστικιές, καὶ περιποιούμαστε τὰ κεντράδια τοῦ ἄλλου μηνός. Μονοβεργίζομε τὰ δεντράκια, σκαλίζομε καὶ ποτίζομε. Ἀφαιροῦμε τὸν περίσσιο καρπὸ ἀπὸ τὰ ξυνόδεντρα γιὰ νὰ δέση καλὰ ὁ ἄλλος.

Κάνομε καὶ δεύτερη διαβροχὴ κατὰ τοῦ δάκου τῆς ἐλιᾶς.

Στὸ ἀμπέλι. Θειαφίζομε τελευταῖα φορὰ γιὰ τὴ στάκτη, καὶ ψεκάζομε μὲ νικοτίνη γιὰ τὸ σκουλήκι.

Ἑτοιμάζομε ὅλα γιὰ τὸν τρύγο.

ΜΕΛΙΣΣΟΚΟΜΙΑ

Ὁ τρυγητός.

Στὶς ἀρχὲς τοῦ Αὐγούστου, γίνεται τὸ τρύγημα τοῦ μελισσιοῦ, καὶ τελειώνει στὸ τέλος τοῦ Σεπτέμβρη. Ἀρχίζει δηλαδὴ μὲ τὸ ἄνθισμα τοῦ θυμαριοῦ τὸν Ἰούλιο, καὶ τελειώνει τὸν Σεπτέμβριο ποὺ ἀνθίζουν τὰ ρείκια, γιὰ νάχουν τὰ μελίσσια ἄφθονο ἀνθὸ νὰ βοσκήσουν τὸ νέκταρ τους.

Ὁ μελισσοτρόφος πρέπει νάχη στὴ διάθεσή του ἕνα κλειστὸ δωμάτιο κοντὰ στὶς κυψέλες γιὰ νὰ μεταφέρη τὶς κερῆθρες, κι' ὅπου οἱ μέλισσες δὲν θὰ μποροῦν νὰ μποῦν.

Ἂν δὲν ἔχει στὴ διάθεσή του τέτοιο δωμάτιο, τότε πρέπει νὰ τρυγήση νύχτα, μὲ δυνατὸ φῶς ἀσετυλήνης ἢ ἠλεκτρικὸ γιὰ νὰ βλέπη καλά.

Ὁ μελισσοκόμος ἀφαιρεῖ τὰ πλαίσια ἀπὸ τὶς κυψέλες, φροντίζοντας ν' ἀφήση 6 - 8 ὀκάδες μέλι. Ἀφαιροῦνται πολὺ εὔκολα στὶς κυψέλες μὲ κινητὰ πλαίσια. Ἂν ὅμως ἡ κυψέλη εἶναι ἐγχώρια, ὁ μελισσοκόμος φοράει τὴν εἰδικὴ προσωπίδα καὶ τὰ γάντια, κι' ὕστερα καπνίζει τὴν κάθε κυψέλη μὲ τὸ εἰδικὸ καπνιστῆρι.

Ὕστερα τραβάει τὰ πλαίσια τὸ ἕνα ὕστερ' ἀπὸ τ' ἄλλο, φροντίζοντας νὰ τινάζη τὶς μέλισσες ποὺ εἶναι καθισμένες ἀπάνω. Ὁ βοηθός του τὰ μεταφέρει ἀμέσως στὸ κλειστὸ δωμάτιο ποὺ εἴπαμε.

Στὸ δωμάτιο αὐτό, βρίσκεται ὁ ἄβακας, ὁ τρίποδας δηλαδὴ τοῦ ἐκλεπισμοῦ, ὁ μελιτοεξαγωγέας, καὶ τὸ ὡριμαστήριο τοῦ μελιοῦ. Ὁ ἄβακας εἶναι ἕνας τρίποδας μὲ μιὰ σανίδα, ἕνα εἶδος μαυροπίνακα ὅπου τοποθετοῦμε τὶς κερῆθρες ὅπως στὴν κυψέλη, γιὰ νὰ μὴ χυθῆ τὸ μέλι τους.

Ἀφοῦ τοποθετήσουμε τὴν κερῆθρα στὸν ἄβακα, μ' ἕνα ἀκονισμένο μαχαιράκι ξύνομε τὸ λεπτὸ κερὶ ποὺ σκεπάζει τὸ μέλι.

Μόλις ἑτοιμασθοῦν τὰ πλαίσια, τὰ τοποθετοῦμε στὸν μελιτοεξαγωγέα, τὸ εἰδικὸ καζανάκι μὲ τὴν πρέσσα γιὰ νὰ χωρίσουμε τὸ κερὶ ἀπὸ τὸ μέλι. Στὴν ἀρχή, γυρίζομε πολὺ σιγὰ τὴν πρέσσα γιὰ νὰ μὴ σπάσουν οἱ κερῆθρες. Ὅσο ὅμως χύνεται τὸ μέλι ἀπὸ τὴν κάνουλα καὶ ἐλαφρώνουν οἱ κερῆθρες, γυρίζομε πιὸ γρήγορα.

Τὰ πλαίσια πρέπει νὰ τιναχτοῦν κι' ἀπὸ τὶς δυὸ πλευρὲς τῆς κερήθρας γιὰ νὰ βγῆ καλὰ τὸ μέλι. Ἀφοῦ ἀδειάσουν ἐντ... λῶς οἱ κερῆθρες, τὶς τοποθετοῦμε ἄδει... πάνω στὸ πλαίσιό τους, γιὰ νὰ τὶς ξαν... πᾶμε καὶ πάλι στὶς κυψέλες.

Τὸ μέλι ποὺ τρέχει ἀπὸ τὴν κάνου... τοῦ μελιτοεξαγωγέα, τὸ ρίχνομε στὸ ὡρ... μαστήριο, ἕνα στρογγυλὸ καζάνι μὲ 6ο... λωμα ὅπου λαμπικάρεται καὶ ὡριμάζει.

Τότε τὸ μέλι εἶναι καθαρό, διάφα... ἀρωματικό, καὶ χωρὶς ξένες οὐσίες.

Ἂν βγάλωμε τὸ μέλι πιέζοντας τὶς κ... ρῆθρες (κι' ὄχι μὲ τὸν μελιτοεξαγωγέ... θὰ ἔχωμε κακὴ ποιότητα μελιοῦ, κι' ἀρ... τὰ ἀκάθαρτη, γιατὶ θὰ εἶναι γεμᾶτο γύ... σκουλήκια, πτώματα ἀπὸ μέλισσες κ. ἄ.

Ἀφοῦ τελειώσουμε τὸν τρυγητό, καθ... ρίζομε τὰ πλαίσια, καὶ τὶς μὲν παλιὲς κ... ρῆθρες ποὺ ἔχουν σπάσει ἢ εἶναι ἀνώμ... λες τὶς κόβομε ἀφοῦ ἀφήσωμε ὅμως μ... λωρίδα, κερῆθρας στὸ πάνω μέρος τ... πλαισίου γιὰ νὰ πιάσουν ἀπὸ ἐκεῖ οἱ μ... λισσες νὰ κάνουν νέα κερῆθρα τὶς δ... καινούργιες καὶ κανονικὲς τὶς ἀφήνομε ὁ... λόκληρες γιὰ νὰ εὐκολύνομε τὴ δουλ... τῶν μελισσῶν.

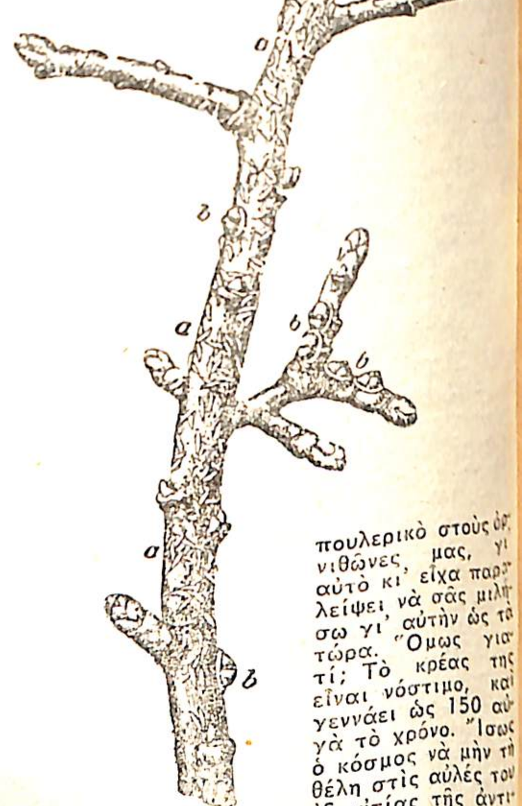
Καὶ τότε, τὰ μεταφέρομε ὅπως εἴπα... καὶ πάλι στὶς κυψέλες.

Οἱ μέλισσες, μόλις τοποθετηθοῦν τ... πλαίσια στὶς κυψέλες τους, ἀρχίζουν ἀ... μέσως νὰ τὰ καθαρίζουν καὶ νὰ τὰ ἑτοιμ... ζουν γιὰ νὰ δεχτοῦν τὸ νέο μέλι ποὺ θ... φτιάσουν.

Ἡ φραγκόκοτα.

Ὁ φίλος μας Γ. Ἰωαννίδης ἀπὸ τὴ Πρέβεζα, μοῦ ζητάει ὁδηγίες γιὰ τὴ φραγκόκοτα.

Δὲν εἶναι καὶ πάρα πολὺ συνηθισμέν... πουλερικὸ στοὺς ὀρ... νιθῶνες μας, γι... αὐτὸ κι' εἶχα παρ... λείψει νὰ σᾶς μιλή... σω γι' αὐτὴν ὡς τ... τώρα. Ὅμως για... τί; Τὸ κρέας της εἶναι νόστιμο, καὶ γεννάει ὡς 150 αὐ... γὰ τὸ χρόνο. Ἴσως ὁ κόσμος νὰ μὴν τὴ θέλη στὶς αὐλές του ἐξ αἰτίας τῆς ἀντι... παθητικῆς φωνῆς της. Ἡ ἥμερη φραγ...

Εἰκ. 1.— Ψώρα

...κόκοτα, δὲν εἶναι καλὴ κλῶσσα, γι' αὐτὸ εἶ... ναι καλύτερο νὰ βάζομε νὰ κλωσσοῦν τ' αὐγά της κότες. Τὸ κλώσσημα κρατάει 26 μέρες, κι' ὅταν βγοῦν ἀπὸ τ' αὐτὸ τὰ μι... κρά, τ' ἀνατρέφομε ὅπως καὶ τὰ κοτόπου... λα. Μόνο ποὺ πάσχουν εὔκολα ἀπὸ ἀμοι... βαδικὴ ἐντερο - ηπατίτιδα, ποὺ τὰ ἐξο... λοθρεύει ὅπως καὶ τὰ γαλόπουλα. Γιὰ νὰ μὴν πάθουν, χρειάζονται καθαρὴ τροφὴ καὶ νερό, καὶ προφύλαξη ἀπὸ τὴν ὑγρασία.

Ἅμα κλείσουν τοὺς 4 μῆνες, γίνονται πιὰ γερά, καὶ δὲν προσβάλλονται πιὰ εὔ... κολα.

Τρώει ὅπως κι' ἡ κότα καρπούς, ἔντομα καὶ χόρτα, δὲν σκαλίζει ὅμως τὸ χῶμα

κι' ἐπειδὴ πετᾶ ψηλὰ κάνει καταστροφὲς στὰ βλαστάρια τῶν δέντρων. Τῆς ἀρέσει ἡ ἐλευθερία, γι' αὐτὸ πρέπει νάχη μεγάλη αὐλὴ ἢ λειβάδι γιὰ νὰ προκόψη. Τὴν ταΐζομε ὅπως καὶ τὴν κότα, καὶ τῆς ἔχομε τὸ ἴδιο κοτέτσι.

Ἡ ἀρσενικὴ ὅμως φραγκόκοτα, δὲν τὰ πάει καλὰ μὲ τὶς κότες. Ὅλο φιλονεικᾶ μαζί τους, καὶ τὶς τσιμπάει ἄγρια. Γι' αὐτὸ καλὸ εἶναι ἅμα δοῦμε κάτι τέτοιο, νὰ τοὺς κάνομε ξεχωριστὸ κοτέτσι.

Εἶναι πολλοὶ ποὺ βρίσκουν τὸ κρέας τῆς φραγκόκοτας νοστιμότερο κι' ἀπὸ τοῦ γάλου. Σὲ διάφορα μέρη τῆς Ἠπείρου, ὑπάρχουν καὶ ἄγριες φραγκόκοτες, ποὺ τὶς κυνηγοῦν οἱ κυνηγοί.

Ἂν ὅμως αὐτὲς πιαστοῦν ζωντανές, δὲν γίνονται ἥμερες.

Πρακτικὲς συμβουλὲς γιὰ τὰ κουνέλια.

Προτιμᾶτε γιὰ τὰ κουνέλια σας τὰ χορταράκια τῶν χωραφιῶν καὶ τῶν λειβαδιῶν παρὰ τὰ ποτιστικὰ λαχανικά.

Τὸ χόρτο τῶν κουνελιῶν ὅταν τὸ κόψετε ἀφῆστε το σ' ἕνα σκιερὸ μέρος νὰ τραβήξη τὸ νερό του. Μὴν τὸ ἀφήνετε στὸν ἥλιο καὶ μὴ τὸ στιβάζετε, γιατὶ ἀνάβει καὶ βλάφτει τὰ κουνέλια.

Τὰ κουνέλια ἀγαποῦν τὴν ποικιλία. Πρέπει νὰ τρέφωνται καθημερινὰ μὲ ξερὴ καὶ χλωρὴ τροφή.

Ἂν ἔχετε περισσευούμενες πατάτες, μὴν τοὺς τὶς ρίχνετε ποτὲ ὠμές. Ξεροψῆστε τις σὲ φοῦρνο ἢ σὲ χόβολη πρίν.

Τὸ καλαμπόκι πρέπει νὰ μουσκέψη 12 ὧρες πρὶν δοθῆ στὰ κουνέλια.

Μὴ δίνετε ἀκριβὲς τροφὲς (σιτάρι, καλαμπόκι) σὲ συνηθισμένα κουνέλια. Δὲν συμφέρει νὰ τρέφωνται τὰ κουνέλια μὲ καρπό.

Μὴ βαστᾶτε κουνέλια ποὺ θρέφετε μόνο γιὰ τὸ κρέας τους παραπάνω ἀπὸ 5 μῆνες. Τρέφετε τὰ κουνέλια τρεῖς φορὲς τὴν ἡμέρα. Κι' ἂν εἶναι πολλά, δύο.

Λίγο ἁλατάκι στὸ φαΐ κάπου - κάπου τὰ ὠφελεῖ. 10 δράμια γιὰ 3 κουνέλια τὸ μῆνα.

Ὁ Μπάρμπα ΜΗΤΡΟΣ

Η ΜΗΛΟΠΙΤΤΑ

(Συνέχεια ἀπὸ τὴ σελ. 371)

δα, τὸ μικρὸ ἀλογάκι καὶ ἡ κακιὰ κατσίκα.

— Μὴν κλαῖς, παιδί μου, τοῦ εἶπε ἡ μητέρα του, ἀφοῦ τ' ἄκουσε ὅλα. Θὰ παίξω ἕνα ὡραῖο παιχνίδι στὴν κατσίκα καὶ θὰ τὴν κάνω νὰ μάθη πῶς δὲν πρέπει ποτὲ νὰ παίρνη ὅ,τι δὲν τῆς δίνουν.

Κι' ἔτσι τὸ γουρουνάκι ἡσύχασε καὶ βοήθησε τὴν μητέρα του νὰ ἑτοιμάση τὶς μηλόπιττες.

— Καὶ τώρα εἶπε, ἀφοῦ τελείωσε, θὰ κάνω μιὰ μεγάλη γιὰ τὴν κατσίκα μας. μας...

Σὰν βράδυασε ἡ ἄσπρη ἀγελάδα, τὸ μικρὸ ἀλογάκι καὶ ἡ κακιὰ κατσίκα ἔφθασαν γιὰ νὰ φᾶνε τὶς μηλόπιττες.

Κάθησαν ὅλοι γύρω ἀπ' τὸ τραπέζι κι' ὁ καθένας τους πῆρε τὴν μηλόπιττα ποὺ τοῦ ἔδωσε ἡ καλὴ νοικοκυρά.

Μὰ ἡ κατσίκα μας πῆρε τὴν πιὸ μεγάλη μηλόπιττα καὶ ἄρχισε νὰ τὴν τρώη μὲ λαιμαργία.

Ἀλλὰ ξαφνικὰ ἔβαλε τὶς φωνές:

— Ἐδῶ κοιτάξτε, εἶπε· μοῦ τὴν φέρατε. Δὲν ὑπάρχουν μῆλα μέσα!

— Ἀλλά, ἐσὺ ἔφαγες τὰ μῆλα σου τὸ πρωΐ, τῆς εἶπε ἡ μητέρα τοῦ γουρουνόπουλού μας, γελώντας.

Ὅλοι γέλασαν τότε μὲ τὸ ὡραῖο ἀστεῖο κι' ἡ κακιὰ κατσίκα, ντροπιασμένη σηκώθηκε ἀπ' τὸ τραπέζι καὶ τρέχοντας γύρισε στὸ σπίτι της.

Η ΑΝΕΜΗ

Ἡ ἀρχαία σοφία

Φράσεις Σπαρτιατῶν

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

Ποιὸς εἶπε τὴ φράση;

1) Τῇ πολυμηχανίᾳ.
2) Ἀλλὰ κρεῖττον ταῖς ἀλγηδόσι μὴ ἐνδόντα τελευτᾶν.
3) Κἂν μὴ ἀγοράσῃς.
4) Οὐ μὲν οὖν, ἀλλ' ὥσπερ οἱ λέοντες.
5) Οὐ προσέχω εὐδαιμονίᾳ ἐκ σχοινίων ἀπηρτημένῃ.
6) Οὐκ ὤμαν τὰν εὐχὰν ἄλλας μείζονος εὐχᾶς δεῖσθαι.
7) Ἀγαθὸς κακκονῆν νέων ψυχάς.
8) Κἂν μηδὲν ἕτερον πράξω, πολεμίου γε μάχαιραν ἀμβλύνω.
9) Διὰ ταῦτα ἐχθὲς οὐδ' ἐπὶ ψιάθου ὑπνωκέναι.
10) Οὐδὲν φροντίζειν θεῶν πτωχοτέρων ἑαυτοῦ.
11) Σὺ τοίνυν, ἔφη, ἀποχώρησον!
12) Ἐν Σπάρτῃ μόνῃ λυσιτελεῖ γηράσκειν.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ:

1) Τῇ πολυμηχανίᾳ. Δηλαδή: Μὲ τὴν τέχνη του.

Οἱ Σπαρτιᾶτες δὲν διώριζαν δασκάλους γιὰ τὰ παιδιά τους ποὺ γυμνάζονταν εἰς τὶς παλαῖστρες. Καὶ τοῦτο διότι ἤθελαν ἡ ἅμιλλα μεταξύ τους νὰ εἶναι ἅμιλλα ἀνδρείας καὶ ὄχι ἅμιλλα τέχνης.

Γιὰ τοῦτο ὅταν ὁ Λύσσανδρος νικήθηκε ἀπὸ τὸν Χάρωνα εἶπε σὲ κείνους ποὺ τὸν ρώτησαν πῶς τὴν ἔπαθε: «Μὲ νίκησε μὲ τὴ μεγάλη του τέχνη».

2) Ἀλλὰ κρεῖττον ταῖς ἀλγηδόσι μὴ ἐνδόντα τελευτᾶν. Δηλαδή: Ἀλλὰ θὰ ἦταν προτιμώτερο νὰ πεθάνω ἀπὸ τοὺς πόνους.

Κάποτε, ὅπως ξέρετε, στὴ Σπάρτη τὰ παιδιὰ τῶν ἐλευθέρων πολιτῶν μποροῦσαν νὰ κλέβουν ὅ,τι εὕρισκαν, φτάνει νὰ καταφέρναν νὰ μὴ τοὺς ἀνακαλύψουν. Ἦταν μεγάλη ντροπὴ γιὰ ἕνα νέο ποὺ τὸν ἔπιαναν νὰ κλέβη.

Κάποτε μερικοὶ νεαροὶ Σπαρτιᾶτες ἔκλεψαν μιὰ ζωντανὴ ἀλεποὺ καὶ τὴν παράδωσαν σ' ἕνα ἀπὸ τοὺς συντρόφους τους νὰ τὴν φυλάξη. Σὲ λίγο παρουσιάστηκαν μπροστὰ στὰ παιδιὰ οἱ ἄνθρωποι ποὺ ἔχασαν τὴν ἀλεπού. Τὸ παιδάκι ἔσπευσε νὰ τὴν κρύψη κάτω ἀπὸ τὸ φόρεμά του. Τὸ ἀγρίμι ὅμως φυλακισμένο ἔτσι στὸν κόρφο τοῦ μικροῦ παιδιοῦ ἀγρίεψε κι' ἄρχιζε νὰ καταξεσχίζη καὶ νὰ τοῦ τρώγη τὴν πλευρά του μέχρι τῶν σπλάχνων. Μὰ τὸ παιδὶ μ' ὅλους τοὺς πόνους δὲν ἔδειχνε καμμιὰ ταραχή, καὶ τοῦτο γιὰ νὰ μὴν προδοθῆ.

Ἅμα ὅμως ἔφυγαν οἱ ἰδιοκτῆτες τῆς κλεμμένης ἀλεποῦς τὰ ἄλλα παιδιά, ἔφριξαν ποὺ τὸν εἶδαν σ' αὐτὴ τὴν κατάσταση καταξεσχισμένο· καὶ τοῦ εἶπαν πῶς θὰ ἔπρεπε νὰ ἐλευθερώση τὸ ἄγριο ζῶο.

— Ὄχι, εἶπε ὁ μικρὸς ποὺ στὸ μεταξὺ τὸν εἶχαν πλημμυρίσει τὰ αἵματα. Ἦταν προτιμώτερο νὰ πεθάνω ἀπὸ τοὺς πόνους παρὰ νὰ πιαστῶ ἐπ' αὐτοφώρῳ καὶ νὰ σώσω τὴ ζωή μου μὲ τὸν αἰσχρὸ αὐτὸ τρόπο.

3) Κἂν μὴ ἀγοράσῃς. Δηλαδή: Κι' ἂν δὲν μὲ ἀγοράσης.

Ἕνας Σπαρτιάτης εἶχε συλληφθῆ καὶ ἐπωλεῖτο στὸ σκλαβοπάζαρο τῆς ἐποχῆς ἐκείνης ὡς δοῦλος. Ἕνας ἀγοραστὴς τὸν πλησίασε καὶ τὸν ρώτησε.

— Ἐὰν θὰ σὲ ἀγοράσω θὰ εἶσαι τίμιος;

— «Καὶ ἂν δὲν μὲ ἀγοράσης θὰ εἶμαι» ἦταν ἡ περήφανη ἀπάντηση τοῦ Σπαρτιάτη.

4) Οὐ μὲν οὖν, ἀλλ' ὥσπερ οἱ λέοντες.

Δηλαδή: Ὄχι λοιπόν, ἀλλὰ ὅπως οἱ λέοντες.

Σὲ κάποια συμπλοκὴ ἕνας Σπαρτιάτης ἀναγκάσθηκε νὰ δαγκάση τὸ χέρι τοῦ ἀντιπάλου του καὶ τοῦτο γιατὶ ἐκεῖνος τὸν ἔπιασε δυνατὰ ἀπὸ τὸ λαιμὸ καὶ τὸν ἔρριξε στὴ γῆ, αὐτὸς δέ, ἔτσι πεσμένος, ἦτο ἀνίκανος νὰ ἀντισταθῆ μὲ τὸ σῶμα του:

— Δαγκώνεις, τοῦ εἶπε ὁ ἀντίπαλός του, Σπαρτιάτη, ὅπως οἱ γυναῖκες.

— Καθόλου, τοῦ ἀπάντησε. Δὲν δαγκώνω ὅπως οἱ γυναῖκες ἀλλὰ ὅπως τὰ λιοντάρια.

5) Οὐ προσέχω εὐδαιμονίᾳ ἐκ σχοινίων ἀπηρτημένῃ.

Δηλαδή: Δὲν δίνω σημασία στὴν εὐτυχία ποὺ ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὰ σχοινιά.

Κάποιος μακάριζε κάποτε τὸν Λάμπιν τὸν Αἰγινήτην, γιατὶ εἶχε πολλὰ ἐμπορικὰ πλοῖα.

Ὁ Σπαρτιάτης ποὺ τὸν ἄκουσε ἀπάντησε:

— Δὲν δίνω σημασία στὴν εὐτυχία ποὺ κρέμεται ἀπὸ τὰ σχοινιά!

6) Οὐκ ὤμαν τὰν εὐχὰν ἄλλας μείζονος εὐχᾶς δεῖσθαι.

Δηλαδή: Δὲν εἶχα σκεφθῆ πῶς τὸ τάξιμό μου εἶχε ἀνάγκη ἀπὸ ἄλλο μεγαλείτερο τάξιμο.

Ἕνας Σπαρτιάτης εἶχε τάξει πὼς θὰ πέση ἀπὸ τὸ ἀκρωτήρι Λευκάτας τῆς Λευκάδος. Ὅπως ἀναφέρει ἡ Μυθολογία ἀπὸ τὸ ἀκρωτήρι αὐτὸ ἔπεσε καὶ αὐτοκτόνησε ἡ ποιήτρια τῆς Λέσβου Σαπφώ.

Πῆγε, λοιπόν, ὁ Σπαρτιάτης στὴ Λευκάδα ἔφτασε στὸ χεῖλος τοῦ Λευκάτα μὰ μόλις εἶδε τὸν γκρεμνὸ φοβήθηκε καὶ πισθοχώρησε:

Ὅταν τὸν κατηγόρησαν γιατὶ δὲν ἔκαμε ὅτι εἶχε ἀποφασίσει δικαιολογήθηκε:

— Δὲν σκέφτηκα εἶπε πὼς τὸ τάξιμό μου εἶχε ἀνάγκη ἀπὸ κάποιο ἄλλο τάξιμο. Δηλαδὴ νὰ ἔχω θάρρος μεγαλείτερο ἀπὸ τὸν φόβο ποὺ μοῦ δημιουργεῖ ἡ ἰδέα τοῦ θανάτου.

7) Ἀγαθὸς κακκονῆν νέων ψυχάς.

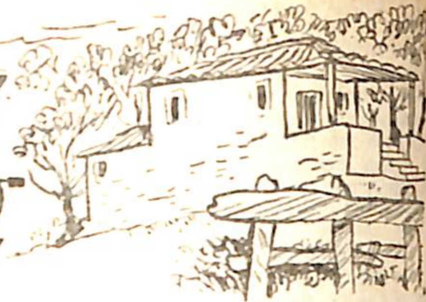
Δηλαδή «Ἱκανὸς νὰ ξυπνάη τὸ θάρρος τῶν νέων».

Αὐτὴ ἦταν ἡ ἐπιγραμματικὴ ἀπάντηση ἑνὸς Σπαρτιάτη στὴν ἐρώτηση τί ἦταν Τυρταῖος ὁ ποιητής. Καθὼς ξέρετε ὁ Τυρταῖος ἦταν ἐλεγειακὸς

(Συνέχεια στὴ σελίδα 381)

Τὸ σπιτάκι τῆς ΚΥΡΑ-ΔΙΑΛΕΧΤΗΣ

Η κυρὰ Διαλεχτὴ εἶχε τρεῖς μεγάλες ἀγάπες: Τὸ Θεὸ ποὺ τὴν εἶχε πλάσει καὶ ποὺ τῆς ἔδινε τὴν ὑγεία καὶ τὴ δύναμη νὰ παλεύη καὶ νὰ νικᾶ τὴν ὀρφάνεια, τὸ μοναχογιό της, τὸ Ζήση ποὺ τὸν ἀνάθρεψε «μὲ τὰ πάθη τῆς χηρειᾶς», ὅπως ἔλεγε ἡ ἴδια, καὶ τελευταῖα, μὰ ὄχι λιγώτερο τρυφερά, ἔμπαινε στὸ λογαριασμὸ τῆς ἀγάπης, καὶ τὸ σπιτάκι της, μέσα στὸν κῆπο μὲ τὶς πορτοκαλλιές, ποὺ τὶς εἶχε βαγιοκλαδίσει ἀπὸ φυντάνια, μιὰ - μιά, σὰ νὰ ἦταν κι' αὐτὲς παιδιά της.

Στὶς ὧρες ποὺ ἔμπαινε μέσα σ' ἐκεῖνο τὸ σπίτι κι' ἄναβε τὴ λαμπίτσα στὸ παλιὸ κομό, μύριες εἰκόνες ἀγαπημένες ξεπρόβαλλαν ἀπὸ κάθε γωνιὰ νὰ τὴ συντροφέψουν στὴ μοναξιά της. Καὶ πάντα τὸ ἴδιο πρόσωπο μέσα σ' ὅλες χαμογελοῦσε μ' ἀγάπη, ὁ μακαρίτης ὁ ἄντρας της — πεθαμένος τώρα καὶ δώδεκα χρόνια — ὁ νοικοκύρης της ὁ ἀξέχαστος, ὁ Βαγγελινός της.

Στὶς τρεῖς ἐκεῖνες ἀγάπες εἶχε κλειστῆ ἀπὸ τότε ποὺ ἔμεινε χήρα, ὁλάκερη ἡ ζωὴ τῆς κυρὰ - Διαλεχτῆς.

Θὰ μποροῦσε ἴσως νὰ βάλουμε καὶ μιὰ τέταρτη στὴ σειρά, ἂν δὲν ἦταν λιγάκι ἀταίριαστο νὰ μπαίνη ἕνα ἁπλὸ ζωντανὸ σὰν τὸ «Γοργοπόδη», στὴν ἁλυσσίδα τόσων πολύτιμων θησαυρῶν τῆς καρδιᾶς. Κι' ὅμως αὐτὸ τ' ἀλογάκι ἦταν γιὰ τὴν ἀγρότισσα ἕνας φίλος. Κι' ὄχι μονάχα γιατὶ τὴν ξεκούραζε, σέρνωντας τὸ κάρο, γεμάτο χρυσᾶ πορτοκάλια ἢ στάρι ξανθό, μὰ γιατί, καθὼς ζοῦσε μονάχη, σ' ἐκεῖνο ξεσποῦσε τὰ νεύρα της, τὶς χαρές της καὶ τοὺς καϋμούς της, μιλώντας του σὰ νὰ ἦταν σὲ θέση νὰ καταλάβη τὸν κάθε της λόγο. Κι' ὅταν τὶς νύχτες ἐρχόταν ἀπὸ τὸ σταῦλο τὸ χλιμίντρισμά του, ἡ μοναξιὰ χανόταν καὶ γέμιζε ὁ τόπος παρηγοριὰ καὶ ζωή. Μὲ τὸ κάρο ποὺ ἔσερνε ὁ «Γοργοπόδης» ἡ κυρὰ - Διαλεχτὴ κατέβαινε στὸ λιμάνι, πουλοῦσε τὸ ζερζεβάτι, τὰ φροῦτα ἢ τὴ σοδειὰ καὶ γυρνοῦσε περήφανη, μὲ καινούργια μαντήλα κι' ἕνα κομπόδεμα, ἀρκετὰ σεβαστό, γιὰ τὰ ἔξοδα τοῦ παιδιοῦ στὴν Ἀθήνα.

Κι' ἦταν ἀλήθεια σωστὴ λεβεντιὰ ἡ κυρὰ - Διαλεχτή, καθὼς γύριζε στὸ σπιτάκι της, σέρνοντας τὰ γκέμια τοῦ Γοργοπόδη.

—Ἔλα, κουράγιο, κι' ἔχουμε ἀπόψε φαΐ διαλεχτό. Ἕνα πανεράκι ταγὴ γιὰ τὸ Γοργοπόδη κι' ἕναν κουβὰ δροσερὸ νεράκι ἀπ' τὸ πηγάδι μας.

Καὶ τὸ ἀλογάκι — χόπ, χόπ! Γοργοπόδης μὲ τ' ὄνομα — τρικλοπόδιζε, φτερωτός, πότε ἀνηφορίζοντας στὴν πλαγιά, πότε κατεβαίνοντας τὸ στρωτὸ μονοπάτι κατὰ τὸν κάμπο.

Ἡ κυρὰ - Διαλεχτὴ ἤξερε πὼς δὲν θἄβρισκε στὸ κατώφλι φωνὴ ζωντανὴ νὰ τὴν περιμένη. Κανένα χέρι δὲ θ' ἀνέμιζε ἄσπρο μαντήλι ἀπ' τὸ χαγιάτι, καλοσωρίζοντας τὴν ξωμάχα. Τὸ κλειδὶ ποὺ εἶχε στὴ μέση της ἦταν ὁ μοναδικὸς νοικοκύρης τοῦ σπιτικοῦ της. Γιατὶ ὁ ἄλλος κοιμόταν ἀπὸ καιρὸ κάτω ἀπ' τὰ ψηλὰ κυπαρίσσια, κι' ὁ γιὸς — ὁ μελλοντικὸς νοικοκύρης — σπούδαζε στὰ μεγάλα σκολειὰ τῆς πρωτεύουσας γιὰ νὰ γίνη γραμματιζούμενος, ὅπως ἤθελε ὁ μακαρίτης.

Ἔξυπνος καὶ πολὺ τακτικὸς στὰ μαθήματα ἦταν ὁ Ζήσης. Καὶ θὰ γινόταν μιὰ μέρα σπουδαῖος, κι' ἂς ἦταν ὁ γιὸς μιᾶς βασανισμένης ξωμάχας, κι' ἂς τὸν ὀρφάνεψε ἡ τύχη ἀπὸ τὰ τέσσερα χρόνια του. Γιατὶ ὁ Θεὸς τὸν εἶχε προικίσει μὲ χάρες κι' ἄξιζε νὰ δουλεύη μερόνυχτα ἡ μητέρα του γιὰ νὰ τὸν σπουδάση.

Κι' ὅμως κάποιος περίμενε στὸ χαγιάτι. Ἦταν ὁ ἀδερφὸς τοῦ Βαγγελινοῦ ὁ Ζαφείρης ποὺ, δρασκελώντας τὸ φράχτη — σὰ νοικοκύρης — κάθισε ἐκεῖ στὸ πεζούλι, προσμένοντας τὴ κλειδοκρατόρισσα.

Κάθισαν κάτω ἀπ' τὸν ἴσκιο.

—Ἔλα λοιπόν, παρὰ λίγο νὰ φύγω. Βαργιέστησα νὰ σὲ καρτερῶ, νύφη. Ἔχουμε γράμμα ἀπ' τὸ Ζήση μας.

Ἡ κυρὰ - Διαλεχτή, ἀκούγοντας τέτοιο λόγο πήδηξε, σὰ δεκαοχτάχρονη κοπελούδα ἀπ' τὸ κάρο, κι' οὔτε ποὺ σκέφτηκε νὰ ξεζέψη τὸ «Γοργοπόδη». Ξεκλείδωσε τὸ σπιτάκι, πῆρε καρέκλες καὶ κάθισαν κάτω ἀπὸ τὸν ἴσκιο ἐκεῖ στὸ χαγιάτι.

—Ἄκουσε τοῦτο μονάχα κι' ὕσ
τρέξε νὰ βάλης τὸ ἄλογο στὸ παχνί,
τι ἔχουμε μιὰ μεγάλη συζήτηση.

Καὶ τῆς διάβασε τὸ «ὑγείαν ἔχω
δι' ὑμᾶς ὑγείαν ποθῶ» κι' ἡ καρδιὰ
μητέρας γαλήνεψε.

— Λέγε κι' ἔγνια σου.

—Ὄχι, ὄχι. Πηγαίνω μονάχος νὰ
σω τὸ ζῶο.

Ὧρες βάστηξε ἐκείνη ἡ συζήτηση
μητέρα ποὺ τὰ μάτια της εἶχαν σ
σει τὰ δάκρυα, ὅπως καὶ τὰ χέρια
τὴ δουλειά, ἄκουγε τὸν κουνιάδο της
διαβάζη τὸ γράμμα, ἀνασηκώνοντας
θε τόσο στὰ μάτια της τὴν ποδιά
Κι' ἔλεγε κεῖνο τὸ ἄσπρο χαρτὶ
πράματα ποὺ σοῦ ράγιζαν τὴν καρ

«Μητέρα, πρέπει νὰ τὸ πάρουμε ἀ
φαση. Δὲν τὰ βγάζουμε πέρα ἐμεῖς
σπουδές. Πρέπει νὰ γυρίσω στὸ χω
καὶ νὰ παλέψω, μαζί σου. Ξέρω πὼς
ὄνειρο τοῦ πατέρα ἦταν νὰ γίνω μιὰ
ρα γεωπόνος, νὰ μάθω τοὺς χωρι
πῶς νὰ κάνουν πιὸ ἄνετα καὶ πιὸ ἀ
δοτικὰ τὴ δουλειά τους, νὰ εἶμαι ἕ
καλὸς ὁδηγὸς τῶν ἀνθρώπων τοῦ τό
μας. Ξέρω πὼς ἔτσι μὲ θὲς κι' ἐ
μάνα καὶ δὲ σοῦ τὸ κρύβω πὼς τ' ὄνει
σας εἶναι καὶ δικό μου. Μὰ δὲ γίνετ
Πρέπει νὰ δουλέψω. Ἀρρώστησα τὸ χ
μώνα ποὺ πέρασε κι' ἔδωκα σὲ γιατρο
καὶ φάρμακα τὰ χρήματα π
μοῦ εἶχες στείλει γιὰ νὰ
ράσω ὅλο τὸ χρόνο. Τώρ
θέλω βιβλία, ἐγγραφές, ρ
χα καὶ κάθε μῆνα καὶ νέα
ξοδα. Κι' ἐδῶ ἡ ζωὴ ἔχει
λὺ ἀκριβήνει. Δὲ φτάνουν
χέρια σου, μάνα· πάρε τὸ
πόφαση καὶ δός μου τὴν
δεια νὰ γυρίσω κοντά σου

—Ὄχι, ὄχι, φώναξε σὰ
τὸν εἶχε μπροστά της ἡ Δ
λεχτή. Ὄχι, γιέ μου, νὰ
σης, μὴ μοῦ τὸ κάμης αὐ

— Μὴν παραλογίζεσαι,
φη, εἶπε ὁ Ζαφείρης πού,
κοντυνότερος συγγενής, ἦ
ὁ κηδεμόνας τοῦ Ζήση.
παιδί σου τὰ λέει σωστά.

— Θὰ πουλήσω τὸ «Γορ
πόδη» καὶ θὰ τοῦ στείλω
ἔξοδα γιὰ τὴν ἐγγραφή.
ρα τελειώσαμε τὶς δουλε
τῆς χρονιᾶς καὶ γιὰ παρα
ρα ἔχει ὁ Θεός. Στὴν ἀ
κη θὰ κουβαλῶ μὲ τοὺς
μους μου, τὴ σοδειά, στὸ
φίνι. Αὔριο κιόλας νὰ πᾶμε στὴ χώρα
δώσουμε καὶ τὸ κάρο καὶ τ' ἄλογο.
νὰ γράψης στὸ γιό μου τὸ καὶ
«Θὰ τὰ πουλήσω ὅλα κι' ἡ ἴδια ἀκ
θὰ πάω ξενοδουλεύτρα, φτάνει νὰ
λειώσουμε ἐκεῖνο π' ἀρχίσαμε».

Μιλοῦσε μὲ τόση πίστη, μὲ τόση
βεντοσύνη κι' ἐπιμονή, ποὺ δὲ βρῆκε
νὰ τῆς φέρη γι' ἀντίρρηση ὁ Ζαφείρ
Μὰ καὶ νάβρισκε, θὰ θεωροῦσε χαμ

τὸν κόπο του, προσπαθώντας ν' ἀλλάξῃ τὴ γνώμη τῆς χήρας. Γυναῖκες σαν τὴν κυρὰ - Διαλεχτὴ δὲν ὑποχωροῦν παρὰ μόνο ὅταν δὲν ἔχουν πιὰ δύναμη νὰ παλαίψουν μὲ τὴ μπόρα. Αὐτὸ τὄβλεπε γραμμένο στὰ σφιγμένα της χείλη καὶ στὰ στεγνὰ τώρα μάτια της ποὺ τὸν κοίταζαν ἔντονα καὶ πεισματικά.

Ἔτσι πουλήθηκε πρῶτος ὁ «Γοργοπόδης» κι' ὁ Ζήσης γράφτηκε στὸ δεύτερο ἔτος τῆς Ἀνωτάτης Γεωπονικῆς. Μὰ δὲν ἄργησε νἄρθη κι' ἡ σειρὰ τοῦ σπιτιοῦ.

Πρὶν πάρη τὴν πικρὴ ἐκείνη ἀπόφαση ἡ κυρὰ - Διαλεχτὴ κάλεσε στὸ σπίτι τὸν παπᾶ Θωμᾶ, τὸν πνευματικό της. Τὸ πρόσωπό της δὲν ἦταν τώρα γαλήνιο κι' ἀποφασισμένο. Τὰ χείλη της ἔτρεμαν καὶ τὰ μάτια της ἀγωνίζονταν νὰ κρατήσουν τὰ δάκρυα.

— Συχώρεσέ με ποὺ κλαίω ἕνα ρημάδι, μιὰ ποῦναι νὰ πουληθῆ γιὰ τὴ σπούδαξη τοῦ παιδιοῦ μου, τοῦ εἶπε. Τὸ ξέρω πὼς μιὰ μάνα ἔχει χρέος νὰ τὰ κάνη θυσία ὅλα γιὰ τὸ καλὸ τῶν παιδιῶν της καὶ νὰ τὸ κάνη μὲ πρόσχαρη τὴν καρδιά. Μὰ ἐγὼ εἶμαι ἁμαρτωλή : ἡ καρδιά μου εἶναι δεμένη μὲ πέτρες καὶ χώματα. Ἔτσι λέω τὶς νύχτες ποὺ δέρνομαι ἀπὸ τὶς ἔγνιες. Μὰ πάλι δὲν εἶναι κι' ἔτσι. Δὲν εἶναι ἄψυχο πράμα τὸ σπίτι, ὅπου περνᾶ τὴ ζωή του κανένας. Ἐκεῖνο τὸ σπίτι, τὸ χτίσαμε μὲ τὸ αἷμα τῆς καρδιᾶς μας ἐγὼ κι' ὁ Βαγγελινός. Καὶ τ' ἀμπελοφράξαμε καὶ τὸ στολίσαμε σὰν κουκλάκι μὲ πρασινάδες καὶ μ' ἀγιοκλήματα. Δὲν ξέρω πῶς νὰ τὸ πῶ: Μοῦ φαίνεται — ὁ Θεὸς νὰ μὲ συχωρέση — πὼς τόχω γεννήσει κι' αὐτὸ σὰν τὸ Ζήση μου. Πές μου, πάτερ - Θωμᾶ, δὲν εἶναι ἁμαρτία νὰ τὸ πονῶ ἴδια μὲ τὸ γιό μου;

—Ὄχι, τέκνο μου, ἀποκρίθηκε ὁ ἱερέας συγκινημένος. Ὁ Κύριος ποὔζησε ἐδῶ κάτω στὴ γῆ μας σὰν ἄνθρωπος νοιώθει τὶς ἀνθρώπινες ἀγάπες. Εἶχε κι' ἐκεῖνος προτίμηση σ' ἕναν κῆπο, σ' ἕνα ἀκρογιάλι, σ' ἕνα σπιτάκι στὴ Γεσθημανῆ. Ξέρει τὶ γλύκα ἔχει τὸ χῶμα ποὺ ἔχουμε πατήσει ἀπὸ τὰ μικράτα μας, κι' ἡ στέγη ποὺ ἔχει κρατήσει κάτι ἀπὸ τὴν ἴδια μας τὴ ζωή.

— Θυμᾶστε ἀλήθεια, πάτερ Θωμᾶ ; Σ' ἐτοῦτο τὸ παραγώνι καθόσαστε μὲ τὸ Ζήση ὅταν τοῦ μάθαινες νὰ διαβάζη τὸ Εὐαγγέλιο, τότε ποὺ ἦταν σκολιαρόπαιδι ἐδῶ στὸ χωριό. Θαρῶ πὼς βλέπω ἀκόμη τὸ κεφαλάκι του μὲ τὰ μαῦρα σγουρὰ μαλλιά, νὰ σκύβη πάνω ἀπὸ τὸ ἅγιο βιβλίο. Κι' ἐγὼ στριφογύριζα χαρούμενη καὶ σᾶς ἔβλεπα, ψήνοντας καφὲ γιὰ τὸ δάσκαλο. Κι' ὅταν τὸν ἔφερνα στὸ μικρὸ τραπεζάκι, ἀργοποροῦσα ἐπίτηδες, σιγυρίζοντας γιὰ ν' ἀκούω τὸ βλασταρούδι μου νὰ διαβάζη. Πῶς νὰ τὴν πουλήσω τώρα αὐτὴ τὴ γωνια; Ἄμ ἐκείνη ἐκεῖ ἡ χιλιάκριβη ὅπου πέρασε τὶς στερνές του στιγμές, πάνω στὸ κρεββάτι τοῦ πόνου, ὁ ἄντρας μου;

—Ἦταν τόσο καλὸς ὁ μακαρίτης : Ἅγιος ἄνθρωπος, πρόσθεσε ὁ γέρο πνευματικός.

— Τὸ σπίτι μας ἦταν γεμάτο χαρὰ ὅταν ζοῦσε. Τὸ ἀγόρι μας γέμιζε τὸν κῆπο καὶ τὴν αὐλὴ μὲ τὸ γέλιο καὶ τὶς φωνές του, ἀρκούδιζε στὸ χαγιάτι κι' ὅλη ἡ ἔγνοια μας ἦταν μὴν τύχη καὶ πέση. Τότε δὲ μ' ἄφηνε ὁ ἄντρας μου νὰ πηγαίνω σ' ἐξωτάρικες δουλειὲς γιὰ νὰ μὴν ἀφήνω ἀφρόντιστο τὸ παιδί. Ἦταν δουλευτὴς καὶ καλὸς χριστιανός. Ὅταν ἦταν ἐδῶ τὸ σπίτι ἀντιλαλοῦσε ἀπὸ γλυκειὲς ψαλμωδίες. Θαρῶ πὼς ἀκούω ἀκόμα καὶ σήμερα τὴ φωνή του. Μοῦ φαίνεται πώς, πουλώντας τὸ σπίτι, πουλῶ κι' αὐτὴ τὴ φωνὴ μαζί, καὶ τὸ γέλιο τοῦ Ζήση, κι' ὅλα τ' ἀξέχαστα κι' ἀκριβὰ ποῦναι ἐδῶ κλεισμένα.

—Ἔτσι εἶναι! Ἔτσι εἶναι ! σιγομουρμούριζε, κουνώντας τ' ἀσπρόμαλλο κεφάλι ὁ πάτερ Θωμᾶς.

— Τί πρέπει λοιπὸν νὰ κάμω; ρώτησε ἀμήχανη ἡ χήρα.

— Αὐτὸ ποὺ ἔχεις ἀποφασίσει, ἀπάντησε ὁ γέρο πνευματικός. Τὸ παιδὶ εἶναι πιὸ ἀκριβὸ κι' ἀπὸ τὴ ζωή σου κι' ἀπὸ τὴ θύμηση τοῦ ἀντρός σου. Ὁ Ζήσης πηγαίνει θαυμάσια στὶς σπουδές του. Δὲ μπορεῖς νὰ τὸν κόψης στὴ μέση, οὔτε ν' ἀρρωστήση ἀπὸ τὴν κακοπέραση τ' ἀγόρι. Μιὰ μέρα θἆναι χαρά σου καὶ καύχημά σου. Θαρθῆ ἐδῶ γεωπόνος ν' ἀνοίξη τὰ μάτια τῶν χωρικῶν, νὰ τοὺς μάθη νὰ βγάζουνε θησαυροὺς ἀπ' τὴ γῆ, καὶ νὰ μὴ ζητᾶνε τὴ τύχη τους σ' ἄλλες χῶρες ἢ νὰ μαζεύουνται ὅλοι στὶς πολιτεῖες καὶ νὰ μαραίνονται σὰ φυντάνια ξερριζωμένα. Ὁ Ζήσης δὲ θἆναι τότε δικός σου μονάχα. Θὰ εἶναι ὁ καλὸς ὁδηγὸς τοῦ χωριοῦ καὶ τῆς ἐπαρχίας ὁλάκερης ὅπως τὸν ὀνειρεύτηκε ὅταν ζοῦσε ὁ πατέρας του. Ἔχει τὸ χάρισμα τοῦ Κυρίου.

Ὄχι, τέκνο μου, ἀποκρίθηκε ὁ ἱερέας.

Ἔτσι πουλήθηκε τὸ σπιτάκι τῆς χήρας κι' ἡ κυρὰ Διαλεχτὴ πῆγε καὶ κατοίκησε στοῦ κουνιάδου της τοῦ Ζαφείρη, δουλεύοντας μὲ τὸ μεροκάματο στὰ περβόλια τῶν ἄλλων.

Θυσίασε ὄχι μόνο τὸ κτῆμα καὶ τὸ σπιτάκι της μὰ καὶ τὸν ἴδιο τὸν ἑαυτό της, τὴν περηφάνεια της καὶ τὴν ἀνεξάρτητη νοικοκυρεμένη ζωή της.

Μὰ τὄκανε μὲ χαρά. Γιατὶ ἤξερε πὼς τ' ἀγόρι της πρόκοβε σὲ γνώση κι' ὑγεία, σπουδάζοντας δίχως στέρηση, ἀπερίσπαστος στὰ βιβλία του. Μόνο ποὺ δὲν ξαναπῆγε σ' ἐκείνη τὴ γειτονιὰ γιατὶ ἡ καρδιά της δὲν τὸ βαστοῦσε νὰ βλέπη στὸ σπίτι της ξένους ἀνθρώπους ποὺ ἔσβυναν μὲ τὰ γέλια καὶ μὲ τὰ τραγούδια τους, τὴ φωνὴ τοῦ Βαγγελινοῦ καὶ τὰ παιχνιδίσματα τοῦ Ζήση.

⁂

Πέρασαν πέντε χρόνια ἀπ' τὸν καιρὸ ποὖχε πουληθῆ τὸ σπιτάκι τῆς χήρας κι' ἕνα ἀπόγευμα οἱ καινούργιοι νοικοκυραῖοι ὑποδεχτῆκαν μιὰ συντροφιὰ ἀπὸ τέσσερις χαρούμενους ἐπισκέπτες. Εἶχαν ἔρθει μὲ ἕνα κάρο ποὺ τ' ὁδηγοῦσε μιὰ χωρικὴ λαμπροστολισμένη λὲς καὶ γυρνοῦσε ἀπὸ πανηγύρι. Ἦταν ἡ κυρὰ Διαλεχτή. Οἱ ἄλλοι ἐπιβάτες ἦταν ὁ πάτερ Θωμᾶς — πολὺ γέρος πιὰ — ὁ Ζαφείρης κι' ὁ Ζήσης, ἕνα μελαχροινὸ συμπαθητικὸ παλληκάρι. Εἶχε τελειώσει, πρὶν ἀπὸ τρία χρόνια, τὶς σπουδές του κι' εἶχε διοριστῆ νομογεωπόνος στὸν τόπο του. Κρατοῦσε ἀγκαλιασμένη τὴ μητέρα του ποὺ δὲν ἐννοοῦσε νὰ παρατήση τὰ γκέμια.

—Ὄχι, παιδάκι μου, ἄσε νὰ σὲ χαρῶ. Τὄχω τάξιμο νὰ σᾶς φέρω ἐγὼ μὲ τὸ κάρο στὸ σπίτι μας. Ὁ καϋμένος ὁ Γοργοπόδης ἔχει γεράσει, μὰ εἶναι ὁλόχαρος ποὺ τὸν πήραμε πάλι στὴ δούλειψή μας καὶ τώρα π' ὀσμίστηκε τὰ παλιά του λημέρια ἔχει θαρρεῖς ξανανιώσει. Γιὰ δὲς τὰ ρουθούνια του, ἄκου τὶ χαρούμενα χλιμιντρίζει. Ὅπου νἆναι θὰ βγῆ κι' ὁ πατέρας νὰ μᾶς καλωσορίση καὶ νὰ ὑπογράψη σὰ νοικοκύρης τὰ νέα συμβόλαια ποὺ μᾶς ξαναδίνουν τὸ σπιτικό μας. Ὄχι, ἀγόρι μου, δὲν κουράζομαι .Εἶμαι κοπελούδα δεκάξη χρονῶν, σὰν τότε ποὺ μ' ἔφεραν νύφη ἐδῶ μὲ τραγούδια. Καὶ πῶς τὴ θυμᾶμαι αὐτὴ τὴ μέρα.

— Εἶναι νὰ μὴ τὴ θυμᾶσαι; γέλασε ὁ Ζαφείρης.

— Κι' ἐγὼ τὴ θυμᾶμαι, ἐπρόσθεσε ὁ πάτερ Θωμᾶς. Θυμᾶμαι ποὺ ὅταν σὲ ρώτησα στὴν ἐκκλησιὰ ἂν θὲς τὸν Ἀγγελινὸ γιὰ ἄντρα σου μ' ἀπάντησες:

—Ἂν δὲν τὸν ἤθελα, δέσποτα, δὲν θὰ μ' ἔβλεπες τούτη τὴ στιγμὴ μπροστά σου...

Ἀνοιχτόκαρδα γέλια σκέπασαν τὰ τελευταία λόγια τοῦ παπᾶ Θωμά.

⁂

Ἐκεῖ στὸ χαγιάτι ὑπόγραψαν τὰ συμβόλαια, ἀγοράζοντας πάλι τὸ κτῆμα. Ὁ παπᾶ Θωμᾶς κι' ὁ Ζαφείρης ἦταν οἱ μάρτυρες.

Οἱ ἔνοικοι ποὺ εἶχαν ἀπὸ τὴν προηγούμενη μέρα μετακομίσει, φύγανε σὲ λίγο κι' ἡ κυρὰ Διαλεχτὴ μπῆκε πάλι νοικοκυρὰ στὸ σπιτάκι της γιὰ νὰ ψήση καφὲ καὶ νὰ βγάλη νερὸ δροσερὸ ἀπὸ τῆς αὐλῆς τὸ πηγάδι. Καὶ τὰ μάτια της ἔτρεχαν ποτάμι ὅταν ὁ γέρο πνευματικὸς εἶπε, σηκώνοντας τὸ ποτήρι, τὰ λόγια τοῦ ψαλμωδοῦ.

— Εὐλόγει ἡ ψυχή μου τὸν Κύριον, τὸν ἐμπιμπλῶντα ἐν ἀγαθοῖς τὴν ἐπιθυμίαν μου, τὸν στεφανοῦντά με ἐν ἐλέῳ καὶ οἰκτιρμοῖς.

ΚΛΕΙΩ ΝΟΤΑΡΑ

Γύρω ἀπ' τὸν Ἀθλητισμό

ΡΕΚΟΡ...

Ἐπειδὴ πολλὰ παιδιὰ μὲ πιστολές τους μᾶς ζήτησαν ὰ τοὺς πληροφορήσουμε γιὰ ὶς καλύτερες ἐφετεινὲς ἐπιδόσεις τῶν Ἀμερικανῶν καὶ Εὐρωπαίων ἀθλητῶν στὰ διάφορα ἀγωνίσματα στίβου παραθέτομε τὸν παρακάτω πίνακα. Σὲ αὐτὸν φαίνονται οἱ καλύτερες ἐπιδόσεις ποὺ ἐπέτυχαν μέχρι τελευταῖα οἱ ἀθληταὶ τῆς Νέας Ἠπείρου καὶ τῆς Εὐρώπης.

ΑΜΕΡΙΚΗ : 100 γυάρδες (μέτρα 91,44) 9΄΄5. Οὐΐλιαμς Φόρντ.

220 γιάρδες (μέτρα 201,17). 20΄΄6. Ἄντυ Στάνφιλντ.

Ὁ Φόρντ ἐνίκησε ἐφέτος στὰ 100 μ. τοῦ ἀμερικανικοῦ πρωταθλήματος μὲ 20΄΄8.

120 γυάρδες μετ' ἐμποδίων: (Μέτρα 109,73). Ἄττλεσυ 13΄΄6, Νταίηβις 13΄΄7.

220 γυάρδες μετ' ἐμποδίων: (Μέτρα 201,17). Μοὺρ 22΄΄7, Στάνφιλντ 22΄΄9.

440 γυάρδες μετ' ἐμποδίων: Μοὺρ 51΄΄2, Λάντερμαν 53΄΄. Στὸ ἀμερικανικὸ πρωτάθλημα ὁ Μοὺρ κέρδισε τὸν δρόμο 400 μ. μετ' ἐμποδίων σὲ χρόνο 51΄΄4, ποὺ ἀντιστοιχεῖ μὲ 51΄΄8 στὶς 400 γυάρδες.

Ἅλμα εἰς ὕψος: ...όλντιγκ 2 μ. 07,6. Νταίηβς ...μ. 05,7.

Ἅλμα εἰς μῆκος: ...κουρντὶν 7 μ. 86, Μπρόουντζ ...μ. 85.

Ἅλμα ἐπὶ κοντῷ: ...τὸν Λὰζ 4 μ. 61. Μπὸμπ Ρίτσαρντς 4 μ. 61.

Σφαιροβολία: Φοὺξ ...μ. 61. Τσάντλερ 17 μ. 10. Ὁ Φοὺξ κατέχει τὸ παγκόσμιο ρεκὸρ τοῦ ἀγωνίσματος 17 μ. 95).

Δισκοβολία: Ντόϋλ ...μ. 50. Ματάϊες 52 μ. 83.

Σφυροβολία: Φέλτον ...μ. 15. Μπεΐν 54 μ. 78.

Ἀκοντισμός: Γιὰγκ ...μ. 48. Μύλλερ 73 μ. 47

440 γυάρδες (μέτρα 402,34)) Μακίνλεϋ 46΄΄4, ...ντεν 46΄΄5.

880 γυάρδες (μέτρα 804,67)) 1΄50΄΄1 Μπάρις. 1΄51΄΄2 Τσάμπερς.

1 μίλλι (μέτρα 1.609,...) : ...09΄΄. Ντρόϋτσλερ 4΄08΄΄8.

ΕΥΡΩΠΗΣ

Σφαῖρα : Λὶππ (Σοβ. Ρ.) ...μ. 95 καὶ Χούσεμπυ (Ἰσλ.) ...μ. 69.

Δίσκος : Κονσολίνι 54 μ. ..., Τόζι 51 μ. 79 καὶ Μαισ...ν (Γαλ.) 49 μ. 84.

Ἀκόντιο : Μιϊτιάνεν (Φινλ.) ...μ. 34, Νικίνεν (Φινλ.) 71 ...84.

Σφύρα : Στράντλι (Νορβ.) ...μ. 12, Νέμεθ (Οὐγ.) 55 ...77.

Μῆκος : Οὐῶλτερ (Ἀγγλία) 7 μ. 41.

Ἐπὶ κοντῷ : Λούντμπεργκ (Σουηδ.) 4 μ. 30 καὶ Μπρίνγκερσον (Ἰσλανδ.) 4 μ. 30.

Ὕψος : Ντσμίσιο (Γαλ.) καὶ Σβένσον (Σουηδ.) 2 μ.

110 μ. ἐμπ. : Μαρὶ (Γαλ.) 14΄΄ 5)10.

400 μ. ἐμπ. : Ἰλεΐν (Σοβ. Ρωσ.) 53΄΄ 7)10 καὶ Φίλιππουτ (Ἰταλ.) 53΄΄8.

Μίλλι : Ἔλ Μαμπρούκ (Γαλ.) 4΄08΄΄6)10.

100 μ. : Γκάϊστερ (Γερμ.) 10΄΄5)10.

200 μ. : Κράους (Γερμ.) 21΄΄1)10.

400 μ. : Γκάϊστερ (Γερμ. 47΄΄6)10.

800 μ. : Ἔλ Μαμπρούκ (Γαλ.) 1΄51΄΄4)10 καὶ Ντὲ Κρόουν (Ὁλλανδ.) 1΄51΄΄ 9)10.

1.500 μ. : Ἔλ Μαμπρούκ (Γαλ.) 3΄48΄΄6)10 καὶ Τσερὰζ (Γιουγκ.) 3΄50΄΄6)10.

5.000 μ. : Ρέϊφφ (Γαλ.) 14΄ 10΄΄8)10 καὶ Ζάτοπεκ (Φινλ.) 14΄15΄΄.

ΟΙ ΑΓΩΝΕΣ ΕΙΣ ΤΑΣ ΠΑΙΔΟΠΟΛΕΙΣ

Ἡ Ἀγροτικὴ Θεσσαλονίκης

Στὴν Ἀγροτικὴ Παιδόπολη Θεσσαλονίκης (Γεωργικὴ Σχολὴ) ἔχει συγκροτηθῆ

Μιὰ φάση ἀπὸ τὸν ποδοσφαιρικὸ ἀγῶνα Ἑλλάδας - Ἰταλίας στὸ Παλέρμο. Διακρίνεται ὁ Μουράτης, ποὺ προσπαθεῖ νὰ ἀνακόψη τὸν Ἰταλὸ κυνηγό, ἐνῶ ὁ Πεντζαρόπουλος ἑτοιμάζεται γιὰ νὰ ἀποκρούση.

μιὰ ἰσχυρὴ ποδοσφαιρικὴ ἑνδεκάδα, ὑπὸ τὴν ὀνομασία «Ἁγία Εἰρήνη». Μέχρι σήμερα ἡ ὁμάδα ἔχει δώσει 14 ἀγῶνες, ἀπὸ τοὺς ὁποίους ἔχει κερδίσει τοὺς 9, ἀνεδείχθη ἰσόπαλος στοὺς τρεῖς καὶ ἔχασε σὲ τρεῖς. Ἡ ὁμάδα τῆς «Ἁγίας Εἰρήνης» χρησιμοποιεῖ τοὺς ἑξῆς παῖκτες : Παναγιωτίδης Κ., Ἀλμαλιώτης Γ., Τοτονίδης Α., Τσικαβίνκης Σ., Ἀχτοφορίδης Ε., Λαντσίδης Γ., Νικολάου Α., Κωνσταντινίδης Κ. Δαϊνίδης Π., Μουσουρίδης Κ., Πετρίδης Β., Ἰωσιφίδης Ε., Μαυρίδης Ι.

ΣΤΗ ΒΕΡΡΟΙΑ

Ὅπως μᾶς γράφει ὁ Φίλωνας Εὐστράτιος, ἀπὸ τὴν Παιδόπολη «Καλὴ Παναγιὰ» τῆς Βέρροιας, τὰ παιδιὰ ποὺ βρίσκονται σ' αὐτὴν ἀγαποῦν πολὺ ὅλα τὰ σπὸρ καὶ ἰδιαίτερα τὸ ποδόσφαιρο.

Γι' αὐτὸ τὸν λόγο ἐδημιούργησαν μιὰ τοπικὴ ὁμάδα καὶ τῆς ἔδωσαν τὸ ὄνομα ἡ «Καλὴ Παναγιά». Ἀπὸ τότε ποὺ ἱδρύθηκε ἡ μικρὴ αὐτὴ ὁμάδα ἔδωσε 7 ἀγῶνες, ἀπὸ αὐτοὺς δὲ κέρδισε τοὺς πέντε καὶ ἔχασε τοὺς δύο. Τὰ ἀποτελέσματα ὅλων τῶν ἀγώνων της ἔχουν ὡς ἑξῆς :

Καλὴ Παναγιὰ — Δάφνη 4 - 0, Κ. Π. — Κίτρινη Θύελλα 1 - 0, Κ. Π. — Μικρὸν Βέρμιον 5 - 0, Κ. Π. — Μαχαλᾶς Βερροίας 2 - 1, Κ. Π. — Β΄ Δημοτ. Σχολ. Βερροίας 7 - 0, Κ. Π. — Μικτὴ Δημοτ. Σχολ. Τουρκοχωρίου, Λαζοχωρίου καὶ Μακροχωρίου 2 - 0, Κ. Π. — Μικτὴ Ἄρεως, Ἀστέρος καὶ Ἐλπίδος 3 - 4, καὶ Κ. Π — Πρόσκοποι 1 - 2.

Οἱ ποδοσφαιρισταὶ ποὺ ἀποτελοῦν τὴν «Καλὴ Παναγιὰ» εἶναι οἱ ἑξῆς :

Μ. Ἀθανασιάδης, Θ. Τροχίδης, Σ. Μιχαηλίδης, Ν. Παπαδόπουλος, Λ. Παυλίδης, Α. Πελαλίδης, Α. Ἐφραμίδης, Σ. Ε. Ἀνεστάκης, Π. Γεωργιάδης, Ε. Παπανίκου, Θ. Τσολακίδης, Ε. Τοψαχολίδης, Δ. Θεσσαλονικός, Τ. Λαβασὰς καὶ Ε. Τσεντόγλου.

ΣΤΗΝ ΙΩΣΗΦΟΓΛΕΙΟ

Ἐξαιρετικὴ ἀθλητικὴ κίνηση παρουσιάζει ἡ Παιδόπολη Ἰωσηφογλείου.

Τὰ παιδιὰ τῆς παιδοπόλεως δείχνουν ἕνα μεγάλο ἐνδιαφέρον γιὰ ὅλα τὰ ἀθλήματα. Ἀποτέλεσμα αὐτοῦ εἶναι νὰ ἔχουν ἱδρύσει διάφορες ὁμάδες ποδοσφαιρικές, ὁμάδες ποὺ ἀγωνίζονται κάθε τόσο μεταξύ τους. Τὰ δύο κυριώτερα συγκροτήματα εἶναι τῆς Θράκης καὶ τῆς Μακεδονίας. Στοὺς δύο τελευταίους ἀγῶνες ποὺ ἔδωσαν οἱ δύο ἑνδεκάδες νικήτρια ἀνεδείχθη ἡ ὁμάδα τῆς Θράκης μὲ 4 - 2 καὶ 6 - 5. Στὸ δεύτερο μὰτς οἱ Μακεδόνες προηγοῦντο στὸ α΄ ἡμιχρόνιο μὲ 4 - 0. Στὴν ἐπανάληψη ὅμως ἡ ὁμάδα τῆς Θράκης χάρις στὸ ὁρμητικό της παιγνίδι ἰσοφάρισε καὶ τελικὰ κέρδισε τὸ μάτς. Διεκρίθη ἐξαιρετικὰ ὁ Παπαοικονόμου (ἐσημείωσε 5 τέρματα) καὶ ὁ Γεριμπαμπάζης (1).

Ἡ σύνθεση τῆς Θράκης : Α. Ἀκατῆς, Α. Μπιτζέκος, Β. Παλατσίδης, Α. Δαδούνης, Ι. Γεριμπαμπάζης, Γ. Παπαοικονόμου, Χ. Μακρίδης, Χ. Βουλγαρίδης.

Μ. ΑΠΟΚΡΑΝΙΔΗΣ

ΓΙΑ ΝΑ ΜΑΘΑΙΝΕΤΕ...

... Στοὺς Ὀλυμπιακοὺς ἀγῶνες τοῦ 1948 ποὺ ἔγιναν στὸ Λονδῖνο, ἡ Σουηδία ἀπεδείχθη πρωταθλήτρια στὸ ποδόσφαιρο. Τὰ ἀποτελέσματα ὅλων τῶν ἀγώνων τῆς Ὀλυμπιάδος ἔχουν ὡς ἑξῆς :

Προκριματικοί : Α΄ Γῦρος: Σουηδία - Αὐστρία 3 - 0, Κορέα - Μεξικὸ 5 -3, Ἰταλία - Η. Π. Α. 9 - 0, Δανία - Αἴγυπτος 3 - 1, Λουξεμβοῦργον - Ἀφγανιστὰν 6 - 0, Γιουγκοσλαβία - Λουξεμβοῦργον 6 - 1, Τουρκία - Κίνα 4 - 0, Ὁλλανδία - Ἰρλανδία 3 - 1, Μ. Βρεταννία - Ὁλλανδία 4 - 3, Γαλλία - Ἰνδίαι 2 - 1.

Β΄ γῦρος : Σουηδία - Κορέα 12 - 0, Δανία - Ἰταλία 5 - 3, Γιουγκοσλαβία - Τουρκία 3 - 1, Μ. Βρεταννία - Γαλλία 1 - 0.

Ἡμιτελικοί : Σουηδία - Δανία 4 - 2, Γιουγκοσλαβία - Μ. Βρετανία 3 - 1.

Τελικὸς ἀγών : Σουηδία - Γιουγκοσλαβία 3 - 1.

... Πρὶν ἀπὸ λίγο καιρὸ ἡ Ἐγγλέζα ἀθλήτρια Σεΐλα Ἀλεξάντερ Λέργιουλ κατέρριψε κατὰ μισὸ πόντο (1 μ. 7,5) τὸ παγκόσμιο ρεκὸρ τοῦ ἅλματος εἰς ὕψος ποὺ κατεῖχε ἡ Ὁλλανδέζα Φάνυ Μπλάνκερς Κοέν.

... Ὁ Ρῶσος ἀθλητὴς Καζάντζεφ ἐδημιούργησε νέο παγκόσμιο ρεκὸρ στὸν δρόμο 3.000 μ. μετὰ φυσικῶν ἐμποδίων μὲ χρόνον 8΄49΄΄8.

... Στὴ Νέα Ὑόρκη πρὶν 15 ἡμέρες, παρουσίᾳ 28.000 θεατῶν ὁ νέγρος πρωτοπυγμάχος Τζόε Τζέρσεϋ Γουώλκοτ, ἐνίκησε μὲ νὸκ - ἄουτ στὸν 7ο γῦρο τὸν πρωταθλητὴ τοῦ κόσμου ὅλων τῶν κατηγοριῶν Ἔτζαρ Τσὰρλς ἀπὸ τὸν ὁποῖο καὶ ἀπέσπασε τὸν τίτλο τοῦ παγκοσμίου «τσάμπιον».

ΙΒΑΝ

Ἡ ἀρχαία σοφία

(Συνέχεια ἀπὸ τὴ σελίδα 377)

ποιητής. Κατὰ τὴν παράδοση ἦταν Ἀθηναῖος, ποὺ στάλθηκε ἔπειτα ἀπὸ χρησμὸ στὴ Σπάρτη σὰν στρατηγὸς τῶν Σπαρτιατῶν κατὰ τὸ Β΄ Μεσσηνιακὸ πόλεμο. Φαίνεται ὅμως πὼς ἦταν Σπαρτιάτης ἀπὸ τὴν Ἀφίδνη. Τὰ πολεμικὰ ἐμβατήρια τοῦ Τυρταίου εἶχαν σοβαρὰ ἐπίδραση ἐπὶ τοῦ πολεμικοῦ μένους τῶν Σπαρτιατῶν καὶ εἶχαν σὰν ἀποτέλεσμα τὴν νίκη τῶν Σπαρτιατῶν κατὰ τῶν Μεσσηνίων τοῦ Ἀριστομένη.

Κάθε βράδυ, πρὸ τῆς μάχης, οἱ Σπαρτιᾶται τραγουδοῦσαν τὰ ποιήματα τοῦ Τυρταίου.

8) Κἂν μηδὲν ἕτερον πράξω, πολεμίου γε μάχαιραν ἀμβλύνω.

Δηλαδή: Κι᾽ ἂν δὲν κάμω τίποτα καλλίτερο θὰ στομώσω τὸ μαχαῖρι τοῦ ἐχθροῦ.

Κάποιος Σπαρτιάτης ποὺ ὑπόφερε ἀπὸ τὰ μάτια του, πῆγε στὸν πόλεμο.

— Ποῦ πᾶς σ᾽ αὐτὴ τὴν κατάσταση, τὸν ρώτησαν. Καὶ τί λογαριάζεις πὼς θὰ κάμης;

—"Αν δὲν μπορέσω νὰ κάμω τίποτε καλλίτερο θὰ στομώσω (θὰ ξακονίσω) τὸ μαχαῖρι τοῦ ἐχθροῦ. Θὰ σκοτωθῶ δηλαδὴ καὶ θὰ ἀχρηστέψω μὲ τὸν τρόπο αὐτὸ τὸ μαχαῖρι τοῦ ἐχθροῦ.

9) Διὰ ταῦτα ἐχθὲς οὐδ᾽ ἐπὶ ψιάθου ὑπνωκέναι.

Δηλαδή: Ἐξ αἰτίας σας δὲν εἶχα χθὲς οὔτε ψάθα νὰ κοιμηθῶ.

Ἕνας Σπαρτιάτης ἐπῆγε σὲ κάποια πόλη τῆς Ἑλλάδας. Ἕνας φίλος του, κάτοικος τῆς πόλης αὐτῆς, ὅταν τὸν εἶδε, καμώθηκε πὼς δὲν τὸν κατάλαβε καὶ δὲν τοῦ μίλησε. Καὶ τοῦτο γιατὶ δὲν εἶχε στὸ σπίτι του περισσευούμενο κρεββάτι νὰ τὸν περιποιηθῆ. Τὴν ἄλλη μέρα, ἀφοῦ ἀγόρασε καὶ κρεββάτι καὶ ἀρκετὰ τρόφιμα τὸν βρῆκε καὶ τὸν κάλεσε στὸ σπίτι του. Τὸν φιλοξένησε μάλιστα πλούσια.

Ὅταν ἐπρόκειτο νὰ κοιμηθῆ ἅρπαξε τὰ ροῦχα τοῦ κρεββατιοῦ του, τὰ πέταξε κάτω καὶ τοὺς εἶπε.

—Ἐξ αἰτίας σας χθὲς τὸ βράδυ δὲν εἶχα οὔτε ψάθα νὰ κοιμηθῶ.

10) Οὐδὲν φροντίζει Θεῶν πτωχοτέρων ἑαυτοῦ.

Δηλαδή: Νὰ μὴν ἐνδιαφέρεσαι γιὰ θεοὺς ποὺ εἶναι πτωχότεροί σου. Ὅταν ἕνας Σπαρτιάτης εἶδε κάποιο παπᾶ νὰ μαζεύη βοηθήματα γιὰ τοὺς Θεοὺς εἶπε:

— Τί νὰ κάμω στοὺς θεοὺς ποὺ εἶναι πτωχότεροί μου;

11) Σὺ τοίνοιν ἀποχώρησον.

— Τότε λοιπόν, ἀπομακρύνσου σὺ ἀπὸ ἐδῶ.

Ἕνας παπᾶς, ἐμυοῦσε κάποιο Λάκωνα στὰ μυστήρια. Τὸν κάλεσε λοιπὸν νὰ πῆ ποιὰ ἀσεβῆ πράξη εἶχε κάμει στὴ ζωή του.

Ὁ μυούμενος ἀπάντησε:

— Τὴν ξέρουν οἱ θεοί.

Ὁ ἱερέας ὅμως ἐπέμενε νὰ πῆ ὁ κατηχούμενος τὴν «ἁμαρτία του»:

Καὶ τότε ὁ Σπαρτιάτης ρώτησε!

— Σὲ σένα ἢ στὸ θεὸ πρέπει νὰ τὴν πῶ;

— Στὸ θεὸ τοῦ ἀπάντησε ὁ ἱερέας.

— Τότε λοιπὸν φῦγε σὺ ἀπὸ δῶ πέρα.

Ἦταν ἡ ἀπάντηση τοῦ Σπαρτιάτη.

12) «Ἐν Σπάρτη μόνη λυσιτελεῖ γηράσκειν».

Δηλαδή: «Σὲ μόνη τὴ Σπάρτη, εἶναι ὡραῖον νὰ γεράζη ὁ ἄνθρωπος».

Ἕνας ξένος πῆγε στὴ Σπάρτη καὶ εἶδε τὸ σεβασμὸ μὲ τὸν ὁποῖον οἱ νέοι ἐφέροντο στοὺς γέροντες:

Καὶ ἐκδηλώνοντας τὸ θαυμασμό του εἶπε:

— Μόνο στὴ Σπάρτη ἀξίζει κανεὶς νὰ γεράζη.

ΓΙΑ ΝΑ ΓΕΛΑΤΕ

ΤΑΚΗΣ : Μαμᾶ γέρος εἶμαι κι᾽ ἐγώ;

ΜΑΜΑ : Γιατί, Τάκη;

ΤΑΚΗΣ : Γιατὶ ἄκουσα τὸν παπποὺ νὰ λέη, πὼς μόνο οἱ γέροι δὲν ἔχουν δόντια...

Σ. ΣΜΠΥΡΑΚΙΣ

τά παιχνίδια πού παίζουν τά Ελληνόπουλα

ΤΟ ΚΥΝΗΓΙ ΤΗΣ ΑΛΕΠΟΥΣ

Τὸ παιγνίδι αὐτό, τὸ κυνῆγι τῆς ἀλεποῦς παίζεται σὲ αὐλὴ ἢ σὲ γήπεδο: παίρνουν μέρος 16 - 26 παῖκτες.

Κάθε τέσσαρες ἕως ἕξη παῖκτες σχηματίζουν μικροὺς κύκλους. Μέσα σὲ κάθε κύκλο εἶναι ἕνας παίκτης ποὺ παριστάνει τὴν ἀλεπού:

Ἔξω ἀπὸ τὸν κύκλο μένουν ἕνας παίκτης ποὺ κάνει τὸν κυνηγὸ καὶ ἕνας ἄλλος ποὺ κάνει τὴν ἀλεπού.

Ὁ κυνηγὸς κυνηγάει τὴν ἀλεποῦ κι᾽ αὐτὴ τρέχει γιὰ νὰ γλυτώση... Προσπαθεῖ νὰ μπῆ μέσα σὲ κάποιο ἀπὸ τοὺς κύκλους. Ἂν καταφέρη καὶ μπῆ στὸν κύκλο, τότε ἡ ἄλλη ἀλεποὺ πρέπει νὰ βγῆ ἀπὸ τὸν κύκλο καὶ γιὰ νὰ γλυτώση πρέπει νὰ τρέξη νὰ μπῆ σὲ κάποιο ἄλλο κύκλο:

Ἂν πιαστῆ ἡ ἀλεποὺ κάνει τὸν κυνηγὸ κι᾽ ὁ κυνηγὸς παίρνει θέση σ᾽ ἕνα ἀπὸ τοὺς κύκλους, ἐνῶ ἕνας ἀπὸ τοὺς παῖκτες τοῦ κύκλου ποὺ περισσεύει κάνει τὴν ἀλεποῦ.

Η ΑΠΡΟΟΠΤΗ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗ

Ἡ ἀπρόοπτη συγκέντρωση εἶναι περισσότερο ἄσκηση καὶ λιγότερο παιγνίδι. Παίζεται σὲ ὕπαιθρο. Μποροῦν νὰ λάβουν μέρος 100 παιδιά. Ἡ ἄσκηση αὐτὴ πετυχαίνει καλλίτερα ὅταν πρόκειται περὶ παιδιῶν ὀργανωμένων σὲ συλλόγους ἢ προσκόπων, ἢ σχολείων· Μπορεῖ βέβαια, νὰ παιχτῆ καὶ ἀπὸ νέους μὴ ὀργανωμένους, ἀρκεῖ νὰ συνδέωνται μεταξύ τους ἔτσι καλὰ ὥστε νὰ ὑπάρχη πειθαρχία.

Ὁ ἐπὶ κεφαλῆς τοῦ παιγνιδιοῦ — ὁ δάσκαλος ἢ ὁ ὁμαδάρχης κλπ. — 5 - 10 μέρες πρὸ τοῦ παιγνιδιοῦ χωρίζει τοὺς παῖκτες σὲ 2 - 5 ἢ καὶ περισσότερες ἰσάριθμες ὁμάδες ἀπὸ 6 - 10 ἡ κάθε μιά. Ἐπαναλαμβάνω πὼς οἱ ὁμάδες πρέπει νὰ εἶναι ἰσάριθμες καὶ νὰ ἔχουν ἡ κάθε μιὰ ἀπ᾽ αὐτὲς παῖκτες ἀναλόγου ἱκανότητος. Ἔτσι ὁ χωρισμὸς πρέπει νὰ γίνη μὲ τέτοιο τρόπο ὥστε οἱ ὁμάδες νὰ εἶναι ἰσάριθμες ἀλλὰ καὶ ἰσοδύναμες. Νὰ μὴ εἶναι δηλαδὴ στὴ μιὰ παιδιὰ 15 χρόνων καὶ στὴν ἄλλη παιδιὰ 10. Κάθε ὁμάδα πρέπει νὰ ἔχη τὶς ἴδιες ἀναλογίες ἡλικιῶν. Ἀκόμα ὁ ἐπικεφαλῆς τοῦ παιγνιδιοῦ ὁρίζει σὲ κάθε ὁμάδα τὸν ὁμαδάρχη καὶ εἰδοποιεῖ πὼς ἕνα πρωῒ μέσα σὲ 5 - 10 μέρες θὰ τοὺς εἰδοποιήση νὰ μαζέψουν τὶς ὁμάδες του σὲ ὡρισμένο μέρος ἔξω ἀπὸ τὸ χωριὸ ἢ τὴν πόλη. Ἐν τῷ μεταξὺ δὲν πρέπει κανένας ἀπὸ τὴν ὁμάδα νὰ ξέρη τὴν ἡμέρα, τὴν ὥρα καὶ τὸν τόπο τῆς συγκέντρωσης.

Τὴν ἡμέρα ποὺ θὰ γίνη ἡ ἄσκηση ὁ ἐπικεφαλῆς εἰδοποιεῖ μὲ εἰδικοὺς ταχυδρόμους καὶ τὴν ἴδια ὥρα τοὺς ὁμαδάρχες πὼς ἡ ἄσκηση θὰ γίνη στὸ τάδε μέρος· καὶ ὅτι ἐκεῖ θὰ πρέπει κάθε ὁμαδάρχης νὰ συγκεντρώση τὰ παιδιὰ τῆς ὁμάδας του.

Ἡ μετάβαση στὸν τόπο ποὺ ὁρίστηκε μπορεῖ νὰ γίνη ὁμαδικὰ δηλαδὴ τὰ μέλη κάθε ὁμάδας συγκεντρώνονται στὸ ὡρισμένο μέρος ποὺ τοὺς ὁρίζει ὁ ὁμαδάρχης τους καὶ ἀπὸ ἐκεῖ πηγαίνουν στὸν τόπο ποὺ ὥρισε ὁ ἐπὶ κεφαλῆς τοῦ παιγνιδιοῦ. Μπορεῖ ὅμως νὰ πάη καθένας μόνος του καὶ ἡ συγκέντραση τῆς ὁμάδας γίνεται στὸν τόπο ποὺ ὥρισε ὁ ἐπὶ κεφαλῆς τοῦ παιγνιδιοῦ.

Στὴν πρώτη περίπτωση κερδίζει ἡ ὁμάδα ποὺ ἔφτασε πρώτη. Στὴ δεύτερη ἡ ὁμάδα ποὺ συγκέντρωσε τὸ μικρότερο ἄθροισμα ἀριθμῶν προσελεύσεως.

Δηλαδή : Ὁ ἐπὶ κεφαλῆς τοῦ παιγνιδιοῦ ποὺ φροντίζει νὰ βρίσκεται πρῶτος στὸν τόπο ποὺ ὥρισε δίνει στὸν κάθε παίκτη ἕνα ἀριθμὸ ἀνάλογα μὲ τὴν σειρὰ ἀφίξεώς του. Δηλαδὴ ὁ πρῶτος τὸ 1 ὁ δεύτερος τὸ 2 ὁ τρίτος τὸ 3 καὶ ὁ ἑκατοστὸς 100.

Τότε οἱ ὁμαδάρχαι, ποὺ κι᾽ αὐτοὶ παίρνουν τὸν ἀριθμό τους κάνουν ἄθροισμα τῶν ἀριθμῶν τῶν παικτῶν. Ἐκείνη ἡ ὁμάδα ποὺ συγκέντρωσε τὸ μικρότερο ἄθροισμα εἶναι ἡ νικήτρια.

ΠΟΥ ΕΙΝΑΙ Η ΦΩΤΙΑ;

Τὸ παιγνίδι αὐτὸ παίζεται στὸ ὕπαιθρο καὶ παίρνουν μέρος τρεῖς ὁμάδες ἀπὸ 5 - 10 παῖκτες σὲ κάθε μιά.

Ἡ μιὰ ὁμάδα παίρνει μιὰ χύτρα καὶ νερὸ καὶ ξεκινάει γιὰ κάποιο μέρος ποὺ θὰ πρέπει νὰ μὴ τὸ ξέρουν οἱ δυὸ ἄλλες ὁμάδες... Στὸ δρόμο ἀφήνει διάφορα σημάδια τὰ ὁποῖα θὰ πρέπει καὶ νὰ βοηθοῦν ἀλλὰ κάπου - κάπου καὶ νὰ παραπλανοῦν τὶς ἄλλες δυὸ ὁμάδες ποὺ θὰ ξεκινήσουν νὰ τὴν βροῦν. Τὰ συνθήματα μποροῦν νὰ τὰ ἔχουν καθορίσει ἀπὸ τὴν ἀρχή. Ὅταν φτάση στὸ ὡρισμένο ἐκεῖνο μέρος ἡ ὁμάδα ἀνάβει φωτιὰ καὶ βάζει ἐπάνω τὴ χύτρα μὲ τὸ νερὸ νὰ βράση. Προσπαθοῦν νὰ κάνουν λιγώτερο καπνὸ γιὰ νὰ μὴ προδίδουν τὸ μέρος ποὺ βρίσκονται.

Σὲ μισὴ ἢ μιὰ ὥρα — θὰ συμφωνήσουν προηγουμένως — θὰ ξεκινήσουν οἱ δυὸ ὁμάδες γιὰ νὰ βροῦν τὴ φωτιά. Παρακολουθώντας τὰ ἴχνη τῆς πρώτης ὁμάδας καὶ ἀποφεύγοντας τὰ παραπλανητικὰ σημάδια, φθάνουν κάποτε στὸ μέρος ποὺ βρίσκεται ἡ πρώτη ὁμάδα. Χάνουν τὸ παιγνίδι ἂν ἔφτασαν ἐκεῖ καὶ βρῆκαν τὸ νερὸ νὰ βράζη. Κερδίζει πάντα ἡ ὁμάδα ποὺ ἔφτασε πρώτη καὶ βέβαια προτοῦ βράση τὸ νερό.

●

ΓΙΑ ΝΑ ΓΕΛΑΤΕ

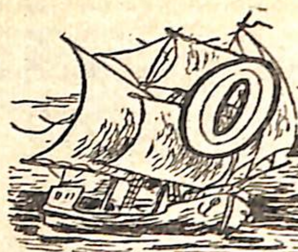
ΣΤΕΡΓΙΟΣ: Εἶδες τί ὡραῖο σπίτι ποὺ ἔχει ὁ θεολόγος;

ΚΩΣΤΑΣ: Μὴν τοῦ τὸ πῆς ὅμως καὶ τὸ πάρη ἐπάνω του.

ΣΤΕΡΓΙΟΣ: Καλὲ τί λές; τόσο βαρὺ σπίτι μπορεῖ νὰ τὸ πάρη ἐπάνω του;

Ἐστάλη ἀπὸ τὸν ΚΩΝ. ΓΚΙΒΑΛΟ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΤΟΥ ΙΟΥΛΙΟΥ ΒΕΡΝ

Ο ΜΙΚΡΟΣ ΠΛΟΙΑΡΧΟΣ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

— Τότε, γιὰ ὄνομα τοῦ Θεοῦ, τί ψάχνεις νὰ βρῆς κάτω ἀπ' αὐτὸν τὸν πάγκο;

— Ψάχνω... χμ... κοιτάζω μήπως τυχὸν καί...

— Μήπως τυχὸν καὶ... τί;

— Μήπως τυχὸν καὶ βρῶ κανένα ἔντομο!

— Ἔντομο; φώναξε ἀναπηδῶντας ὁ καπετάνιος.

— Μάλιστα κύριε, ἔντομο! Γιατὶ ἄλλο θέλετε νὰ ψάχνη ἕνας γνωστικὸς ἄνθρωπος ἂν ὄχι γιὰ ἔντομα;

— Ἔντομα, κύριε; ἔκανε ὁ καπετάνιος. Στὸ πλοῖο μου;

— Δὲν καταλαβαίνεις, Βενέδικτε, πὼς προσβάλεις τὸν καπετάνιο ἐπιμένοντας νὰ βρῆς ἔντομα στὸ τόσο παστρικὸ καράβι του; εἶπε χαμογελώντας ἡ κυρία Οὐέλντον.

— Ἂν θέλετε ἔντομα, γιατὶ δὲν κατεβαίνετε στὸ ἀμπάρι; Θὰ βρῆτε ἐκεῖ ὅσες κατσαρίδες θέλετε, εἶδος φαντάζομαι πολὺ λίγο ἐνδιαφέρον.

— Πολὺ λίγο ἐνδιαφέρον οἱ κατσαρίδες! ἔφριξε ὁ ξάδερφος Βενέδικτος. Οἱ κατσαρίδες, πλοίαρχε...

— ... ποὺ εἶναι ἡ πληγὴ τῶν καραβιῶν... τὸν διέκοψε ὁ πλοίαρχος.

— Ποὺ εἶναι οἱ βασίλισσες τῶν καραβιῶν, καὶ μὴ πρὸς κακοφανισμό σας...

Ἐκείνη τὴ στιγμή, πλησίασε χοροπηδώντας ὁ Δίγκος.

— Φῦγε! Φῦγε! φώναξε ὁ ξάδερφος Βενέδικτος. Οὔστ, παλιόσκυλο! Φῦγε!

— Ἄκου, ἐκεῖ ν' ἀγαπάη τὶς κατσαρίδες καὶ νὰ συχαίνεται τὰ σκυλιά! εἶπε γελώντας ὁ καπετάνιος.

— Κι' ὁ Δίγκος εἶναι ἐξαιρετικὸ σκυλὶ... ἔκανε ὁ Τζὰκ χαϊδεύοντας τὰ δασύμαλλο κεφάλι τοῦ ζώου.

— Ἴσως... Δὲν λέω ὄχι... Ἀλλὰ τί τὰ θέλετε, δὲν τοῦ συγχωρῶ τὸ ὅτι διέψευσε τὶς ἐλπίδες μου! εἶπε ὁ ξάδερφος.

— Τί λὲς Βενέδικτε; εἶπε ἡ κυρία Οὐέλντον. Μήπως ἐλπίζεις νὰ κατατάξης τὸ Δίγκο στὰ ὑμενόπτερα ἢ στὰ κολεόπτερα;

— Ὄχι ξαδέρφη μου, εἶπε σοβαρὰ ὁ ξάδερφος, ἀλλὰ ὅπως αὐτὸ τὸ σκυλὶ βρέθηκε λέει στὶς ἐκβολὲς τοῦ Κόγκου, ἔλπισα ὁ δυστυχὴς πὼς εἶχε στὸ τρίχωμά του κανένα ἔντομο, κανένα ζωΰφιο, καταλαβαίνετε, ἐκείνης τῆς περιοχῆς...

— Ὕψιστε Θεέ! φώναξε ἡ κυρία Οὐέλντον ποὺ τὰ εἶχε χάσει...

— Καμμιὰ ψεῖρα ἢ ψύλλο ἢ τσιμποῦρι ἄγνωστου εἴδους... συνέχισε ὁ Βενέδικτος.

— Ἀκοῦς Δίγκο; εἶπε ὁ καπετάνιος. Ἀκοῦς σκύλε μου; Ἀμέλησες ὅλα τὰ χρέη σου! Δεκάρα δὲν ἀξίζεις...

— Τὸν ἔχω ψάξει τρίχα - τρίχα! ἔκανε ἀναστενάζοντας ὁ Βενέδικτος... Τρίχα - τρίχα! Καὶ δὲν ἦταν εὔκολη δουλειά...

— Τὸ φαντάζομαι! εἶπε ὁ καπετάνιος. Καὶ λοιπόν... Τίποτε;

— Τίποτε! φώναξε μὲ ἀπελπισία ὁ ξάδερφος. Τὸ παλιόσκυλο! Οὔτε θέλω νὰ τὸ ξαναδῶ στὰ μάτια μου!

— Ποῦ νὰ τὸ ξέρουν τὰ ἔντομα τὴν ἀγάπη ποὺ τοὺς ἔχετε! εἶπε ὁ καπετάνιος. Ποτὲ δὲν θὰ σᾶς τσιμποῦσαν.

— Κύριε, εἶπε αὐστηρὰ ὁ Βενέδικτος, ὁ Τζὼν Φραγκλῖνος, ὁ μεγάλος Φραγκλῖνος, μιὰ μέρα ποὺ ὑπόφερε φοβερὰ ἀπὸ τὰ τσιμπήματα ἑνὸς διπτέρου, ἀντὶ νὰ σκοτώση τὸν κώνωπα, τὸν ἄφησε νὰ φύγη, λέγοντάς του μάλιστα στὸν πληθυντικὸ «Πηγαίνετε! Ὁ κόσμος εἶναι ἀρκετὰ μεγάλος καὶ γιὰ τοὺς δυό μας».

— Τί κακομαθημένοι ποὺ εἴμαστε ἐμεῖς οἱ ναυτικοί! εἶπε ὁ πλοίαρχος. Ὅταν ἀκούω κανένα κουνούπι νὰ ζιζινίζη τοῦ λέω... στὸν ἑνικὸ «Ἄμε στὴν ὀργὴ τοῦ Θεοῦ παλιόπραμα, πρὶν σὲ πετύχω καὶ σὲ λυώσω»!

Ὁ ξάδερφος ἀπομακρύνθηκε μουρμουρίζοντας, κι' ὁ μικρὸς Τζὰκ ἅπλωσε στὸ κατάστρωμα τοὺς κύβους του γιὰ νὰ παίξη.

Ὁ Δίγκος, κατὰ τὴ συνήθεια του, γύριζε γύρω ἀπὸ τὸ μικρό του φίλο, παρακολουθώντας τὶς κινήσεις του.

Ξαφνικά, καθὼς τὸ σκυλὶ κοίταζε τοὺς κύβους, ἕνα πνιγμένο γρύλισμα ξέφυγε ἀπὸ τὸ λαρύγκι του. Κούνησε τὴν οὐρά του σπασμωδικά, κι' ὕστερα ρίχτηκε στοὺς κύβους, ἅρπαξε ἕναν μὲ τὰ δόντια του, καὶ πῆγε καὶ τὸν ἀπόθεσε λίγο πιὸ πέρα. Αὐτὸς ὁ κύβος εἶχε ἀπάνω ζωγραφισμένο ἕνα κεφαλαῖο Σ.

— Ἔ! Δίγκο! Τί ἔπαθες! φώναξε ὁ Τζὰκ ποὺ στὴν ἀρχὴ φοβήθηκε πὼς ὁ σκύλος θὰ τοῦ ἔτρωγε τὸ κεφαλαῖο σῖγμα του.

Ὅμως ὁ Δίγκος ξαναγύρισε στοὺς κύβους, καὶ μὲ τὸν ἴδιο τρόπο ἅρπαξε ἕναν δεύτερο στὰ δόντια του καὶ τὸν ἀπόθεσε πλάϊ στὸν πρῶτο.

Αὐτὸς ὁ δεύτερος κύβος εἶχε ἕνα κεφαλαῖο Β.

Αὐτὴ τὴ φορὰ ὁ Τζὰκ ἔβαλε τὶς φωνές, καὶ φυσικὰ ὁ πλοίαρχος, ἡ κυρία Οὐέλντον καὶ ὁ Ντίκ, ἔτρεξαν νὰ δοῦν τί συμβαίνει.

— Μαμᾶ! Ντίκ! φώναζε ἔξαλλος ὁ Τζάκ. Ὁ Δίγκος ξέρει γράμματα! Ξέρει γραφὴ κι' ἀνάγκωση! Τὸν εἶδα μὲ τὰ ἴδια μου τὰ μάτια νὰ διαλέγη τοὺς κύβους!

Ὁ Ντὶκ θέλησε νὰ πάρη τοὺς δυὸ κύβους ποὺ ὁ σκύλος τοὺς εἶχε βάλει παράμερα καὶ νὰ τοὺς ξαναδώση στὸν Τζάκ. Ὁ Δίγκος ὅμως ἀγριεμένος τοῦδειξε τὰ δόντια. Ὡστόσο ὁ Ντὶκ ἐπέμεινε, καὶ ἀνακάτεψε τοὺς δυὸ κύβους — τὸ Σ Β — μὲ τοὺς ἄλλους.

Ὁ Δίγκος ρίχτηκε ξανά, διάλεξε μὲ προσοχὴ τὸ Σ ὅπως τὴν πρώτη φορά, τὸ σήκωσε μὲ τὸ στόμα του, τὸ ἀπόθεσε παράμερα, κι' ὕστερα ξαναγύρισε καὶ πῆρε καὶ τὸ Β.

Αὐτὴ τὴ φορά, ἔβαλε πάνω στοὺς κύβους τὰ δυὸ μπροστινά του πόδια, σὰ νὰ τοὺς ἔλεγε πὼς ἦταν ἀποφασισμένος νὰ μὴν ἀφήση νὰ τοῦ τοὺς πάρουν.

— Πραγματικά. Μιὰ φάλαινα!

— Πολὺ παράξενο! εἶπε ὁ πλοίαρχος συνοψίζοντας αὐτὸ ποὺ σκεπτόνταν ὅλοι.

— Σ. Β. Τί νὰ σημαίνη ἄραγε αὐτό;

— Τόμ, ρώτησε ὁ πλοίαρχος τὸ γέρο μαῦρο ποὺ ἔτυχε νὰ περάση ἀπὸ κεῖ, δὲν μοῦ εἶπες πὼς ὁ καπετάνιος τοῦ «Βάλντεκ» μόνο δυὸ χρόνια εἶχε τὸ Δίγκο;

— Μάλιστα κύριε πλοίαρχε!

— Καὶ πῶς δὲν ἤξερε ποιὸς ἦταν ὁ ἀφέντης του;

— Ἀκριβῶς, οἱ σκύλοι οὔτε μιλοῦν οὔτε ἔχουν διαβατήριο καὶ ταυτότητα. Ὅταν χάνουν τὸν ἀφέντη τους, κανένας δὲν ξέρει τίποτε γι' αὐτούς.

— Σωστά. Γι' αὐτὸ κι' ἐγὼ νομίζω πὼς αὐτὰ τὰ δυὸ γράμματα, τὸ Σ. Β., εἶναι τ' ἀρχικὰ τοῦ ὀνόματος τοῦ πραγματικοῦ ἀφέντη τοῦ Δίγκου.

— Σᾶς θυμίζουν τίποτε αὐτὰ τὰ ἀρχικὰ καπετάνιε; ρώτησε ἡ κυρία Οὐέλντον.

— Δυστυχῶς ναί, κυρία Οὐέλντον, εἶπε ὁ πλοίαρχος συλλογισμένα. Ἴσως αὐτὰ τὰ γράμματα, ὅπως τὰ ξεχώρισε ὁ Δίγκος, νὰ μᾶς βάλουν στὰ ἴχνη ἑνὸς ἀτρόμητου ἐξερευνητή.

— Τί ἐννοεῖτε καπετάνιε;

— Θυμήθηκα, κυρία Οὐέλντον, ὅτι τὸ 1871 — ἐδῶ καὶ δυὸ χρόνια δηλαδὴ — ἕνας Γάλλος ἐξερευνητὴς ποὺ ἦταν κι' ἐξαιρετικὸς ἐπιστήμων, μέλος τῆς Γεωγραφικῆς Ἑταιρίας τοῦ Παρισιοῦ, στάλθηκε ἀπὸ αὐτὴν τὴν Ἑταιρία γιὰ νὰ ἐπιχειρήση νὰ διασχίση τὴν Ἀφρικὴ ἀπὸ τὴ Δυτικὴ ἀκτὴ ὡς τὴν Ἀνατολική. Θὰ ξεκινοῦσε ἀπὸ τὶς ἐκβολὲς τοῦ ποταμοῦ Κόγκου καὶ θἄφτανε, ἂν ἦταν δυνατόν, στὸ ἀκρωτήριο Ντελντάγκο, στὶς ἐκβολὲς τοῦ ποταμοῦ Ροβοῦμα, ποὺ θ' ἀκολουθοῦσε τὸ ρεῦμα του. Αὐτὸς ὁ ἐξερευνητής, λεγόταν Σαμουὴλ Βερνόν.

— Σαμουὴλ Βερνόν!

— Μάλιστα κυρία Οὐέλντον! Δὲν εἶναι ἡ σύμπτωση καταπληκτική;

— Τί ἀπέγινε αὐτὸς ὁ ἐξερευνητής;

— Τὰ ἴχνη του ἔχουν χαθῆ. Δὲν ἔχει ξαναδώσει σημεῖα ζωῆς.

— Τί συμπέρασμα βγάζετε καπετάνιε; ρώτησε ὁ Ντίκ.

— Ὅτι ὁ Σαμουὴλ Βερνόν, δὲν ἔφτασε στὴν Ἀνατολικὴ Ἀφρική. Ὅτι τὸν ἐπιασαν οἱ ἰθαγενεῖς στὴ Δυτική, ἢ ὅτι πέθανε στὸ δρόμο! Γι' αὐτὸ καὶ ὁ σκύλος του ἔμεινε μόνος, δίχως ἀφέντη στὶς ἐκβολὲς τοῦ Κογκοῦ. Φυσικὰ ὅλ' αὐτὰ δὲν εἶναι παρὰ μιὰ ὑπόθεση...

— Κι' ὡστόσο φαίνεται πὼς αὐτὴ πρέπει νὰ εἶναι ἡ ἀλήθεια!

Ἐκείνη τὴ στιγμὴ ὁ Νεγκόρο ἀνέβηκε στὸ κατάστρωμα.

Ὅταν ἔρριξε μιὰ ματιὰ στὰ δυὸ γράμματα ποὺ εἶχε ξεχωρίσει ὁ Δίγκος, ἡ ὄψη του ἄλλαξε. Ἀλλὰ κανένας δὲν ἔτυχε νὰ τὸ προσέξη. Ὅσο γιὰ τὸ σκύλο, ἄρχισε νὰ δείχνη τὸν ἴδιο ἐρεθισμό.

Ὁ Νεγκόρο τοῦ ἔδειξε τὴ γροθιά, κι' ὕστερα ἐξαφανίστηκε στὸ ἐσωτερικὸ τοῦ πλοίου.

— Δὲν εἶναι παράξενο, κύριε, εἶπε ὁ Ντίκ, ν' ἀναγνωρίζη ἕνα σκυλὶ τὰ ἀρχικὰ τοῦ ἀφέντη του;

— Ἡ μαμᾶ μοῦ μίλησε γιὰ ἕνα σκυλὶ ποὺ ἤξερε νὰ λογαριάζη καὶ νὰ γράφη, κι' ἀκόμη νὰ παίζη ντόμινο! εἶπε ὁ Τζάκ. Θυμᾶμαι καὶ τ' ὄνομά του. Λεγόταν Μινοῦτος.

— Πράγματι, εἶπε ἡ κυρία Οὐέλντον, ὁ Μινοῦτος ἦταν διάσημος σὲ ὅλη τὴν Ἀμερική. Μόνον ποὺ δὲν ἦταν σοφὸς ὅπως νομίζει ὁ Τζάκ. Ὁ κύριός του — ἕνας πολὺ ἔξυπνος ταχυδακτυλουργός, εἶχε παρατηρήσει πὼς ὁ σκύλος του εἶχε ἐξαιρετικὰ εὐαίσθητη ἀκοή. Καὶ μ' αὐτὸ τὸν τρόπο κατώρθωνε νὰ τὸν βάζη νὰ κάνη τὰ πιὸ ἐκπληκτικὰ πράγματα.

— Πῶς τὰ κατάφερνε κυρία Οὐέλντον; ρώτησε ὁ Ντὶκ ποὺ αὐτὴ ἡ ἱστορία τὸν ἐνδιέφερε ὅσο καὶ τὸ μικρὸ Τζάκ.

— Νά πῶς! Ὅταν ὁ Μινοῦτος ἦταν νὰ κάνη τὸ νούμερό του μπροστὰ στὸ κοινό, ἔβαζαν σ' ἕνα τραπέζι, μπροστά του, κύβους μὲ γράμματα σὰν αὐτοὺς ποὺ ἔχει ὁ Τζάκ. Ἕνας ἀπὸ τὸ κοινό, πρόφερε μιὰ λέξη. Τὸ σκυλάκι περνοῦσε μπροστὰ ἀπὸ τοὺς κύβους. Ὅταν ἔφτανε στὸ πρῶτο γράμμα τῆς λέξεως, ὁ κύριός του τσάκιζε στὴν τσέπη του μιὰ ὀδοντογλυφίδα. Αὐτὸ μόνον ὁ σκύλος τ' ἄκουγε. Ἦταν τὸ σύνθημα γιὰ νὰ τραβήξη τὸν κύβο, ὅπως κι' ἔκανε. Τὸ ἴδιο γινόταν καὶ γιὰ τὸ δεύτερο γράμμα καὶ γιὰ τὸ τρίτο καὶ γιὰ ὅλα! Μὲ τὸν ἴδιο τρόπο, ἔκανε κι' ὅτι ἄλλο ἔκανε. Φυσικὰ τὸ κοινό, ἔμενε μὲ τὸ στόμα ἀνοιχτό!

— Δηλαδὴ ὁ κύριός του μεταχειριζόταν ἕνα κόλπο!

— Ἀκριβῶς! Χωρὶς τὸν κύριό του, ὁ Μινοῦτος δὲ θὰ μποροῦσε νὰ ξεχωρίση τὸ Ἄλφα ἀπὸ τὸ Βῆτα. Γι' αὐτὸ καὶ ἀπορῶ ποὺ ὁ Δίγκος ξέρει τ' ἀρχικὰ τοῦ ἀφέντη του.

— Ὁ Δίγκος εἶναι λοιπὸν πιὸ ἔξυπνος ἀπὸ τὸν Μινοῦτο! φώναξε ὁ Ντίκ.

— Ὑπάρχουν πολλὰ ἔξυπνα σκυλιά: ἐκεῖνο ποὺ τραβοῦσε τὸ σκοινὶ τῆς καμπάνας τοῦ μοναστηριοῦ γιὰ νὰ τοῦ δώσουνε οἱ καλόγεροι φαΐ, ἐκεῖνο ποὺ γύριζε τὴ σούβλα κάθε δεύτερη μέρα, καὶ δὲν ἤθελε νὰ δουλέψη ὅταν δὲν ἦταν ἡ μέρα του, κι' ἕνα πλῆθος ἄλλα! εἶπε ὁ Ντίκ.

— Ἂν ὁ Δίγκος εἶχε μιλιὰ νὰ μιλήση, εἶπε ἡ κυρία Οὐέλντον, πόσα δὲ θὰ μαθαίναμε! Ποιὸς ἦταν ὁ ἀφέντης του, τί σημαίνουν αὐτὰ τὰ γράμματα, τὰ Σ. Β κι' ἀκόμα γιατὶ δείχνει τὰ δόντια του στὸν Νεγκόρο.

— Καὶ τί δόντια! εἶπε ὁ Ντὶκ δείχνοντας τὰ φοβερὰ σκυλόδοντα τοῦ ζώου...

ΦΑΛΑΙΝΑ!

Αὐτὰ τὰ καινούργια καμώματα τοῦ Δίγκου, μεγάλωναν τὴν ἀνεξήγητη ἀντιπάθεια ποὺ ἔνοιωθε ὁ Ντὶκ Σὰν γιὰ τὸν Νεγκόρο. Τὸ σκυλὶ εἶχε τὴν πεποίθηση ὅτι ὁ μάγειράς τους ἤξερε πιὸ πολλὰ ἀπ' ὅσα ἔλεγε, κι' ὅτι ὁ Σαμουὴλ Βερνὸν δὲν τοῦ ἦταν ἄγνωστος — οὔτε ὁ σκύλος του ὁ Δίγκος. Ὅσο γιὰ τὸ πλήρωμα — εἶχε ξετρελλαθεῖ μὲ τὸ σκυλί. Τόσο οἱ ἁπλοϊκοὶ ναῦτες ὅσο κι' οἱ μαῦροι εἶχαν τὴν πεποίθηση πὼς ὁ Δίγκος ἦταν σκύλος σοφός. Ἤξερα γράμματα, ἐνῶ ἐκεῖνοι δὲν ἤξεραν!

— Ἂν παρουσιαστῆ μιὰ μέρα ὁ Δίγκος καὶ μὲ ρωτήση ἂν ἄλλαξε ὁ ἀγέρας, ἔλεγε ὁ τιμονιέρης Μπόλντον, μὰ τὴν πίστη μου, δὲν θ' ἀπορήσω διόλου!

— Εἶναι ζῶα ποὺ μιλᾶνε! ἔλεγε ἕνας ἄλλος ναύτης. Ἡ κίσσα καὶ ὁ παπαγάλος. Γιατὶ δηλαδὴ δὲν θὰ μιλοῦσε κι' ὁ Δίγκος; Εἶναι λινότερο ἔξυπνος;

— Καὶ μάλιστα πιὸ εὔκολα μπορεῖ νὰ μιλήση ζῶο μὲ ρύγχος παρὰ μὲ ράμφος!

— Μόνο ποὺ αὐτὸ δὲν ἔγινε ποτέ! ἔλεγε ὁ λοστρόμος.

Ὅπως καὶ νᾶναι ὁ Δίγκος ἔγινε ὁ ἥρωας τοῦ πλοίου, κι' ὁ πλοίαρχος Χὼλ ἐπανέλαβε πολλὲς φορὲς τὸ πείραμα, πάντα μὲ τὴν ἴδια ἐπιτυχία: ὁ σκύλος ἤξερε νὰ ξεχωρίζη ἐκεῖνα τὰ δυὸ γράμματα: Σ. Β.

Ὁ ξάδελφος Βενέδικτος μάλιστα ὑποστηρίζοντας πὼς ὁ Δίγκος ἀνῆκε σὲ μιὰ ἄγνωστη κατηγορία σκυλιῶν, ποὺ τὴν ἀνακάλυψε καὶ τὴν ὀνόμασε ὁ ἴδιος. Δηλαδὴ «Κύων ὁ ἀλφαβητικός».

Ὁ μόνος ποὺ δὲν ἔνοιωθε τὸν παραμικρὸ ἐνθουσιασμὸ γιὰ ὅλ' αὐτά, ἦταν ὁ Νεγκόρο ποὺ ὁ Δίγκος τοῦ ἔδειχνε τὴν ἴδια ἀντιπάθεια πάντα.

Κι' ὅπως οἱ ναῦτες καὶ οἱ νέγροι ὑπεραγαποῦσαν τὸ σκυλί, ἄρχισαν ν' ἀντιπαθοῦν τὸν μάγερα.

Γιατὶ ἤξεραν πὼς ἕνα τόσο ἔξυπνο καὶ φίνο ζῶο δὲν θάνοιωθε τέτοιο μῖσος γιὰ κάποιον χωρὶς λόγο. Ποιὸς ξέρει τί μάντευε μὲ τὸ ἔνστικτό του τὸ σκυλί.

Κατὰ τὰ μέσα τοῦ Φεβρουαρίου, δυνάμωσε κάπως ὁ ἄνεμος καὶ τὸ πλοῖο ἀρμένιζε μὲ ὅλα του τὰ πανιὰ ἀνοιγμένα.

Βρισκόνταν τώρα σ' ἐκεῖνο τὸ μέρος τοῦ ὠκεανοῦ ὅπου συνήθως δὲν περνᾶνε πλοῖα.

Οἱ ἀργόσχολοι ὅμως ἐπιβάτες, δὲν κουράζονταν ν' ἀγναντεύουν τὸν ὁρίζοντα, ἔστω κι' ἂν δὲν ἔβλεπαν παρὰ τὴ γραμμὴ ὅπου ἡ θάλασσα ἀγγίζει τὸν οὐρανό.

Τὰ μόνα πουλιὰ ποὺ ἀκολουθοῦσαν τὸ καράβι, ἦταν οἱ θαλασσοδρόμοι, οἱ πιγκουῖνοι (ποὺ στὸ κολύμπι μποροῦν νὰ συναγωνιστοῦν τὰ πιὸ γρήγορα ψάρια, γι' αὐτὸ χτυποῦν τὸ νερὸ μὲ τὰ κοντὰ μπροστινά τους πόδια) καθὼς καὶ γιγάντιοι ἄλμπατροι, ποὺ ἅρπαζαν τὰ ψάρια καὶ τοὺς γλάρους.

Ἕνα πρωΐ, ἡ κυρία Οὐέλντον φώναξε τὸν Ντίκ.

— Γιὰ κοίταξε! τοῦ εἶπε. Τὸ νερὸ τῆς θάλασσας εἶναι σήμερα κοκκινωπό, σὰν βαμμένο μὲ αἷμα! Τί συμβαίνει Ντίκ; Πῶς ἔγινε αὐτό;

— Αὐτὸ συμβαίνει μόνο στὰ νερὰ τοῦ Εἰρηνικοῦ! εἶπε ὁ Ντίκ. Αὐτὸ τὸ χρῶμα ὀφείλεται στὴν παρουσία ἀπὸ ἑκατομμύρια ἑκατομμυρίων μικρῶν ζώων, ποὺ δὲν φαίνονται μὲ τὸ μάτι. Οἱ φάλαινες τρελλαίνονται γι' αὐτά.

— Τί λὲς Βενέδικτε, εἶπε ἡ κυρία Οὐέλντον. Δὲν σ' ἐνδιαφέρουν αὐτὰ τὰ ζωάκια;

— Δὲν εἶμαι φάλαινασ εἶπε ὁ ξάδερφος.

— Εἶσαι ὅμως ἐντομολόγος.

— Εἶμαι κυρίως «ἑξαποδιολόγος»!

— Πῶς εἶπες;

— Εἶπα, ἑξαποδιολόγος!

— Τί σημαίνει πάλι αὐτό;

— Ὅτι ἐνδιαφέρομαι γιὰ τὰ ἔντομα ποὺ ἔχουν ἔξη πόδια...

— Πῶς εἶναι δυνατόν, εἶπε ὁ μικρὸς Τζὰκ ἕνα τόσο μεγάλο ζῶο νὰ χορταίνη μὲ τόσο μικρὰ ζωαράκια ποὺ δὲν φαίνονται;

— Ἐσὺ Τζὰκ πῶς χορταίνεις μὲ τὴν σοῦπα σου ποὺ εἶναι φτιασμένη μὲ ρυζάλευρο ἢ σιμιγδάλι; Αὐτὸ ποὺ βλέπεις, εἶναι ἡ... σοῦπα τῆς φάλαινας. Ὅταν πέση καμμιὰ φάλαινα σὲ τέτοια κοκκινωπὰ νερά, ρίχνεται μὲ τὰ μοῦτρα στὸ φαΐ, καὶ δὲν προσέχει. Γι' αὐτὸ εἶναι εὔκολο νὰ τὴν πλησιάσης καὶ νὰ τὴν χτυπήσης μὲ τὸ καμάκι!

Τὴν ἴδια στιγμή, ἀκούστηκε ἡ φωνὴ τοῦ πλωρίτη:

— Φάλαινα ἐν ὄψει! Δεξιά μας!

Ὁ καπετάνιος ἔτρεξε μὲ τὸ κανοκυάλι του.

— Πραγματικά! Μιὰ φάλαινα! εἶπε ἀφοῦ κοίταξε.

Ὅλο τὸ πλήρωμα εἶχε μαζευτῆ στὴν πλώρη.

Καθὼς τὸ πλοῖο οὐριοδρομοῦσε, δὲν ἄργησαν νὰ πλησιάσουν.

Καὶ διέκριναν καλὰ μιὰ μεγάλη φάλαινα ποὺ ἔβοσκε, ἐνῶ τὸ νερὸ τιναζόταν ἀπὸ τὸ κεφάλι της σὰν συντριβάνι.

— Τί ὄμορφη ποὺ εἶναι! Φώναξε ὁ Τζάκ. Θὰ τὴν ψαρέψουμε καπετάνιε;

— Χμ... Ἔτσι λέω! εἶπε ὁ πλοίαρχος. Τὰ βαρέλια μας εἶναι μισαδειανά, καὶ ἡ ἀφεντιά της ἀπ' ἐδῶ, φαίνεται παχειὰ καὶ καλοθρεμμένη!

— Εἶναι ἐπικίνδυνη φάλαινα, εἶπε ὁ Ντίκ. Βλέπεις Τζὰκ τὸ κεφάλι της; Εἶναι τεράστιο καὶ σὰν κομμένο μπροστά. Εἶναι φυσητῆρας!

— Καὶ γιατὶ εἶναι ἐπικίνδυνη;

— Γιατὶ ἔχει τεράστια δύναμη, κι' εἶναι μᾶλλον ἄγρια. Αὐτοῦ τοῦ εἴδους τὶς φάλαινες, τὶς λένε «πολεμικὰ κήτη».

— Εἶναι ὅμως τόσο βυθισμένη στὸ φαΐ, ποὺ θὰ βρεθῆ στὰ βαρέλια μας πρὶν προφτάση νὰ πάρη χαμπάρι τί τῆς συμβαίνει... εἶπε ὁ λοστρόμος.

Τὸ πλήρωμα εἶχε ἐνθουσιαστῆ μὲ τὴν ἰδέα πὼς δὲν θὰ ἔπιαναν στὸ Βαλπαραΐζο μὲ τὰ βαρέλια ἀδειανά, νὰ γίνουν ὁ περίγελως τῶν ἄλλων φαλαινοθηρῶν...

Ὁ καπετάνιος ὅμως δὲν εἶχε ἀποφασίσει ἀκόμη...

Δὲν εἶχε στὸ πλοῖο καθαριστές, οἱ ἄντρες τοῦ πληρώματος ἦταν λίγοι.

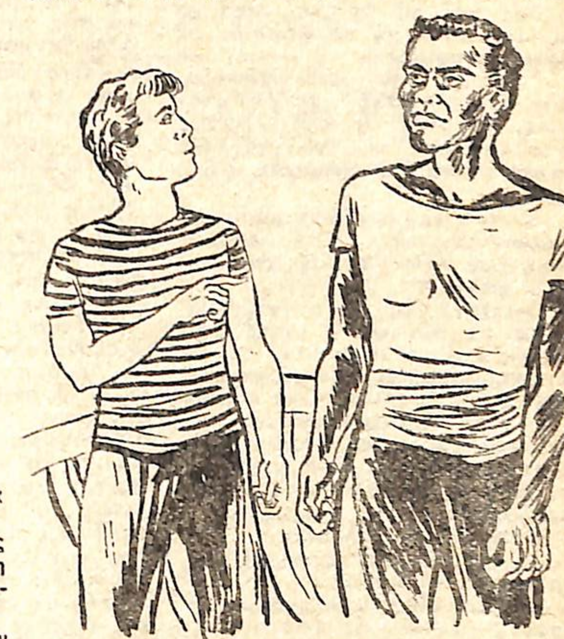
— Πῶς θάθελα μαμᾶ νὰ τὴν ψαρέψουμε γιὰ νὰ δῶ πῶς εἶναι ἀπὸ κοντά! φώναξε ὁ Τζάκ.

— Ἄ! Θέλεις νὰ τὴν δῆς ἀπὸ κοντά, ἀγόρι μου; εἶπε ὁ πλοίαρχος σὰ νάπαιρνε ξαφνικὰ μιὰν ἀπόφαση. Μὰ τότε πρέπει νὰ τὴν πιάσουμε!

— Ναί! Βέβαια! Μπράβο, καπετάνιο! φώναξε μὲ μιὰ φωνὴ τὸ πλήρωμα.

— Δὲ θᾶναι ἡ πρώτη φορὰ ποὺ θὰ κάνω τὸν καμακιστὴ παιδιά! εἶπε ὁ καπετάνιος. Καὶ θέλω νὰ δῆτε τὸν καπετάνιο σας γιὰ μιὰ φορὰ ἀκόμη νὰ ρίχνη τὸ καμάκι...

Γιατὶ «καμακιστὴς» εἶναι ἕνας εἰδικὸς φαλαινοκυνηγός, ποὺ ρίχνει τὸ καμάκι ποὺ

— Ναί, μείνετε ἥσυχος κύριε Ντίκ.

γαντζώνεται στὴ φάλαινα. Καμακιστὴ ἔπαιρναν συνήθως στὴ Νέα Ζηλανδία. Μὰ ὁ πλοίαρχος ποὺ ἤξερε τὴν τέχνη θὰ τόρριχνε αὐτὴ τὴ φορὰ ὁ ἴδιος.

— Ναί! Ναί! Μπράβο! Νὰ μᾶς ζήσης καπετάνιε! φώναξε ἀκόμη πιὸ δυνατὰ τὸ τσοῦρμο.

— Μὰ δὲν εἶναι κίνδυνος πλοίαρχε; ρώτησε ἡ κυρία Οὐέλντον.

— Κανένας! εἶπε ὁ καπετάνιος. Ἕνα σωρὸ φορὲς ψάρεψα φάλαινες μὲ μιὰ μονάχα βάρκα. Καὶ πάντα τὶς ἔκανα καλά. Θὰ δῆτε!

— Ἂν εἶναι ἔτσι, καλά.

Ὁ καπετάνιος γύρισε τότε στὸν Ντὶκ Σάντ.

— Ντίκ, τοῦ εἶπε, ἐγὼ θὰ πλησιάσω τὴ φάλαινα μὲ τὴ βάρκα, καὶ θὰ πάρω φυσικὰ μαζί μου ὅλους τοὺς ναῦτες. Ἐσὺ ὅμως θέλω νὰ μείνης στὸ καράβι. Δὲν μπορῶ ν' ἀφήσω τὴν κυρία Οὐέλντον μόνον μὲ τοὺς μαύρους.

— Φυσικὰ καπετάνιε. Θὰ μείνω.

Ὁ Ντὶκ δὲν ἦταν βέβαια καὶ πολὺ εὐχαριστημένος. Θὰ προτιμοῦσε νὰ πήγαινε κι' αὐτὸς στὸ ψάρεμα. Ἀλλὰ ἤξερε ὅτι τὰ μπράτσα του δὲν ἦταν τόσο γερὰ στὸ κουπὶ ὅσο τῶν ἄλλων ναυτῶν ποὺ ἦταν ἄντρες, κι' ἀκόμη, μόνον αὐτὸς μποροῦσε ν' ἀντικαταστήση τὸν καπετάνιο στὸ καράβι γιατὶ ἦταν δόκιμος κι' εἶχε γνώσεις ποὺ οἱ ἄλλοι δὲν τὶς εἶχαν.

Ἡ θάλασσα εὐτυχῶς ἦταν λάδι, γιατὶ ὁ ἀέρας ἔπεφτε.

Ὁ καπετάνιος ἔδωσε τὶς ἀναγκαῖες προσταγές, κι' οἱ ναῦτες ἔρριξαν τὴ βάρκα στὴ θάλασσα.

Ὁ λοστρόμος ἔρριξε μέσα δυὸ καμάκια, καὶ δυὸ μακριὰ κοντάρια, καθὼς καὶ μερικὲς κουλοῦρες εἰδικὸ σκοινί.

Ὁ καπετάνιος ἔβαλε καὶ κατέβασαν τὰ πανιά, ἔτσι ὥστε ὁ «Προσκυνητὴς» νὰ στέκεται ἀσάλευτος, κι' ὕστερα μὲ τοὺς πέντε ναῦτες κατέβηκε στὴ βάρκα.

(Ἡ συνέχεια στὸ ἄλλο φύλλο)

ΓΙΑ ΤΗ ΜΙΚΡΗ ΝΟΙΚΟΚΥΡΑ

ΤΙ ΜΠΟΡΕΙΤΕ ΝΑ ΦΤΙΑΣΕΤΕ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΩΝΤΑΣ ΡΟΚΑΝΙΔΙΑ

Δὲν ἔχετε παρὰ νὰ πᾶτε στὸ μαραγκό, καὶ νὰ διαλέξετε μερικὰ καλὰ ροκανίδια στὸ μέγεθος ποὺ τὰ θέλετε, καὶ νὰ τὰ ἰσιάσετε μὲ τὸ ψαλλίδι σὲ ἴσιες λουρίδες.

Ὕστερα τὴν κάθε λουρίδα, τὴν χρωματίζετε μαύρη, κόκκινη, κίτρινη, ἢ τὴν ἀφήνετε στὸ φυσικό, της χρῶμα. (Μὲ νερομπογιά, λαδομπογιά, ἢ ὅτι χρῶμα).

Κατόπιν, κολλᾶτε μὲ ἁπλῆ ψαρόκολλα τὴν κάθε λουρίδα πάνω σὲ ἴδια λουρίδα ἀπὸ λεπτὸ χαρτί.

Ἀφῆστε τις νὰ στεγνώσουν μέσα σὲ πρέσσα ἢ κάτω ἀπὸ βάρος καὶ νὰ ἰσιώσουν. Κι' ὕστερα, μπορεῖτε εἴτε πλέκοντας αὐτὲς τὶς λουρίδες εἴτε κόβοντάς τις σὲ τετραγωνάκια, νὰ τὶς κολλήσετε σὲ ὁποιοδήποτε ἀντικείμενο ἀπὸ ξύλο ἢ χαρτόνι, καὶ νὰ φτιάσετε ὡραιότατα πράγματα.

Στὴν εἰκόνα, βλέπετε :

1. Τὸ ροκανίδι ὅπως τὸ πήρατε ἀπὸ τὸ μαραγκό.
2. Πῶς εἶναι κολλημένο στὸ χαρτί.
3. Πῶς κολλάει στὸ ξῦλο (Ε, τὸ ροκανίδι, Ρ τὸ ξῦλο).
4. Χρωματιστὰ τετραγωνάκια : Μ μαῦρο, Κο κόκκινο, Κι κίτρινο, Φ. φυσικό.
5. Ἕνα χαριτωμένο πανεράκι. Τὸ κάτω μέρος εἶναι ἕνα στρογγυλὸ κουτὶ ξύλινο ἢ ἀπὸ χοντρὸ χαρτόνι. Τὸ πιάσιμο εἶναι ξύλινο.
6. Ἕνα κουτὶ γιὰ τὸ ἐργόχειρό σας ἂν καὶ μεγάλο, ἢ γιὰ ὅτι δήποτε ἄλλο.
7. Ἕνα δισκάκι ποὺ μπορεῖτε νὰ φτιάσετε μόνες σας ἀπὸ κόντρα πλακέ.

Γιὰ τὶς ἄκρες χρησιμοποιεῖστε κλαρὶ λυγαριᾶς κομμένο στὰ δύο, ἢ καλάμι. Τὸ καρφώνετε πάνω στὸ ἀντικείμενο μὲ πολὺ μικρὰ καρφάκια.

Μὲ λίγο γοῦστο καὶ λίγη φαντασία μπορεῖτε νὰ στολίσετε περίφημα ὅποιο δήποτε πρᾶγμα θέλετε.

ΠΩΣ ΚΑΘΑΡΙΖΟΥΝ ΟΙ ΛΕΚΕΔΕΣ ΣΤΑ ΥΦΑΣΜΑΤΑ.

Πολλὲς μικρές μας φίλες μοῦ γράφουν καὶ μὲ ρωτᾶνε πῶς φεύγουν οἱ διάφοροι λεκέδες ἀπὸ τὰ ὑφάσματα.

Ἔχω γράψει κατὰ καιροὺς πότε γιὰ τὸ ἕνα καὶ πότε γιὰ τὸ ἄλλο.

Ἐπειδὴ ὅμως τὸ ζήτημα τῶν λεκέδων εἶναι σπουδαῖο καὶ βασανίζει πολὺ τὶς νοικοκυρές, (μικροὶ καὶ μεγάλοι, βλέπετε δὲν προσέχουν· ἀφήνουν καὶ στάζει πάνω στὰ ροῦχα τους πότε ὁ καφές, πότε χυμὸς τῶν φρούτων, πότε τοῦτο, πότε τὸ ἄλλο. Κι' ἔπειτα ἡ καϋμένη ἡ νοικοκυρά, παιδεύεται γιὰ νὰ τὸν βγάλη. Γιατὶ δὲν μπορεῖ νὰ στέλνη στὸ καθαριστήριο ἕνα ροῦχο κάθε φορὰ ποὺ ἔσταξε πάνω κάτι, ἢ ποὺ λερώθηκε κατὰ ἕναν ὁποιοδήποτε τρόπο.) κι' ἐπειδὴ ὅλες θέλουν νὰ ξέρουν τὸν πιὸ σωστὸ τρόπο ποὺ καθαρίζει ὁ λεκὲς πάνω στὸ κάθε ὕφασμα, πῆρα τὴν ἀπόφαση νὰ σᾶς τὰ γράψω ἀλφαβητικά.

Ἔτσι θὰ μπορέσετε νὰ τρέχετε στὸ «Σπίτι τοῦ παιδιοῦ» ν' ἀνοίγετε τὴ σελίδα τῆς «Μικρῆς νοικοκυρᾶς» καὶ νὰ βρίσκετε ἀμέσως τί πρέπει νὰ κάνετε ὅταν ὁ μικρός σας ἀδελφὸς ἢ καὶ σεῖς ἡ ἴδια κάνατε στὸ ροῦχο σας ἕναν λεκέ.

Διαβᾶστε λοιπὸν προσεχτικά... καὶ καλὴ ἐπιτυχία!

Λεκέδες ἀπό:

Α ἷ μ α : Φεύγουν εὔκολα μὲ διοξυγονοῦχο ὕδωρ (ὀξυζενέ). Κι' ἀκόμη : Βουτῆξτε τὸ λεκὲ σὲ παραφίνη, γιὰ πέντε λεπτὰ νὰ ποτιστῆ καλά. Κατόπιν, ἂν τὸ ὕφασμα εἶναι βαμβακερό, πλῦντε το σὲ καφτὸ νερὸ τρίβοντάς το μὲ μιὰ πάστα ἀπὸ κόλλα τοῦ σιδερώματος (νισεστὲ) καὶ νερό. Ἂν εἶναι μάλλινο, ἁπλῶστε ὕστερα ἀπὸ τὸ βούτηγμα στὴν παραφίνη τὴν πάστα μὲ τὴν κόλλα καὶ τὸ νερό, ἀφῆστε το ὅλη νύχτα καὶ τὸ πρωΐ βουρτσῆστε το δυνατά, νὰ φύγη ἡ στεγνωμένη πάστα. Ἂν ὑπάρχουν ἀκόμη ἴχνη αἵματος, ξαναβάλλετε πάστα ὡς νὰ φύγουν ἐντελῶς.

Ἂν τὸ αἷμα εἶναι πρόσφατο καὶ τὸ ὕφασμα πλένεται, ὁ λεκὲς φεύγει καμμιὰ φορὰ πολὺ εὔκολα μ' ἕνα ἁπλὸ πλύσιμο μὲ χλιαρὸ νερὸ καὶ σαπούνι.

Ἀ σ β έ σ τ η ς : Οἱ λεκέδες ποὺ κάνει ὁ ἀσβέστης φεύγουν: α) Ἀπὸ τὰ λευκὰ ὑφάσματα: μὲ πλύσιμο μὲ καθαρὸ νερὸ καὶ σαποῦνι.

α) Ἀπὸ τὰ χρωματιστὰ βαμβακερὰ ὑφάσματα : μὲ μερικὲς σταγόνες κιτρικοῦ ὀξέος πάνω στὸ λεκέ. Πλύσιμο μὲ χλιαρὸ νερό.

γ) Ἀπὸ τὰ χρωματιστὰ μεταξωτά : μὲ κιτρικὸ πάλι ὅπως τὸ 6.

Β ε ν ζ ί ν η : Οἱ λεκέδες ποὺ ἀφήνει καμμιὰ φορὰ ἡ βενζίνη, φεύγουν ἂν ρίξετε πάνω στὸ ὕφασμα λίγο τάλκ, ἢ λίγο πηλό. Αὐτὰ ἀπορροφοῦν τὴν βενζίνη. Τρῖψτε δυνατὰ τὸ λεκὲ μὲ τὸ τὰλκ ἢ τὸν πηλό, ἀρχίζοντας ἀπὸ τὴ μέση καὶ πηγαίνοντας στὴν ἄκρη.. Ὅταν ὁ λεκὲς ἐξαφανιστῆ, τινᾶξτε καλὰ τὸ ροῦχο καὶ βουρτσῖστε το.

Β ε ρ ν ί κ ι α : Ἀπὸ τὰ λευκὰ βαμβακερά : τρίψιμο μὲ νέφτι, κι' ὕστερα πλύσιμο μὲ ζεστὸ νερό.

β) Ἀπὸ τὰ χρωματιστὰ βαμβακερά. Τὸ ἴδιο.

γ) Ἀπὸ τὰ μεταξωτὰ γενικά : μὲ βενζίνα ἢ λίγο αἰθέρα μὲ νερό.

Κοιτᾶξτε τί γράφω καὶ γιὰ τὴ μπογιά.

Β ο υ λ ο κ έ ρ ι : Ὅτι καὶ γιὰ τὰ βερνίκια.

Ἱ δ ρ ώ ς : Στὰ ἄσπρα ὑφάσματα : Πλύσιμο μὲ ζεματιστὸ νερό. Στέγνωμα μὲ τὸ σίδερο. Ὕστερα τρίψιμο μὲ χυμὸ λεμονιοῦ, καὶ δεύτερο πλύσιμο. Στέγνωμα πάλι μὲ τὸ σίδερο.

Στὰ ἄλλα ὑφάσματα. Πλύσιμο μὲ χλιαρὸ νερό, κι' ὕστερα τρίψιμο μὲ μεθυαλκοόλη (καθαρὸ ξυλόπνευμα).

Ἄ λ λ ο ι τ ρ ό π ο ι : Πλένετε τὸ ροῦχο μὲ ἀμμωνία (1 μέρος ἀμμωνία, 3 νερό). Διὰ τέτοια συνεχῆ πλυσίματα ἀ... κοῦν. Αὐτὸς ὁ τρόπος εἶναι γιὰ ὅλα τὰ ὑφάσματα καὶ γιὰ ὅλα τὰ χρώματα.

Ὑφάσματα μὲ δυνατὸ κόκκινο χρῶμα ποὺ ἔχουν λερωθῆ ἀπὸ ἱδρῶτα, καθαρίζουν ἀμέσως ἂν τὰ τρίψετε μὲ μιὰ διάλυση ἅλατος ψευδαργύρου καὶ νερό.

Ἰ ώ δ ι ο : Π ρ ῶ τ ο ς τ ρ ό π ο ς : Ἁπλῶστε τὸ ὕφασμα πάνω σὲ μιὰ πολλὲς φορὲς διπλωμένη παλιὰ πετσέτα ἢ πανί. Μ' ἕνα σφουγγαράκι τρῖψτε τὸ λεκὲ μὲ διάλυση ἀμμωνίας ὡς νὰ φύγη. (1 ἀμμωνία, 2 νερό).

Δ ε ύ τ ε ρ ο ς τ ρ ό π ο ς : Ἂν εἶναι ὕφασμα ποὺ βράζει, βρᾶστε το 5 - 10 λεπτὰ σὲ νερό.

Ἄ λ λ ο ς τ ρ ό π ο ς : Μουσκέψτε τὸ ὕφασμα 3 - 4 ὧρες σὲ κρύο νερὸ ἂν μουσκεύη. Κατόπιν τρῖψτε τὸ λεκὲ μὲ ἀμμωνία καὶ νερὸ (1 μὲ 3).

Κ α κ ά ο ἢ σ ο κ ο λ ά τ α : Ραντῖστε τὸ λεκὲ μὲ βόρακα. Ὕστερα τρῖψτε τον σὲ κρύο νερό. Ξεπλύνετέ το, καὶ σιδερῶστε το ὅπως συνήθως.

Κ α φ έ ς : Ἂν εἶναι νωπὸς (μόλις χύθηκε ὁ καφές), πλῦντε ἀμέσως τὸ ὕφασμα ἢ τὸ τραπεζομάντηλο μὲ ζεστὸ νερὸ καὶ σαποῦνι, ξεπλῦντε το, κι' ἁπλῶστε το στὸν ἥλιο.

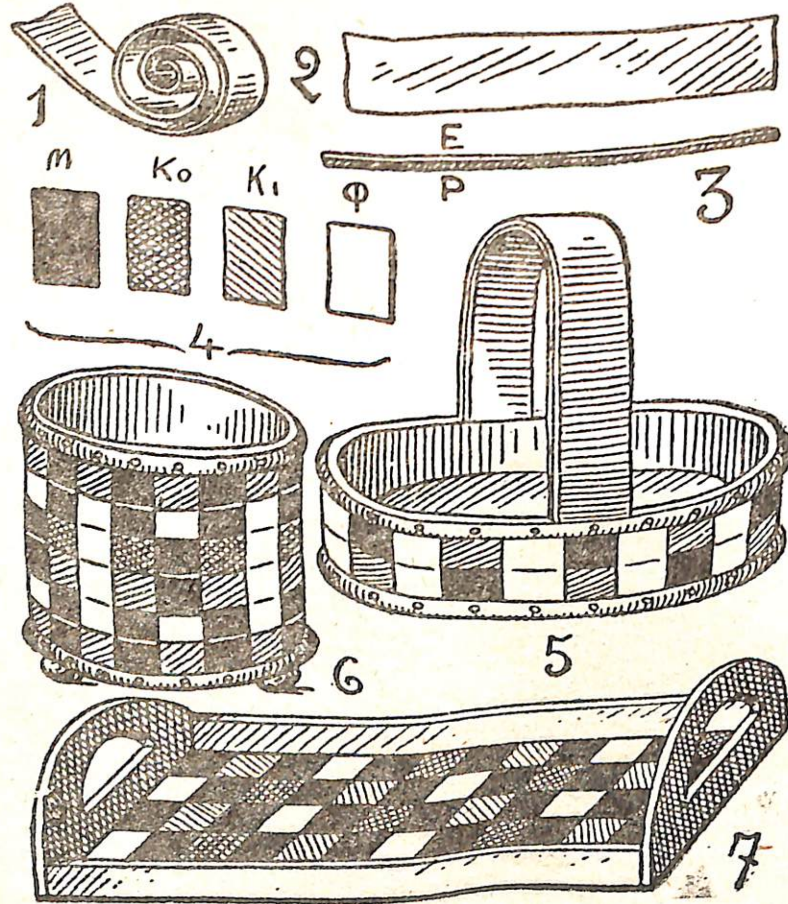
Ἐὰν τὸ ὕφασμα ἔχει λεπτὰ κι' εὐαίσθητα χρώματα, θὰ πάρετε ἕναν κρόκο αὐγοῦ, θὰ τὸν λυώσετε σὲ ἐλάχιστο χλιαρὸ νερὸ καὶ θὰ ρίξετε λίγες σταγόνες οἰνόπνευμα. Μεταχειρισθῆτε το σὰν σαπουνάδα, καὶ πλῦντε τὸ ὕφασμα καλὰ μ' αὐτό. Ξεπλῦντε το μὲ χλιαρὸ νερὸ (χωρὶς σαποῦνι). Ἂν ὁ λεκὲς ἐπιμένει, τρῖψτε τον μὲ μιὰ μαλακιὰ βοῦρτσα μὲ διάλυση ἀμμωνίας (1 μὲ 3).

Αὐτὸ τὸν τρόπο μπορεῖτε νὰ μεταχειρισθῆτε καὶ στὰ λεπτὰ χρωματιστὰ ὑφάσματα ποὺ λερώθηκαν μὲ κακάο ἢ σοκολάτα, ἀντὶ γιὰ βόρακα.

Κ ε ρ ί : Πρῶτα τρίβετε καλὰ τὸ ὕφασμα μὲ τὸ χέρι, καὶ τὸ κερὶ φεύγει. Ὕστερα ρίχνετε λίγες σταγόνες καθαρὸ οἰνόπνευμα στὸ λεκέ, καὶ τὸν τρίβετε δυνατὰ μὲ τὴν παλάμη τοῦ χεριοῦ. Ἢ βάζετε τὸ ὕφασμα ἀνάμεσα σὲ δυὸ φύλλα στυπόχαρτο, καὶ σιδερώνετε μὲ πολὺ ζεστὸ σίδερο. Θὰ δῆτε πὼς ὁ λεκὲς θ' ἀπορροφηθῆ ἀπὸ τὸ στυπόχαρτο καὶ θὰ φύγη.

Στὸ ἑπόμενο θὰ συνεχίσω.

Ἡ θειὰ ΜΑΡΙΑΝΑ

Τὰ παιδιὰ γράφουν

ΖΕΣΤΕΣ...

Μετὰ τὸ ξαφνικὸ καὶ γοργόφτερο πέταγμα τῆς νυφούλας ἄνοιξης ἦρθαν οἱ ζέστες τοῦ καυτεροῦ καλοκαιριοῦ. Ὁ ἥλιος μεμιᾶς ἔγινε ἕνα πύρινο καμίνι ποὺ ἐκτοξεύει τὶς φλόγες του πάνω στὴ διψασμένη γῆ. Οἱ παιγνιδιάρικες πνοὲς τοῦ μυρωμένου ἀέρα ἔγιναν τώρα φλογισμένα χνῶτα κάποιας ζεστῆς αὔρας. Οἱ ὁρμητικοὶ χείμαροι καὶ τὰ μικρὰ κελαρυστὰ ρυάκια στέρεψαν... Τὰ πεζοδρόμια ἄναψαν. Καὶ οἱ ἄνθρωποι ποὺ ἀναγκασμένοι σέρνουν τὰ βήματά τους πάνω στὶς καυτερές τους πλάκες γεμᾶτοι πόνο καὶ καϋμὸ ἀναστενάζουν: «Μπεζέρησα νὰ περπατῶ στοῦ κάμπου τὰ λιοβόρια». Τὰ βλέπουν αὐτὰ οἱ ἀχτίδες καὶ γελοῦν σπαρταριστὰ σὰ νὰ τοὺς περιπαίζουν. Τώρα πιὸ ἐπιδεικτικὲς καὶ μανιασμένες ἀπὸ πρίν, κακὲς καὶ ἀχόρταγες κι' ἀλύπητες μᾶς ζαλίζουν μὲ τὴν τρομερὴ καΐλα τους σὰ νὰ μᾶς λένε: «Φύγετε ἀπὸ τὴν πόλη. Πᾶτε νὰ ξανασάνετε λιγάκι στὶς ἐξοχές, στὰ δάση, στὰ βουνά...».

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΜΠΑΛΑΝΟΣ

Η ΑΝΕΜΩΝΗ

Μέσα στὴν πάχνη τοῦ χειμῶνα
ποὺ ἡ φύση ἔχει νεκρωθῆ
μιὰ μυρωμένη ἀνεμώνα
στὸ βουναλάκι μόνη ἀνθεῖ.

Λευκὸ τὸ χιόνι ὁλόγυρά της
—ὁλόχαρη θεϊκὴ ἀγκαλιὰ —
τὰ ροδαλένια πέταλά της
παγώνει μὲ ψυχρὰ φιλιά.

Μὲ μύρια χρώματα πλουτίζει
τὴν ὠμορφιά της κάθ' αὐγὴ
Κι' ὁ ἥλιος, σὰν τὴν ἀντικρύζει
χρυσῆ τῆς κάνει τὴ μορφή.

ΚΩΝ)ΝΟΣ ΓΕΩΡΓΑΝΟΣ
Μαθητὴς Δ΄ τάξεως Γυμνασίου
Γιαννιτσῶν Πέλλης

ΠΟΘΟΣ

Ὅταν ὁ νοῦς μου πετᾶ σὰ χελιδόνι,
ποὺ ἡ φωλιά του βρίσκεται στῆς λήθης τὸ νησί,
ὅταν ἡ νύχτα τὰ πλατειὰ μαῦρα φτερὰ ἁπλώνει,
καὶ τὸ φεγγάρι ὁλόγυρα ὄψη δίνει χρυσῆ,
τότε ποθῶ ἕνα ἔρημο μαγευτικὸ ἀκρογιάλι,
ὅπου τὸ κῦμα ἥσυχο τοὺς βράχους νὰ φιλῆ,
καὶ τὴν ψυχή μου νὰ μιλῆ μὲ μιὰ ψυχούλα ἄλλη,
μέσα στὴν ὄμορφη βραδυὰ τὴν τόσο σιωπηλή.

ΜΕΝΕΛΑΟΣ ΝΙΚΕΛΛΗΣ

ΣΟΝΕΤΤΟ

Ὅταν οἱ σκέψεις σου πετοῦν σὲ χρόνια περασμένα
σὰ χρυσοφτέρουγα πουλιὰ στῆς Νοσταλγίας τὴ χώρα,
καὶ χάνονται καὶ σβύνονται σὲ δειλινὰ θλιμμένα,
σὲ μιὰν ἀκρούλα τῆς ζωῆς σὲ μιὰ παληά της μπόρα.

Ὅταν περνοῦν οἱ θύμησες ἀχνές, μισοσβυσμένες,
γλυκοχαϊδεύουν ὄνειρα γλυκὰ κι' ἀγαπημένα
ὅταν στὸ νοῦ σ' ἀφήνουνε ἐντύπωσες κλαμμένες
γιὰ κάτι μέσα στῆς ζωῆς πώχασες τὴν ἀρένα

Ὅταν θυμᾶσαι τὰ πουλιὰ κι' ἀναστενάζεις μόνος
κι' ὅταν ξεχύνεται πικρός, φαρμακερὸς ὁ πόνος
γιὰ μιὰ ζωοῦλα πώχασες σὲ μιὰ τῆς γῆς μας ἄκρη,

τότε σὰ γέροντας φτωχὸς λυγίζεις τὸ κεφάλι,
κι' ἀνασηκώνεις θλιβερὰ τὸ χέρι σου καὶ πάλι,
γιὰ νὰ σφογγίσης τῶν ματιῶν κάποιο ποὔσταξε δάκρυ...

ΤΩΝΗΣ ΓΙΟΥΛΗΣ

ΣΤΟ ΧΩΡΙΟ

Ὡραῖα ποὖναι στὸ χωριὸ
ζωὴ ὀνειρεμένη
σ' ὅποια του ἄκρη κι' ἂν βρεθῆς
θὰ εἶν' εὐτυχισμένη.

Πρωῒ - πρωῒ θὰ σὲ ξυπνοῦν
γλυκόλογα ἀηδόνια
καὶ θὰ σοῦ λὲν γλυκοσκοποὺς
στ' ὁλανθισμένα κλώνια.

Θὰ σὲ μεθάη τ' ἄρωμα
ποὺ χύνουν τὰ λουλούδια
ἀκόμη καὶ τῆς ἐξοχῆς
τὰ ξέγνοιαστα τραγούδια.

Τῆς πεταλούδας τ' ὄμορφο
θὰ σὲ θαμπώνη χρῶμα
μὲ τὰ ὁλόχρυσα φτερὰ
καὶ πουπουλένιο σῶμα.

Ἀκόμη καὶ μιὰ μέλισσα
πιὸ πέρα θὰ βουΐζη
καὶ μιᾶς βρυσούλας τὸ νερὸ
σιγὰ θὰ κελαρίζη

Θ' ἀκούγεται τὸ θρόϊσμα
στὰ φύλλα ἀπ' τὸν ἀγέρα
καὶ ἀπὸ μακρυὰ μελωδικὰ
ἑνὸς βοσκοῦ φλογέρα.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΑΝΤΟΥΡΗΣ
Γυμνάσιο Ἀμαλιάδος Ἠλείας

ΜΗΤΕΡΑ

Ἔχω μιὰ ἀγάπη ἀκριβή,
στὸ κόσμο αὐτὸ τὸν πλᾶνο,
ποὺ ἄλλη ἴσως δὲν θὰ βρῶ
ἕως ὅτου ἀποθάνω.

Ἔχει ἕνα πρόσωπο γλυκὸ
μὰ λίγο πονεμένο
ἔχει χαμόγελο ἁπαλὸ
στὰ χείλη ἁπλωμένο.

Δυὸ πινελιὲς λευκές, λευκές,
ἔχει εἰς τὰ μαλλιά της,
δυὸ ρυτιδοῦλες ἁπαλὲς
στὰ δύο μάγουλά της.

Ἡ ἀγαπούλα μου αὐτή,
εἶναι πολὺ μεγάλη.
Μὲ κάνουν πάντα εὐτυχῆ
τὰ ψυχικά της κάλη.

Τρεῖς συλλαβὲς χρειάζονται
νὰ κάνουν τὸ ὄνομά της,
τ' ὄνομα αὐτὸ τὸ ζηλευτό,
τὸ ποθητὸ τ' ὀνειρευτό.

Εἶναι λεξούλα τόση δά!
Νά! τόση δὰ μικρούλα,
τὸ ὄνομα αὐτὸ τὸ μαγικὸ
τ' ὄνομα μητερούλα.

ΜΥΡΣΙΝΗ

ΠΕΤΑΞΕΣ ΜΑΚΡΥΑ!!!...

Μιὰ μέρα μαύρη σὰν κι' αὐτὴ
σὰν τὴν πικρὴ τὴ σημερνὴ
ἦρθε πατέρα ὁ Χάροντας
καὶ σοῦ ψιθύρισε στ' ἀφτί:

—Χαιρέτα τὴ γυναίκα σου
τὸ σπίτι, τὰ παιδιά σου
γιατὶ σὲ λίγο θὰ βρεθοῦν
μακρυὰ ἀπὸ κοντά σου.

Σὰν ἦρθαν ὅλοι γύρω του
βουβοὶ καὶ λυπημένοι
μιὰ προσευχὴ εἶπε νὰ ποῦν
ἀπ' τὴν καρδιὰ βγαλμένη.

Μὲ τὰ τρεμουλιαστὰ τὰ χείλη του
στερνὴ εὐχὴ μᾶς δίνει
καὶ ἡ γλυκειά του ὕπαρξη
πέταξε... πάει... σβύνει!!!...

ΖΕΛΙΝΑ

ΗΛΙΟΒΑΣΙΛΕΜΑ

Οἱ μενεξέδες γέρνουν ἀπ' τὰ φύλλα
μὲ τρυφερὸ παράπονο στὴ γῆ,
τὴ νύχτα καρτεροῦν μ' ἀνατριχίλα,
προσμένουν μὲ λαχτάρα τὴν αὐγή.

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ Α. ΤΣΟΛΑΚΗΣ
Βραστὰ Χαλκιδικῆς

ΤΙ ΘΑ ΠΗ ΛΟΙΠΟΝ ΕΛΛΑΔΑ

(Ἀπὸ τὸ σκὲτς τῶν μαθητῶν τῆς Στ΄ τάξεως τοῦ Δημ. Σχ. Ἀγρινίου. Τὸ ἀπάγγειλε ὁ Βαγγελακης Πανόπουλος κατὰ τὶς Γυμναστικὲς ἐπιδείξεις τῆς πόλεως Ἀγρινίου ποὺ ἔγιναν στὶς 23 Ἰουνίου 1951).

Ἕνας βράχος ποὺ τὸν λούζει ἡ κρυφὴ τοῦ ἥλιου λαμπάδα,
ἕνας οὐρανὸς γαλάζιος, ἀτμόσφαιρα μεταξένια κι ἀκρογυάλια δαντελένια
ἀεράκι βουτηγμένο στῆς θαλάσσης τὴν ἁλμύρα καὶ τοῦ θυμαριοῦ τα μῦρα
κι ἕνας κόσμος ποὺ δουλεύει στὴ σκληρὴ κι ἄγονη γῆ του
γιὰ νὰ βγάλη μὲ λαχτάρα καὶ ἱδρώτα τὸ ψωμί του.

Μιὰ ἱστορία φῶς γεμάτη, ποὺ φωτίζει τοὺς αἰῶνες
καὶ μιλάει γιὰ Σαλαμῖνες, Πλαταιὲς καὶ Μαραθῶνες.
Μεσολόγγια, Δερβενάκια καὶ Ἀρκάδια κι Ἀλβανίες
ποὺ ἐδώσανε κουράγιο στοῦ λαοῦ τὶς ἀγωνίες.

Καὶ μιὰ χώρα ποὺ καὶ τώρα πολεμάει σκληρὰ ἀκόμα
νὰ κρατήση ἁγνὸ κι ὡραῖο τὸ γαλάζιο της τὸ χρῶμα.
Καὶ λαὸς ποὺ ἐμπνεόταν νὰ ὑψώνη παρθενῶνες θαυμαστοὺς σ' ὅλους τοὺς τόπους
ὅταν οἱ ἄνθρωποι οἱ ἄλλοι ἔτρωγαν ἀκόμ' ἀνθρώπους.

Νά! τί εἶναι ἡ Ἑλλάδα. Πνεῦμα, φῶς, ψυχή, ἰδέα, λεβεντιὰ καὶ ὀμορφάδα
αὐτὴ ἦταν, αὐτὴ εἶναι κι αὐτὴ θἆναι ἡ Ἑλλάδα.

ΔΙΓΕΝΗΣ ΑΚΡΙΤΑΣ

ΣΤΗΝ ΚΑΤΑΣΚΗΝΩΣΗ

Καλοκαῖρι. Θεοῦ χαρά! Οἱ στενάχωρες πόλεις ἀδειάζουν. Ἡ γαλανομάτα θάλασσα, τὰ καλλίγραμμα ἑλληνικὰ βουνά, τὰ φουντωμένα δάση δέχονται στὴν ὥρια ἀγκάλη τους τὰ παιδιά. Γεμίζουν σὰν μυρμηγκοφωλιὲς ἀπὸ χαρούμενες κυψέλες ποὺ βομβοῦν εὐτυχισμένες. Οἱ σκηνὲς ἁπλώνονται πελώριες μέσα στὰ δάση. Τὰ πουλιὰ βρίσκουν μιὰ πολυπόθητη συντροφιά... Τὰ κρουσταλόδροσα κρυονέρια τῆς στάνης, τοῦ ψηλοῦ βουνοῦ καὶ τῆς ραχούλας ἀνοιχτόχερα δροσίζουν τοὺς φίλους ποὖρθαν νὰ τοὺς κάμουν συντροφιά. Οἱ βοσκοὶ οἱ ἀσπρομάλληδες μᾶς καλοδέχονται καὶ μᾶς χαρίζουν τὸ ἁγνὸ καθάριο, τὸ φρεσκαρμεγμένο γάλα καὶ τὰ νόστιμα τ' ἀνθοτύρια τους. Εὐτυχισμένη ζωή!... Μακριὰ ἀπὸ τ' ἁπαλοκρέββατα κι' ἀπὸ τὶς ἄφθονες λιχουδιές. Ἐδῶ πιὸ νόστιμο κι' ὀρεκτικὸ μᾶς φαίνεται σὰν τρώγομε τ' ἁγνὸ τυρὶ στὴν ἄκρη μιᾶς δροσερῆς βρυσομάννας. Τρεῖς μῆνες γερὸ ξεφάντωμα χαρᾶς «ψηλὰ στὰ πόσια τοῦ βουνοῦ τὰ δροσερὰ χορτάρια».

Τὰ μάγουλά μας ροδοκοκκινίζουν... Ροφοῦμε ἀχόρταγα τὸν καθαρὸ ἀέρα τοῦ βουνοῦ... Ἀπολαμβάνομε τὶς ἀσύγκριτες, τὶς ὀμορφότερες κι' ὡραιότερες χάρες τῆς ἐξοχῆς καὶ ἡ ζωὴ στὸ πλάϊ τραγουδᾶ τὰ μεθυστικὰ γλυκοτράγουδά της γιὰ τὸ μέλλον...

ΝΙΚΟΣ ΚΡΙΝΗΣ
(Πρόεδρ. Παραρτ. «Πρωτοπόρων» Σερρῶν)

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Σὲ προηγούμενο φύλλο εἴχαμε προκηρύξει τὸν Β΄ διαγωνισμό μας, τὸν καλλιτεχνικό. Λόγῳ ὅμως τῆς ἀπεργίας τῶν Ταχυδρομικῶν καὶ τῆς καθυστερήσεως τοῦ περιοδικοῦ, δημοσιεύουμε τὰ ἀποτελέσματα κάπως ἀργά. Ἐκφράζουμε πάλι τὸ ἴδιο παράπονο:

Γιατὶ δὲν μᾶς δείξατε ἐμπιστοσύνη;

Μόνο 4 συμμετοχὲς εἴχαμε, ἐκ τῶν ὁποίων οἱ δύο διπλές. Πάντως καὶ κατὰ ποιότητα εἶχε περισσότερη ἐπιτυχία ὁ διαγωνισμὸς αὐτὸς ἀπὸ τὸν προηγούμενο. Εὐχαριστοῦμε θερμὰ ὅσους συμμετέσχον.

Ἀποτελέσματα καλλιτεχνικοῦ Διαγωνισμοῦ.

1ον Βραβεῖο. Χρυσικόπουλος Εὐάγγελος. Χαλκίδα.

Παίρνει γιὰ βραβεῖο τὸ περίφημο γερμανικὸ μυθιστόρημα τοῦ R. Glaude «Τὸ φῶς τοῦ Βουνοῦ». Ἕνα περίφημο ἔργο ποὺ ψυχολογεῖ τὴν ἐφηβικὴ ἡλικία.

2ον Βραβεῖον. Ἰακωβίδης Γεώργιος, 3239 Τ.Ε.Α., Σ'Τ.Γ. 914γ Ξάγναντον Παρανεστίου Δράμας. («Ξαναζωντάνεμα»).

Παρακαλοῦμε τὸν δεύτερο νὰ μᾶς γνωρίσῃ ἂν ἡ διεύθυνσή του παραμένει ἡ ἰδία, ὅσο τὸ δυνατὸν γρηγορώτερα καθὼς καὶ τὸν Παν. Μειδάνη ὁ ὁποῖος ἔτυχε τοῦ α΄ βραβείου τοῦ λογοτεχνικοῦ διαγωνισμοῦ.

ΜΕΓΑΛΟΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ

Μιὰ μεγάλη ἔκπληξη τοῦ συλλόγου μας, πρὸς τοὺς νεαροὺς ἀναγνῶστες.

Προκηρύσσομε διαγωνισμὸ μικροῦ θεατρικοῦ ἔργου — ὄχι σκὲτς — μὲ θέμα ἐλεύθερο. Προθεσμία πεντάμηνος, διὰ περισσοτέρα εὐκολία τῶν ἀναγνωστῶν. Βραβεῖα θὰ δοθοῦν δύο ἢ τρία ἀπὸ τὰ περιφημότερα ἔργα τῆς παγκοσμίου λογοτεχνίας. Καὶ τὸ καλλίτερο ἔργον θὰ δημοσιευθῇ — ἂν ἐγκριθῇ ἀπὸ τὸν ἀρχισυντάκτη — στὸ περιοδικό.

Τονίζουμε καὶ πάλι ὅτι παρ' ὅλο ποὺ εἴμαστε ἀδικημένοι, καταφέρνουμε μὲ ἀτομικές μας θυσίες νὰ εἴμαστε πάντα συνεπεῖς καὶ εἰλικρινεῖς σὰν ἀληθινοὶ Χριστιανοί. Λοιπὸν περιμένουμε. Καιρὸ ἔχετε. Ἐργασθῆτε.

Οἱ συμμετοχὲς καὶ κάθε τι ποὺ ἀφορᾷ τὸ σύλλογο θὰ ἀπευθύνεται: Νικ. Τριανταφυλλόπουλο, Ἰώκου 31, Χαλκίδα.

Διοικητικὸ Συμβούλιο
καὶ Τμῆμα Διαγωνισμῶν «ΔΑΔΩΝ»

Παράκληση. — Παρακαλοῦνται τὰ μέλη μας καὶ ἰδιαιτέρως τοῦ τμήματος Γρεβενῶν νὰ μὴ ζητοῦν πρὸς τὸ παρὸν δελτία μέλους καὶ καταστατικά, γιατὶ τὰ οἰκονομικά μας εἶναι ὑπερ-ἀθλιώτατα! Ἂς κάνουν λίγη ὑπομονή, γιατί, ἐξ ἄλλου, τὰ δελτία δὲν κάνουν τοὺς χριστιανούς.

ΔΑΔΕΣ

⁂

ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ & ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ ΤΩΝ «ΠΡΩΤΟΠΟΡΩΝ»

Π α ρ ά κ λ η σ η σ τ ὰ μ έ λ η: Παρακαλοῦνται θερμὰ ὅλα τὰ μέλη νὰ στείλουν τὴ μηνιαία συνδρομή των τάχιστα, γιατὶ χωρὶς τοὺς πόρους τῶν συνδρομῶν ὁ σύλλογος δὲν μπορεῖ νὰ κινηθῇ.

Ἡ συνδρομή, κυμαίνεται, ὡς γνωστὸν ἀπὸ .000 — 10.000 δραχ. (ἀνάλογα μὲ τὴ δυνατότητα τοῦ μέλους).

Ἡ β ι β λ ι ο θ ή κ η μ α ς: Ἄρχισε νὰ λειτουργῇ γιὰ τὰ μέλη τῶν Ἀθηνῶν δανειστικὴ βιβλιοθήκη.

Η ΔΡΑΣΗ ΤΩΝ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΩΝ ΜΑΣ

Τὰ παραρτήματά μας ἄρχισαν τὴ δράση τους. Ἔτσι τὸ παράρτημα Ἡρακλείου Κρήτης ἔδωσε τὶς 20 Μαΐου, ἡμέρα τῆς δεκάτης ἐπετείου τῆς μάχης τῆς Κρήτης διάλεξη μὲ θέμα «Σκόρπιες σελίδες ἀπ' τὴ Μάχη» καὶ μὲ ὁμιλητὴ τὸν διευθυντὴ Γιάννη Ἀγιάννη. Ἀκολούθησαν ἀπαγγελίες. Ἐπίσης τὸ ἴδιο παράρτημα ἄρχισε τὴ λειτουργία δανειστικῆς βιβλιοθήκης γιὰ τὰ μέλη του.

Τὸ παράρτημα Γιαννιτσῶν στὶς 3 Ἰουνίου διοργάνωσε τὴν Α΄ φιλολογική του ἀπογευματινή. Σ' αὐτὴν διαβάστηκαν διάφορα πεζὰ καὶ ποιήματα γραμμένα ἀπ' τὰ μέλη τοῦ παραρτήματος καὶ ἔγινε κριτικὴ συζήτηση, πάνω σ' αὐτά..

Οἱ παριστάμενοι ἔμειναν κατενθουσιασμένοι. Οἱ φιλολογικὲς ἀπογευματινὲς θὰ γίνουνται κάθε 15 μέρες.

ΣΥΛΛΟΓΟΣ «ΠΡΩΤΟΠΟΡΟΙ»

⁂

Η ΚΥΠΡΟΣ ΕΙΝ' ΕΛΛΗΝΙΚΗ

Εἶναι τὸ θέμα τοῦ μεγάλου διαγωνισμοῦ «Ἡ Κύπρος εἶν' Ἑλληνική» ... εἶναι ἕνα θέμα ποὺ «κάτι» πρέπει νὰ γράψουν γι' αὐτὸ ὅλα τὰ Ἑλληνόπουλα. Εἶναι ἕνα θέμα ποὺ συγκινεῖ καὶ πρέπει νὰ συγκινῇ κάθε ἑλληνικὴ καρδιά.

Στεῖλτε λοιπὸν τὴ συμμετοχή σας μὲ πεζό, ποίημα, σκέτς, σκίτσο, μελέτη, διήγημα κ.λ.π. στὴ διεύθυνση: Π. Παπαδάκη, Π. Τσαλδάρη 29β, Περιστέρι, Ἀθῆναι, ὅσο τὸ δυνατὸ γρηγορώτερα. Προθεσμία διμηνιαία. Τὰ βραβεῖα μιὰ ἔκπληξη

ΣΥΛΛΟΓΟΣ «ΠΡΩΤΟΠΟΡΟΙ»

⁂

ΣΑΝ ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΣΤΗΝ ΕΚΚΛΗΣΗ ΤΟΥ Δ. Σ. ΤΩΝ ΔΑΔΩΝ (Τεῦχος 33)

Τὸ Δ. Σ. τῶν ΑΠΑΧΗΔΩΝ συνελθόν, ἀπαντᾷ στὴν ἔκκληση τῶν ΔΑΔΩΝ ὡς ἑξῆς: «Ἂν κάθε σας πράξη, ΔΑΔΕΣ, εἶναι γεμάτη ἀπὸ χριστιανικὸ παλμό, τῶν ΑΠΑΧΗΔΩΝ εἶναι γεμάτη ἀπὸ χιουμοριστικόν. Λοιπὸν πεννομάχοι;»...

Διοικητικὸ Συμβούλιο ΑΠΑΧΗΔΩΝ

⁂

Η ΕΝΔΟΞΟΣ ΝΑΥΠΑΚΤΙΑ

Ἀ ν α κ ο ί ν ω σ η

Ἀνακοινοῦμεν ὅτι ἱδρύθη σύλλογος μὲ τὸν τίτλο «Ἡ Ἔνδοξος Ναυπακτία» μὲ ἕδρα τὸ Ἀχλαδόκαστρο καὶ ὑπὸ τὴν προεδρία τοῦ Λάμπρου Ἀν. Χαλμούκη (μαθητοῦ Ζ΄ τάξεως Γυμνασίου). Παρακαλοῦμε τοὺς μαθητὲς Γυμνασίου, ὅπως γίνουν μέλη τοῦ νεοϊδρυθέντος συλλόγου. Ὅποιος θέλει νὰ προσχωρήσῃ εἰς τὸν νέο σύλλογο ἂς ἀποτείνεται: Πρὸς τὴν Ἔνδοξον Ναυπακτίαν, Ἀχλαδόκαστρον - Ναυπακτίας.

Ὁ σύλλογος ΕΝΔΟΞΟΣ ΝΑΥΠΑΚΤΙΑ

⁂

ΜΙΑ ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΜΑΣ

Λυπούμεθα, γιατί, κάποιος σύλλογος τοῦ περιοδικοῦ μας ὁ ὁποῖος εἶχε τὴν ἐκτίμησή μας, μὲ συνεχεῖς ἀγγελίες του προσπαθεῖ νὰ ἀπομακρύνῃ τοὺς πεννομάχους ἀπ' τὸ σύλλογό μας. Ἄλλα δὲν γράφουμε — ἂν καὶ μᾶς δόθηκε τὸ δικαίωμα — σὰν ἀπάντηση, μὴ θέλοντας νὰ δημιουργήσουμε θόρυβο, παρὰ μόνο, ὅτι ἂν δὲν ὑπῆρχαν οἱ «Πρωτοπόροι», τὴ στιγμὴ αὐτὴ δὲν θὰ ὑπῆρχε ὁ παραπάνω σύλλογος καὶ ὅτι ἀσφαλῶς ἐκεῖνοι ποὺ εἶναι οἱ πρωτεργάτες τῆς ἱδρύσεως τῶν «Πεννομαχιῶν» ἔχουν περισσότερους «τίτλους» ἀπὸ κείνους ποὺ ἵδρυσαν ἕνα σύλλογο μέσα στὴν «Παιδόπολη». Ἐπίσης τοὺς γνωστοποιοῦμε — γιὰ νὰ τὸ ἔχουν στὸ μέλλον τουλάχιστον ὑπ' ὄψη τους, μιὰ καὶ ἰσχυρίζονται ὅτι ἔχουν βάσεις χριστιανικὲς (ἐνῶ οἱ ἄλλοι δὲν ἔχουν! τί νὰ γίνῃ;) — ὅτι ἀγγελίες σὰν κι' αὐτὲς ποὺ γράφει ὁ σύλλογος αὐτὸς καὶ ποὺ διαφαίνεται ἀπ' τὸ κείμενό τους, φθόνος, προτροπὴ νὰ μὴ βοηθηθοῦν εὐγενικὲς προσπάθειες κ.λ.π., δὲν γράφονται ἀπὸ χριστιανόπουλα.

ΣΥΛΛΟΓΟΣ «ΠΡΩΤΟΠΟΡΟΙ»

⁂

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ ΣΥΛΛΟΓΟΥ «ΠΡΩΤΟΠΟΡΩΝ» ΛΕΥΚΑΔΟΣ

1) Ὑπενθυμίζουμε σ' ὅλα τὰ Ἑλληνόπουλα τὸν διαγωνισμό μας πεζὸ - ποίημα. Βραβεῖα ἐκλεκτά.

2) Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τῶν «Πρωτοπόρων» Λευκάδος: Πρόεδρος: Κόμης Βερνόν. Γραμματεύς: Λευκαδίτικο Θαλασσοπούλι. Ταμίας: Γλάρος Ἰονίου.

3) Παρακαλοῦμε τὰ μέλη μας νὰ προπονοῦνται στὰ ἀγωνίσματα στίβου γιατὶ μετὰ δύο μῆνας θὰ γίνουν οἱ πρῶτοι ἐνδοσυλλογικοί μας ἀγῶνες.

«ΠΡΩΤΟΠΟΡΟΙ» ΛΕΥΚΑΔΟΣ

⁂

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ «ΝΕΑΝΙΚΗ ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΑ» Ἕδρα Πειραιεὺς

Ἱδρύθη στὸ Πειραιᾶ Πανελλήνιος Σύλλογος ὑπὸ τὸν τίτλο «ΝΕΑΝΙΚΗ ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΑ». Τὰ πρῶτα βασικὰ μέλη τοῦ συλλόγου ποὺ ἀποτελοῦν βέβαια καὶ τὸ προσωρινὸ Διοικητικὸ Συμβούλιο τοῦ συλλόγου, εἴμεθα ὅλοι παλαιοὶ ἀναγνῶστες τῆς «Παιδοπόλεως» καὶ νέοι ψευδωνυμοῦχοι.

ΤΑ ΜΕΛΗ ΤΟΥ Δ. Σ. ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

Ἔγκριση ψευδωνύμων

Μυτιληναῖος, Φειδίας, Φραγκίσκος Ριβάλτ, Βὰν Ντάϊκ, Ἑλληνικὸς Φοίνιξ, Ζέφυρος, Μᾶρκος Πόλος, Χρυσαυγή, Χρυσομαλλοῦσα, Τσουκνίδα, Δικαῖος, Τζάκ, Στέγος Ἄστεγος.

Μία ἐφημερίδα γιὰ τὸ ἔργο τῶν «Σπιτιῶν τοῦ παιδιοῦ».

Ἡ ἐφημερίδα «Ἐθνικὸς Ἀγὼν» τῶν Ἰωαννίνων, γράφει στὴν πρώτη του σελίδα, παραπλεύρως τοῦ κυρίου ἄρθρου τὸ παρακάτω σημείωμα μὲ τὸν τίτλο «Ἡ λαμπρὰ δρᾶσις τῶν «Σπιτιῶν τοῦ παιδιοῦ».

ΜΙΑ ΑΥΘΟΡΜΗΤΟΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑ

«Τὰ «Σπίτια τοῦ Παιδιοῦ» διὰ τὸ ἔργον τῶν ὁποίων καὶ ἄλλοτε ἐγράψαμεν, συνεχίζουν τὴν λαμπρὰν δρᾶσιν των. Ἰδοὺ ἓν τελευταῖον χαρακτηριστικὸν παράδειγμα:

Παρὰ τὸν Βοϊδομάτην ἐκτελεῖται ἓν φρᾶγμα ἀρδευτικὸν ἐκ μέρους τῆς Γεωργικῆς Ὑπηρεσίας Ἰωαννίνων. Συμφώνως πρὸς τὰς διεπούσας τὴν ἐκτέλεσιν τοιούτων ἔργων, τὰ χωριὰ ὑποχρεοῦνται νὰ προσφέρουν τὸ ἥμισυ τῆς ἀξίας των ὡς προσωπικὴν ἐργασίαν. Πράγματι, οἱ κάτοικοι τοῦ Βασιλικοῦ — δι' αὐτοὺς γίνεται τὸ φρᾶγμα — συνεισέφερον τὴν προσωπικήν των ἐργασίαν ὑπολογισθεῖσαν εἰς χρῆμα.

Ὅμως αὐτὴ ἡ λύσις δὲν ἦτο ἡ ἐνδεδειγμένη. Αὐτὸ κατενοήθη ἀπὸ τὰ παιδιὰ τοῦ ἐκεῖ «Σπιτιοῦ τοῦ παιδιοῦ», τὰ ὁποῖα καὶ ἐπροθυμοποιήθησαν νὰ ἐργασθοῦν μίαν ἡμέραν διὰ νὰ δώσουν τὸ παράδειγμα εἰς τοὺς μεγάλους. Τὴν προσπάθειάν των συνέτρεξαν τὰ παιδιὰ τοῦ Κερασόβου Κονίτσης, τὰ ὁποῖα πληροφορηθέντα σχετικῶς κατῆλθον χθὲς εἰς τὸ Βασιλικὸν δι' αὐτοκινήτου καὶ εἰργάσθησαν εἰς τὸ φρᾶγμα. Ἡ πρωτοβουλία αὐτὴ τῶν παιδιῶν ἔγινε ἀφορμὴ νὰ παρακινηθοῦν πολλοὶ κάτοικοι τοῦ Βασιλικοῦ καὶ νὰ ἐργασθοῦν καὶ οἱ ἴδιοι.

Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ, ἡ Μονὰς Σπιτιῶν Παιδιοῦ Ἰωαννίνων εὐχαριστεῖ τὸν ὁδηγὸν αὐτοκινήτου κ. Παπαζήση, ὅστις οἰκειοθελῶς προσεφέρθη νὰ μεταφέρῃ τὰ παιδιὰ τοῦ Κερασόβου διὰ νὰ ἐργασθοῦν εἰς τὸ φρᾶγμα».

Νέοι λογοτέχνες

ΜΑΝΑ ΜΟΥ...

Σὰν τοῦ κόσμου θὰ τρυγῶ,
ἢ τὶς πίκρες ἢ τὶς χάρες,
—πανηγύρια καὶ γιορτές, ξόδια καὶ
(λαχτάρες—

Μάνα μου, θὰ σ' εὐλογῶ!...

Σὺ στὸ σῶμα τοῦτο δῶ,
ἀπ' τὴν τρυφερή σου ρόγα, ἄναψες
τῆς ζωῆς τὴν ἱερὴ ἀπαλὰ (φλόγα

καὶ μπορῶ νὰ κελαϊδῶ!

Σὺ μοῦ στάλαξες σιγά,
στὴν καρδιὰ τὰ ἅγια λόγια
κι' ἂν ἀνέμοι στὴν κορφὴ λένε μοι-
(ρολόγια,

τὸ δεντρὶ πιὰ δὲ λυγᾶ!

Σὺ τὸν πόνο, τὴν χαρά,
μοῦμαθες πῶς ν' ἀντικρύζω,
—πιότερο πῶς νὰ γελῶ, λίγο νὰ δα-
(κρύζω—

σὺ μοῦ χάρισες φτερά!

Καὶ.. σὰν φύγεις — πῶς ριγῶ!—
γιὰ τὸ ἥσυχο λιμάνι.
ΜΑΝΑ ΜΟΥ, ἀντὶ ἁγνό, μοσχομύ-
(ριστο λιβάνι,

πάντοτε θὰ σ' εὐλογῶ!...

Α. ΡΟΔΟΠΟΥΛΟΣ

Δικαίωμα καταθέσεως ψευδωνύμου: δραχμὲς 2.000. Δημοσιεύσεως ἀγγελιῶν μέχρι 30 λέξεων: 100 δραχμὲς ἡ λέξη. Γιὰ κάθε λέξη πέραν ἀπὸ τὶς 30: 500 δραχμές).

712) Γλυκοχαιρετῶ: Φ. Ἀρετῆς, Ρεζεντά, Φαροφύλακα, Ντολορὲς (ποιὸς νᾶμαι λές;), Νίκο Κρίνη (ἕνα γραμματάκι;), Κόμητα Βερνόν, Γιὸ τῆς Λέσβου.
Ἥρωας Θρῦλος (Πρωτοπόροι)

713) Θερμός μου ὁ ἀντιχαιρετισμὸς σὲ σᾶς: Ἡρωϊκὴ Κρητικοπούλα, Ξανθειὰ Σουζάνα (καλῶς ἤλθατε). Παρακαλῶ Ταπεινέ, Κάπταιν Μπλούντ. Εὐχαριστῶ, δέχομαι, πρωτογράψε. Ἀετιδέα, Ἀμοιβαία συμπάθεια Ἴκαρε. Γειά σου Καζανόβα.
Ντολορὲς

714) Ἤδη τ' ἀποτελέσματα (601) ἀνεφάνησαν σὲ σένα Κορίτσι Ναΰλον. Φρίκη! Δυστυχῶς στεροῦμαι (547). Πλύσου Πατινιώτικη πέννα (510). Οἱ ἐκπλήξεις Βοιωτὲ δὲν εἶναι τοῦ κλάδου σου. Ἄφησέ τες λοιπόν. Ὦ Νίκο Φωτεινὲ τί θαυμάσιος ἐπικήδειος λόγος (571)! Καὶ τί ρίμα... Μπράβοοοοο!
Ντολορὲς (ἀνεξάρτητη)

715) Γιὰ τὶς 565 - 560:
Τὸ ἄνοστό σου στόμα κλεῖσε
ἄφησε τ' ἀστεῖα τὰ σάπια!
Ἔξυπνος δά, ξέρουμε πῶς εἶσαι,
ὅσο καὶ τοῦ Μίκυ Μάους ἡ πάπια!
Ντολορὲς

716) Ξέρεις πῶς σὲ βλέπω Τζιτζιφρίκο; Σὰν τὸ νέφτι ποὺ ξεπλένω τὰ πινέλα μου.
Ζ. Ρενουὰρ

717) Θερμοχαιρετῶ: Φ. Ἀρετῆς (ἀπήντησα), Γ. Ἄγγελον. Θ. Μπέμπη ρίξε καὶ καμμιὰ ματιὰ στὸ παρελθόν! Κοσμοξακουσμένο Κ. Διαβολάκι, περιβόητη Γλωσσοκοπάνα ἤθελα νὰ σᾶς γνωρίσω.
ΑΕΚτζής (Πρωτοπόρων)

718) Ζητῶ ἀλληλογραφία μὲ Κεφαλλωνήτικο Διαβολάκι, Ἑλληνοπούλα, Αὐγερινόν, Δροσοσταλίδα.
Ἡρωϊκὸ Ρουμελιωτόπουλο

719) Ζητήσατε σύστασή μου στὸ τεῦχος 26ον 3η στήλη, σειρὰ 9η, τελευταῖος.
Ἡρωϊκὸ Ρουμελιωτόπουλο

720) Ἀγαπητὸ Κ. Διαβολάκι χάθηκες γιατί; Χόλλυγουντ γειά σου, καὶ ἄλλη φορὰ πρόσεχε, γιατί ἀκούω. Φιλικὰ χαιρετῶ τὸν Καζανόβα, τὸν Γιὸ τῆς Λέσβου, τὸ Ναυτόπουλο καὶ ὅλους τοὺς φίλους.
Ἀμαζὼν

721) Σατυρικὰ θεάματα: Ν. Φωτεινὸς = Περιπλανώμενο σκάνδαλο. Γ. Ραψωδία = Σαρλὼ — Μ. Φοῖβος = ... καλλιτεχνικὲς φάσεις — Ριχάρδος Λεοντόκαρδος = ... βασιλεὺς βασιλέων (!) — Τζιτζιφρίκος = ψυγεῖο ἔξτρα - ἔξτρα. Μυστήριος = Ὄνομα καὶ... μὴ πρᾶγμα. Κορίτσι Ναΰλον = Δεσποινὶς δυναμίτις.
Κορίτσι Ναΰλον

722) Εὐχαρίστως, Ἐλ. Πουλί, ἀντιχαιρετῶ, ἔγραψα.
Ἴκαρος

723) Ν. Φωτεινέ, ἂν θέλης νὰ εἴμεθα φίλοι, ἀνακάλεσε.
Ἴκαρος

724) Θρῦλε, ὄχι + ἔτσι (483). Γιὰ τὶς εὐχὲς θερμοευχαριστῶ.
Ἴκαρος

725) Πιτσιρδόνι = Ὄνομα καὶ πρᾶμα.
Ἴκαρος

726) Ὕπερε (500). Μὲ ὁποιονδήποτε μὲ πειράζει.
Ἴκαρος

727) Γλωσσοκοπάνα, ἢ πολὺ πολὺ κουτὴ εἶσαι ἢ πολὺ πολὺ ξεροκέφαλη. Πάντως δὲ ὑπὸ «μανδραγόρα» κατέχεσαι ἤδη.
Τζιτζιφρίκος

728) Ν. Φωτεινέ, ὁ Ἴκαρος ἐθεραπεύθη πλήρως (440). Πάντως σοῦ συνιστῶ σὲ περίπτωση δικοῦ σου ἀτυχήματος νὰ μὲ καλέσης.
Τζιτζιφρίκος

729) Μακαρίτη Θρυλάκο μου, τί δουλειὰ ἔχουν ἀγγελούδι μου οἱ «συχωρεμένοι» μὲ τοὺς ζωντανούς. Τί δουλειὰ ἔχει ὁ Θρυλάκος μου στὶς πεννομαχίες; Γύρισε Βελζεβουλάκι μου στὰ λημέρια σου καὶ μὴ μᾶς κόβης τὰ νήματα.
Τζιτζιφρίκος

730) Β. Πομερσύ, ἕνα ἔξυπνο κι' εὐγενικὸ πείραγμα καὶ ὄχι «ἐμπνευσμένο» ἀπὸ τὴν ἴδια μου ἀγγελία (142) θὰ μ' εὐχαριστοῦσε. Ἡ ἀγγελία σου (490) δείχνει ἔλλειψη εὐστροφίας πνεύματος.
Τζιτζιφρίκος

731) Χαιρετῶ τούς: Φ. Ἀρετῆς, Νικ. Κρίνην Τζιτζιφρίκο, Ἥρωα τῶν Σερρῶν. Κουτόχορτον πωληθὲν εἰς Ἐμπορικὴν «Πρωτοπόρων» (Γιάννην Ἀγιάννην) καὶ ἐξαντληθέν, ζητεῖται πρὸς ἀγοράν
Γουλιέλμος Τέλλος (Πρωτοπόρων)

732) Προσχωρῶ στὸ σύλλογο «Νεανικὴ Προσπάθεια» καὶ ὑπόσχομαι ὅτι θὰ ἐργασθῶ γι' αὐτόν.
Φειδίας (Νεανικῆς προσπάθειας)

733) Γάτε Ἀγκύρας, δὲν μιλοῦμε σ' ἀνθρώπους ποὺ τοὺς ξυρίζουν τὶς τρίχες τοῦ μουστακιοῦ καὶ τὶς πουλοῦν γιὰ μαλλὶ ἀλλόθρησκοι (Τοῦρκοι).
Βοιωτὸς

734) Χαιρετῶ τοὺς Δάδες. Γλωσσοκοπάνα, οἱ συνεταιρισμοὶ (608) θὰ βγοῦν ξυνοί
Βοιωτὸς

735) Θερμοχαιρετῶ Γενναῖο Ρουμελιωτόπουλο, Μπελιάνην καὶ ὅλους τοὺς πεννομάχους. Ἀλληλογραφῶ μὲ ὅλους-ες.
Ἔλατος

736) Παναθηναϊκοί, μὲ τὸ μέρος σας.
Τολμηρὸ Ἑλληνόπουλο

737) Ζήτω ὁ Παναθηναϊκός, ἡ ὁμάδα ποὺ θὰ παρουσιάση ἐφέτος ἐκπλήξεις.
Τολμηρὸ Ἑλληνόπουλο

738) Γειά σας, Παναθηναϊκοὶ - ες.
Τολμηρὸ Ἑλληνόπουλο

739) Νῖκος Σαλονικιὸς = Αἰτώσιον ἄχθος... πεννομαχιῶν. Β. Πομερσὺ = Μπλάντ. Κ. Διαβολάκι. Οἱ Κεφαλλωνίτες εἶναι πάντα ἐλαφρόμυαλοι· Πιτσιρδόνι, Τζιτζιφρίκο. Πορτωτοπούλα ἀλληλογραφοῦμε; Γειά χαρά, Ἀεροδυναμικὴ Τριάς. Δ. Εὐρώτα, Ἀμαρουλίς, Ἑλληνοπούλα, Ἀνεμώνη, Αὐγερινὲ σᾶς θερμοχαιρετῶ.
Ὕπερος

740) Μουράτη, δὲν σὲ βλέπω στὴν κίνηση. Ἔλα. Ὄχι, Φαέθωνα. δὲν ἔχω ἐγὼ σχέση μὲ τὸ «Ἐλεύθερο Πουλί» τοῦ «Ἑλληνόπουλου».
Ἐλεύθερο Πουλὶ

741) Ἀπὸ δῶ καὶ στὸ ἑξῆς θὰ ὀνομάζουμε:
Ἐλεύθερο Πουλὶ

742) Πρωτομπαίνοντας στὴν κίνηση τοῦ περιοδικοῦ χαιρετῶ ὅλους - ες καὶ προσχωρῶ στὸ σύλλογο ΔΑΔΕΣ.
Φοῖνιξ

743) Ἀναμένετε δράση ἀτομικὴ καὶ συλλογική. Ζητῶ ἀλληλογραφία μὲ ὅλους καὶ ἰδιαιτέρως μὲ τοὺς τοῦ συλλόγου ΔΑΔΕΣ.
Φοῖνιξ

744) Αἱματοβαμμένε Γράμμε, Σταυραετὲ τῆς Πίνδου, ἡ προσχώρησή σας μᾶς γέμισε χαρά. Βοιωτὲ (518) διάβασε ἀνακοινώσεις συλλόγου μας. Ἀγαπητὲ Βραδνε Μυγχάουζεν ἀντιχαιρετῶ (536). Αὐγερινὲ (551) διεύθυνσή σου; Φάσε Ἀρετῆς (594). Πρέπει νὰ νοιώθης! Πάντως πάντα φίλος! Θρῦλε - Πιτσιρδόνι, εὐχαριστοῦμε.
(Πρόεδρος ΔΑΔΩΝ)
Ταπεινὸς

745) Μπαίνοντας στὴν κίνησή σου προσχωρῶ στὸ σύλλογο «Νεανικὴ Προσπάθεια».
Ζέφυρος
(Νεανικῆς Προσπάθειας)

746) Ζήτω οἱ «Πρωτοπόροι». Εἶναι ὁ σύλλογος μὲ τὰ μεγάλα ἰδανικά. Πρωτοπόροι εἶμαι μαζί σας. Παιδιὰ ἐλάτε στοὺς Πρωτοπόρους.
Μυρσίνη (Πρωτοπόρων)

747) Γαλάζια Ραψωδία... θύμωσα! Πώ, πώ, πῶς ἔγινα! Φυλάξου...
Νῖκος Σαλονικιὸς

748) Ἀδύνατον (564), κοκορόμυαλε Αὐγερινέ!
Νῖκος Σαλονικιὸς
(ὁ...ἀεὶ ἄγνωστος)

749) «Πεννομαχικὲς φυσιογνωμίες»
1. Ρουκέττα
Δυὸ μάτια πλάνα
μεγάλη κεφάλα
θυμίζει ὅλη
στραβή... κουτάλα!
Νῖκος Σαλονικιὸς

750) «Πεννομαχικὲς φυσιογνωμίες»
2. Τός το
Ὕφος Ἱππότη
μουστάκι... σαλάτα
κεφάλι... πατάτα
τὸν λὲν Παναγιώτη!
Νῖκος Σαλονικιὸς

751) Σ' ἀντιχαιρετῶ θερμά, καλή μου Πορτωτοπούλα. Ρενουάρ, (279), ἂν θὲς νὰ τὸ βρῆς, πιὲς δυὸ ποτήρια ... μελιτζανόζουμο. Καλὴ ὄρεξη!
Νῖκος Σαλονικιὸς
(ὁ αὐτοκράτωρ τῶν πεννομαχιῶν)

752) — Νὰ τρανοὶ διαγωνισμοὶ
λέγανε οἱ «Πρωτοπόροι»
(«Γεννήθηκαν ποντικοὶ
καί... ἐγκυμονοῦσαν ὄρη!...)
Ἄλκης Ροδόπουλος

753) Εἴσαστε ἀ-πάχηδες (!) μόνο κατὰ τὸ σῶμα, τὸ λίπος δὲ κατέκλυσε, ὅλο σας τὸ μυαλό! Καὶ ἂν οἱ ΔΑΔΕΣ εἶναι κατηχητικὸ σχολειὸ σεῖς φίλοι εἴστε ἀρχηγοί... στῶν Ρέμπελων
(τὸ κόμμα!...
Ἄλκης Ροδόπουλος

754) Στὸν Ὕπερο, Εὔριπο, Αὐγερινὸ καὶ Σια:
Ἂν στὸν καθένα ποὺ μοῦ λέει σαχλαμάρες
ἀπαντοῦσα μὲ τετράστιχα
τόννους θἄθελα δεκάρες — ὡς καὶ ὀκτὼ κατάστιχα.
Ἄλκης Ροδόπουλος

755) Προσχωρῶ στὴ «Νεανικὴ Προσπάθεια», τὸ σύλλογο τῆς δράσεως, προόδου καὶ χαρᾶς.
Χρυσαυγὴ (Νεανικῆς Προσπάθειας)

756) Προσχωρώντας στὸ σύλλογο «Νεανικὴ Προσπάθεια» ὑπόσχομαι δράση.
Χρυσομαλλοῦσα (Νεαν. Προσπάθειας)

757) Ἀντιχαιρετῶ: Γ. Ἀγκύρας. Εὐχαρίστως Θρῦλε. Πεοιμένω (483). Παρακοκορεύεσαι Ν. Φωτεινὲ (419) Γιὰ πρόσεξε καλά. Τώρα τὰ ἔκλεισες τὰ 7 παιδάκι μου Μ. Φοῖβε;
Ζ. Ρενουὰρ

758) Θερμοαντιχαιρετῶ Τ. Ἄγραν. Ὡς ἀπεδείχθη Σταυραετὸς = Σ. Κραταιὸς (447-448). Ν. Φωτεινὲ... θὰ σὲ παρασύρω!... Τός - το = Ὁ μικρὸς ἐπιστήμων. Α. Ροδόπουλε (623) ἀπόδειξις τὸ... 36ον τεῦχος. Ἀλλὰ τί; Ζητᾶς συμφιλίωση.
Εὔριπος

759) Πρωτομπαίνοντας στὴν κίνηση τοῦ ἀγαπημένου μας περιοδικοῦ χαιρετῶ ὅλους - ες καὶ δέχομαι ἀλληλογραφία ἀπὸ ὅλους. Χαιρετῶ Ζ. Ρενουάρ, Ἀετιδέα.
Τσουκνίδα

760) Δροσοπηγὴ ἕνα θερμὸ χαιρετισμό. Ὁμαδόπουλο ἢ Κατηχόπουλο εἶσαι;
Μέλισσα

761) ΔΑΔΕΣ, ὁ σύλλογος ποὺ ἐργάζεται γιὰ τὰ ἀνώτερα ἰδανικά. Γιὰ τὴν ἀνοικοδόμηση τῆς καινούργιας μας Ἑλλάδος.
Μέλισσα (Ἀνεξάρτητη)

762) Ἄλκη Ροδόπουλε, συγχαρητήρια γιὰ τὸ ποίημά σου «Ἐκοινώνησα πάλι».
Μέλισσα

763) Ἀλλάζω τὸ ψευδώνυμό μου καὶ ἀπὸ Νῖκος Φωτεινὸς γίνομαι
Δίκαιος

764) Μὲ τὴν ἀλλαγὴ τοῦ ψευδωνύμου μου ἀπευθύνω φιλικώτατο χαιρετισμὸ πρὸς ὅλους ἀνεξαιρέτως καὶ ἰδιαιτέρως στούς: Ταπεινό, Θρῦλο, Ἴκαρο, Πιτσιρδόνι.
Δίκαιος (πρώην Νῖκος Φωτεινὸς)

765) Ἔ! Χωρὶς νὰ ντραπῶ καθόλου, ἀνακαλῶ ὅλα τὰ πειράγματα καὶ ἀκυρώνω ὅλες τὶς ἀγγελίες τοῦ πρώτου ψευδωνύμου μου.
Δίκαιος (πρώην Ν. Φωτεινὸς)

ΑΡΧΙΣΥΝΤΑΚΤΗΣ 'απαντᾷ:

∴ Διάβασα μὲ περηφάνεια τὸ ποίημά σου ΒΑΣΙΛΑΚΗ ΚΩΝ. ΚΟΡΒΕΣΗ (Χαλκίδα) καὶ τὰ τόσο καλὰ καὶ εὐγενικά σου λόγια γιὰ τὸ περιοδικό μας. Τὸ ποίημά σου δὲν εἶναι καθόλου ἄσχημο, ἔχει ὅμως, νομίζω, μερικὲς τεχνικὲς ἀτέλειες. Πάντως τὸ παρέδωσα στὴν 'Επιτροπὴ Κρίσεως.

∴ ΚΩΝ. ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΕ. 'Εξήγησα, καθὼς θὰ ἔπρεπε νὰ δῆς στὰ προηγούμενα φύλλα πὼς ἡ καθυστέρηση ὀφείλεται στὴν ἔλλειψη τοῦ χαρτ οῦ. 'Ελπίζω ὅμως, πὼς καὶ τὸ ζήτημα αὐτό, ποὺ εἶναι ἕνα σοβαρὸ πρόβλημα γιὰ ὅλο τὸν κόσμο, θὰ τακτοποιηθῆ ἱκανοποιητικά. Γιὰ τὴν 'Ερμιόνη Χατζῆ δὲν ἐννοῶ τί θέλεις νὰ πῆς. Βέβαια. Μπορεῖ νὰ γραφῆ συνδρομήτρια. 'Αλλὰ δὲν μᾶς λὲς τί ἀκριβῶς θέλεις.

∴ Τὰ φύλλα θὰ τὰ ἔχετε πάρει, ἀγαπητέ μου φίλες ΣΟΥΛΑ Γ. ΚΑΒΟΥΡΗ καὶ ΕΛΕΝΗ ΠΑΝ. ΚΑΡΑΤΖΑΦΕΡΗ.

∴ Θὰ σοῦ σταλοῦν ΑΣΣΟ ΣΠΑΘΙ τὰ φύλλα. Θὰ ἤθελα μόνο νὰ σοῦ ὑποδείξω πὼς δὲν εἶναι σωστὸ νὰ μὲ ἐπιφορτίζουν οἱ φίλοι μου μὲ «ἀποστολὲς» στὶς ὁποῖες γράφουν ζητήματα ποὺ ἀφοροῦν ξένο περιοδικό! Δὲν τὸ νομίζεις κι' ἐσύ. 'Η πρὸς Πάνον ἐπιστολὴ ἐστάλη.

∴ Δὲν διακόψαμε τὴν ἀποστολὴ τοῦ περιοδικοῦ. ἀγαπητὴ ΛΑΜΠΡΙΝΗ ΚΩΝ. ΝΤΑΣΙΟΥ. "Αν δὲν ἔλαβες τεύχη δὲν φταῖμε ἐμεῖς ἀλλὰ ἡ ἀπεργία Τὶς 10.000 δραχμὲς μὲ τί τὶς ἔστειλες; Τὶς εἶχες στείλει; Πότε; Πάντως ἂν ἐπῆρες στὸ μεταξὺ ἀπόδειξη δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ μοῦ ἀπαντήσης.

∴ Εὐχαριστῶ πολὺ διὰ τὸ ὡραῖο καὶ τόσο ἐκτεταμένο σου γράμμα, ἀγαπητέ μου ΑΘΑΝΑΣΙΕ ΠΑΣΧΟ ("Εδεσσα). Σὲ γράψαμε συνδρομητὴ καὶ βέβαια θὰ πρέπει νὰ ἔχης πάρει ἀπὸ καιρὸ τὰ τεύχη. Δυστυχῶς, μὲ τὴν τρομακτικὴ ἔλλειψη τοῦ χαρτιοῦ, δὲν μποροῦμε νὰ τραβᾶμε πάρα πολλὰ φύλλα καὶ ἔτσι στὰ πρακτορεῖα στέλλεται πολὺ περιωρισμένος ἀριθμός. Τί νὰ γίνη; 'Ελπίζουμε πὼς στὴ γῆ θὰ βασιλέψη κάποτε ἡ εἰρήνη καὶ ὅλα τότε θὰ τακτοποιηθοῦν.

∴ Πῆρα ΝΤΟΛΟΡΕΣ τὰ σχεδιάσματά σου. Πολὺ ὡραῖα. Μπράβο.

∴ Σᾶς εὐχαριστῶ πολὺ κύριε Γ. ΡΗΓΟΠΟΥΛΕ, ἀρχηγὲ τῶν Μαθητικῶν Κατασκηνώσεων Βυτίνης. Εὐχαριστοῦμε τὴν ΑΦΡΟΥΛΑ ΡΗΓΟΠΟΥΛΟΥ γιὰ τὴν ἐγγραφὴ ὡς συνδρομητοῦ τοῦ ΘΕΟΔΩΡΟΥ ΣΠΥΡΟΠΟΥΛΟΥ. 'Εφόσον, ὅπως μᾶς λέτε, γράφει καλοὺς στίχους καὶ ἔχει ταλέντο, θὰ τὸν βοηθήσουμε. "Εχουμε ἄλλωστε σκοπὸ νὰ παρακολουθοῦμε τὰ ταλέντα. Οἱ κραυγὲς κλπ. ποὺ μᾶς ἐστείλατε ἀρκετὰ ἐνδιαφέρουσες. Θὰ τὰ παραδώσω σὲ εἰδικὸ συνεργάτη μας γιὰ νὰ μοῦ τὰ τακτοποιήση. Πάντως μπορῶ νὰ ἀπευθύνω τὰ εἰλικρινῆ μου συγχαρητήρια σὲ σᾶς φίλε ΓΕΩΡΓΙΕ ΡΗΓΟΠΟΥΛΕ καὶ ΕΛΕΝΗ ΚΑΒΕΝΤΖΗ, Ι. ΤΣΙΩΚΟΥ καὶ τὰ ἄλλα στελέχη τῆς κατασκηνώσεώς σας.

∴ Διαβάσαμε μὲ συγκίνηση τὸ γράμμα σου καλή μας 'Ελληνοπούλα ΚΑΛΛΙΟΠΗ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ. Εὐχόμεθα καὶ ἐλπίζουμε νὰ ἀποκατασταθῆ γρήγορα ἡ ὑγεία σου. 'Ο Θεὸς εἶναι μ
λος. Τὰ τεύχη θὰ σοῦ σταλοῦν.

∴ Σοῦ ἀπαντῶ εὐχαρίστως στὰ ἐρωτήματ
ΑΧΙΛΛΕΑ ΚΑΜΗΝΙΩΤΗ (Καρδίτσα). 1ον
συνδρομή σου ἐλήφθη ἀπὸ καιρό. Θὰ πῆρες δ
ἀπάντηση. "Ετσι; 2ον) Διαιρεθήκατε, μο
φεις σὲ δυὸ μερίδες ὅταν θέσατε ὡς θέμα
τήσεως ἂν ὠφελῆ τὸ θέατρο ἢ ὄχι. Καὶ μ
ρίδα ὑποστήριξε ὅτι βλάπτει καὶ ἡ ἄλλη π
βλάπτει. Μοῦ ζητᾶτε τὴ γνώμη μου: Σᾶς τ
νω πρόθυμα: "Εχετε καὶ οἱ δύο μερίδες
καὶ ἄδικο. Γιατὶ τὸ πρᾶγμα τὸ πήρατε ἀπ
'Η σωστὴ θέση τοῦ θέματος εἶναι, νομίζω,
Δηλαδή: "Οπως τὸ θέατρο μπορεῖ νὰ ἐπιδρ
φέλιμα στὸν ἄνθρωπο ἄλλο τόσο μπορεῖ νὰ
δράση καὶ βλαπτικά. 'Εὰν τὸ ἔργο εἶναι κ
γούστου, δὲν ἔχει ἀνώτερη πνοή, δὲν ἀποβλ
παρὰ πῶς θὰ ἱκανοποιήση τὶς πιὸ ταπεινὲς
σεις τῆς ἀνθρώπινης ἀδυναμίας, ἐὰν οἱ ἠθο
εἶναι κακοὶ ἢ καὶ ἁπλᾶ μέτριοι, τότε δὲν χ
ἀμφιβολία· τὸ θέατρο αὐτὸ βλάπτει. "Αν
τὸ ἔργο ποὺ παίζεται εἶναι ἕνα δημιούργημα
χνης, ἀποβλέπει στὴν πνευματικὴ καὶ ψυχικ
ἠθικὴ ἀνύψωση τοῦ θεατοῦ, τότε τὸ θέατρο
πραγματικὰ ὠφέλιμο. 3ον) Τὸ αἴνιγμά σο
ρὶς λύση εἶναι ἀπαράδεκτο. Νὰ μοῦ τὸ ξανα
λης μὲ τὴ λύση καὶ σὲ ξεχωριστὸ χαρτί. 4ον
ταν γράφω πὼς ἡ συνεργασία πῆρε τὸ δρόμ
ἐννοῶ ὅτι ἐστάλη στὴν 'Επιτροπὴ Κρίσεως,
ἐκεῖ θὰ κριθῆ ἂν εἶναι δημοσιεύσιμη ἢ ὄχι· δ
μοῦ ἐπιστραφῆ καὶ ὅτι στὸ τέλος ἐγὼ ἀπὸ
ποὺ ἔχει ἐγκριθῆ θὰ διαλέξω ἐκείνη ποὺ θὰ
στὴ σελίδα «Τὰ παιδιὰ γράφουν» καὶ 5ον)
ρωτᾶς: Ἔχει εὐθύνην ὁ ἄνθρωπος διὰ τὰς πρ
του; Τὸ ζήτημα εἶναι τεράστιο. 'Η φιλοσοφία

---

766) «'Αγαπητοί, Ν. Κρίνη, Α. Ροδόπουλε. Αὐγερινέ, 'Αγνὸ 'Ελληνόπουλο», μὲ τὴν ἀλλαγὴ τοῦ ψευδωνύμου μου, ἄλλαξαν ὅλα. Συνεπῶς δὲν σᾶς ἀπαντῶ.

Δίκαιος
(πρώην, Ν. Φωτεινὸς)

∴

767) Πολὺ ἔξυπνη κουταμάρα ἡ σύστασή σου Περήφανη Καρπαθοπούλα, δὲν πρόκειται νὰ πιάσης κανέναν κορόϊδο.

«'Αγνὸ 'Ελληνόπουλο»

∴

768) Μπράβο στοὺς φίλους ποιητὰς
Ροδόπουλο καὶ Σία
κέφι σκορποῦν στοὺς μαχητὰς
μὲ ἔξυπνα ἀστεῖα.
Τάκη Ρούμελη τί γίνεσαι;

Διγενὴς 'Ακρίτας
(Πρωτοπόρων)

∴

769) 'Αξίζει, ἀλήθεια, Ταπεινὲ
τί λέτε σεῖς κι οἱ ἄλλοι
ἕνα ΜΠΡΑΒΟ στὸ Ροδόπουλο
γιὰ τὸ «'Εκοινώνησα πάλι».

Δροσοπηγὴ (πρωτοπόρων)

∴

770) Καλῶς τὴν κουμπαροῦλααα!
'Ηρωϊκὴ Κρητικοπούλα
τρέξετε χαιρετίσετε
καφοῦλι ψήσετε

Δροσοπηγὴ (πρωτοπόρων)

∴

771) 'Εκατομμάτη, ἂν καμμιὰ φορὰ σὲ δῶ, ἀσφαλῶς θὰ λυποθυμήσω. Λογιώτατε, μὴν παραζαλίζεσαι μὲ τὶς σοφίες σου, γιατὶ μπορεῖ νὰ σὲ βλάψουν.

Β. Πομερσὺ = ὁ κατὰ φαντασίαν.... αὐτοκράτωρ.

«Πονηροῦλι»

∴

772) Γλωσσοκοπάνα = ΣΑΠΟΥΝΟΦΟΥΣΚΑ.

Φοίνικας
«ΔΑΔΕΣ»

∴

773) Αὐγερινὸς καὶ Σία
κουταμάρες γράφουνε
καὶ ἀνοησία

Κ. Γ. Ντέμπος

∴

774) Θανάση Μπέμπη πρόσεχε μὴν σκοντάψης
(587)

Κ. Γ. Ντέμπος

∴

775) Δροσοπηγὴ εὐχαριστῶ ἀλλὰ μένω ἀνεξάρτητος (550). 'Αντιχαιρετῶ Ρ. Λεοντόκαρδον (567). Ραγκαστὲν (631). Ροδόπουλε συμμαχοῦμε; Χαιρετῶ Φοίνικα.

Φ. 'Ιππότης

∴

776) ῏Ηλθε κι' ὁ Πάνος Μαλεβὸς
ὄνομα βρὲ ὁ... παλαβὸς
καὶ σὺ Α. Τοξότα
μοιάζεις στὴν φωνακλοῦ τὴν... κόττα

Φ. 'Ιππότης

∴

777) "Υστερα ἀπὸ ὀλιγόμηνη ἀπουσία, λόγῳ ἀσθενείας ἐπανέρχομαι στὶς πενομαχίες χαιρετώντας τοὺς ἀγαπητοὺς φίλους Μυρταῖο (γράψε) Φ. Φόξη (ἔγραψα) Φ. Δόξης (Θερμοαντεύχομαι), Θρύλο (Θερμοαντιχαιρετῶ). Τ' "Αγρα τί ἐννοεῖς; (355). "Ελσα νὰ γράψω, Ν. Σαλονικιόν, Αὐγερινὲ ἕνα χαιρετισμό; (Εἶμαι Θεσσαλονικιός). Πρωτοπόροι στεῖλτε καταστατικό. 'Αναλαμβάνω ἵδρυσι παραρτήματος Βόλου.

'Αετὸς τοῦ Βάλτου

∴

778) Χαιρετῶ τούς: Ριχ. Λεοντόκαρδον εὐχαριστῶ (567), 'Αόρατον Τοξότην, Νεραϊδόπαιδο σὲ ξέρω εἶσαι: (Κ.Κ.) καὶ ὅλα τὰ χωριατόπαιδα Κονίτσης!

"Ηρωας τῆς Πίνδου

∴

779) Γειά σας παιδιὰ τῶν παιδοπόλεων. 'Αλληλογραφῶ μὲ 'Ηπειρωτάκια.

"Ηρωας τῆς Πίνδου

∴

779α) Ποτὲ δὲν ἔπεσα ἔξω, Ρενουὰρ (530)
'Αετιδέα, σὲ γλυκοχαιρετῶ.
῏Ηρθα ἀπότομος Τέλλε "Αγρα; Παρακάτω ἀκόμα θὰ δῆς.

780) Φτερὰ Δόξης γράψε τὴν διεύθυνσί σου νὰ σοῦ στείλω 20.000, ἀποδεικνύοντάς σου ἔτσι τὸ ἀντίθετο (543).

'Εξάψαλμος

∴

781) Μπαίνοντας στὴν κίνηση σᾶς χαιρετῶ ὅλους-ες καὶ ἰδίως... κανέναν. 'Απὸ τὶς πρῶτες μου λέξεις θὰ καταλάβατε πὼς εἶμαι τὸ ὑπ' ἀριθμ. 1...

Πειραχτῆρι

∴

782) 'Αλληλογραφῶ μὲ Θ. Μπέμπη καὶ ἀπαξάπαντας πενομάχους. Εἶμαι 'Ολυμπιακός. Ζήτω 'Ολυμπιακός.

Πειραχτῆρι

∴

783) Γυιὲ τῆς Λέσβου γειά σου. 'Η δική μου εἶναι στὸ 444-34. Μονάχα ἕνας ὑπερβολικὸς σὰν ἐσένα Β. Μυνχάουζεν (536-35) μπορεῖ νὰ λέη τὴν Α.Ε.Κ. ὁμάδα θρύλου. Πρὸς τὸ παρὸν ὄχι Κ. Μπλούντ. (629-36).

Θανάσης Μπέμπης

∴

784) Χαιρετῶ: Χ. Δρόσον (ἢ Κ.Μ.) Σκαλιστῆρι καὶ 'Αθλ. Διαβολάκι.

Θανάσης Μπέμπης

∴

785) Γειά σας ἀγαπητοί μου πενομάχοι. Δῆτε με πῶς ξεπετάχθηκα ὅπως στὶς πενομαχίες ἔτσι καὶ σὲ διεθνῆ χάφ. Μὲ γνωρίζετε; Εἶμαι ὁ...

Πανύψηλος Κοτρίδης

∴

786) Πρωτομπαίνοντας στὶς πεννομαχίες χαιρετῶ ὅλους-ες. Ζήτω ὁ 'Ατρόμητος ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΣ.

Λάρυ Πὰρκς

∴

787) ΠΑΟΚ τὸ καύχημα τῆς Θεσσαλονίκης, 'Απόλων, ὁ "Αρης ξεχαρβαλώθηκε. κάτω ὁ "Αρης, Μετὰ φωνῆς ἀναβοῶσι Λαμπρὰς Ζήτω-ωω Πάοκ.
Πάοκ "Αρης 4-1. Πάοκ "Αρης 4-2.

Λάρυ Πὰρκς

788) 'Εμπρὸς Δειν. Ξιφομάχε, Ξιφομαχο
Κων)νε Βέργα, Δημήτρη Σιάνο, πάρτε ψ
νυμα νὰ μπῆτε στὶς πεννομαχίες.

Λάρυ Πὰ

∴

789) 'Επιθυμῶ νὰ ἀλληλογραφῶ ὅλους-
«Γράψετε» Μιχαὴλ Σ. Κουρνιανὸς Δαμάστα
λεβήζιου.

Σᾶς χαιρετ
Καζανόβα

∴

790) Παιδιὰ προσοχή! 'Απὸ τώρα καὶ στὸ
ξῆς ἀλλάζω τὸ ψευδώνυμό μου. "Οχι πιὰ ΑΡΙ
μά...

Πάνος Μαλε

∴

791) 'Αντιχαιρετῶ θερμά: 'Αλεκ. Θυαμίτη, Φτ
ρὰ δόξης (μπαρντόν), "Ικαρε (πρωτογράψε
παρακαλῶ).

Πάνος Μαλεβ
(ὁ παλιὸς ΑΡΙΩΝ

∴

792) Ε ἶναι νήπιο
Λ αγὰς
Π αρλαπίπας
Ο κνηρὸς
Υ ψηλὸς - ἀντίθετον -
Λ ανσάρει κουταμάραν
Ι κανὸς καρπαζοεισπράκτορας.
Αὐτὸ εἶναι τὸ 'Ελεύθερο πουλί.

Πάνος Μαλεβ

∴

793) Τζιτζιφρίγκο γειά σου! Ξύπνησες; Πρ
σεξε παιδί μου μιὰ καὶ εἶσαι ἀγουροξυπνημένο
νὰ μὴν πατήσης κανένα ἀγκάθι βγάζοντας τὰ π
πούτσια σου.

∴

794) Πρωτομπαίνοντας στὴν κίνηση γλυκοχα
ρετῶ τοὺς φίλους:
Αὐγερινό, "Ικαρο, Νεραϊδόπαιδο καὶ Ματτία.-
'Αγαπητέ, Θρῦλε ἡ ἀλληλογραφία σου θὰ μὲ κα
ενθουσίαζε. — 'Αγαπητέ, ταπεινὲ συγχαρητήρ
γιὰ τὶς χριστιανικὲς ἀρχὲς τοῦ συλλόγου σ
Λίγα λόγια; Περιμένω.

Στέγος "Αστε

∴

795) 'Εμπρὸς Φίκη στὶς Δάδες. Περιμένω κ
ταστατικόν.

Βαρῶνος Μυνχάου

∴

796) Μιὰ κι' ἔχεις τόσο θρίαμβο 'Αστέρ
θριάμβου γιατὶ δὲν δανίζεις λίγον καὶ στὸν φ
χούλη μας Γάτο 'Αγκύρας; Βαρῶνε Πομερσύ,
σαι πολὺ σπουδαῖος τόσο ἐσὺ ὅσο κι' ὅλο τὸ β
ρωνέϊκο συγγενολόϊ σου μιὰ κι' ἔχετε τὸ κοι
καὶ βαρᾶτε... ὄνους.

Κεφαλλωνίτικο Διαβολ

∴

797) Στὴν ἐποχή μας δὲν ὑπάρχουν Αὐτοκ
τορες Δυὸ 'Απάχηδες.
Ζοῦμε στὸ 1951 κι' ὄχι στὸ 300-455 μ.
Σπουδαῖα... ἀθλητικὴ ὁμάδα ὁ 'Ολυμπιακός.
λέει ἄλλως τε καὶ ὁ ὕμνος του.
'Ολυμπιακὲ γκαζοντενεκέ...

Κεφαλλωνίτικο Διαβολ

τὸ ἔλυσε ἀκόμη. Ἡ ποινικὴ ὅμως ἐπιστήμη τὸ ἔχει λύσει. Δηλαδή: Ὁ ἄνθρωπος εἶναι λογικός. Γνωρίζει ποιὲς εἶναι οἱ πράξεις ποὺ δὲν πρέπει νὰ κάνη. Πρέπει ἀπὸ τὴ φύση του νὰ εἶναι σὲ θέση ΝΑ ΑΝΤΙΔΡΑ κατὰ τῶν τάσεών του νὰ κάνη πράξεις ποὺ δὲν πρέπει. Συμπέρασμα: Ὁ ἄνθρωπος σὰν λογικὸν ὂν ἔχει εὐθύνην τῶν πράξεών του. Ἂν μποῦμε τώρα σὲ φιλοσοφικὲς θεωρίες, τότε δὲν μᾶς φτάνει οὔτε ὅλο τὸ περιοδικὸ γιὰ νὰ τὶς ἀναπτύξουμε: Ἀπὸ τὸ «οὐδεὶς ἑκὼν κακὸς» τῶν ἀρχαίων μέχρι σήμερα ἔχουν τόσα εἰπωθῆ.

∴ Εὐχαριστῶ θερμὰ γιὰ τὴν ἐγγραφὴ συνδρομητῶν καὶ γιὰ τὰ καλά σου λόγια ΕΜΜ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΠΡΙΝΙΑΚΑΚΗ.

∴ Μὲ συγκίνησε τὸ τόσο εὐγενικὸ καὶ γεμᾶτο ἀφοσίωση γράμμα σου, φίλε ΙΑΚΩΒΕ ΨΑΡΡΑ. Προσπαθοῦμε μὲ χίλιες δυὸ θυσίες νὰ συγκεντρώσουμε τὸ χαρτὶ ποὺ μᾶς χρειάζεται. Καὶ κάνουμε καὶ θὰ κάνουμε ὅ,τι μποροῦμε. Τὰ ποιήματά σου τὰ τόσο καλὰ τὰ πῆρα.

∴ Πάντα ὡραῖα τὰ σκίτσα σου ΖΩΓΡΑΦΕ ΡΕΝΟΥΑΡ. Εὐχαριστῶ γιὰ τὶς πληροφορίες σου τὶς σχετικὲς μὲ τὴν ἔκθεση.

∴ Θὰ σοῦ σταλοῦν ΑΕΚτζῆ τὰ τεύχη.

∴ Ἔδωσα ἐντολὴ ΣΩΤΗΡΑΚΗ ΚΑΡΛΗ νὰ σταλοῦν τὰ τεύχη σὲ σένα καὶ νὰ τακτοποιηθῆ τὸ ζήτημα τῆς ἀδελφῆς σου. Ἐὰν χρωστᾶς νὰ σοῦ γράψη ἰδιαιτέρως ὁ προϊστάμενος τῆς διεκπεραιώσεως.

∴ Ἔδωσα ἐντολὴ νὰ ἐξετασθῆ το ζήτημά σου καὶ νὰ σοῦ γράψουν ἰδιαιτέρως φίλε ΦΩΤΙΕ ΠΟΥΛΟ.

∴ Σὲ γράψαμε συνδρομητὴ ΚΩΣΤΑΚΗ Δ. ΜΠΑΛΤΑ. Εἰδήσεις μπορεῖ νὰ μᾶς στέλνης.

∴ Ἔδωσα ἐντολὴ γιὰ τὴν ἀποστολὴ τῶν τευχῶν ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ Δ. ΔΟΥΒΡΗ. Τὰ τεύχη τοῦ 1950 τιμῶνται ξεχωριστὰ τὸ καθένα 2.000 δραχμές. Ὅλος ὁ τόμος ἄδετος 24.000. Ὁ χρυσόδετος 45.000. Οἱ σπαζοκεφαλιές σου, γραμμένες στὸ ἴδιο χαρτὶ μὲ τὸ γράμμα δὲν τὶς ἔλαβα ὑπ' ὄψη μου.

∴ Εὐχαριστῶ ΜΙΧ. Β. ΚΑΤΣΑΝΗ γιὰ ὅλα. Τὰ παρελθόντα, τὰ παρόντα καὶ τὰς... μελλούσας ὑποσχέσεις· πῆρα τὶς 47.000.

∴ Ἔδωσα ἐντολὴ γιὰ ὅσα μοῦ γράφεις στὴ διεκπεραίωση, ἀγαπητὲ ΙΩΑΝΝΗ ΚΟΡΑΚΑΚΗ. Γιὰ τὰ καλά σου λόγια πολλὰ εὐχαριστῶ.

∴ Πολὺ καλὰ ΧΡΙΣΤΟ Ι. ΣΤΑΘΟΥΡΟ· θὰ τακτοποιηθῆ τὸ ζήτημα. Γιὰ ὅσα μοῦ γράφεις θὰ φροντίσω! Παρεκάλεσα τὸν ἀθλητικὸ συνεργάτη μας ἂν ἔχη κανένα βιβλίο νὰ σοῦ συστήση.

∴ Εὐχαριστῶ ΚΩΣΤΑ ΜΑΓΝΗΣΑΛΗ γιὰ τὶς ἀθλητικὲς εἰδήσεις.

∴ ΑΜΑΖΟΝΑ: Τί γίνηκες; Πῆρα τὴν ἀγγελία καὶ σὲ χρεώνω 2.500 δραχ.

∴ Ἔδωσα ΜΠΥΡΟ Α. ΓΡΗΓΟΡΙΕ ἐντολὴ στὴ διεκπεραίωση γιὰ νὰ ἐξετασθῆ τὸ ζήτημά σου.

∴ Γιὰ ὅλα ὅσα μοῦ γράφεις, ἀγαπητὲ ΝΙΚΟΛΑΕ ΕΥΑΓΓΕΛΟΥ ΤΣΑΜΤΣΑΚΗ ἔδωσα ἐντολὴ στὴ διεκπεραίωση. Θὰ σοῦ γράψη ἰδιαιτέρως ὁ προϊστάμενός της.

∴ Ἡ συνεργασία σου πῆρε τὸ δρόμο της ΧΑΡΑΛΑΜΠΕ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ. Ἡ «προαιρετικὴ συνδρομὴ» εἶναι προαιρετική. Δὲν μπορῶ νὰ τὴν ἐπιβάλω.

∴ Ἔχει καλῶς φίλε ΚΩΝ. ΕΜΜ. ΔΙΑΚΟΜΑΝΩΛΗ. Εὐχαριστῶ.

∴ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΜΠΑΚΟΠΟΥΛΕ. Πῆρα τὸ ποίημα καὶ τὶς σπαζοκεφαλιές. Οἱ ἀγγελίες σου ὅπως καὶ νὰ μετρηθοῦν στοιχίζουν τουλάχιστο 3.500, μοῦ ἔστειλες 2.000. Ὑπόλοιπο 1.500.

∴ Εὐχαριστῶ ΚΟΜΗ ΒΕΡΝΟΝ γιὰ τὰ καλά σου λόγια. Γιὰ τὶς ἀνακοινώσεις τῶν συλλόγων δὲν παίρνουμε λεπτά.

∴ Καλὸ τὸ σκίτσο σου ΤΖΙΤΖΙΦΡΙΚΟ. Ἡ ἐπιτροπὴ Κρίσεως δὲν καταργήθηκε. Ἐργάζεται κανονικά. Γράψαμε συνδρομήτρια τὴν δεσποινίδα. Θὰ σοῦ σταλοῦν τὰ τεύχη. Οἱ ἀγγελίες ἐν τάξει, ἀλλὰ ὑπερβαίνουν τὶς 90 λέξεις. Καὶ κανονικὰ μᾶς χρεωστᾶς 4.000 δραχμές. Ἔτσι;

∴ Πρῶτα - πρῶτα πῆρα τὴ συνεργασία ΝΙΚΟ Γ. ΒΑΝΔΩΡΟ. Πάντως τὰ παιδιὰ τοῦ χωριοῦ σου νὰ τὰ μάθης νὰ διαβάζουν καλὰ βιβλία καὶ περιοδικά. Ἂν δὲν διαβάζουν πῶς θὰ ξυπνήσουν. Καὶ σεῖς, γιὰ νὰ μὴ πῶ ἐμεῖς, οἱ Κεφαλλωνῖτες ἤσαστε φιλομαθεῖς. Γιὰ τὸ ἄλλο. Τὸ «ὅρα» τὸ μεταχειρίζονται σὲ ὑποσημειώσεις βιβλίων: Δηλαδή, ὁ συγγραφέας γράφει κάτι καὶ γιὰ νὰ μὴ πλατύνη ἢ νὰ καθήση νὰ ἐξηγήση κάτι σοῦ κάνει μιὰ ὑποσημείωση καὶ σοῦ λέει νὰ κυττάξης γι' αὐτὸ τὸ ζήτημα ἕνα ἄλλο βιβλίο, συνήθως σοῦ λέει καὶ τὴ σελίδα ἀκόμα τοῦ βιβλίου. Ἀλλὰ μ' αὐτὸ το «ὅρα», ποὺ σημαίνει «βλέπε», «κύττα», τί σοῦ κάνει ὁ συγγραφέας; Σὲ παραπέμπει σὲ κάποιο ἄλλο βιβλίο. Γι' αὐτὸ ὅλες αὐτὲς οἱ ὑποσημειώσεις μὲ τὸ «ὅρα», «κύττα», «βλέπε» λέγονται καὶ «παραπομπές». Τὸ «ὅρα» λοιπὸν αὐτὸ ἐνῶ σημαίνει «κύττα» «βλέπε» σὲ «παραπέμπει». Ἀλλὰ τὸ «ΟΡΑ» αὐτὸ καθ' ἑαυτὸ δὲν σημαίνει «παραπομπή». Ἡ ἐνέργεια ὅμως τοῦ συγγραφέα ποὺ σοῦ λέει «νὰ δῆς» εἶναι παραπομπή.

∴ Καθαρογράφετε τὰ ὀνόματά σας ΖΑΧΑΡΙΑ ΜΑΝΤΕ γιὰ νὰ μὴ γίνουνται λάθη. Ὅλα τὰ πράγματα ἔχουν μιὰ ἀρχὴ καὶ ἕνα τέλος. Ἔτσι τέλειωσε καὶ τὸ «Νησὶ τοῦ Μυστηρίου». Τώρα διάβαζε τὸν «Μικρὸ πλοίαρχο». Θὰ σᾶς συγκινήση καὶ θὰ σᾶς προκαλέση ἀμέριστο τὸ ἐνδιαφέρον σας.

∴ Σὲ χρεώσαμε ΦΕΙΔΙΑ μὲ 3.500· (2.000 γιὰ ψευδώνυμο καὶ 1.500 γιὰ ἀγγελία).

∴ Πρῶτα - πρῶτα σ' εὐχαριστῶ ΣΠΥΡΟ Γ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΕ. Σοῦ ἀπαντῶ πρόθυμα στὶς ἐρωτήσεις σου: Μπορεῖς νὰ μοῦ στέλνης κάθε συνεργασία: ποίημα, πεζό, κλπ. Φτάνει νὰ εἶναι δικά σου. Ἂν εἶναι καλά, δημοσιεύονται. Ἀλλοιῶς παίρνουν τὴν «ἄγουσαν» εἰς τὸν κάλαθον. Μπορεῖς νὰ μοῦ στέλνης σπαζοκεφαλιές. Καὶ αὐτὲς δημοσιεύονται. Ἀλλὰ μὲ ἀναλογία μικρή. Μοῦ στέλνουν 2000. Ἐγκρίνονται 1000. Δημοσιεύονται οἱ 100. Καὶ τοῦτο γιατὶ ἡ «προσφορὰ» σπαζοκεφαλιῶν εἶναι πολὺ μεγαλύτερη ἀπὸ τὶς ἀνάγκες μας. Οἱ σπαζοκεφαλιὲς θὰ πρέπει νὰ συνοδεύωνται ἀπαραιτήτως μὲ τὴ λύση τους. Λεπτα δὲν παίρνουμε γιὰ τὶς συνεργασίες.

∴ Πρέπει νὰ τὰ πῆρες πιά, ΣΤΡΑΤΗ Ν. ΜΙΣΓΙΡΗ. Καθυστέρησαν ὅλα μὲ τὴν ἀπεργία.

∴ Εὐχαριστῶ θερμὰ ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΗ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΚΑΒΑΛΛΙΕΡΑΤΕ γιὰ τὸ τόσο ὡραῖο γράμμα σου. Κρατῶ ὑπὸ σημείωση τὶς ὑποσχέσεις σου. Τὸ τεῦχος θὰ σοῦ σταλῆ.

∴ Ὄχι, ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΕ ΜΑΖΟ. Δὲν ἔχω ὑπ' ὄψη μου τὸ βιβλίο αὐτὸ «Τὰ ἅπαντα τοῦ Ἀλβανικοῦ πολέμου». Γιὰ τὸν Ἀλβανικὸ πόλεμο ἔχουν γραφῆ πολλὰ βιβλία. Πάρα πολλά. Ἀλλὰ με τὸν τίτλο αὐτὸ δὲν εἶδα. Καὶ νομίζω πὼς δὲν ὑπάρχει. Γραψαμε συνδρομήτρια τὴν ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ Κ. ΚΟΥΡΔΟΥΒΕΛΗ.

∴ Εὐχαριστῶ ΚΥΡΙΑΚΟ ΕΥΘΥΜΙΑΔΗ γιὰ τὴν ἐγγραφὴ ὡς συνδρομητὴ τοῦ φίλου μας ΠΑΡΑΣΚΕΥΑ ΜΠΟΥΤΖΙΚΑ.

∴ ΧΡΙΣΤΟ ΠΑΝΤΟΥΡΗ. Ὁ «ἁρμόδιος ἀρχισυντάκτης» τοῦ περιοδικοῦ εἶναι ὁ κ. Ἄγγελος Μεταξᾶς. Αὐτὴ τὴ φράση «νὰ σοῦ ἀποστείλω αὐτὰ ποὺ διατυμπανίζεις» δὲν τὴν καταλαβαίνω. Ἂν ἐννοῆς νὰ σοῦ ἐπιστρέψω τὰ χειρόγραφά σου ποὺ δὲν δημοσιεύονται αὐτὸ δὲν γίνεται. Θὰ χρειαζόμουνα ὁλόκληρη ὑπηρεσία. Πῆρα ολα ὅσα μοῦ ἔστειλες. Συνεργασία, σπαζοκεφαλιές, ἀνέκδοτα γλωσσοδέτες κλπ. Τὰ σκίτσα, ποὺ ἀμφιβάλω ἂν θὰ δημοσιευτοῦν, ὅπως εἶναι σχεδιασμένα μὲ ἀκατάλληλη μελάνη. Προμηθευθῆτε, βρὲ παιδιά, σινικὴ νὰ κάνετε τὰ σκιτσα σας. Ἔπειτα μὲ ξεθεώνεις μὲ ἐκεῖνα τὰ μικροχαρτάκια. Κάνε τους τουλάχιστο μιὰ τακτοποίηση καὶ μὴ μοῦ τὰ βάζεις ἔτσι φύρδην μίγδην. Σὲ πληροφορῶ ἀκόμα πὼς δὲν εἶναι ἀνάγκη τὶς σπαζοκεφαλιὲς νὰ μοῦ τὶς γράφης σὲ ξεχωριστὰ χαρτάκια. Γράφτε ὅλες μαζὶ συνέχεια, χωρὶς ὅμως νὰ γράφης στὴν πίσω ὄψη τοῦ χαρτιοῦ. Κατὰ τὸν ἴδιο τρόπο μπορεῖς νὰ γράφης συνεργασίες, τὸ νὰ γελᾶτε κλπ. Δηλαδὴ κάθε κατηγορία συνεργασίας σου νὰ εἶναι χωριστὰ γραμμένη. Οἱ σπαζοκεφαλιὲς ὅμως μὲ τὶς σπαζοκεφαλιές. Οἱ συνεργασίες μὲ τὶς συνεργασίες. — «Γιὰ νὰ γελᾶτε» μὲ τὸ «Γιὰ νὰ γελᾶτε» κ.ο.κ.

∴ Πολὺ καλὰ ΙΩΑΝΝΗ ΜΙΧ. ΣΚΑΛΙΔΑΚΗ (Μητρόπολη Κρήτης). Ἔδωσα ἐντολὴ γιὰ ὅσα μοῦ γράφεις.

∴ Πῆρα ΕΛΑΤΕ τὶς σπαζοκεφαλιές. Ἔδωσα ἐντολὴ νὰ ἐξετασθῆ τὸ ζήτημα τῆς καθυστερήσεως.

∴ Εὐχαριστῶ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΙΟΡΔΑΝΙΔΗ. Πῆρα τὶς 3.000 δραχμές.

∴ Ἀγαπητέ μου ΜΗΝΑ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗ, ἡ καθυστέρηση ὀφείλεται πάντα στὴν τρομακτικὴ ἔλλειψη χαρτιοῦ. Οὔτε πῆρα χαμπάρι οὔτε αἰσθάνθηκα τὴν ἀποχώρηση ἀπὸ τὸ περιοδικὸ τῶν νέων τῆς «Ἀναγεννήσεως». Κατ' ἀρχὴν δὲν μοῦ ἀρέσουν οἱ «ἀνεμόμυλοι». Ἔρχονται, φεύγουν κλπ. Ὁ σκοπὸς ὁ δικός μας εἶναι νὰ δώσουμε ἕνα καλὸ καὶ φθηνὸ περιοδικὸ στοὺς νέους. Ἀπὸ ἐκεῖ καὶ πέρα ἀδιαφοροῦμε. Οἱ διάφοροι «φιλόδοξοι» νέοι ἐφόσον μᾶς εἶναι δυνατὸν νὰ διορθώσουμε τὸ χαρακτῆρα τους, μᾶς ἐνδιαφέρουν. Ἂν ἡ προσπάθειά μας δὲν πετύχη, δὲν θὰ σκάσουμε. Μᾶς ἐνδιαφέρουν οἱ πολλοὶ καὶ ὄχι οἱ λίγοι ἀδιόρθωτοι.

∴ Δὲν εἶναι ἄσχημη ἡ συνεργασία σου ΚΩΣΤΑΚΗ ΜΠΑΜΝΙΟ. Νομίζω πὼς μὲ μικρὴ διόρθωση μπορεῖ νὰ γίνη περίφημη.

∴ ΧΡΙΣΤΟ ΠΑΝΤΟΥΡΗ. Θὰ φροντίσουμε γιὰ τὴν ὑπόθεσή σου. Ὅ,τι ἐξαρτᾶται ἀπὸ μᾶς θὰ γίνη.

∴ Πήραμε τὶς συνεργασίες τῶν φίλων μας Θεοδώρου Σκούτη, Ἰωάννου Γεωργίου Ρήγα, Χαραλάμπους Παπαδημητρίου, Ἀθανασίου Πάσχου, Κωνσταντίνου Ἀντ. Πυλαρινοῦ, Κων. Ἀντ. Χαλμούκη, Ἀναστασίου Νικ. Μαυρίλη, τῶν μαθητῶν τοῦ Α' Δημοτικοῦ Σχολείου Ἀρδαίας ποὺ μᾶς ἔστειλε ὁ Διευθυντὴς τοῦ Σχολείου κ. Στέφανος Ἰορδάνου Πασχαλίδης, Ζαχαρία Κατσαμᾶ, Μεταξίας Καλλιαντζῆ (τὶς σπαζοκεφαλιὲς γραμμένες στὸ ἴδιο χαρτὶ δὲν τὶς ἔλαβα ὑπ' ὄψη). Νικ. Εὐθυμίου Ταμπούρη, Λάκη Γκονοπούλου, Ἰωάννου Π. Φλέσσα, Φραγκίσκα Ριβάλτ, Σωτηρίου Β. Φασούλη, Ἀντ. Μωραΐτη (εὐχαριστοῦμε).

∴ Εὐχαριστῶ ΚΑΠΤΑΙΝ ΜΠΛΟΥΝΤ ποὺ μὲ θυμήθηκες μὲ ὅλη τὴν ἀπεργία τῶν ταχυδρομικῶν. Ἐν τάξει ὅλα.

∴ Ἔδωσα ἐντολὴ στὴ διεκπεραίωση γιὰ ὅσα μοῦ γράφεις, ΕΛΑΤΕ.

∴ Γιὰ νὰ ἀλλάξης ψευδώνυμο ΕΛΕΥΘΕΡΟ ΠΟΥΛΙ θὰ πληρώσης 2.000 δραχμές. Δὲν νομίζω πὼς στέκει γιὰ ψευδώνυμο τὸ πραγματικό σου ὄνομα. Γιὰ τὴν προσθήκη τοῦ Ι. Κ. δὲν χρειάζεται πληρωμή.

∴ Καὶ σένα εὐχαριστῶ ἰδιαιτέρως ΤΖΩΝ ΣΙΛΒΕΡ γιὰ ὅλα.

∴ Δὲν κατάλαβα καὶ πολλὰ ἀπὸ ὅσα μοῦ φράφεις ΘΑΝΑΣΗ ΖΟΜΠΟΛΑ. Μὰ ἔδωσα τὸ γράμμα σου στὸ λογιστήριο νὰ ξεκαθαρίση τοὺς λογαριασμούς.

∴ Ὄχι δὲν ἐγκρίνω τὸ ψευδώνυμό σου ΝΙΚΗΤΑ ΚΩΝ. ΒΛΑΧΟ. Μὰ σὲ βαφτίζω ἐγὼ μὲ ἄλλο. Θὰ τὸ μάντεψες ἀπὸ τὸ προηγούμενο φύλλο. Ἔτσι δὲν εἶναι; Ἂν δὲ σοῦ ἀρέση μοῦ γράφεις καὶ τὸ ἀλλάζουμε.

∴ Θὰ σοῦ σταλῆ τὸ τεῦχος ΚΩΝ. Δ. ΜΑΝΙΑΤΗ.

∴ Καὶ σὲ σένα ΛΑΜΠΡΟ Β. ΣΑΡΑΝΤΟ. Τὸ 1ον τεῦχος ὑπάρχει· στοιχίζει 2.000 δραχμες.

∴ Τί θέλεις νὰ κάμω ἀγαπητέ μου ΑΠΟΣΤΟΛΕ ΣΤΑΥΡΟΥΛΑΚΗ ὅταν ὑπάρχουν ἄνθρωποι ποὺ δὲν ἐννοοῦν νὰ φτιάνουν κάτι δικό τους, ἀλλὰ καταδέχονται νὰ ἀντιγράφουν;

∴ Δὲν ἦταν ἀνάγκη νὰ «ἀπαιτήσης» τὴν ἀλλαγὴ τῆς διευθύνσεώς σου ΑΘΑΝΑΣΗ ΚΑΤΣΕΛΗ. Ἀρκεῖ νὰ μᾶς παρακαλοῦσες νὰ τὴν ἀλλάξουμε.

∴ Ἐφόσον πήραμε ΝΙΚΟ ΜΠΑΛΤΑ τὸ γράμμα σου θὰ σοῦ ἀπαντήσαμε. Εἶναι ἀλήθειο πὼς ἡ ἀπεργία τῶν Δημοσίων ὑπαλλήλων μας δημιούργησε πολλὲς ἀνωμαλίες.

∴ Εὐχαριστῶ πολὺ ΕΛΕΝΙΤΣΑ ΚΟΝΤΟΥ γιὰ τὴ συνδρομὴ τῆς Ζωῆς Λαμπαδαρίου. Λυποῦμαι μόνο ποὺ δὲν κρατῶ ἀρχεῖο κι' ἔτσι τὸ ποίημα ποὺ μοῦ ζητᾶς δὲν μπορῶ νὰ στὸ στείλω. Ἐκτὸς ἂν ἐν τῷ μεταξὺ ἔχει δημοσιευθῆ.

∴ Θὰ σοῦ σταλοῦν τὰ τεύχη ποὺ ζητᾶς ΒΑΝΑ ΧΡ. ΓΚΙΖΑ. Θὰ χρεωθῆς πρὸς 1000 δραχμὲς τὸ ἕνα. Περιμένουμε καὶ σένα καὶ τὶς φίλες σου νὰ ἀρχίσετε τὴ δράση σας ἀπὸ τὸν Σεπτέμβρη.

∴ Δυστυχῶς ΓΙΩΡΓΟ ΔΕΛΗΓΙΑΝΝΙΔΗ τὸ ποίημά σου δὲν εἶναι γιὰ δημοσίευση. Εἶναι πρωτόλειο καὶ καθόλου τεχνικό. Ἐλπίζω ὅμως διαβάζοντας νὰ καταφέρης νὰ γράψης πολὺ γρήγορα κάτι τὸ καλλίτερο.

∴ Εὐχαριστοῦμε γιὰ ὅλα ΜΑΡΙΑΝΘΗ ΛΑΣΚΑΡΑΚΗ. Πήραμε καὶ τὶς 45.000.

∴ Ἐλπίζω ἀγαπητὲ ΝΙΚΟ ΣΑΜΑΡΑ πὼς ἀπὸ τὸ ἑπόμενο φύλλο θὰ μπορέσω νὰ σᾶς ἔχω ὁδηγίες ἀπὸ εἰδικὸ καλλιτέχνη τῆς σχολῆς Καλῶν Τεχνῶν. Ἔτσι οἱ ὑποδείξεις γιὰ τὰ σκίτσα σας θὰ εἶναι πιὸ συγκεκριμένες. Σ' εὐχαριστῶ καὶ γιὰ τὴν προαιρετικὴ εἰσφορά.

∴ Κάτι θὰ γίνη γι' αὐτὸ ποὺ μὲ ρωτᾶς ἀγαπητὲ ΒΑΣ. Π. ΤΑΚΗ.

∴ Θὰ κάμω τὰ ἀδύνατα δυνατὰ νὰ σὲ ἐξυπηρετήσω ΑΛΕΞ. ΚΩΝ. ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ. Ἀλλὰ τί νὰ γίνη; Ἀνάγκα καὶ θεοὶ πείθονται.

∴ Προσπαθοῦμε νὰ καλύψουμε τὴν καθυστέρηση ἀγαπητοὶ ΣΠ. Κ. ΜΠΕΗ καὶ ΣΠΑΡΤΗ Δ. ΣΑΡΑΤΣΙΩΤΗ, ὅπως εἶπα ἡ καθυστέρηση ὀφείλεται στὴν τρομακτικὴ ἔλλειψη τοῦ χαρτιοῦ.

∴ Σὲ χρεώσαμε ΖΕΦΥΡΕ μὲ 3.500 δραχμές.

∴ Πολὺ καλά. Θὰ γίνουν ὅλα κατὰ τὴν ἐπιθυμία σου ΠΑΝ. ΕΜΜ. ΑΝΑΣΤΑΣΑΚΗ.

∴ Ἔδωσα ἐντολὴ ΝΙΚΟ ΜΥΛΩΝΟΠΟΥΛΕ νὰ γίνη ὅ,τι μοῦ ζητᾶς στὸ γράμμα σου.

∴ Πολὺ καλὰ ΜΕΛΙΣΣΑ. Θὰ σοῦ σταλοῦν τὰ τεύχη πρὸς 1000 δραχμὲς τὸ ἕνα. Γιὰ τὰ καλά σου λόγια πολλὰ εὐχαριστῶ.

∴ ΕΥΑΓΓΕΛΕ ΤΣΕΚΟΥΡΑ: Τὰ τεύχη τοῦ 1950 μπορεῖς νὰ τὰ προμηθευθῆς ὅλα μαζὶ ἄδετα 24.000, δεμένα 45.000 ξεχωριστὰ τὸ κάθε φύλλο 2.000 δραχ. τοῦ φετεινοῦ χρόνου πρὸς 1.000 δραχμὲς τὸ ἕνα φύλλο.

∴ Δὲν ἀφήνουμε ἀγαπητὲ φίλε ΔΗΜΗΤΡΗ ΦΑΣΟΥΛΗ γράμμα χωρὶς ἀπάντηση. Ἐὰν πῆρα τὸ γράμμα σου θὰ πρέπει νὰ σοῦ ἔχω ἀπαντήση.

∴ Θὰ πρέπει νὰ ἔχης πάρει ἀπάντηση ΑΧΙΛΛΕΑ ΚΑΜΗΝΙΩΤΗ. Ἔτσι δὲν εἶναι;

∴ Πῆρα ὅσα μοῦ ἔστειλες ἀγαπητὲ ΒΛΑΣΗ ΠΑΠΑΔΗΜΟ. Ἀλλὰ ἡ μελάνη σου ὄχι καλὴ καὶ τὰ χαρτιὰ κάπως μπερδεμένα.

∴ Εὐχαριστῶ πολὺ γιὰ τὸ ὡραῖο σου γράμμα ΙΩΑΝΝΑ ΑΣΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΥ. Τὸ διεβίβασα στὴ διεκπεραίωση γιὰ νὰ κάμη τὶς ἀλλαγὲς ποὺ ζητᾶς.

∴ Εὐχαριστῶ Κ. Γ. ΝΤΕΜΠΟ γιὰ τὶς ἀθλητικὲς πληροφορίες σου.

∴ Καὶ σένα ΣΩΤ. ΦΑΣΟΥΛΗ.

∴ Ἔδωσα ἐντολὴ ΕΜΜ. ΜΑΝΟΥΣΑΡΙΔΗ νὰ ἐξετασθῆ τὸ ζήτημα.

∴ Θὰ σοῦ σταλῆ τὸ τεῦχος ΣΤΑΜΑΤΗ Σ. ΛΟΥΒΡΟ. Δυστυχῶς ἡ ἀνωμαλία τῆς κυκλοφορίας τοῦ φύλλου ὀφείλεται στὴν ἔλλειψη τοῦ χαρτιοῦ καὶ στὶς δυσκολίες τῆς ἔγκαιρης διεκπεραιώσεως.

⁂ Εὐχαριστῶ πολὺ ΣΤΑΥΡΟ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΕ γιὰ τὶς τόσο καρποφόρες «μυστικές» σου προσπάθειες. Ὅταν θὰ πάρω τὰ λεπτὰ ἀπὸ τοὺς νέους αὐτοὺς τότε θὰ σὲ γράψω συνδρομητὴ καὶ σένα δωρεάν.

⁂ Θὰ γίνη ἡ ἀλλαγὴ τῆς διεύθυνσής σου ΕΛΕΥΘΕΡΙΕ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΑΚΗ.

⁂ Πῆρα φίλε ΝΙΚΟ ΒΑΓΕΝΑ τὴ νέα σου διεύθυνση.

⁂ Εὐχαριστῶ πολὺ ΔΙΟΝΥΣΙΕ ΣΩΤΗΡΙΟΥ ΚΑΝΕΛΛΑΚΗ γιὰ τὰ καλά σου λόγια. Τὰ φύλλα τοῦ 1950 ἔχουν 2.000 δραχμές· τοῦ 1951 1.000 δραχμὲς τὸ ἕνα.

⁂ Εὐχαριστῶ γιὰ ὅλα ὅσα ἔστειλες ΧΑΡΑΛΑΜΠΕ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ.

⁂ Παράδωσα τὸ γράμμα σου ΝΙΚΟ ΕΥΑΓΓΕΛΟΥ ΤΣΑΤΣΑΚΗ στὸν προϊστάμενο τῆς διεκπεραίωσης νὰ κανονίση ὅλα τὰ ζητήματα ποὺ μοῦ γράφεις.

⁂ Πῆρα καὶ παράδωσα στὸν καλλιτεχνικό μας συνεργάτη τὰ σκίτσα τῶν φίλων μου: ΝΙΚΟΥ ΣΑΛΟΝΙΚΙΟΥ, ΔΗΜ. ΧΡΥΣΟΥΔΑΚΗ, τοῦ ΑΟΡΑΤΟΥ ΤΟΞΟΤΗ, ΗΡΩΑ τῆς ΠΙΝΔΟΥ, ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΑΓΓΕΛΑΚΗ, Σ. ΚΥΡΙΑΚΙΔΗ, ΘΑΝΑΣΗ ΜΠΕΜΠΗ, ΣΩΤΗΡΙΟΥ ΚΑΡΛΗ, ΑΠ. ΤΣΕΛΕΠΗ.

⁂ Τὰ κανόνισα ἀγαπητὲ ΑΛΚΗ ΡΟΔΟΠΟΥΛΕ, ἀφοῦ ἀντέγραψα πολλὰ ἀπὸ ὅσα βρίσκονται στὶς πίσω σελίδες. Τί νὰ κάμω ἀφοῦ καὶ σὺ «Τέκνον Βροῦτε» δὲν ἐννοεῖς νὰ συμμορφωθῆς στὴν ὑπόδειξή μου, νὰ μὴ γράφετε στὶς δυὸ ὄψεις τοῦ χαρτιοῦ; Ἡ παράκληση αὐτὴ δὲν εἶναι ἀπὸ ἰδιοτροπία. Ἐπιβάλλεται ἀπὸ τὴν ἀνάγκη νὰ μπορῶ νὰ χωρίζω τὴν ὕλη κατὰ κατηγορίες καὶ βέβαια νὰ μὴ χάνω τὶς πολύτιμες ὧρες μου ἀντιγράφοντας τὶς πίσω σελίδες τῶν χειρογράφων τῶν φίλων μου.

⁂ Ἔδωσα ἐντολὴ ΓΙΑΝΝΗ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΠΟΥΛΕ νὰ σοῦ γράψουν ἰδιαιτέρως. Εὐχαριστῶ γιὰ ὅλα.

⁂ Πῶς νὰ ξεχωρίσω τώρα Α. ΤΣΟΜΙΔΗ τὸ ποίημα, τὰ ἀθλητικά, τὶς σπαζοκεφαλιές; Διαλέγω λοιπὸν τὰ ἀθλητικὰ καὶ τὰ ἄλλα δὲν τὰ λαμβάνω ὑπ' ὄψη.

⁂ Δυστυχῶς ἀγαπητὲ Ν. ΠΕΡΔΙΚΑΡΗ δὲν εἶναι καθόλου εὔκολη ἡ ἐπανεκτύπωση. Θὰ θέλαμε πολλὰ ἑκατομμύρια γι' αὐτή.

⁂ Ἔλαβα ΑΕΤΕ ΤΟΥ ΒΑΛΤΟΥ ὑπὸ σημείωση τὶς παρατηρήσεις καὶ ὑποδείξεις σου καὶ σ' εὐχαριστῶ ἰδιαιτέρως. Σὲ χρέωσα μὲ τὴν ἀγγελία τῶν 42 λέξεων.

⁂ Τὸ κάθε ἀπὸ τὰ φύλλα ποὺ μᾶς ζητᾶς ΣΠΥΡΟ ΑΝΑΔΙΩΤΗ ἔχει 2.000 δραχμές, δηλαδὴ 6.000 τὰ τρία.

⁂ Εὐχαριστῶ γιὰ ὅλες σου τὶς ἐνέργειες ΚΩΝ. ΣΤΑΜΟΥ. Ὅπως εἴπαμε τόσες φορὲς τὰ τεύχη τοῦ 1950 ἔχουν 2.000 δραχμάς, τοῦ 1951 1.000.

⁂ Τὸ πήραμε τὸ γράμμα σου φίλε ΖΟΜΠΟΛΑ καὶ ἔλαβες κι' ὅλας ἀπάντηση. Ἔτσι δὲν εἶναι;

⁂ Εὐχαριστοῦμε ΖΑΧΑΡΙΑ ΤΣΙΡΠΑΝΛΗ. Ἔδωσα ἐντολὴ νὰ ἐξετασθῆ τὸ ζήτημα τοῦ ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ ΑΝΔΡΟΥΛΗ.

⁂ Πολὺ μᾶς συγκίνησε τὸ γράμμα σου ἀγαπητέ μου ΓΙΑΝΝΗ ΣΠΥΡΟΥ ΡΙΡΗ. Εὐχαριστοῦμε γιὰ τὴ συνδρομὴ ποὺ μᾶς ἔστειλες.

⁂ Ἔδωσα ἐντολὴ νὰ ἐξετασθῆ τὸ ζήτημά σου ΓΙΩΡΓΟ ΚΟΚΟΡΗ.

⁂ Εὐχαριστῶ γιὰ ὅλα ΣΤΕΛΙΟ ΣΜΠΥΡΑΚΗ.

⁂ Πολὺ μᾶς εὐχαρίστησε ἡ τόσο ὄμορφη ἐπιστολή σου ΚΩΝ. ΧΑΛΜΟΥΚΗ. Μπράβο σου. Σὲ συγχαίρω γιὰ τὴν ἵδρυση τοῦ συλλόγου «Ἔνδοξος Ναυπακτία».

⁂ Εὐχαριστῶ θερμὰ ΧΑΡ. ΝΙΚ. ΜΑΝΙΟΥΔΑΚΗ, τόσο γιὰ τὸ ὄμορφο γράμμα σου, ὅσο καὶ γιὰ τὴν ἐγγραφὴ τῶν δύο συνδρομητῶν.

⁂ Ἔγραψα συνδρομητὲς τοὺς φίλους σου ἀγαπητὲ ΝΙΚ. ΧΑΤΖΗ·Ι·ΩΑΝΝΟΥ.

⁂ Διωρθώθηκε ἡ διεύθυνσή σου ΒΑΣΙΛΗ ΤΖΙΤΖΗ.

⁂ Τὸ «Σπίτι τοῦ Παιδιοῦ» ΕΞΑΨΑΛΜΕ εἶναι τὸ πιὸ φτηνὸ περιοδικό. Μὴ μᾶς ζητᾶς λοιπὸν περισσότερα.

⁂ Εὐχαριστῶ πολὺ γιὰ τὰ στοιχεῖα ποὺ μοῦ ἔστειλες ΓΙΩΡΓΟ ΓΑΡΓΑΡΕΤΤΑ. Σ' εὐχαριστῶ πολὺ γιὰ τὰ καλά σου λόγια. Ὄχι φωτογραφίες ἀντὶ γιὰ σκίτσα.

⁂ ΣΩΤΗΡΗ Κ. ΣΤΑΛΙΔΗ. Εὐχαριστῶ.

⁂ Εὐχαριστῶ γιὰ ὅλα ΚΩΝ. ΚΑΡΛΗ. Θὰ ἐξετασθῆ τὸ ζήτημα τῆς ἀδελφῆς σου.

⁂ Εὐχαριστῶ ΔΗΜΗΤΡΗ ΤΣΟΚΑ.

⁂ Θὰ σοῦ σταλοῦν Γ. Π. ΠΑΝΑΓΙΩΤΑΚΟΠΟΥΛΕ.

⁂ Εὐχαριστῶ γιὰ τὶς ἀθλητικὲς πληροφορίες ΓΙΩΡΓΟ ΤΣΙΦΛΟΓΛΟΥ.

⁂ Θὰ σοῦ σταλοῦν τὰ φύλλα ΑΠΟΣΤΟΛΕ ΒΟΥΤΣΑΔΑΚΗ.

⁂ Πολὺ καλὰ ΚΩΝ. ΓΚΙΒΑΛΕ. Ἔδωσα σχετικὲς ἐντολές. Μὴ μοῦ στέλνεις σκίτσα μὲ κοινὸ μολύβι. Δὲν μποροῦν νὰ δημοσιευθοῦν.

⁂ Ἐπῆρες ἀπάντηση ΓΙΩΡΓΟ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ. Ἔτσι δὲν εἶναι;

⁂ Ἔτσι εἶναι Ι. Π. ΚΟΣΜΕΤΑΤΕ. Ὁ συνεργάτης μας ἔφτιασε τὸν Ἀετὸ τοῦ Βάλτου ἔχοντας ὑπ' ὄψη του καὶ τὸ βιβλίο τῆς Πηνελόπης Δέλτα.

⁂ Ἐν τάξει ΝΙΚΟ ΧΑΡΙΤΟ. Εἶναι εὐτύχημα ποὺ περνᾶτε τόσο ὡραῖα στὴν Παιδόπολη τοῦ Ζηροῦ.

⁂ Εὐχαριστῶ ΓΙΩΡΓΟ ΚΑΛΑ·Ι·ΤΣΙΔΗ γιὰ τὶς ἀθλητικὲς πληροφορίες.

⁂ Εὐχαριστῶ Χ. Ρ. γιὰ τὶς ἀθλητικές σου πληροφορίες.

⁂ Θὰ σοῦ σταλοῦν Ι. ΣΠ. ΣΠΥΡΙΔΑΚΗ.

⁂ Θὰ ἀλλαγῆ ἡ διεύθυνσή σου ΝΙΚ. ΠΕΤΡΟΥΝΑΝΟ.

⁂ Νὰ μὲ ρωτᾶτε λοιπὸν ΑΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΕ καὶ ἐγὼ θὰ ἀπαντῶ σὲ ἰδιαίτερη στήλη.

⁂ Εὐχαριστῶ ΓΙΩΡΓΟ ΔΕΒΛΙΩΤΗ γιὰ τὰ καλά σου λογια.

⁂ Εὐχαριστῶ πολὺ ΧΑΡΑΛΑΜΠΕ ΠΑΝΟΥΣΑΚΗ γιὰ τὸ ὡραῖο σου γράμμα.

⁂ Πῆρα τὶς 10.000 δραχμὲς ΑΘΑΝΑΣΙΕ ΑΣ ΑΣΤΕΡΙΟΥ.

⁂ Ἐν τάξει ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΝΙΚ. ΖΑΝΝΗ.

⁂ Πήραμε τὶς συνεργασίες τῶν φίλων μας: «Μυρσίνης», Σπ. Πεντακαλου, Κων. Ν. Τζιορα Νίκου Μ. Σαμαρᾶ, Φωτιου Ν. Βογιατζῆ, Βανης Χρ. Γκίζα, Κων. Τζιῶ καὶ Γεωργίου Δερδεμεζη, Χρ. Παπαγιαννοπουλου, Βασ. Π. Ιακη, Κων. Ντεμπου, Ἀχιλ. Βαιου Καμηνιώτη, Δροσοπηγῆς, Ἰωαννας, Ἀσημακοπούλου, Βασ. Σιωμοπουλου, Ἀνδρέα Σαβ. Θεοδωριδη, Νικ. Ἀλεξίου, Ἀθ. Σιώμου, Γεωργίου Δερμανόπουλου, Ἀνδρ. Παν. Κοσμᾶ, Ἀετοῦ τοῦ Βαλτου, Νικου Ἰμβριώτη, Διον. Ν. Σταματελάτου, Λαμπρου Ἀντ. Χαλμούκη Ζαχαρία Μαντοῦ, Γεωργιου Κατακαλίδη, Ματθαίου Ἰωσαφάτ, Χρ. Παντουρη, Κων. Δ. Μανιάτη, Χωρ. Μπαλτᾶ, Ἀπ. Βουτσαδακη, Ἔλλης Σταματιάδου, Κων. Γκίβαλου, Στ. Παπα, Γεωργίου Δημητρίου, Ἀγνώστου Ἥρωα, Ἀντ. Κωσταντοπουλου, Εὐρίπου.

⁂ Πήραμε τὶς σπαζοκεφαλιές τῶν: Δημητρίου Παν. Ντάσιου, Ἀθ. Σιώμου, Μύρτας Κομνηνοῦ, Σπ. Παντάκαλου, Αἱματοβαμμένου Γράμμου, Κ. Μπαλτᾶ, Βασ. Παντ. Ιακη, Εὐαγγέλου Τσεκούρα, Ἀποστόλου Γκιζᾶ καὶ Ἰωάννου Τσαμπίρα, Παύλου Γεωργακόπουλου, Ἐλευθερίου Γ. Χ' Παπᾶ, Δροσοπηγῆς, Ἀνδρέα Θεοδωρίδη, Ἀλ. Κουτσομητροπουλου, Σπυρίδωνος Γ. Ἀναδιώτη, Ἥρωα τῆς Πίνδου, Εὐστρ. Κων. Ψαρρᾶ, Λαμπ. Ἀντ. Χαλμούκη, Θανάση Μπέμπη, Ματθαίου Ἰωσαφάτ, Χρίστου Παντούρη, Παύλου Τσούτσα, Δημ. Χατζηγιάννη, Ἀπ. Βουτσαδάκη, Σωτηρ. Λαμπροπούλου, Ἐμμ. Κακεπάκη, Α. Κωνσταντοπούλου, Σωτ. Κωτούλα, Ἐμμ. Λιανουδάκη.

Γράψαμε συνδρομητὲς τούς: Παναγιώταν Ὀρφανίδου, Κων. Θεοδ. Καραγκούνη, Γεώργιον Τζανουδάκην, Βασίλειον Τσουγκριάνη, Ἰωάννην Τοπούζαν διὰ τοῦ φίλου μας Κουτσομητρόπουλου, τὸν Γεώργιο Πάτρωνα, Πέτρο Ζαγόρη διὰ τοῦ φίλου μας Ἰμβριώτη, Γεώργιο Δικαῖο καὶ Σωτήριο Ν. Λαμπρόπουλο.

⁂ Τὸ ψευδώνυμο ποὺ μοῦ ζητᾶς ΝΙΚΟ ΕΥΑΓΓΕΛΟΥ ΠΕΡΔΙΚΑΡΗ τὸ ἔχει δυστυχῶς ἄλλος. Σὲ βαφτίζω ἐγὼ τώρα μὲ ἄλλο ποὺ θὰ τὸ ἀναγνωρίσης μόνος σου ἀπὸ τὶς πεννομαχίες. Ἂν δὲν σοῦ ἀρέση γράψε μου νὰ στὸ ἀλλάξω χωρὶς ἄλλη ἐπιβάρυνση.

⁂ Στεῖλε μου ΖΕΦΥΡΕ τὰ στοιχεῖα σου.

⁂ Καὶ σεῖς ΧΡΥΣΑΥΓΗ καὶ ΧΡΥΣΟΜΑΛΛΟΥΣΑ. Λίγο μπερδεμένα μοῦ ἐστείλατε τὰ στοιχεῖα σας. Περιμένω χωριστὰ τῆς μιᾶς καὶ χωριστὰ τῆς ἄλλης. Πάντως ἡ πρώτη ἔχει χρεωθῆ μὲ 3.400 καὶ ἡ δεύτερη μὲ 3.000 μόνον.

⁂ Πρέπει ΔΙΚΑΙΕ νὰ ἐγκρίνης καὶ τὸ ψευδώνυμό σου.

⁂ Σὲ χρέωσα ΚΩΣΤΑΚΗ ΝΤΕΜΠΟ μὲ 1.800 δραχμές.

⁂ Σὲ χρέωσα ΛΑΡΥ ΠΑΡΚΣ μὲ 5.000 δραχ.

⁂ Τὸ ψευδώνυμο ποὺ μοῦ ζητᾶς ΕΜΜ. ΚΑΚΕΠΑΚΗ τὸ ἔχει ἄλλος πρὸ πολλοῦ. Διάλεξε ἄλλο καὶ στεῖλε καὶ γιὰ δικαίωμα ἐγκρίσεως 2.000 δρχ.

⁂ ΓΙΑΝΝΗ ΒΟΛΙΩΤΗ: Πρέπει νὰ σοῦ πῶ μὲ εἰλικρίνεια τὴ γνώμη μου. Εἶναι κρῖμα ποὺ ἀποσχισθήκατε ἀπὸ τὸ σύλλογο «Δάδες». Ὁ πρόεδρος τοῦ συλλόγου εἶναι ἕνα παιδὶ πολὺ συγκροτημένο καὶ ὀρθὰ τὸν ἐβάλατε πρόεδρο. Ἐσεῖς οἱ ἄλλοι εἴχατε ὑποχρέωση νὰ πειθαρχῆτε· χωρὶς πειθαρχία, ἢ ἂν θέλετε καλλίτερα «αὐτοπειθαρχία» δὲν μποροῦμε νὰ κάμουμε ἀπολύτως τίποτε στὴ ζωή μας. Καὶ πρέπει νὰ συνηθίσετε ἀπὸ τώρα σ' αὐτά. Δημοσιεύω μία ἀπὸ τὶς ἀγγελίες σας. Ἀλλὰ σᾶς συνιστῶ νὰ συνεργασθῆτε μὲ τὶς «Δάδες». Καὶ ἂν θέλετε ὁ τίτλος «Ἀπάχηδες» δὲν πάει γιὰ νέους σὰν καὶ σᾶς.

⁂ Ἀγαπητὲ ΘΑΝΑΣΗ ΜΠΕΜΠΗ: Ὁ ἄδετος τόμος τοῦ 1950 τιμᾶται 24.000, ὁ δεμένος 45.000. Ἀπὸ 1)1)51 δὲν μπορεῖ νὰ γίνουν παρὰ ἐλάχιστες ἐγγραφὲς γιατὶ δυστυχῶς δὲν ἔχουμε ὁλόκληρη τὴ σειρά.

⁂ Ἐγκρίνουμε τὸ σύλλογο «Νεανικὴ Προσπάθεια» ποὺ ἵδρυσαν οἱ φίλοι μας Φαίδων, Φάρος, Ζέφυρος, Χρυσομαλλοῦσα καὶ Χρυσαυγή. Τα[…]χόμεθα καλὴ πρόοδο.

⁂ Πήραμε τὶς σπαζοκεφαλιὲς τῶν φίλων μ[…] [Ἰ]ωάννη Γεωργίου Ρήγα, Εὐστρατίου Χατζη[…] Ἀθανασίου Πάσχου, Μιχ. Ἰωάννου Υφ[…] Χρίστου Παντούρη, Λάκη Γκονοπούλου, Γε[…] Γουργιώτη, Γεωργίου Μπουρμπούλια, Στρα[…]σγιρῆ, Σωτηρίου Φασούλη, Ἀλκ. Ἀθ. Χρισ[…]λου.

⁂ Ἀλλάξαμε τὶς διευθύνσεις τῶν φίλων μας: [Θε]μιστοκλῆ Καρλῆ, Γρηγορίου Ἀναστ. Μηνᾶ […] εὐχαριστοῦμε γιὰ τὸ ὡραῖο του γράμμα), Ἰ[…] Γιαννοπούλου, Κων. Σκιαδαρέση.

⁂ Δὲν εἶναι ἄσχημα τὰ σκίτσα σου ΑΝΤ[…] ΠΕΤΡΟΥ ΚΟΝΤΟΠΟΥΛΕ (Μεσσήνη)· ἀλλὰ […]διασμένα μὲ κοινὸ μολύβι δὲν εἶναι δυνατὸ[…] δημοσιευθοῦν. Γιὰ τὶς ἀθλητικές σου πληροφο[…] θερμὰ εὐχαριστῶ.

⁂ Σ' εὐχαριστῶ γιὰ τὸ τόσο εὐγενικὸ γρά[μμα] σου ΒΑΣΙΛΑΚΗ ΧΡ. ΜΑΔΗ.

⁂ Εὐχαριστοῦμε τὸ φίλο μας ποὺ μᾶς ἔστει[λε] ἀθλητικὲς πληροφορίες ἀπὸ τὰς Σέρρας, ξέχα[σε] ὅμως νὰ ὑπογράψη, κι' ἔτσι τὸ «εὐχαριστῶ» [μας] τοῦ διαβιβάζεται ἀνωνύμως.

⁂ Ὁ φίλος μου ΣΤΕΛΙΟΣ ΣΜΠΥΡΑΚΗΣ μ[…] καταγγέλλει ὅτι ἡ δημοσιευθεῖσα συνεργασία «ΝΥ[…]ΧΤΑ» εἶναι ἀντιγραφὴ ἀπὸ σημείωμα τοῦ κ. ΚΟΝ[…]ΤΟΠΟΥΛΟΥ.

Κανονικὰ κάθε λέξη ὑπολογίζεται στὶς πεννομαχίες.

⁂ Μπορεῖς νὰ γράφης ἀπ' εὐθείας ΜΑΡΚΟ ΠΟΛΟ στοὺς πρωτοπόρους ἢ δι' ἡμῶν. Σὲ διά[…]φορα τεύχη ἔχουμε τὴ διεύθυνσή τους. Τὰ τεύχ[η τοῦ] 1951 ἔχουν 1.000 δραχμὲς τὸ ἕνα. Τί γραμμ[ο]τόσημα θέλεις νὰ σοῦ στείλουμε;

⁂ Τὴ διεύθυνσή σου τὴν ἔχουμε ἀλλάξει ΚΩ[…]ΣΤΑΚΗ ΠΑΠΑΔΑ. Καὶ τὰ φύλλα θὰ τὰ παίρ[νεις] κανονικὰ ὅλα.

⁂ Σὲ γράψαμε συνδρομήτρια ἀγαπητὴ ΧΡΗ[…]ΣΤΙΝΑ ΚΑΛΟΔΗΜΟΥ.

⁂ Πήραμε τὴ συνδρομή σου ΗΛ. ΚΑΡΑΓΙΑΝ[…]ΝΗ. Εὐχαριστοῦμε θερμά.

⁂ Πολὺ καλὲς καὶ οἱ δυό σου συνεργασίες ΓΙΩΡ[…]ΓΟ ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ ΚΟΥΒΕΛΑ.

⁂ Διάβασα μὲ πολλὴ εὐχαρίστηση τὸ τόσο ὡ[…]ραῖο γράμμα σου ἀγαπητέ μου ΓΙΩΡΓΟ ΠΑΝΑ[…]ΓΙΩΤΟΥ ΣΤΑΜΑΤΙΟΥ. Δυστυχῶς πρὸς τὸ παρὸ[ν] εἶναι ἀδύνατο νὰ γίνουμε ἑβδομαδιαῖοι. Μᾶς ἐμπο[…]δίζει καὶ τὸ ζήτημα τοῦ χαρτιοῦ ἀλλὰ καὶ ἡ τε[…]ραστία οἰκονομικὴ ἐπιβάρυνση. Δὲν θυμᾶμαι ἂν […] «ΜΙΚΡΟΣ ΠΛΟΙΑΡΧΟΣ» προβλήθηκε ποτὲ τὲ ται[…]νία. Πῆρα τὰ αἰνίγματα.

⁂ Τίποτα ἀπ' ὅλ' αὐτὰ φίλε «ΑΓΝΩΣΤΕ Χ» εἶναι τὸ «ΚΕΦΑΛΛΩΝΗΤΙΚΟ ΔΙΑΒΟΛΑΚΙ» […] πραγματικὰ σατανικόν. Μοῦ ἔχει καὶ μένα ζαλί[…]σει τὸ κεφάλι μὲ τὶς ἐπιτυχίες του. Καὶ ἂν δὲν […]ξερα ποῦ μένει θὰ ἔλεγα πραγματικὰ πὼς μ[…] ἔχει ὀργανώσει ὁλόκληρο δίκτυο κατασκοπίας. Κ[…]τὰ τὰ ἄλλα σύμφωνοι.

⁂ Πῆρα ἀγαπητὲ ΑΝΤΩΝΗ ΧΡ. ΠΑΠΑΔΗ[…]ΜΟΥ τὶς 10.000 δραχ. Εὐχαριστῶ.

⁂ Εὐχαριστῶ θερμὰ ΓΙΑΝΝΑΚΗ ΣΟΥΚΗ κ[αὶ] γιὰ τὰ καλά σου λόγια (πολὺ ὡραῖο τὸ γράμ[μα] σου) καὶ γιὰ τὴν ἐγγραφὴ ὡς συνδρομητοῦ τ[οῦ] κ. ΕΥΣΤΡΑΤΙΟΥ ΚΟΜΝΗΝΟΥ.

⁂ Εὐχαριστῶ φίλε ΣΤ. ΣΤΕΦΑΝΟΠΟΥΛΕ γ[ιὰ] τὶς ἀθλητικές σου πληροφορίες.

⁂ Διάβασα μὲ ἱκανοποίηση τὸ γράμμα του ἀ[…]γαπητὲ ΝΙΚΟ ΕΥΘΥΜΙΟΥ ΤΑΜΠΟΥΡΗ. Εἴμαστ[ε] εὐτυχεῖς ποὺ μὲ τὸ περιοδικό μας σᾶς χαρίζου[με] τόση χαρά.

⁂ Πολὺ καλὰ ΝΑΠ. ΣΑ·Ι·ΝΗ. Νὰ μᾶς τὰ ἐπι[…]στρέψης.

⁂ Εὐχαριστῶ καὶ γιὰ τὶς φροντίδες σου κ[αὶ] γιὰ ὅλα φίλτατε ΓΙΩΡΓΟ ΚΟΛΟΒΕ (Ἀλμυρό[ς]). Θὰ φροντίσουμε γιὰ τὸ διαγωνισμό.

⁂ Γιατὶ μοῦ στέλνεις τὶς 5.000 δραχμὲς ΔΗ[…]ΜΗΤΡΗ ΜΥΛΩΝΑ.

⁂ Γιατὶ ΙΩΑΝΝΗ ΤΡΑΝΤΣΙΔΗ χάνετε ἄδικ[α] τὸν κόπο σας; Τί μοῦ στέλνετε σκίτσα φτι[α]σμένα μὲ μολύβι; Τουλάχιστον θὰ χρησιμοποιήσ[ω] τὶς ἀθλητικὲς πληροοφρίες.

⁂ Διαβίβασα ΕΜΜ. ΘΕΟΔΩΡΑΚΗ τὸ γράμμ[α] σου στὸ τμῆμα συνδρομητῶν. Εὐχαριστῶ.

⁂ Πήραμε τὶς συνεργασίες τῶν φίλων μας Βα[…]σιλείου Τσιαντῆ, Γρηγ. Τσιλιμάγκου, Γεωργίο[υ] Κουβέλα, Ἰωάννη Σούκη, Νίκου Ταμπούρη, Δα[…] Κουροῦ, Ἐξαψάλμου, Δάφνης τοῦ Εὐρώτα, Σωτ[η]ρίου Γκανάτσα.

Προαιρετικὲς εἰσφορὲς

Ἐλάβαμε τὶς παρακάτω προαιρετικὲς εἰσφορές:

Αἰκατερίνη Καρδουβέλη		2.000
Νῖκος Σαλονικιὸς	δρχ.	10.000
Κων. Θ. Καραγκούνης	»	4.000
Λ. Ι. Ἀντωνιάδης	»	10.000

Περνᾶτε εὐχάριστα τὴν ὥρα σας

1) ΚΛΙΜΑΚΩΤΕΣ ΛΕΞΕΙΣ

1.	Μ					
2.		Μ				
3.			Μ			
4.				Μ		
5.					Μ	
6.						Μ

1) Συσκευή, 2) Ὁ χρόνος ... πολλές. 3) Ὄχι χθές, οὔτε ...ριο. 4) Φυλάγει τὰ πρόβατα. ...) Ἀντικείμενο. 6) Βιβλικὸ ...όσωπο.

Εὐστ. Μπακίρτσης, Ἔδεσσα

2) ΔΙΑΓΩΝΙΑ ΑΚΡΟΣΤΙΧΙΔΑ

Μὲ τὸ πρῶτο γράμμα τῆς πρώτης λέξεως, τὸ δεύτερο τῆς δευτέρας, τὸ τρίτο τῆς τρίτης κ.ο.κ. σχηματίζεται νησὶ τῶν Κυκλάδων.

1) Ἤπειρος. 2) Ὀροσειρὰ τῆς Ἀμερικῆς. 3) Μακεδονικὴ πόλη. 4) Νησὶ τοῦ Αἰγαίου. 5) Καὶ ἄλλο νησὶ τοῦ Αἰγαίου, 6) Ποταμὸς τῆς Ἑλλάδας.

Γ. Ἀλεξανδρῆς, Βάλτη

3) ΓΩΝΙΑ

```
1)      + . . . .
2)    . + . . .
3)  . . + . .
4). . . + .
5)  . . + . .
6). . . + . . .
7)      + . . . .
```

1) = Μάγισσα.
2) = Νησὶ τοῦ Αἰγαίου.
3) = Βασιληᾶς τῆς Κρήτης.
4) = Περίφημο ἔπος.
5) = Ὠδικὸ πουλί.
6) = Πέρσης στρατηγός.
7) = Βασίλισσα τῆς Ἑλλάδας.

Οἱ σταυροὶ κάθετα: Χώρα τῆς Ἀμερικῆς.

Ἰωάν. Ρωσσόπουλος, Παγκράτι

4) ΡΟΜΒΟΣ

Ὀριζόντια καὶ κάθετα:

```
1)      .
2)    . . .
3)  . . . . .
4)    . . .
5)      .
```

1) = Σύμφωνον.
2) = Νότα.
3) = Ἔγκλημα.
4) = Ἔδρασαν στὸν συμμοριτοπόλεμο.
5) = Σύμφωνο.

Σπ. Αὐθῖνος, Χλωμὸς Κερκύρας

5) ΣΤΟΙΧΕΙΟΓΡΙΦΟΣ

Εἶμαι ζῶο ἄγριο
μ' ἂν μὲ ἀποκεφαλίσης
μιὰ Μονὴ ἡρωϊκὴ
στὴ στιγμὴ θὰ σχηματίσης.

Ἀνδρ. Θεοδωρίδης, Δράμα

6) ΚΡΥΠΤΟΓΡΑΦΙΚΟ

1) 1 2 3 4 5 6 7 1 8 9 4
2) 7 1 5 8 9
3) 9 8 3 1
4) 6 7 3 4
5) 8 1 8 6 3
6) 5 4 1 3

1) = Ἀρχαῖος ποιητής.
2) = Τὸ λίκνον τοῦ Χριστοῦ.
3) = Συγκρατοῦν.
4) = Ἑρπετό.
5) = Χαρὰ στὸ μπόϊ τους!
6) = Ρόφημα.

Γ. Τσαμπούρης
Κολινδρὸς Πιερίας

7) ΠΥΡΑΜΙΔΑ

```
        +          = Σύμφωνο.
      * + *        = Σύνδεσμος.
    * * + * *      = Ἀγαθός.
  * * * + * * *    = Ἀκοντιον (δημ.).
* * * * + * * * *  = Χρησιμοποιεῖται στὴ ζαχαροπλαστική.
```

Οἱ σταυροὶ καθέτως: Νησὶ τῆς Μεσογείου.

Γ. Ἀλεξανδρῆς, Βάλτη.

8) ΟΙ ΕΞ ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΕΣ

Νὰ συναρμολογηθοῦν οἱ παρακάτω λέξεις, ὥστε νὰ σχηματισθοῦν 6 Εὐρωπαϊκὲς πρωτεύουσες:

ΜΗ — ΛΙ — ΔΙ — ΒΕ —
ΒΕ — ΛΟΝ — ΔΙ — ΡΟ —
ΠΑ — ΝΟΝ — ΡΩ — ΟΝ —
ΛΙ — ΓΡΑ — ΝΟΝ — ΣΙ —
ΟΙ — Α — ΦΙ — ΡΙ — ΣΟ.

Ν. Κούρτης
Μουζάκι Καρδίτσης

9) ΜΕΤΑΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ

Εἶμαι θεὸς ἀρχαῖος
τὴν κεφαλὴν ἀλλάζω
καὶ κάθισμα βασιλικὸ
εὐθὺς παρουσιάζω.
Τὰ δυό του τώρα ἀρχικὰ
τὰ βγάζω ἀπ' τὴ σειρὰ
καὶ ἕνα ζῶο χρήσιμο
σοῦ φτιάχνω, ἀπ' τὰ κοινά.

Εὐστρ. Μισγίρης
Καλλονὴ Μυτιλήνης

10) ΓΡΙΦΩΔΗΣ ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΗ

Ἂν προσθέσετε τοὺς Ἀναργύρους, τοὺς ἄθλους τοῦ Ἡρακλέους, τὶς κεφαλὲς τῆς Λερναίας Ὕδρας, τὶς Μοῦσες, τὶς Χάριτες, θὰ βρῆτε τὰ χρόνια τοῦ Χριστοῦ.

ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟ ΑΡΙΘ. 38

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1											
2		■		■				■		■	
3						■					
4		■		■				■		■	
5						■					
6			■		■	■	■				
7						■					
8		■		■				■		■	
9						■					
10		■		■				■		■	
11											

ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ: 1) Ἔχουν ὅλα τὰ δέντρα. — Εὐωδιάζουν. 2) Συμπερασματικὸς σύνδεσμος. 3) Μέγας ἦταν ὁ Δημοσθένης. — Μιὰ τρομερὴ ἀρρώστεια. 4) Μὲ τὴν εὐχάριστη συντροφιὰ περνᾷ χωρὶς νὰ τὴ καταλάβουμε. 5) ..... Κύριε τὸν λαόν σου. — Ξέρει τὰ πάντα. 7) Γυναικεῖο ὑποκοριστικὸ ὄνομα. — Ζῶο στὸν πληθυντικό. 8) Ἀρχαϊκὸς σύνδεσμος. 9) Εἶναι καὶ ἡ Γῆ. — Τὸ τέλος. 10) Τὸ κρατοῦν εἰς τοὺς ψαλτάδες. 11) Ἄφθονα. — Ἡ ἁγία τῶν Καθολικῶν.

ΚΑΘΕΤΑ: 1) Πληρώνεται εἰς τὸ Κράτος. — Σύνεργο τοῦ ψαρᾶ, ἀλλὰ καὶ χορός. 2) Θὰ τὰ βρῆτε στὸ κεφάλι. 3) Λουλοῦδι. — Προσωνυμία τοῦ Χριστοῦ. 4) Αἰτιολογικὸς σύνδεσμος. 5) Ὁ μεγαλύτερος ἀδελφὸς τοῦ Μωϋσῆ. — Προάστειο τοῦ Βόλου. 7) Ἀγαθάς.—Βασικὴ τροφή. 8) Τὸ εἴπαμε στοὺς ἐπιδρομεῖς. 9) Γυιὸς τοῦ Ἰακὼβ. — Βρίσκεται στὸ τέρμα τῆς ζωῆς. 10) Χρονικὸς σύνδεσμος. 11) Ἄπειρος. — Χωριὸ τῆς Ἀττικῆς.

Ἀστέριος Ἀργυρίου, Ἀγριὰ Βόλου

ΛΥΣΕΙΣ 37ου ΤΕΥΧΟΥΣ

1) ΤΕΛΕΙΕΣ ΚΑΙ ΠΑΥΛΕΣ

1) Γ — ρεβενά, 2) Ρ — άπτης, 3) Ἡ — λίας, 4) Γ — ράμμος, 5) Ὄ — λυμπος, 6) Ρ — απτομηχανή, 7) Ἰ — ωσήφ, 8) Ὀ — στοῦν, 9) Σ — εβάστεια = ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ.

2) ΤΙ ΤΗΣ ΗΤΑΝ

Ἦταν πατέρας τῆς Λουκίας.

3) ΚΥΒΟΛΕΞΟ

Σ Ο Λ Α
Ο Ν Α Ρ
Λ Α Β Α
Α Ρ Α Ψ

4) ΑΚΡΟΣΤΙΧΙΔΑ

Π — άρος, Ἴ — δη, Ν — ιαγάρας, Δ — ωδεκάνησα, Ὀ — δυσσεύς, Σ — τρυμών = ΠΙΝΔΟΣ.

5) ΛΕΞΙΓΡΙΦΟΣ

ΜΗ — ΚΩΝΟΣ = ΜΥΚΟΝΟΣ.

6) ΟΙ ΔΕΚΑ ΠΟΙΗΤΑΙ

ΣΟΛΩΜΟΣ — ΠΑΛΑΜΑΣ — ΔΡΟΣΙΝΗΣ — ΒΙΖΥΗΝΟΣ — ΓΡΥΠΑΡΗΣ — ΣΙΚΕΛΙΑΝΟΣ — ΠΑΛΛΗΣ — ΜΑΡΚΟΡΑΣ — ΜΑΛΑΚΑΣΗΣ — ΠΡΟΒΕΛΕΓΓΙΟΣ.

7) ΜΕΤΑΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ

ΚΡΟΝΟΣ — ΘΡΟΝΟΣ.

8) ΑΣΤΕΡΙ

```
Κ   Α   Σ
  Η Σ Ο
Ι Π Π Ο Σ
  Ο Ι Ο
Κ   Σ   Σ
```

9) ΜΑΓΙΚΗ ΕΙΚΟΝΑ ΧΩΡΙΣ ΕΙΚΟΝΑ

Λάμπα (Λό — ΛΑ ΜΠΑμπη).

10) ΑΙΝΙΓΜΑ

Τὸ ὄνειρο.

ΛΥΣΗ ΤΟΥ ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟΥ ἀρ. 37

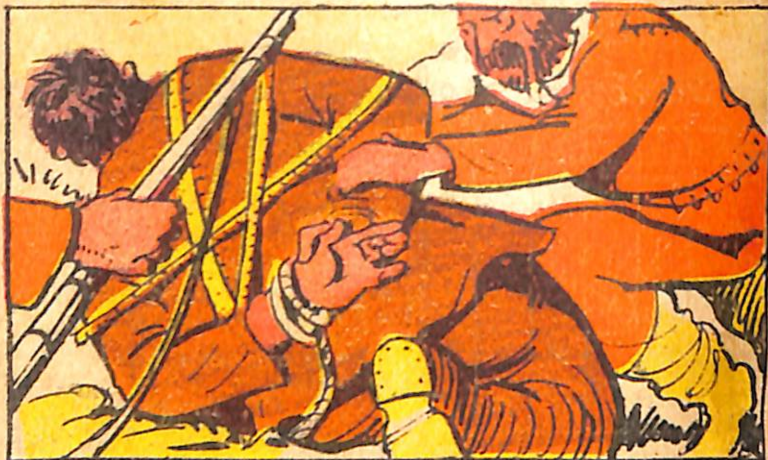
ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ: 1) ΕΡΓΟΝ — ΟΡΓΙΑ, 2) ΙΛΥΟΣ 3) ΔΕΛΤΑ — ΜΕΝΟΣ, 4) ΤΕΛΜΑ, 5) ΝΗΣΙΑ — ΙΛΙΟΝ, 6) ΤΑΣ, 7) ΜΕΛΑΝΗ — ΚΑΔΜΟΣ, 8) ΝΑΙ, 9) ΘΑΛΗΣ — ΠΑΙΑΝ, 10) ΩΡΙΩΝ, 11) ΝΕΤΟΣ — ΟΡΑΤΑ, 12) ΜΠΟΤΑ, 13) ΑΛΑΤΑ — ΣΠΑΘΗ.

ΚΑΘΕΤΑ: 1) ΕΝΔΟΝ — ΘΑΥΜΑ, 2) ΗΛΕΙΑ, 3) ΓΕΛΩΣ — ΛΥΤΡΑ, 4) ΙΘΑΚΗ, 5) ΝΙΤΣΑ — ΣΩΣΜΑ, 6) ΤΗΝ, 7) ΓΥΑΛΙΑ — ΑΤΙΜΟΣ, 8) ΣΚΙ, 9) ΟΣΜΑΙ — ΠΝΟΑΣ, 10) ΛΥΔΙΑ 11) ΓΑΝΤΙ — ΙΛΑΡΑ, 12) ΟΝΟΜΑ, 13) ΑΡΣΕΝ — ΝΕΑΡΗ.

Ὁ Ἀητὸς τοῦ Βάλτου

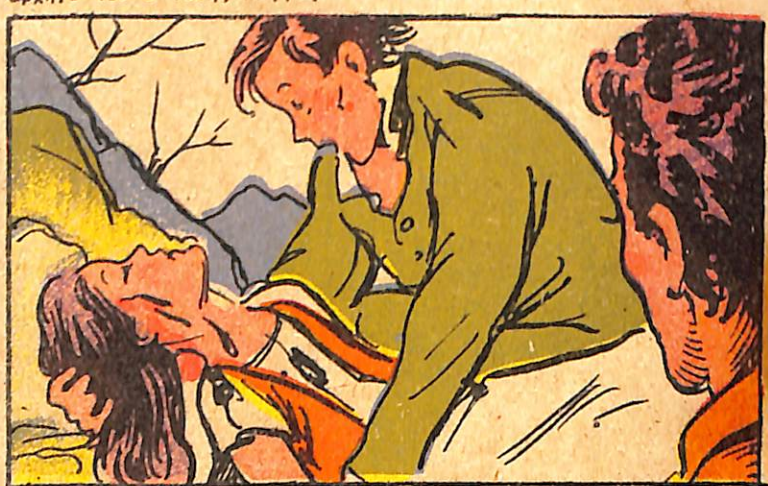
211) Τί λύσσα ἦταν ἐκείνη ποὺ ξέσπασε γύρω ἀπ' τὸν αἰχμάλωτο!
— Σφάξτε τον! Σουβλίστε τον! Θάνατος στὸ θανάσιμο ἐχθρό μας!
Μὲ μιὰ τιναξιά, λευτέρωσε ὁ Ἄγρας τὰ χέρια του καὶ κατέβασε μιὰ ξανάστροφη στὸ πρόσωπο τοῦ Ζλατάν.
— Νά, κακόπιστε κι' ἄτιμε, τοῦπε...
Βροχὴ ἔπεσαν πάνω του οἱ κοντακιές.
— Δέστε τον, εἶπε ὁ Ζλατὰν κι' ὕστερα γύρισε στοὺς ὁδηγούς.
— Ἐσεῖς φύγετε, εἶστε ἐλεύθεροι.
— Ἐγὼ ὄχι, εἶπε ὁ Τώνης Μίγγας, ποὺ λάτρευε σὰ Θεὸ τὸν Ἄγρα.
— Δέστε τον λοιπὸν κι' αὐτόν, εἶπε ὁ βοεβόδας.

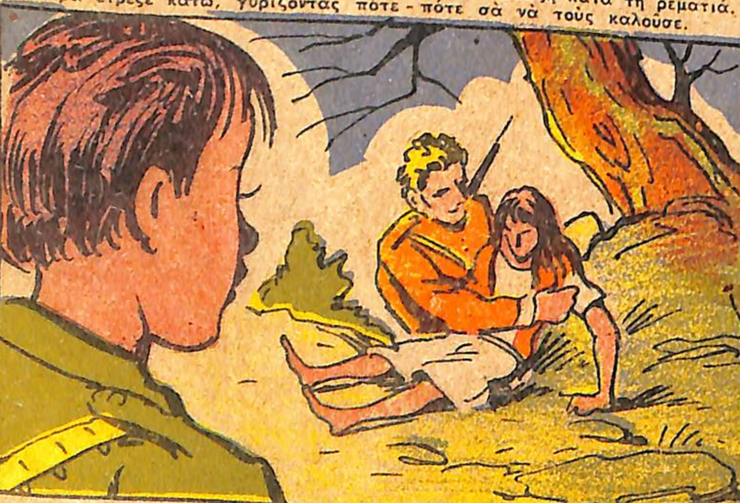
212) — Δυὸ θὰ σκοτώσετε, ἄτιμοι, φώναξε ὁ Ἄγρας, μὰ χίλιοι θὰ σκοτωθοῦν γιὰ νὰ πάρουν τὸ αἷμα μας πίσω.
— Βγάλτε του τὰ παπούτσια!
Χρειάστηκε νὰ τὸν ρίξουν κάτω, δεμένο πισθάγκωνα, καὶ νὰ καθήση ἕνας στὸ στῆθος του, τὴν ὥρα ποὺ τοῦ ἔβγαζαν τὰ παπούτσια οἱ ἄλλοι.
Καὶ τότε, ἄρχισε τὸ μαρτύριο τοῦ Τέλου Ἄγρα. Μὲ κοντακιὲς καὶ βρισιὲς τὸν ἔσπρωχναν, δεμένο, ξυπόλυτο, κουρελιασμένο, πηγαίνοντάς τον ἀπὸ χωριὸ σὲ χωριὸ γιὰ νὰ ἐπιδείξουν τὸ θρίαμβό τους.
Πίσω, σιωπηλός, δεμένος κι' αὐτὸς καὶ ξυπόλυτος, ἀκολουθοῦσε τὸν ἀρχηγό του ὁ Τώνης Μίγγας.

213) Ὁ Βασίλης μὲ τὸ Μιχάλη ἔμαθαν σὲ λίγο τ' ἀπαίσια νέα.
— Θὰ τὸν βροῦμε ζωντανὸ ἢ πεθαμένο, εἶπαν κι' οἱ δυὸ μ' ἕνα στόμα.
Ἄφησαν τὴν κ. Γαλάτεια στὴ Νιάουσα καὶ ξεκίνησαν μόνο μὲ τὸν Πιστό.
Σ' ἕνα μέρος τοῦ δάσους, στάθηκε ὁ Βασίλης. Σκοτείνιαζε πιά.
— Ἀπὸ δῶ πέρασε, εἶπε... Κι' ἦταν μαζί του κι' ἡ Ράϊκα. Τὰ σπασμένα κλαδιὰ μοῦ τὸ λέν... Εἶναι σημάδια. Ἐγὼ ἔμαθα τῆς Ράϊκας πῶς ν' ἀφίνη ἴχνη στὸ δάσος... Νά καὶ τὸ ὅπλο του...
Τὴ στιγμὴ ἐκείνη ἀκούστηκε γοερὸ τὸ κλάμα τοῦ Πιστοῦ. Γύρισαν κι' οἱ δυὸ καὶ τὸν εἶδαν στὴν ἄκρη τοῦ βράχου να κοιτάζη κατὰ τὴ ρεματιά.
Ὕστερα ἔτρεξε κάτω, γυρίζοντας πότε - πότε σὰ νὰ τοὺς καλοῦσε.

214) Στὸ φῶς τοῦ φαναριοῦ εἶδαν τὸ παιδικὸ σωματάκι κουβαριασμένο.
Ἀπὸ τὸ λαιμό του κρεμόταν ἕνα σακκουλάκι. Τ' ἄνοιξε ὁ Μιχάλης μὲ χέρια τρεμάμενα. Μέσα ἦταν ἕνα πορτοφολάκι μὲ μιὰ φωτογραφία.
Ἀκίνητος, σὰν ἀπολιθωμένος, κοίταζε ὁ Μιχάλης. Ἦταν κατάχλωμος.
— Ρηνούλα, μικρή μου, φώναξε... Σὲ τί χάλια σὲ βρίσκω.
Ποῦ νὰ καταλάβη ὁ Βασίλης. Αὐτὸς προσπαθοῦσε νὰ χύση μὲ τὸ παγούρι λίγο νερὸ στοῦ παιδιοῦ τὸ στόμα.
— Στάσου, τοῦ εἶπε ὁ Μιχάλης. Σήκωσε τὴ μικρὴ στὴν ἀγκαλιά του καὶ γύμνωσε τὸ χεράκι της. Ναί, ἐκεῖ, στὸν ὦμο τὸ δεξιό, ἦταν μιὰ μεγάλη μαύρη ἐλιά. Ἦταν τὸ παιδὶ τῆς ἀδερφῆς του.

215) Τῆς ἔπλυναν τὶς πληγὲς στὸ κεφάλι, τῆς ἔδωσαν λίγο κονιάκ.
Ἡ μικρούλα μισάνοιξε τὰ μάτια.
— Βασίλη.
— Εἶμαι κι' ἐγὼ ἐδῶ; Μὲ γνωρίζεις;
— Κύρ, Μιχάλη, μουρμούρισε ἡ μικρή.
— Ὄχι, λέγε με, θεῖο, Ρηνιώ μου. Τὸ ξέρεις πὼς εἶμαι θεῖος σου, ἔ;
— Θεῖε, εἶπε τὸ κοριτσάκι ἀργά. Τὸν ἔπια...σαν. Ὁ Ζλατάν. Σκό-τωσα τὸν Ἄγγελ Πέϊο. Αὐτός... εἶχε σκο-τώσει τὴ μανούλα.
Χτύπησαν σ' ἕνα σπιτάκι ἑλληνικὸ καὶ τὴν ἄφησαν, παραγγέλοντας νὰ φωνάξουν γιατρό. Αὐτοὶ θἄτρεχαν πίσω ἀπὸ τὸν Ἄγρα.

216) Μέρες γύριζαν τὰ Βουλγαροχώρια, τὰ δάση καὶ τὰ βουνά τους...
Ὁ Πιστὸς ποὺ πήγαινε πάντα μπροστὰ γρύλισε ἄξαφνα. Τὸν ἀκολούθησαν τρέχοντας. Στὸ γύρισμα τοῦ μονοπατιοῦ τὸν εἶδαν, ποὺ στεκόταν μὲ τὴν οὐρὰ χαμηλὰ καὶ τὸ κεφάλι τεντωμένο κατὰ τὸ δάσος.
Σ' ἕνα κλαδὶ καρυδιᾶς, δυὸ σώματα κρέμονταν, τὸ ἕνα κοντὰ στὸν κορμό, τὸ ἄλλο πιὸ ἔξω. Ἦταν ὁ Ἄγρας κι' ὁ πιστὸς ὁδηγός του, ὁ Τώνης Μίγγας. Στὸ στῆθος τοῦ Ἄγρα ἦταν καρφωμένο ἕνα χαρτὶ ποὔλεγε: «Ἔτσι τὰ τιμωρηθοῦν ὅσοι ἀντιστέκονται στὴ θέληση τῶν Βουλγάρων». Μὲ δυὸ ὑπογραφὲς ἀπὸ κάτω Κασάπτσε, Ζλατάν.

(Συνεχίζεται)